Textus Euangeliorum cum notis cuiusdam Doctoris

N. Inv. 1300.

apertum reperiunt pauperes [illegible] [illegible]

Cum ergo mortuus esset petrus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] beatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] petrum in vita ista [illegible] [illegible] vera [illegible] non [illegible] et [illegible] de petro [illegible] vita [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] petrum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fuit [illegible] petrum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] petri de galilee [illegible] [illegible] mortuus
[illegible] [illegible] mortuus [illegible] [illegible] [illegible] et filias [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] petrus [illegible]
[illegible] audiebat [illegible] [illegible] [illegible] singulis diebus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] devotissime [illegible] et legebat vitam beati antonii [illegible] morte [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] petrus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et vitam petri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliud [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] petrum [illegible] [illegible] fiat de eis qui [illegible] [illegible] frater abbate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] egypti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] omni familia [illegible] ad monasterium et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] morte et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] fluminis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
de cella et [illegible] [illegible] [illegible] aqua [illegible] cum ergo [illegible] [illegible] fuerunt [illegible] [illegible]
glorificaverunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] nolite ante tempus iudicare

In hiis verbis beatus paulus hortatur nos [illegible] [illegible] [illegible] nolite iudicare [illegible] [illegible] ergo [illegible]
[illegible] iudicium et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] iudicium [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] et [illegible] iudicium [illegible] [illegible] iudicium [illegible] publica [illegible] de [illegible] iudicio [illegible]
[illegible] iuste iudica [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudex [illegible] [illegible] salvator de quo [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cordis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] iusta iudicia et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iudicium [illegible] [illegible] et [illegible] iudicium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si nos [illegible] [illegible] iudicaremus non utique iudicaremur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pastoris [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] alienas [illegible] ergo
est ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] aliorum iudicabo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] iudicium [illegible] paulus [illegible] non prohibet
[illegible] iudicium [illegible] [illegible] [illegible] est de [illegible] malis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est adulterium [illegible] [illegible] rapine et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de bonis [illegible] [illegible]
[illegible] iusta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et de [illegible] [illegible] [illegible] iudicium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc iudicium prohibet [illegible]
[illegible] iudicium [illegible] [illegible] iudicium de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iacobi [illegible] [illegible]
[illegible] iudices [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
mala iudicant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valent
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] simulator [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
cum ergo de [illegible] [illegible] iudicium de [illegible] [illegible] [illegible] iudicium [illegible] et [illegible] iudicium prohibet
[illegible] iudicium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudicare [illegible] iudicia [illegible] beatus paulus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] iudicium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo iudicia dei [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et de [illegible] iudicio [illegible] [illegible] nolite ante tempus iudicare
[illegible] iudicium [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mala [illegible] de futuro statu hominis [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] iuste [illegible] [illegible] iudicat [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ea que necessaria infirmitati eius expetebat in monasterio non habebat. Erat autem quedam famula dei de
afflictione eius infirmitatis deprecata est priorem monasterii ut eum ad cellam suam tolleret et ei necessaria ministraret
pre egritudine quam in cimiterio facilius inveniri putabat. precepit ergo abbas ut portaretur ad cellam famule predicte
quia vero ad omnem venerationem eum suscipiens sedule ministrabat ei per retributionem mercedis eterne circiter per
tres annos et amplius ei ministravit. tempore transacto ceperunt homines multi male suspicari quod non sincerum haberet
senior castitatem de regione quam ministrabat ei. Audiens autem hec senior invocabat dominum et dicens: O domine
deus meus qui solus cognoscis omnia et vides quod nullo doloris pro egritudine mee et afflictionis tante
infirmitatis mee que me ita per tempus longum compressit ut necessarium haberem obsequium huius famule tue
quod non propter nomen bonum ministravit tibi. Ei domine deus meus condignam mercedem vite eterne sicut dignus
es propter bonitatem permitte. Igitur qui propter nomen tuum egenum et infirmum sua exhibet obsequio de
se vivi et mortui meus tu eum dum appropinquasset dies temporis eius advenerunt ad eum quam plures
in sancta senioribus fratres de monasterio et dixit senior ad eos: obsecro vos domini patres et fratres mei ut
cum defunctus fuero tollatis baculum meum et plantetis eum super sepulcrum meum, et ad radices miserit
et fructus fecerit sciatis quod mundus est corpus meum a famula dei que mihi ministravit. Cum autem non fructificasset
sciatis quod non sum mundus ab ea. Cum ergo vir dei expirasset de corpore ...
... super sepulcrum eius et cito fructificavit et post ea protulit fructum et admirabantur omnes glorificantes
deum. Et ... de vicinis regionibus multi venientes magnificabant gratiam
vere dei ... puer qui iste fuit temerarie iudicatus sed implevit dominus de sua una
salvatoris ... nolite ante tempus iudicare et sequitur quousque illuminabit dominus abscondita tenebrarum
... que erant in isto sene abscondita ad lucem produxit et ... est patefacta
... per ... vinc capitulis ... ut deo veniet prope patres nos invenimus pro
nobis ergo ... aliud sed non ... in vitam eternam quam ...

Matheus ex iudea sicut in ordine primus
ponitur ita evangelium in iudea primus scripsit
cuius vocatio ad deum ex publicanis
actibus fuit duorum in generatione christi principia presumens
unius cuius prima circumcisio in carne alterius cuius secundum
cor electio fuit et ex utrisque in patribus christus sic qua-
ternario denario numero triformiter posito principium a credendi
fide in electionis tempus porrigens et ex electione usque
in transmigrationis diem dirigens atque a transmigratione usque ad
christum diffiniens decursam adventus domini ostendit gene-
rationem ut et numero satisfaciens et tempori et se quod esset ostenderet
et dei opus in se monstrans etiam in his quorum genus posuit
christi operantis a principio testimonium non negaret. Quarum omnium rerum

tyus ergo huius dispositio vel ratio est fide necessa-
rium est deus christus est qui factus est de muliere fa-
ctus sub lege | natus est est de virgine passus in carne
omnia in cruce fixit ut triumphans ea in semetipso resur-
gens in corpore et patris nomen patribus in filio et filii nomen
patri restituens in filiis sine principio sine fine | ostendens unum se
cum patre esse quia unus est | In quo evangelio utile est deside-
rantibus deum sic prima vel media vel perfecta agnos-
cere ut vocationem apostoli et opus evangelii et dilectionem dei
in carne nascentis per universa legentes intelligant atque
id in eo in quo apprehensi sunt et apprehendere expetunt re-
cognoscant | Nobis enim in studio argumento fuit et
fidem facte rei tradere et operantis dei intelligendam
diligenter dispositionem querentibus non tacere Q

Marcus cum primo predicasset evangelium in Ita-

lia volens transire ad gentes Romanorum evangelium

scripsit ebraice ad fideles a quibus ibat et ad

inceptam relinquendo fidem cum necesse fuit ad confirmandam

fidem evangelium predicando sicut quatuor electiones scribi. Licet autem plu-

res evangelium scripsissent, quatuor tantum auctoritate sunt recepta-

tum quia quatuor modis Christus fide imbuit trinitatis

et fuit quasi quatuor rote in quadriga domini que vexit eum

predicationem evangelii per genus quadruum quadrifida mundi

et completum circa eius predicationem vivificandum. Unde

et aliorum evangelia qui ceciderunt non recepta sunt quia duo no-

lebat perfunctum unum cassam quatuor plurium fieri ubi de-

signatur autem evangelii quatuor figuris que non sunt

deceptorie sed ipsa divini misterii. Sed quia Matheus demonstrat

intelligitur quia cum quadruplicitate apud Vitorpar in medietate

Marcus in leone et agit de resurrectione. Lucas vi-

tulo agens de sacerdotio. Iohannes aquila scribens sacramenta

divinitatis. Christus vero quem describunt quia fuit de vir-

gine natus, vitulus in immolacione, leo in resurrectione,

aquila de ascensione, vel in specie quatuor, vitulo

sacerdotium, leone regnum, in aquila corporum divinitatis sacra-

Liber generacionis Iesu Christi fi-

lii David filii Abraham. Abraham autem genuit Ysa-

ac. Ysaac autem genuit Iacob. Iacob autem genuit

Iudam et fratres eius. Iudas autem genuit Phares

et Zaram de Thamar. Phares autem genuit Esrom.

Esrom autem genuit Aram. Aram autem genuit Ami-

nadab. Aminadab autem genuit naason. Naason autem
genuit salmon. Salmon autem genuit booz de raab.
Booz autem genuit obeth ex ruth. Obeth autem genuit
iesse. Iesse autem genuit david regem. David autem rex genuit
salomonem ex ea que fuit urie. Salomon autem genuit
Roboam. Roboam autem genuit abiam. Abias autem genuit
asa. Asa autem genuit iosaphat. Iosaphat autem genuit
ioram. Ioram autem genuit oziam. Ozias autem genuit
ioatham. Ioatham autem genuit achaz. Achaz autem genuit
ezechiam. Ezechias autem genuit manassen. Manasses
autem genuit amon. Amon autem genuit iosiam. Iosias autem
genuit iechoniam et fratres eius in transmigratione babilonis.

Et post transmigrationem Babilonis Iechonias genuit Sa-

lathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel. Zorobabel autem

genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliachim. Eliachim

autem genuit Azor. Azor autem genuit Sadoch. Sadoch autem

genuit Achim. Achim autem genuit Eliud. Eliud autem genuit

Eleazar. Eleazar autem genuit Mathan. Mathan autem

genuit Iacob. Iacob autem genuit Ioseph virum Marie de

qua natus est Iesus qui vocatur Christus. Omnes

ergo generationes ab Abraham usque ad David generationes

xiiii. Et a David usque ad transmigrationem Babilonis usque ad

Christum generationes xiiii. Christi autem generatio sic erat.

Cum esset desponsata mater Iesu Maria Ioseph antequam

Et a David usque ad transmigrationem Babilonis generationes xiiii ...

convenirent inventa est in utero habens de spiritu sancto / Ioseph
autem vir eius cum esset iustus et nollet eam traducere volu-
it occulte dimittere eam / Haec autem eo cogitante ecce an-
gelus domini in somnis apparuit ei dicens / Ioseph fili
David noli timere accipere Mariam coniugem tuam / quod enim
in ea natum est de spiritu sancto est / pariet autem filium
et vocabis nomen eius Ihesum / ipse enim salvum faciet
populum suum a peccatis eorum / Hoc autem totum factum est
ut adimpleretur quod dictum est a domino per prophetam dicentem
Ecce virgo concipiet et pariet filium et vocabunt nomen
eius Emmanuel quod est interpretatum nobiscum Deus.
Exurgens autem Ioseph a somno fecit sicut praecepit

et angelus domini et accepit coniugem suam et non cognoscebat

eam donec peperit filium suum primogenitum et vo

Cum ergo natus esset || vit nomen eius ihesum

ihesus in bethleem iude in diebus herodis regis

ecce magi ab oriente venerunt ierosolimam dicentes Ubi

est qui natus est rex iudeorum vidimus enim stellam

eius in oriente et venimus adorare eum. Audiens autem

herodes rex turbatus est et omnis ierosolima cum illo

Et congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi

sciscitabatur ab eis ubi christus nasceretur. At illi dixerunt

ei in bethleem iude. Sic enim scriptum est

per prophetam. Et tu bethleem terra iuda nequaquam minima

es in principibus iuda ex te enim exiet dux qui regat

Israhel. Tunc herodes clam vocatis magis dili-

genter didicit ab eis tempus stelle que apparuit eis. et mit-

tens eos in bethleem dixit. Ite et interrogate dilige(nter)

de puero. et cum inveneritis renunciate michi ut et e(go)

veniens adorem eum. Qui cum audissent regem abierunt.

Et ecce stella quam viderant in oriente antecedebat

eos usque dum veniens staret supra ubi erat puer.

Videntes autem stellam gavisi sunt gaudio magno

Et intrantes domum invenerunt puerum cum maria

matre eius. et procidentes adoraverunt eum. et apertis thesauris

suis obtulerunt ei munera aurum thus et

[illegible]

[illegible]

nitia et responso accepto in somnis ne redirent ad herodem

[illegible]

per aliam viam reversi sunt in regionem suam. Qui cum recessissent

[illegible]

ecce angelus domini apparuit in somnis Joseph dicens

[illegible]

Surge et accipe puerum et matrem eius et fuge in Egyptum

[illegible]

et esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est enim

[illegible]

ut herodes querat puerum ad perdendum eum. Qui consurgens

[illegible]

accepit puerum et matrem eius nocte et secessit in Egyptum

[illegible]

et erat ibi usque ad obitum herodis ut adimpleretur

[illegible]

quod dictum est a domino per prophetam dicentem Ex Egypto vocavi

[illegible]

filium meum. Tunc herodes videns quoniam illusus esset a magis

[illegible]

iratus est valde et mittens occidit omnes pueros

[illegible]

qui erant in bethleem et in omnibus finibus eius a bimatu et infra

[illegible]

et iuxta tempus quod exquisierat a magis. Tunc imple=
tum est quod dictum est per Jeremiam prophetam dicentem. Vox in Rama
audita est, ploratus et ululatus, Rachel plorans filios
suos et noluit consolari quia non sunt. Defuncto autem Herode
ecce angelus Domini apparuit in somnis Joseph in Egipto
dicens: Surge et accipe puerum et matrem eius et vade
in terram Israel; defuncti sunt enim qui querebant animam pueri.
Qui consurgens accepit puerum et matrem eius et venit
in terram Israel. Audiens autem quod Archelaus regnaret in Ju=
dea pro Herode patre suo, timuit illuc ire, et admonitus
in somnis secessit in partes Galilee. Et veniens habita=
vit in civitate que vocatur Nazareth, ut adimpleretur quod dictum est per prophetas:
quoniam Nazareus vocabitur.

In diebus illis venit Johannes baptista predicans in de-

serto iudee et dicens penitentiam agite appropinquabit enim

regnum celorum. Hic est enim de quo dictum est per ysayam

prophetam dicentem vox clamantis in deserto parate viam domini

rectas facite semitas eius. Ipse autem Johannes habebat

vestimentum de pilis camelorum et zonam pelliceam circa

lumbos suos. Esca autem eius erat locuste et mel silvestre.

Tunc exibat ad eum omnis ierosolima et omnis

iudea et omnis regio circa iordanem et baptizabantur ab eo

in iordane confitentes peccata sua. Videns autem multos pha-

riseorum et saduceorum venientes ad baptismum suum di-

xit eis progenies viperarum quis docuit vos fugere

a ventura ira. Facite ergo fructum dignum penitentie et nevelitis dicere intra vos patrem habemus abraham. Dico enim vobis quoniam potens est deus de lapidibus istis suscitare filios abrahe. Iam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis arbor que non facit fructum bonum excidetur et in ignem mittetur. Ego quidem vos baptizo in aqua in penitentiam. Qui autem venturus est post me fortior me est cuius non sum dignus calciamenta portare. Ipse vos baptizabit in spiritu sancto et igne. Cuius ventilabrum in manu sua et permundabit aream suam et congregabit triticum suum in horreum paleas autem comburet igni inextinguibili. Tunc venit iesus a galilea in iordanem ad iohannem ut baptizaretur ab eo.

ab eo. Iohes autem prohibebat eum dicens ego a te debeo baptizari

et tu venis ad me. Respondens autem ihus dixit ei sine

modo, sic enim decet nos implere omnem iusticiam. Tunc

dimisit eum. Baptizatus autem ihus confestim ascendit de aqua

et ecce aperti sunt ei celi et vidit spiritum dei descendentem

sicut columbam et venientem super se. Et ecce vox de celo

dicens hic est filius meus dilectus in quo michi complacui.

Tunc ihus ductus est in desertum a spiritu

ut temptaretur a dyabolo. Et cum ieiunasset xl die

bus et quadraginta noctibus postea esuriit. Et ac

cedens temptator dixit ei si filius dei es dic ut la

pides isti panes fiant. Qui respondens dixit ei scriptum

est enim non in solo pane vivit homo, sed in omni

Verbo quod procedit de ore dei. Tunc assumpsit eum diabolus in
sanctam civitatem et statuit eum super pinnaculum templi et dixit
ei. Si filius dei es mitte te deorsum. Scriptum est enim quia
angelis suis mandavit de te et in manibus tollent te.
ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Ait illi Iesus
rursum scriptum est non temptabis dominum deum tuum. Iterum
assumpsit eum diabolus in montem excelsum valde et ostendit
ei omnia regna mundi et gloriam eorum et ait illi. Hec
omnia tibi dabo si cadens adoraveris me. Tunc dicit
ei Iesus vade satanas. Scriptum est enim dominum
deum tuum adorabis et illi soli servies. Tunc reliquit
eum diabolus et ecce angeli accesserunt et ministrabant ei.
Cum autem audisset Iesus quod Iohannes traditus esset secessit

[illegible]

in galilea et relicta ciuitate nazareth venit et habitauit

[illegible]

in capharnaum maritima in finibus zabulon et nep-

[illegible]

talim ut adimpleretur quod dictum est per ysaiam prophetam dicentem

[illegible]

Terra zabulon et terra neptalim via maris trans iordanem

[illegible]

galilee gentium populus qui ambulabat in tenebris

[illegible]

vidit lucem magnam et sedentibus in regione et umbra

[illegible]

mortis lux orta est eis. Exinde cepit ihesus predica-

[illegible]

re et dicere penitenciam agite appropinquabit enim regnum

[illegible]

celorum. Ambulans autem ihesus iuxta mare galilee vidit

[illegible]

duos fratres symonem qui vocatur petrus et andream

[illegible]

fratrem eius mittentes rethe in mare erant enim piscatores

[illegible]

Et ait illis venite post me faciam vos fieri piscatores

[illegible]

hominum. At illi continuo relictis rethibus secuti sunt eum

[illegible]

Et procedens inde vidit alios duos fratres Iacobum zebedei et Io[hannem]
fratrem eius in navi cum zebedeo patre eorum reficientes re-
tia sua et vocavit eos. Illi autem statim relictis retibus
et patre secuti sunt eum. Et circuibat Ihesus totam galileam
docens in synagogis eorum et predicans evangelium regni et sanans
omnem languorem et omnem infirmitatem in populo. Et abiit opi-
nio eius in totam syriam. Et obtulerunt ei omnes male haben-
tes variis languoribus et tormentis comprehensos et qui demo-
nia habebant et lunaticos et paraliticos et curavit eos. Et
secute sunt eum turbe multe de galilea et decapoli et de
iherosolimis et de iudea et de trans iordanem. Cap. v.

Videns autem ihesus turbas ascendit in montem et cum sedis-
set accesserunt ad eum discipuli eius et aperiens os suum
docebat eos dicens Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum [celorum].

[illegible]

celorum. Beati mites quoniam ipsi possidebunt terram. Beati qui lugent

[illegible]

quoniam ipsi consolabuntur. Beati qui esuriunt et sitiunt iustitiam quoniam

[illegible]

ipsi saturabuntur. Beati misericordes quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati

[illegible]

mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. Beati pacifici quoniam ipsi

[illegible]

filii dei vocabuntur. Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam:

[illegible]

quoniam ipsorum est regnum celorum. Beati estis cum maledixerint

[illegible]

vobis homines et persecuti vos fuerint et dixerint omne ma-

[illegible]

lum adversum vos mentientes propter me. Gaudete et exultate

[illegible]

quoniam merces vestra copiosa est in celis. Sic enim persecuti sunt pro-

[illegible]

phetas qui fuerunt ante vos. Vos estis sal terre. Quod si sal

[illegible]

evanuerit in quo salietur? Ad nichilum valet ultra nisi ut

[illegible]

mittatur foras et conculcetur ab hominibus. Vos estis lux mundi.

[illegible]

Non potest civitas abscondi supra montem posita neque accendunt

[illegible]

lucernam et ponunt eam sub modio sed super candelabrum

[illegible]

ut luceat omnibus qui in domo sunt. Sic luceat lux vestra
coram hominibus ut videant opera vestra bona et glorificent patrem
vestrum qui in celis est. Nolite putare quoniam veni solvere
legem aut prophetas. non veni solvere legem sed adimplere. A
men dico vobis donec transeat celum et terra iota unum
aut unus apex non preteribit de lege donec omnia fiant.
Qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis et
docuerit sic homines minimus vocabitur in regno celorum.
Qui autem fecerit et docuerit hic magnus vocabitur in reg
no celorum. Dico enim vobis quia nisi habundaverit iusticia
vestra plusquam scribarum et phariseorum non intrabitis in
regnum celorum. Audistis quia dictum est antiquis non
occides. Qui autem occiderit reus erit iudicio. Ego autem
dico vobis quia omnis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio

[illegible]

Ego aut dico vobis qr ois qui irascit fratri suo reus erit iudi-

[illegible]

cio. Qui aut dixerit fratri suo racha reus erit concilio. Qui

[illegible]

aut dixerit fatue reus erit gehenne ignis. Si ergo offers

[illegible]

munus tuum ad altare et ibi recordatus fueris qr frater tuus

[illegible]

habet aliquid adversum te relinque ibi munus tuum ante altare

[illegible]

et vade prius reconciliari fratri tuo et tunc veniens offeres mu-

[illegible]

nus tuum. Esto consentiens adversario tuo cito dum es in via cum

[illegible]

eo ne forte tradat te adversarius iudici et iudex tradat

[illegible]

te ministro et in carcerem mittaris. Amen dico tibi non exies

[illegible]

inde donec reddas novissimum quadrantem. Audistis qr

[illegible]

dictum est antiquis non mechaberis. Ego aut dico vobis

[illegible]

qr ois qui viderit mulierem ad concupiscendum eam iam mechatus

[illegible]

est eam in corde suo. Quod si oculus tuus scandalizat te

[illegible]

dexter erue eum et proice abs te. expedit enim tibi ut

[illegible]

pereat unum membrorum tuorum quam totum corpus tuum mittatur in ge-

hennam. Et si dextra manus tua scandalizat te abscide eam

et proice abs te. Expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum

quam totum corpus tuum eat in gehennam. Dictum est autem quicumque

dimiserit uxorem suam det illi libellum repudii. Ego autem

dico vobis quia omnis qui dimiserit uxorem suam excepta

fornicationis causa facit eam moechari et qui dimissam duxerit

adulterat. Iterum audistis quia dictum est antiquis non periurabis

reddes autem domino iuramenta tua. Ego autem dico vobis non

iurare omnino neque per caelum quia thronus dei est neque per terram

quia scabellum pedum eius est neque per Hierosolymam quia civitas est

magni regis neque per caput tuum iuraveris quia non potes

unum capillum album facere aut nigrum. Sit autem sermo vester

est est, non non. Quod autem his abundantius est a malo est.

Audistis quia dictum est oculum pro oculo dentem pro dente. Ego autem dico

vobis non resistere malo sed si quis te percusserit in dextera maxilla tua

prebe illi et alteram. Et qui vult tecum in iudicio contendere

et tunicam tuam tollere dimitte ei et pallium. Et quicumque angaria-

verit te mille passus vade cum illo et alia duo milia.

Qui autem petit a te da ei et volenti a te mutuari ne aver-

taris. Audistis quia dictum est antiquis diliges proximum tuum

et odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis diligite ini-

micos vestros et benefacite his qui oderunt vos et orate pro

persequentibus vos et calumniantibus vos ut sitis filii patris

vestri qui in celis est qui solem suum oriri facit super bonos

et malos et pluit super iustos et iniustos. Si enim dili-

gitis eos qui vos diligunt quam mercedem habebitis nonne

et publicani hoc faciunt. Et si salutaveritis fratres vestros tan-

quid amplius facitis nonne et ethnici hoc faciunt. Estote

ergo vos perfecti sicut et pater vester celestis perfectus est

Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus ut

videamini ab eis alioquin mercedem non habebitis apud patrem

vestrum qui in celis est. Cum ergo facis elemosinam noli tuba

canere ante te sicut ypocrite faciunt in synagogis et in vicis

ut honorificentur ab hominibus. Amen dico vobis receperunt mercedem

suam. Te autem faciente elemosinam nesciat sinistra tua

quid faciat dextera tua ut sit elemosina tua in abscondito

et pater tuus qui videt in abscondito reddet tibi.

Et cum oratis non eritis sicut ypocrite qui amant in

synagogis et in angulis platearum stantes orare ut vi-

deantur ab hominibus. Amen dico vobis receperunt mercedem suam.

Tu autem cum oraveris intra in cubiculum tuum

et clauso hostio ora patrem tuum in abscondito et pater tuus qui

videt in abscondito reddet tibi. Orantes autem nolite multum

loqui sicut ethnici faciunt. putant enim quod in multiloquio suo

exaudiantur. Nolite ergo assimilari eis. scit enim pater vester quid

opus sit vobis antequam petatis eum. Sic ergo vos orabitis. Pater

noster qui es in celis sanctificetur nomen tuum. Adveniat re-

gnum tuum. fiat voluntas tua sicut in celo et in terra.

Panem nostrum cotidianum da nobis hodie. Et dimitte

nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus

nostris. Et ne nos inducas in temptationem. Sed libera

nos a malo. Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum dimit-

tet et vobis pater vester qui est in celis delicta vestra. Si

autem non dimiseritis hominibus nec pater vester dimittet pec-

cata vestra. Cum autem ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite

Tristes exterminant enim facies suas ut appareant hominibus ie-
iunantes. Amen dico vobis receperunt mercedem suam. Tu autem
cum ieiunas unge caput tuum et faciem tuam lava ne
videaris hominibus ieiunans sed patri tuo qui est in abscondito
et pater tuus qui videt te in abscondito reddet tibi. No-
lite thesaurizare vobis in terra ubi erugo et tinea de-
molitur et ubi fures effodiunt et furantur. Thesau-
rizate autem vobis thesauros in celo ubi neque erugo
neque tinea demolitur et ubi fures non effodiunt nec fur-
antur. Ubi enim est thesaurus tuus ibi est et cor tuum. Luc-
erna corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuer-
it simplex totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus
fuerit nequam totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen

quod [illegible] est tenebre sunt ipse tenebre quante erunt

Nolite iudicare et non iudicabimini

In quo enim iudicio iudicaveritis iudicabimini et in qua mensura

mensi fueritis remecietur vobis. Quid autem

vides festucam in oculo fratris tui et trabem in oculo

tuo non vides. aut quomodo dicis fratri tuo

sine eiciam festucam de oculo tuo et ecce trabes est in oculo

tuo. Ypocrita eice primum trabem de oculo tuo et tunc

videbis eicere festucam de oculo fratris tui. Nolite

sanctum dare canibus neque mittatis margaritas

vestras ante porcos ne forte conculcent eas pedibus

suis et conversi disrumpant vos. Petite et

dabitur vobis querite et invenietis pulsate

Mattheus vii

omnis enim qui petit accipit et qui querit invenit et pulsanti aperietur

et aperietur vobis. Aut quis est ex vobis homo

quem si petierit filius suus panem numquid lapidem porriget ei

vel illi. Aut si piscem petierit numquid serpentem porriget ei

Si ergo vos cum sitis mali nostis bona data dare

filiis vestris quanto magis pater vester qui in celis est

dabit bona petentibus se. Omnia ergo quecumque

vultis ut faciant vobis homines ita et vos

facite illis. Hec est enim lex et prophete. Intrate

per angustam portam quia lata est porta et spaciosa

via que ducit ad perditionem et multi sunt

qui intrant per eam. Quam angusta porta et

arta via que ducit ad vitam eternam et pau[ci]

sunt qui inveniunt eam. Attendite a falsis

[illegible] adulteri [illegible] ad compleme[n]tu[m] fornica[tionis] [illegible]

[illegible]

[illegible]

...ptetis qui veniunt ad vos in vestibus ovium

intrinsecus aut[em] sunt lupi rapaces / a fructi

bus eorum cognoscetis eos. Numq[uid] colligunt de

spinis uvas aut de tribulis ficus. Sic omnis / arbor

bona fructus bonos facit / mala aut[em] arbor fruc

tus malos facit. Non p[otest] arbor mala fru

ctus bonos facere / neq[ue] arbor bona fructus

malos facere / omnis arbor que non facit fru

ctum bonum excidetur et in ignem mitte[tur]. Igi[tur]

ex fructibus eorum cognoscetis eos / Non omnis qui

dicit m[ihi] domine domine intrabit in regnum celorum

sed qui facit voluntatem patris mei qui

in celis est ipse intrabit in regnum celorum

[illegible]

Dicent mihi in illa die domine domine nonne in nomine tuo

prophetavimus et in nomine tuo demonia eiecimus Et in no-

mine tuo virtutes multas fecimus Et tunc confitebor illis

quia numquam novi vos discedite a me omnes qui opera-

mini iniquitatem Omnis ergo qui audit verba mea hec et

facit ea assimilabitur viro sapienti qui edificavit

domum suam supra petram Et descendit plu-

via et venerunt flumina et flaverunt venti

et irruerunt in domum illam et non cecidit funda-

ta enim erat super petram Et omnis qui

audit verba mea hec et non facit ea similis erit vi-

ro stulto qui edificavit domum suam super are-

nam Et descendit pluvia et flaverunt venti et

[illegible]

venerit flumina et irruerunt in domum illam et

cecidit et fuit ruina eius magna. Et factum

est cum consummasset Ihesus verba hec admirabantur turbe

super doctrina eius. Erat enim docens eos sicut potestatem habens

et non sicut scribe eorum et pharisei.

Nemo potest duobus dominis servire; aut enim

unum odio habebit et alterum diliget, aut unum

sustinebit et alterum contempnet. Non potestis

deo servire et mamone. Ideo dico vobis ne

solliciti sitis anime vestre quid manducetis, neque

corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus

est quam esca, et corpus quam vestimentum? Respicite

volatilia celi quoniam non serunt neque metunt neque

congregant in orrea, et pater vester celestis pascit

illa. Nonne vos estis magis pluris illis? Quis

[illegible]

aut unum cogitans potest adicere ad staturam suam

cubitum unum et de vestimento quid solliciti estis? Considerate

lilia agri quomodo crescunt non laborant

neque nent. Dico autem vobis quoniam nec Salomon

in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex

istis. Si autem fenum agri quod hodie est et cras in clibanum

mittitur Deus sic vestit, quanto magis

vos minime fidei? Nolite ergo solliciti esse dicentes

quid manducabimus aut quid bibemus aut quo

operiemur? Haec enim omnia gentes inquirunt. Scit enim

pater vester celestis quia his omnibus indigetis. Quaerite

primum regnum Dei et iustitiam eius et haec

omnia adicientur vobis. Nolite ergo solliciti

esse in crastinum. Crastinus enim dies solicitus

erit sibi ipsi. Sufficit enim diei malicia sua. viii

Cum autem descendisset ihesus de monte

secute sunt eum turbe multe. Et ecce leprosus ve-

niens adorabat eum dicens: Domine si vis potes

me mundare. Et extendens manum tetigit eum

dicens: Volo mundare. Et confestim mundata

est lepra eius. Et ait illi ihesus: Vade nemini

dixeris, sed vade ostende te sacerdotibus et offer mu-

nus quod precepit moises in testimonium illis. Cum

autem introisset capharnaum accessit ad eum

centurio rogans eum et dicens: Domine puer meus

iacet in domo paraliticus et male torquetur.

[illegible]

Et ait ihesus Ego veniam et curabo eum Et respondens

[illegible]

centurio ait domine non sum dignus ut intres sub

[illegible]

tectum meum sed tantum dic verbo et sanabitur puer meus

[illegible]

Nam et ego homo sum sub potestate constitutus habens sub me mi-

[illegible]

lites et dico huic vade et vadit et alii veni et

[illegible]

venit et servo meo fac hoc et facit Audiens autem

[illegible]

hec ihesus miratus est et sequentibus se dixit Amen

[illegible]

dico vobis quod non inveni tantam fidem in Israel

[illegible]

Dico autem vobis quod multi ab oriente et occidente venient

[illegible]

et recumbent cum Abraham et Ysaac et Iacob in regno

[illegible]

celorum Filii autem regni eicientur in tenebras

[illegible]

exteriores ibi erit fletus et stridor dentium Et dixit ihesus

[illegible]

[illegible] vade filius tuus vivit [illegible]
ita fit

Centurioni vade et sicut credidisti fiat tibi et sanatus

[illegible]

est puer in illa hora. Et cum venisset Ihesus in do-

[illegible]

mum Petri et vidisset socrum eius iacentem et febri-

[illegible]

citantem et tetigit manum eius et dimisit eam febris

[illegible]

et surrexit et ministrabat eis. Vespere autem facto obtu-

[illegible]

lerunt ei multos demonia habentes et eiciebat spiritus

[illegible]

verbo et omnes male habentes curavit ut adim-

[illegible]

pleretur quod dictum est per Ysaiam prophetam ipse infirmitates dicentem

[illegible]

nostras accepit et egrotationes nostras portavit. Videns

[illegible]

autem Ihesus multas turbas circa se iussit ire trans fretum

[illegible]

prius [illegible] et accedens scriba unus ait illi Magister

[illegible]

sequar te quocumque ieris et dicit illi Ihesus vul-

[illegible]

Foveas habent volucres celi nidos filius autem hominis non

habet ubi caput suum reclinet. Alius autem de discipulis

eius ait illi domine permitte me primum ire et sepelire patrem

meum. Jhesus autem ait illi sequere me et dimitte mor-

tuos sepelire mortuos suos. Et ascendente eo in na-

viculam secuti sunt eum discipuli eius. Et ecce motus ma-

gnus factus est in mari ita ut navicula operiretur

fluctibus ipse vero dormiebat. Et accesserunt et susci-

taverunt eum dicentes domine salva nos perimus et dicit

eis quid timidi estis modice fidei. Tunc surgens

imperavit ventis et mari et facta est tranquillitas

magna. Porro homines mirati sunt dicentes qualis est

[illegible glosses, upper margin]

quia venti et mare obediunt ei. Et cum venisset trans fretum

in regionem Gerasenorum occurrerunt ei duo habentes demonia

de monumentis exeuntes saevi nimis ita ut nemo

posset transire per viam illam. Et clamaverunt dicentes: Quid

nobis et tibi Ihesu fili Dei vivi? Cur venisti huc ante tempus tor-

quere nos? Erat autem non longe ab illis grex porcorum mul-

torum pascens. Demones autem rogabant eum dicentes: Si eicis

nos, mitte nos in gregem porcorum. Et ait illis: Ite. At

illi exeuntes abierunt in porcos. Et ecce impetu abiit

totus grex per praeceps in mare et mortui sunt in aquis. Pa-

stores autem fugientes et venientes in civitatem nuncia-

verunt omnia et de his qui demonia habuerant. Et ecce

[illegible]

tota civitas exiit obviam ihesu Et viso eo rogabant eum
ut transiret a finibus eorum

Et ascendit ihesus in naviculam transfretavit et venit
in civitatem suam Et ecce offerebant ei paraliticum iacentem in
lecto Videns autem ihesus fidem illorum dixit paralitico Confide
fili remittuntur tibi peccata tua Et ecce quidam de scribis
dixerunt intra se hic blasphemat Et cum vidisset ihesus
cogitaciones eorum dixit ut quid cogitatis mala in cordibus
vestris Quid est facilius dicere dimittuntur tibi peccata tua an
dicere surge et ambula ut autem sciatis quia filius hominis
habet potestatem in terra dimittendi peccata tunc ait paralitico
Surge tolle lectum tuum et vade in domum tuam Et

[illegible]

Surrexit. Et abiit in domum suam. videntes autem turbe timuerunt et glo-

[illegible]

rificabant deum qui dedit potestatem talem hominibus. Et cum transiret

[illegible]

inde ihesus vidit hominem sedentem in theloneo matheum nomine.

[illegible]

Et ait illi sequere me. Et surgens secutus est eum. Et fa-

[illegible]

ctum est discumbente eo in domo, ecce multi publicani et pecca-

[illegible]

tores venientes discumbebant cum ihesu et discipulis eius. Et vi-

[illegible]

dentes pharisei dicebant discipulis eius quare cum publi-

[illegible]

canis et peccatoribus manducat et bibit magister vester.

[illegible]

At ihesus audiens ait non est opus valentibus medicus

[illegible]

sed male habentibus. Euntes autem discite quid est miseri-

[illegible]

cordiam volo et non sacrificium. Non enim veni vocare iustos sed peccatores.

[illegible]

Tunc accesserunt ad eum discipuli iohannis dicentes

[illegible]

Quare nos ieiunamus et pharisei frequenter / discipuli autem
tui non ieiunant / Et ait illis ihesus / Numquid possunt filii
sponsi lugere quamdiu cum illis est sponsus / Venient autem dies
cum auferetur ab eis sponsus et tunc ieiunabunt / Nemo autem
mittit commissuram panni rudis in vestimentum vetus / Tollit
enim plenitudinem eius a vestimento et peior scissura fit
Neque mittunt vinum novum in utres veteres / alioquin rum-
puntur utres et vinum effunditur et utres pereunt sed
vinum novum in utres novos mittunt et ambo conser-
vantur / Hec illo loquente ad eos, ecce princeps acc-
essit et adorabat eum dicens / Domine filia mea
modo defuncta est sed veni et impone manum tuam super eam

Et surgens Ihesus sequebatur eum et discipuli eius.

Et ecce mulier que sanguinis fluxum patiebatur xii annis

accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius.

Dicebat enim intra se: Si tetigero vestimentum eius salva

ero. At Ihesus conversus et videns eam ait: Confide filia, fides

tua te salvam fecit. Et salva facta est mulier ex illa

hora. Et cum venisset Ihesus in domum principis et vidisset

tibicines et turbam tumultuantem, dicebat: Recedite,

non est enim mortua puella sed dormit. Et deride-

bant eum. Et cum eiecta esset turba, intravit et tenuit ma-

num eius et surrexit puella. Et exiit fama hec in

universam terram illam. Et transeunte inde Ihesu secuti sunt

Et transeunte inde Ihesu secuti sunt eum duo ceci clamantes et dicentes miserere nostri fili David.

Cum autem venisset domum accesserunt ad eum ceci et

dicit eis Ihesus creditis quia possum hoc facere vobis? dicunt

ei utique domine. Tunc tetigit oculos eorum dicens secundum

fidem vestram fiat vobis. et aperti sunt oculi illorum. Et com-

minatus est illis Ihesus dicens videte ne quis sciat. Illi

autem exeuntes diffamaverunt eum in tota terra illa. Egres-

sis autem illis ecce obtulerunt ei hominem mutum demonium ha-

bentem et eiecto demone locutus est mutus et mirate

sunt turbe dicentes numquam apparuit sic in Israel. Pha-

risei autem dicebant in principe demoniorum eicit demones.

Et circuibat Ihesus civitates omnes et castella do-

in sinagogis eorum et predicans evangelium regni et curans
omnem languorem et omnem infirmitatem. Videns autem
turbas misertus est eis quia erant vexati et iacentes
sicut oves non habentes pastorem. Tunc dicit discipulis
suis messis quidem multa operarii autem pauci. Rogate ergo
dominum messis ut mittat operarios in messem suam.

Et convocatis xii discipulis suis dedit eis potestatem
spirituum immundorum ut eicerent illos et ut curarent omnem
languorem et omnem infirmitatem. Duodecim autem apostolorum no-
mina hec sunt: primus Symon qui dicitur Petrus et Andreas
frater eius, Philippus, Iacobus Zebedei et Iohannes frater eius, Bar-
tholomeus, Thomas et Mattheus publicanus et Iacobus

Alphei et Thadeus Symon Cananeus et Iudas Scarioth

qui et tradidit eum. Hos duodecim misit Ihesus precipiens eis et

dicens In viam gentium ne abieritis et in civitates Samaritanorum

ne intraveritis sed potius ite ad oves que perierunt

domus Israel. Euntes autem predicate dicentes quia appro-

pinquavit regnum celorum. Infirmos curate mortuos suscitate

leprosos mundate demones eicite gratis accepistis gratis

date. Nolite possidere aurum neque argentum neque

pecuniam in zonis vestris non peram in via neque duas

tunicas neque calciamenta neque virgam. Dignus enim est

operarius cibo suo. In quamcumque autem civitatem aut

castellum intraveritis interrogate quis in ea dignus sit et ibi

[illegible]

manete donec exeatis. Intrantes autem in domum salutate eam

dicentes pax huic domui. Et si quidem fuerit domus illa di-

gna, veniet pax vestra super eam. Si autem non fuerit digna

pax vestra ad vos revertetur. Et quicumque non receperit vos

nec audierit sermones vestros, exeuntes foras de domo

vel de civitate, excutite pulverem de pedibus vestris. Amen

dico vobis tolerabilius erit terre Sodomorum et Gomorreorum

in die iudicii quam illi civitati. Ecce ego mitto vos sicut

oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes

et simplices sicut columbe. Cavete autem ab hominibus. Tradent enim vos

in conciliis et in synagogis suis flagellabunt vos.

Et ad presides et ad reges ducemini

[illegible]

[illegible]

in synagogis suis flagellabunt vos. Cum autem tradent vos nolite

[illegible]

cogitare quomodo aut quid loquamini. Dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini

[illegible]

Non enim vos estis qui loquimini, sed spiritus patris vestri qui loquitur in vobis. Tradet

[illegible]

autem frater fratrem in mortem et pater filium et insurgent

[illegible]

filii in parentes et morte eos afficient. Et eritis odio omnibus

[illegible]

propter nomen meum. Qui autem perseveraverit usque in finem

[illegible]

hic salvus erit. Cum autem persequentur vos in ista civitate

[illegible]

fugite in aliam. Amen dico vobis non consummabitis civitates

[illegible]

Israel donec veniat filius hominis. Non est discipulus

[illegible]

super magistrum nec servus super dominum suum. Sufficit

[illegible]

discipulo ut sit sicut magister eius et servo sicut dominus eius.

[illegible]

Si patrem familias Beelzebub vocaverunt quanto magis

[illegible]

domesticos eius | Ne ergo timueritis eos | Nichil enim opertum

quod non reveletur | et occultum quod non sciatur | Quod dico vobis

in tenebris dicite in lumine et quod in aure auditis

predicate super tecta | et nolite timere eos qui occidunt corpus

animam autem non possunt occidere | Sed potius eum timete qui

et animam et corpus potest perdere in gehennam | Nonne duo passeres

asse veneunt et unus ex illis non cadit super terram sine patre

vestro | Vestri autem et capilli capitis omnes numerati sunt

Nolite ergo timere multis passeribus meliores estis vos

Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus confitebor et

ego eum coram patre meo qui in celis est | Qui autem

negabit me coram hominibus negabo et ego eum coram

[illegible glosses]

patrem meum qui in celis est. Nolite arbitrari quia venerim

[illegible glosses]

pacem mittere in terram. non veni pacem mittere sed gladium.

[illegible glosses]

Veni enim separare hominem adversus patrem suum et filiam adversus

[illegible glosses]

matrem suam. et nurum adversus socrum suam. et inimici

[illegible glosses]

hominis domestici eius. Qui amat patrem aut matrem plus quam

[illegible glosses]

me non est me dignus. et qui amat filium aut filiam super

[illegible glosses]

me non est me dignus. et qui non accipit crucem suam

[illegible glosses]

et sequitur me non est me dignus. Qui invenit animam suam

[illegible glosses]

perdet eam. et qui perdiderit animam suam propter me inveniet

[illegible glosses]

eam. Qui recipit vos me recipit. et qui recipit me re-

[illegible glosses]

cipit eum qui me misit. Qui recipit prophetam in nomine

[illegible glosses]

prophete mercedem prophete accipiet. et qui recipit iustum

[illegible glosses]

in nomine iusti mercedem iusti accipiet. Et quicumque potum dederit

[illegible glosses]

[illegible]

Vni ex minimis istis calicem aque frigide tantum in nomine

[illegible]

discipuli amen dico vobis non perdet mercedem suam

[illegible]

Et factum est cum consummasset Ihesus precipiens xii discipulis suis

[illegible]

transiit inde ut doceret et predicaret in civitatibus eorum

[illegible]

Iohannes autem cum audisset in vinculis opera Christi

[illegible]

mittens duos de discipulis suis ait illi Tu es qui venturus es

[illegible]

an alium expectamus Et respondens Ihesus ait illis

[illegible]

Euntes renunciate Iohanni que audistis et vidistis

[illegible]

Ceci vident claudi ambulant leprosi mundantur surdi audiunt

[illegible]

mortui resurgunt pauperes evangelizantur et beatus

[illegible]

est qui non fuerit scandalizatus in me Illis autem abeuntibus

[illegible]

cepit Ihesus dicere ad turbas de Iohanne [illegible]

[illegible]

in desertum videre arundinem vento agitatam Sed quid existis

videre hominem mollibus vestitum Ecce qui mollibus vestiuntur

in domibus regum sunt Sed quid existis videre prophetam

etiam dico vobis et plusquam prophetam Hic est enim de quo scriptum est

Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam qui

preparabit viam tuam ante te Amen dico vobis non surrexit

inter natos mulierum maior iohanne baptista qui autem minor est in regno celorum maior est illo A diebus

autem iohannis baptiste usque nunc regnum celorum

vim patitur et violenti rapiunt illud Omnes enim prophete

et lex usque ad iohannem prophetaverunt et si vultis recipere

ipse est elias qui venturus est Qui habet aures audiendi audiat

[illegible]

Audiat. Cui autem similem estimabo generationem istam / similis est

pueris sedentibus in foro / qui clamantes coequalibus

dicunt / cecinimus vobis et non saltastis / lamentavimus vobis

et non planxistis / venit enim Johannes neque manducans neque

bibens et dicunt demonium habet / venit filius hominis manducans

et bibens et dicunt ecce homo vorax et potator vini

publicanorum et peccatorum amicus / et iustificata est

sapientia a filiis suis / tunc cepit exprobrare civitatibus

in quibus facte sunt plurime virtutes eius / quia non

egissent penitentiam / Ve tibi Corozaim / Ve tibi Bethsaida

quia si in Tyro et Sidone / facte essent virtutes que facte

sunt in vobis olim in cinere et cilicio penitentiam egissent / verumtamen

[illegible]

Tiro vobis. Tyro et Sydoni remissius erit in die iudicii

quam vobis. Et tu Capharnaum numquid usque ad celum exaltaberis?

usque ad infernum descendes. Quia si in Sydo[mis]

facte fuissent virtutes que facte sunt in te, forte mansissent

usque ad hanc diem. Verumtamen dico vobis quia terre Sodomorum

remissius erit quam tibi in die iudicii. ... In illo tempore respondens Iesus dixit:

Confiteor tibi pater domine celi et terre quia abscondisti hec a sapientibus

et prudentibus et revelasti ea parvulis. Ita pater

quoniam sic fuit placitum ante te. Omnia michi tradita sunt a patre meo.

Et nemo novit filium nisi pater neque patrem

quis novit nisi filius et cui voluerit filius revelare.

Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis

Et ego reficiam vos. Tollite iugum meum super vos et

discite a me, quia mitis sum et humilis corde et invenietis

requiem animabus vestris. Iugum enim meum suave est et onus

meum leve.

In illo tempore abiit Iesus per sata sabbato. Discipuli autem esurientes ceperunt vellere

spicas et manducare. Pharisei autem videntes dixerunt ei:

Ecce discipuli tui faciunt quod non licet facere sabbatis. At

ille dixit eis: Non legistis quid fecerit David quando es-

urit et qui cum illo erant, quomodo intravit in domum Dei

et panes propositionis comedit,

quos non licebat ei edere neque his qui cum eo erant,

nisi solis sacerdotibus? Aut non legistis in lege quia sabbatis

sacerdotes in templo sabbatum violant et sine crimine sunt. Dico autem
vobis quia templo maior est hic. Si autem sciretis quid est:
Misericordiam volo et non sacrificium, numquam condemnassetis in-
nocentes. Dominus enim est filius hominis etiam sabbati. Et cum
inde transisset venit in synagogam eorum. Et ecce homo manum
aridam habens et interrogabant eum dicentes: Si licet sabbatis
curare, ut accusarent eum. Ipse autem dixit illis: Quis erit
ex vobis homo qui habeat ovem unam et si ceciderit haec sabbatis
in foveam nonne tenebit et levabit eam? Quanto magis
melior est homo ove. Itaque licet sabbatis bene facere. Tunc
ait homini: Extende manum tuam, et extendit et restituta est
sanitati sicut altera. Exeuntes autem pharisei consilium faciebant
adversus eum quomodo eum perderent. Iesus autem sciens recessit
inde

Et secuti sunt eum multi et curavit eos omnes et precepit eis

ne manifestum eum facerent ut adimpleretur quod dictum est per

Ysaiam prophetam dicentem. Ecce puer meus quem elegi

dilectus meus in quo bene complacuit anime mee. Ponam spi-

ritum meum super eum et iudicium gentibus nunciabit. Non con-

tendet neque clamabit neque audiet aliquis in plateis vo-

[illegible]

cem eius. Arundinem quassatam non confringet et linum fumi-

[illegible]

gans non extinguet donec eiciat ad victoriam iudicium. Et in

i. fide eius [illegible]

nomine eius gentes sperabunt. Tunc oblatus est ei homo demonium habens

i. obsessus a demonio [illegible]

cecus et mutus et curavit eum ita ut loqueretur et videret.

[illegible]

Et stupebant omnes turbe et dicebant numquid hic est filius Da-

[illegible]

vid. Pharisei autem audientes dixerunt hic non eicit demo-

[illegible]

nes nisi in Belzebub principe demoniorum. Ihesus autem sciens

et omnis civitas vel domus divisa contra se non stabit
cogitaciones eorum dixit omne regnum divisum contra se desola-
bitur et si sathanas sathanam eicit adversus se divisus
est quomodo ergo stabit regnum eius Et si ego in belzebub eicio
demonia filii vestri in quo eiciunt ideo ipsi iudices vestri erunt
Si autem ego in spiritu dei eicio demonia igitur pervenit in vos re-
gnum dei aut quomodo potest quis intrare in domum fortis
et vasa eius diripere nisi prius alligaverit fortem et tunc
domum illius diripiet Qui non est mecum contra me est et
qui non congregat mecum spargit Ideo dico vobis omne
peccatum et blasphemia remittetur hominibus spiritus autem blas-
phemie non remittetur Et quicumque dixerit verbum contra
filium hominis remittetur ei qui autem dixerit contra spiritum sanctum

[illegible]

Vug ne remittet ei neque in hoc seculo neque in futuro

aut facite arborem bonam et fructum eius bonum Aut

facite arborem malam et fructum eius malum Siquidem ex

fructu arbor cognoscitur Progenies viperarum quomodo po-

testis bona loqui cum sitis mali Ex habundancia enim

cordis os loquitur Bonus homo de bono thezauro pro-

fert bona Et malus homo de malo thezauro pro-

fert mala Dico autem vobis quoniam omne verbum ociosum quod

locuti fuerint homines reddent de eo rationem in die iudicii

Ex verbis enim tuis iustificaberis Et ex verbis tuis condempna-

beris Tunc responderunt ei quidam de scribis et phariseis dicentes

Magister volumus a te signum videre Et respondens ait illis

[illegible interlinear gloss]

Generatio mala et adultera signum querit et signum non da-
bitur ei nisi signum Ione prophete. Sicut enim fuit Ionas in ventre
ceti tribus diebus et tribus noctibus ita erit filius hominis in
corde terre tribus diebus et tribus noctibus. Viri Ninivi-
te surgent in iudicio cum generatione ista et condemnabunt eam
quia penitentiam egerunt in predicatione Ione. Et ecce plus quam Io-
nas hic. Regina austri surget in iudicio cum generatione ista
et condemnabit eam quia venit a finibus terre audire sapientiam
Salomonis. Et ecce plus quam Salomon hic. Cum autem immundus spiritus in-
mundus exierit ab homine ambulat per loca arida querens re-
quiem et non invenit. Tunc dicit revertar in domum me-
am unde exivi. Et veniens invenit eam vacantem scopis

mundatam et ornatam Tunc vadit et assumit vij alios

spiritus nequiores se et ingressi habitant ibi Et fiunt novissima

hominis illius peiora prioribus Sic erit et generacioni huic pessime

Adhuc eo loquente ad turbas ecce mater eius et fratres

eius stabant foris querentes loqui ei Dixit autem ei quidam

Ecce mater tua et fratres tui foris stant querentes te Et ipse

respondens dicenti sibi ait Que est mater mea et qui sunt

fratres mei Et extendens manum in discipulos suos dixit Ecce

mater mea et fratres mei Quicumque enim fecerit voluntatem

patris mei qui in celis est ipse meus frater et soror et mater

In illa die exiens Jhesus de domo vest xiiij ca

sedebat secus mare Et congregate sunt ad eum turbe multe

illa ut naviculam ascendens sederet et omnis turba stabat
in litore et locutus est eis multa in parabolis dicens Ecce exiit
qui seminat seminare semen suum Et dum seminat quedam ce-
ciderunt secus viam et venerunt volucres celi et comede-
runt ea Alia autem ceciderunt in petrosa ubi non habebat
terram multam et continuo exorta sunt quia non habebant al-
titudinem terre Sole autem orto estuaverunt et quia non ha-
bebant radicem aruerunt Alia autem ceciderunt in spinas
et creverunt spine et suffocaverunt ea Alia vero in terram
bonam et dabant fructum aliud centesimum aliud
sexagesimum aliud tricesimum Qui habet aures audiendi au-
diat Et accedentes discipuli dixerunt ei quare in parabolis

loqueris eis. Qui respondens ait illis. Quia vobis datum e

nosse misteria regni celorum. illis autem non est datum. Qui

enim habet dabitur ei et habundabit. Qui autem non habet

et quod habet auferetur ab eo. Ideo dico vobis quia in parabol

is loquor eis. quia videntes non videant et audien:

tes non audiant neque intelligant ut adimpleatur in

eis prophecia ysaie dicentis auditu audietis et non in:

telligetis et videntes videbitis et non videbitis. In:

crassatum est enim cor populi huius et auribus graviter audi

erunt et oculos suos clauserunt ne quando oculis videant

et auribus audiant et corde intelligant et convertantur et

sanem eos. Vestri autem oculi beati quia vident et aures vestre

et audiant. Amen quippe dico vobis quia multi prophete et

iusti cupierunt videre que vos videtis et non viderunt

et audire que vos auditis et non audierunt. Vos ergo

audite parabolam seminantis. Omnis qui audit verbum regni

et non intelligit venit malus et rapit quod seminatum est

in corde eius. Hic est qui secus viam seminatus est. Qui autem

super petrosa seminatus est hic est qui verbum audit et conti-

nuo cum gaudio accipit illud. Non habet autem in se radicem

sed est temporalis. Facta autem tribulatione et persecutione propter

verbum continuo scandalizatur. Qui autem seminatus est in spinis

hic est qui verbum audit et sollicitudo seculi istius et fa-

llacia divitiarum suffocat verbum et sine fructu efficitur.

Qui vero in bonam terram seminatus est. hic est qui au-

dit verbum et intelligit et fructum affert et facit quidem

aliud centesimum. aliud sexagesimum. aliud tricesimum

Aliam parabolam proposuit illis dicens. Simile factum est regnum

celorum homini qui seminavit bonum semen in agro suo. Cum

autem dormirent homines venit inimicus eius et superseminavit

zizania et abiit. Cum autem crevisset herba et fru-

ctum fecisset. tunc apparuerunt et zizania. Accedentes

autem servi patrisfamilias dixerunt ei. Domine. Nonne bo-

num semen seminasti in agro tuo. Unde ergo habet zizania.

Et ait illis. Inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt

ei. Vis. imus et colligimus ea. Et ait. Non. ne forte

colligentes zizania eradicetis simul et triticum cum eis. Sinite

utraque crescere usque ad messem et in tempore messis dicam

messoribus: Colligite primum zizania et alligate ea

in fasciculos ad comburendum, triticum autem congregate in

horreum meum. Aliam parabolam proposuit eis dicens: Simile

est regnum celorum grano sinapis quod accipiens homo

seminavit in agro suo, quod minimum quidem est omnibus seminibus.

Cum autem creverit maius est omnibus oleribus et fit arbor,

ita ut volucres celi veniant et habitent in ramis eius.

Aliam parabolam locutus est eis dicens: Simile est regnum

celorum fermento quod acceptum mulier abscondit in farine satis tribus

donec fermentatum est totum. Hec omnia locutus est Ihesus in parabolis

ad turbas et sine parab. non loquebatur eis ut adimpleretur

quod dictum est per prophetam dicentem aperiam in parab. os meum

et eructabo abscondita a constitucione mundi. Tunc dimissis

turbis venit in domum. Et accesserunt ad eum discipuli eius

dicentes edissere nobis parabolam zizaniorum agri. Qui respondens

ait. Qui seminat bonum semen est filius hominis. Ager autem est

mundus. Bonum vero semen hii sunt filii regni. Zizania autem

filii sunt nequam. Inimicus autem qui seminavit ea est diabolus.

Messis vero consummacio seculi est. Messores autem angeli sunt. Sicut

ergo colliguntur zizania et igni comburuntur sic erit in consum-

macione seculi. Mittet filius hominis angelos suos et colligent

de regno eius omnia scandala et eos qui faciunt iniquitatem

et mittet eos in caminum ignis ibi erit fletus et stridor
dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno patris eorum
Qui habet aures audiendi audiat. Simile est regnum celorum the-
sauro abscondito in agro quem qui invenit homo abscondit
et pre gaudio illius vadit et vendit universa que habet et e-
mit agrum illum. Iterum simile est regnum celorum homini nego-
ciatori querenti bonas margaritas. Inventa autem una pre-
ciosa margarita abiit et vendidit omnia que habuit et
emit eam. Iterum simile est regnum celorum sagene misse in
mare et ex omni genere piscium congreganti. Quam cum imple-
ta esset educentes et secus litus sedentes elegerunt bonos
in vasa sua malos autem foras miserunt. Sic erit in consumma-
tione

seculi. Exibunt angeli et separabunt malos de medio ius-

torum et mittent eos in caminum ignis. Ibi erit fletus

et stridor dentium. Intellexistis hec omnia? Dicunt ei: Etiam.

Ait illis: Ideo omnis scriba doctus in regno celorum similis

est homini patrifamilias qui profert de thezauro suo no-

va et vetera. Et factum est cum consummasset Ihesus parabolas is-

tas, transiit inde. Et veniens in patriam suam docebat eos

in synagogis eorum ita ut mirarentur et dicerent: Unde

huic sapientia hec et virtutes? Nonne hic est filius fabri?

Nonne dicitur mater eius Maria et fratres eius Iacobus et Io-

seph et Simon et Iudas? Et sorores eius nonne omnes apud

nos sunt? Unde ergo huic omnia ista? Et scandalizabantur

in eo. Ihesus autem dixit eis Non est propheta sine honore nisi

in patria sua et in domo sua et non fecit virtutes multas

In illo tempore audivit herodes tetrarcha con

herodes tetrarcha famam ihesu et ait pueris suis hic

est iohannes baptista ipse surrexit a mortuis et ideo

virtutes operantur in eo. Herodes enim tenuit iohannem et alli

gavit eum et posuit in carcerem propter herodiadem uxorem

fratris sui. Dicebat enim illi iohannes Non licet tibi habere

eam et volens eum occidere timuit populum quia sicut prophetam

eum habebant. Die autem natalis herodis saltavit filia he-

rodiadis in medio et placuit herodi. Unde cum iura-

~~mento pollicitus est ei dare quodcumque postulasset ab eo~~

Et illa premonita a matre sua Da michi inquit

in disco caput Johannis baptiste Et contristatus est rex propter

iuramentum et propter eos qui pariter recumbebant et iussit

dari. Misitque et decollavit Johannem in carcere et allatum est

caput eius in disco et datum est puelle et tulit matri

sue Et accedentes discipuli eius tulerunt corpus eius et sepe-

lierunt illud in monumento et venientes nunciaverunt

Jhesu Quod cum audisset Jhesus secessit inde in naviculam

in locum desertum seorsum Et cum audissent turbe secute sunt

eum de civitatibus pedestres Et exiens Jhesus vidit turbam

multam et misertus est eis et curavit languidos eorum

Vespere autem facto accesserunt discipuli ad eum dicentes etc.

desertus est locus et hora iam preterijt dimitte turbas ut
euntes in castella emant sibi escas. Ihesus autem dixit eis
non habent necesse ire date vos illis manducare. Responde-
runt ei non habemus hic nisi v panes et duos pi-
sces. qui ait eis afferte mihi illos huc. Et cum iussis-
set turbam discumbere super fenum acceptis v panibus et
duobus piscibus aspiciens in celum benedixit et dedit dis-
cipulis panes. discipuli autem turbis. Et manducaverunt
et saturati sunt et tulerunt reliquias xii cophinos fra-
gmentorum plenos. manducantium autem fuit numerus v milia
virorum exceptis mulieribus et pueris. Et statim iussit Ihesus
discipulos ascendere in naviculam et precedere eum trans fretum

Donec ipse dimitteret turbas Et dimissa turba ascendit in

montem solus orare Vespere autem facto solus erat ibi Navi

cula autem in medio mari iactabatur fluctibus Erat autem

ventus contrarius Quarta autem vigilia noctis venit ad

eos ambulans super mare Et videntes eum super mare am

bulantem turbati sunt dicentes quia fantasma est Et prae

timore clamaverunt Statimque Ihesus locutus est eis dicens

Habete fiduciam ego sum nolite timere Respondens autem Pe

trus dixit Domine si tu es iube me venire ad te super

aquas Et ipse ait veni Et descendens Petrus de navi

cula ambulabat super aquas ut veniret ad Ihesum Videns

vero ventum validum timuit Et cum cepisset mergi clamavit

dicens domine salvum me fac Et continuo iesus extendens
manum apprehendit eum et ait illi modice fidei quare
dubitasti Et cum ascendisset in naviculam cessavit ventus
Qui autem in navicula erant venerunt et adoraverunt
eum dicentes vere dei filius est Et cum transfretassent ve-
nerunt in terram genesareth Et cum cognovissent vi-
ri loci illius miserunt in universam regionem illam et
obtulerunt ei omnes male habentes Et rogabant eum
ut vel fimbriam vestimenti eius tangerent Et quicumque
tetigerunt salvi facti sunt xv capitulum

Tunc accesserunt ad eum scribe et pharisei dicentes
Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum

non enim lavant manus suas cum panem manducant. Ipse

autem respondens ait illis: Quare et vos transgredimini manda-

tum dei propter traditionem vestram? Nam deus dixit: Honora patrem tuum et matrem

tuam, et qui maledixerit patri vel matri morte morietur.

Vos autem dicitis: quicumque dixerit patri vel matri munus

quodcumque est ex me tibi proderit, et non honorificavit patrem

suum aut matrem suam, et irritum fecistis mandatum dei propter

traditionem vestram. Ypocrite, bene prophetavit de vobis Ysaias

dicens: Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe

est a me. Sine causa autem colunt me docentes doctri-

nas et mandata hominum. Et convocatis ad se turbis dixit

eis: Audite et intelligite. Non quod intrat in os.

[illegible]

coinquinat hoiez sed qd pcedit ex ore hoc coinquinat

hoiez Tunc accedentes discipli eius dixerunt ei scis quia

pharisei audito hoc vbo scandalizati sunt At ille rndens ait

omnis plantacio quam non plantavit pr meus celestis era-

dicabitur Sinite illos ceci sunt duces cecorum Cecus autem si

ceco ducatum pstet ambo in foveam cadunt Rndens

autem Symon petrus dixit ei Edisse nobis pabolam istam

At ille dixit Adhuc et vos sine intellectu estis / Non in-

telligitis quia omne qd in os intrat in ventre vadit et

in secessum emittitur Tunc autem pcedunt de ore / de corde

exeunt et ea coinquinant hoiez / De corde enim exeunt co-

gitaciones male homicidia adulteria fornicaciones

[illegible]

furta / falsa testimonia / blasphemie. Hec sunt que coin-

quinant hominem. Non lotis autem manibus manducare non coin-

quinat hominem. Et egressus inde Ihesus secessit in partes

Tyri et Sidonis. Et ecce mulier Chananea a finibus

illis egressa clamabat dicens: Miserere mei domine fili Da-

uid, filia mea male a demonio vexatur. Qui non re-

spondit ei verbum. Et accedentes discipuli eius rogabant eum

dicentes: Dimitte eam, quia clamat post nos. Ipse autem respondens

ait: Non sum missus nisi ad oues que perierunt domus Israel.

At illa venit et adorauit eum dicens: Domine adiuua

me. Qui respondens ait: Non est bonum sumere panem

filiorum et mittere canibus. At illa dixit

tiam domine nam et catelli edunt de micis que cadunt de me[nsa]
duorum suorum. Tunc respondens Jesus ait illi: O mulier ma-
gna est fides tua fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia
eius ex illa hora. Et cum transisset inde Jesus venit secus ma-
re galilee et ascendens in montem sedebat ibi. Et accesse-
runt ad eum turbe multe habentes secum mutos cecos claudos
debiles et alios multos et proiecerunt eos ad pedes eius
et curavit eos ita ut turbe mirarentur videntes mu-
tos loqui claudos ambulantes cecos videntes et mag-
nificabant deum israel. Jesus autem convocatis discipulis suis dixit
Misereor turbe quia triduo iam perseverant mecum et non
habent quid manducent et dimittere eos ieiunos nolo

ne deficiant in via. Et dixerunt ei discipuli unde ergo nos

in deserto panes tantos ut saturemus turbam tantam. Et ait

illis Iesus quot panes habetis. At illi dixerunt septem

et paucos pisciculos. Et precepit turbe ut discumberet super

terram. Et accipiens septem panes et pisciculos gratias agens

fregit et dedit discipulis suis et discipuli dederunt populo.

Et comederunt omnes et saturati sunt. Et quod superfuit

de fragmentis tulerunt septem sportas plenas. Erant autem

qui manducaverant quattuor milia hominum extra parvulos

et mulieres. Et dimissa turba ascendit in naviculam et

venit in fines Magedan.

Et accesserunt ad eum pharisei et saducei temptantes et rogabant eum

ut signum de celo ostenderet eis. At ille respondens ait illis

Facto vespere dicitis serenum erit, rubicundum est enim celum

Et mane hodie tempestas, rutilat enim triste celum

Faciem ergo celi diiudicare nostis, signa autem temporum non

potestis scire. Generatio mala et adultera signum querit

et signum non dabitur ei nisi signum Ione prophete

Et relictis illis abiit. Et cum venissent discipuli eius trans

fretum obliti sunt panes accipere. Qui dixit illis. Intuemini

et cavete a fermento phariseorum et saduceorum. At

illi cogitabant inter se dicentes quia panes non accepimus

Sciens autem Iesus dixit eis Quid cogitatis inter vos

modice fidei quia panes non habetis. Nondum intelligitis

neque recordamini quinque panum in deserto et v milia ho-
minum et quot cophinos sumpsistis neque vii panum
et quatuor milia hominum et quot sportas sumpsistis quare
non intelligitis quia non de pane dixi vobis cavete a fer-
mento phariseorum et saduceorum tunc intellexerunt quia non
dixit cavendum a fermento panum sed a doctrina phariseorum
et saduceorum venit autem ihesus in partes cesaree philippi
et interrogabat discipulos suos dicens quem dicunt homines
esse filium hominis at illi dixerunt alii iohannem baptistam
alii autem eliam alii vero ieremiam aut unum ex prophetis dicit
illis ihesus vos autem quem me esse dicitis respondens si-
mon petrus dixit tu es christus filius dei vivi

Jesus autem respondens dixit ei Beatus es simon bariona quia

caro et sanguis non revelavit tibi sed pater meus qui

in celis est Et ego dico tibi quia tu es petrus et super hanc pe-

tram edificabo ecclesiam meam et porte inferi non prevale-

bunt adversus eam Et tibi dabo claves regni celorum Et

quodcumque ligaveris super terram erit ligatum et in celis Et quod-

cumque solveris super terram erit solutum et in celis Tunc precepit

discipulis suis ut nemini dicerent quia ipse esset ihesus christus

Et exinde cepit ihesus ostendere discipulis suis quia oporteret

eum ire ierosolimam et multa pati a senioribus et principi-

bus sacerdotum et scribis et occidi et die tertia resurgere

Et assumens eum petrus cepit increpare illum dicens absit a te

[illegible]

Sit ne sit tibi hoc. Qui conversus dixit petro Vade

[illegible]

sathanas retro scandalum mihi es quia non sapis ea que

[illegible]

dei sed ea que sunt hominum. Tunc ihesus dixit discipulis

[illegible]

suis Si quis vult venire post me abneget semetipsum

[illegible]

et tollat crucem suam et sequatur me. Qui enim voluerit animam

[illegible]

suam salvam facere perdet eam. Qui autem perdiderit animam suam propter me

[illegible]

me inveniet eam. Quid enim prodest homini si universum

[illegible]

mundum lucretur anime vero sue detrimentum patiatur. Aut

[illegible]

quam dabit homo commutacionem pro anima sua. Filius enim hominis

[illegible]

venturus est in gloria patris sui cum angelis suis et tunc reddet

[illegible]

unicuique secundum opera eius. Amen dico vobis sunt quidam

[illegible]

de hic stantibus qui non gustabunt mortem donec videant

[illegible]

Mathei xvii

[illegible]

41

filium hominis venientem in regno suo. Et post dies sex assumpsit

[illegible]

Iesus Petrum et Iacobum et Iohannem fratrem eius Et ducit illos

[illegible]

in montem excelsum seorsum et transfiguratus est ante eos et re-

[illegible]

splenduit facies eius sicut sol. Vestimenta autem eius facta sunt

[illegible]

alba sicut nix. Et ecce apparuerunt illis Moyses et Elias

[illegible]

cum eo loquentes. Respondens autem Petrus dixit ad Iesum

[illegible]

Domine bonum est nos hic esse. Si vis faciamus hic tria tabernacula

[illegible]

tibi unum Moysi unum et Elie unum. Adhuc eo

[illegible]

loquente ecce nubes lucida obumbravit eos et ecce vox

[illegible]

de celo dicens Hic est filius meus dilectus in quo

[illegible]

michi bene complacui ipsum audite. Et audientes discipuli

[illegible]

ceciderunt in faciem suam et timuerunt valde. Et accessit

Et accessit ihc et tetigit eos dixitque eis surgite et no-

lite timere Levantes autem oculos suos neminem viderunt

nisi solum ihm Et descendentibus illis de monte precepit

eis ihc dicens Neminem dixeritis visionem donec fi-

lius hominis a mortuis resurgat Et interrogaverunt eum

discipuli eius dicentes Quid ergo scribe dicunt quod Eliam primum

oportet venire At ille respondens ait illis Elias quidem ve-

turus est et restituet omnia Dico autem vobis quia Elias

iam venit et non cognoverunt eum sed fecerunt in eo quecumque

voluerunt Sic et filius hominis passurus est ab eis Tunc in-

tellexerunt discipuli eius quia de Johanne baptista dixi-

sset eis Et cum venissent ad turbam accessit ad eum homo

genibus provolutus ante eum dicens Domine miserere filio meo quia lu-

naticus est et male patitur nam saepe cadit in ignem et

crebro in aquam et obtuli eum discipulis tuis et non potu-

erunt eum curare Respondens autem Ihesus ait O generatio incredula

et perversa quousque ero vobiscum quousque patiar vos Af-

ferte illum ad me et increpavit illum Ihesus et exiit ab eo

demonium et curatus est puer ex illa hora Tunc accesserunt

discipuli secreto ad Ihesum et dixerunt ei quare nos non

potuimus eicere illum Dicit illis Ihesus propter incredulitatem

vestram Amen dico vobis si habueritis fidem sicut granum si-

napis dicetis monti huic transi hinc et transibit et nihil

impossibile erit vobis Hoc autem genus non eicitur nisi in oratione

Et ieiunio. Conversantibus autem illis in galilea dixit
illis ihesus filius hominis tradendus est in manus hominum
et occident eum et die tertia resurget. Et contristati sunt ve-
hementer. Et cum venissent capharnaum accesserunt ad eum
qui didragma accipiebant ad petrum et dixerunt ei
Magister vester non solvit didragma. Ait etiam. Et cum
venisset in domum prevenit eum ihesus dicens. Quid tibi
videtur symon. Reges terre a quibus accipiunt tributum
vel censum a filiis suis an ab alienis. Et ille dixit ab
alienis. Dixit illi ihesus ergo liberi sunt filii. Ut autem non
scandalizemus eos vade ad mare et mitte hamum et
eum piscem qui primus ascendit tolle et aperto ore eius invenies

In hora illa accesserunt ad Iesum discipuli dicentes quis
putas maior est in regno celorum et advocans Iesus
parvulum statuit eum in medio eorum et dixit amen dico
vobis nisi conversi fueritis et efficiamini sicut parvuli non intrabitis
in regnum celorum quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus
iste hic maior est in regno celorum et qui susceperit
unum parvulum talem in nomine meo me suscipit
qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis qui in
me credunt expedit ei ut suspendatur mola asinaria
in collo eius et demergatur in profundum maris ve mundo
a scandalis necesse est enim ut veniant scandala verumptamen
ve homini illi per quem scandalum venit

tua vel pes tuus scandalizat te abscide eum et proice abs te

bonum est tibi ingredi ad vitam debilem vel claudum quam

duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem eter-

num Et si oculus tuus scandalizat te erue eum et proice abs-

te Bonum est tibi cum uno oculo intrare ad vitam quam

duos oculos habentem mitti in gehennam ignis Videte

ne contempnatis unum ex his pusillis Dico enim vobis quia

angeli eorum semper vident faciem patris mei qui in celis est

Venit enim filius hominis salvare quod perierat Quid vobis

videtur si fuerint alicui centum oves et erraverit una

ex eis Nonne relinquet nonaginta novem in montibus

et vadit querere eam que erravit Et si contigerit ut

inveniat eam Amen dico vobis quia gaudebit super eam

magis super nonaginta novem que non erraverunt

Sic non est voluntas ante patrem vestrum qui in celis est ut pereat

unus de pusillis istis. Si autem peccaverit in te frater tuus

vade et corripe eum inter te et ipsum solum. Si te audi-

erit lucratus es fratrem tuum. Si autem te non audierit adhi-

be tecum unum vel duos ut in ore duorum vel trium te-

stium stet omne verbum. Quod si non audierit eos dic ecclesie.

Si autem ecclesiam non audierit sit tibi sicut ethnicus et pub-

licanus. Amen dico vobis quecumque alligaveritis super terram

erunt ligata et in celo. Et quecumque solveritis super terram

erunt soluta et in celo. Iterum dico vobis quia si duo ex vobis

consenserint super terram de omni re quamcumque petierint

fiet illis a patre meo qui in celo est. Ubi enim sunt duo

vel tres congregati in nomine meo ibi ego sum in medio

eorum. Tunc accedens Petrus ad eum dixit Domine quotiens

peccabit in me frater meus et dimittam ei usque septies.

Dicit ei Iesus Non dico tibi usque septies sed usque sep-

tuagesies septies. Ideo assimilatum est regnum celorum homini

regi qui voluit rationem ponere cum servis suis. Et cum

cepisset rationem ponere oblatus est ei unus qui debebat de-

cem milia talenta. Cum autem non haberet unde redderet iussit

eum dominus eius venundari et uxorem et filios eius et omnia

que habebat et reddi. Procidens autem servus ille roga-

bat eum dicens Patientiam habe in me et omnia reddam tibi.

Misertus autem dominus servi illius dimisit eum et debitum di-

misit ei. Egressus autem servus ille invenit unum de

conservus suus qui debebat ei centum denarios et tenens suffo-

cabat eum dicens redde quod debes. Et procidens conservus eius

rogabat eum dicens patientiam habe in me et omnia reddam

tibi. Ille autem noluit sed abiit et misit eum in carcerem

donec redderet debitum. Videntes autem conservi eius que fie-

bant contristati sunt valde et venerunt et narraverunt domino

suo omnia que facta fuerant. Tunc vocavit eum dominus suus

et ait illi. Serve nequam omne debitum dimisi tibi

quoniam rogasti me. Nonne ergo oportuit et te misereri

conservi tui sicut et ego tui misertus sum. Et iratus do-

minus eius tradidit eum tortoribus quoadusque redderet uni-

versum debitum. Sic et pater meus celestis faciet vobis

si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris

Et factum est cum consummasset ihc verba hec // xix

migravit a galilea et venit in fines iudee trans ior-

danem et secute sunt eum turbe multe et curavit eos

ibi Et accesserunt ad eum pharisei temptantes et dicentes si

[illegible]

licet homini dimittere uxorem suam quacumque ex causa Qui

respondens ait illis non legistis quia qui fecit hominem

ab initio masculum et feminam fecit eos et dixit propter

[illegible]

hoc dimittet homo patrem et matrem et adherebit uxori sue

[illegible]

et erunt duo in carne una Itaque iam non sunt duo sed

[illegible]

una caro Quod ergo deus coniunxit homo non separet Dicunt illi

[illegible]

quid ergo moyses mandavit dare libellum repudii et di-

[illegible]

mittere uxorem Et ait illis quoniam moyses ad duriciam cordis

vestri permisit vobis dimittere uxores vestras ab initio autem

non fuit sic. Dico autem vobis quia quicumque dimiserit uxo-

rem suam nisi ob fornicationem et aliam duxerit me-

chatur et qui dimissam duxerit mechatur. Dicunt

ei discipuli eius si ita est causa hominis cum uxore non expedit

nubere. Qui dixit eis non omnes capiunt verbum istud sed

quibus datum est. Sunt enim eunuchi qui de matris utero

sic nati sunt et sunt eunuchi qui facti sunt ab hominibus

et sunt eunuchi qui seipsos castraverunt propter regnum

celorum. Qui potest capere capiat. Tunc oblati sunt ei pu-

eri ut manus eis imponeret et oraret. Discipuli au-

tem increpabant eos. Jhesus vero ait illis Sinite par-

vulos venire ad me et nolite prohibere eos. Talium est

enim regnum celorum. Et cum imposuisset eis manus

adolescens

abiit inde Et ecce unus accedens ait illi Magister bone quid
boni faciam ut habeam vitam eternam Qui dixit ei Quid
me interrogas de bono Unus est deus bonus Si autem vis ad
vitam ingredi serva mandata Dicit illi Que Ihesus autem di
xit Non homicidium facies Non adulterabis Non facies fur
tum Non falsum testimonium dices Honora patrem tuum et ma-
trem tuam et diliges proximum tuum sicut teipsum Dicit ei ado-
lescens Omnia hec custodivi a iuventute mea quid adhuc
michi deest Ait illi Ihesus Si vis perfectus esse vade et ven
de omnia que habes et da pauperibus et habebis thesaurum
in celo et veni et sequere me Cum audisset autem adole
scens verbum abiit tristis Erat enim habens multas possessi
ones Ihesus autem ait discipulis suis Amen dico vobis

Et iterum dico vobis facilius est camelum per foramen acus transire quam divitem intrare in=

quia dives difficile intrabit in regnum celorum Auditis his regnum celorum

discipuli mirabantur valde dicentes quis ergo poterit salvus

esse aspiciens autem Iesus ait illis apud homines hoc impossibile

est apud deum autem omnia possibilia sunt Tunc respondens Pe=

trus dixit ei ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus

te quid ergo erit nobis Iesus autem dixit eis Amen dico vo=

bis quod vos qui secuti estis me in regeneracione cum sede=

rit filius hominis in sede maiestatis sue sedebitis et vos

super sedes xii iudicantes xii tribus Israel Et omnis qui

reliquerit domum vel fratres vel sorores aut patrem

aut matrem aut uxorem aut filios aut agros propter nomen meum

centuplum accipiet et vitam eternam possidebit Multi autem

Novissimi erunt primi et primi novissimi. Ca^m xx

Simile est regnum celorum homini patrifamilias qui

exiit primo mane conducere operarios in vineam suam. Con-

ventione autem facta cum operariis ex denario diurno misit

eos in vineam suam. Et egressus circa horam terciam vidit alios

stantes in foro ociosos et dixit illis Ite et vos in vineam

meam et quod iustum fuerit dabo vobis. Illi autem abierunt. Iterum

autem exiit circa sextam et nonam horam et fecit similiter.

Circa undecimam vero exiit et invenit alios stantes et dicit

illis Quid hic statis tota die ociosi? Dicunt ei Quia

nemo nos conduxit. Dicit eis Ite et vos in vineam.

Cum sero autem factum esset dicit dominus vinee procura-

[illegible marginal and interlinear glosses]

tori suo: voca operarios et redde illis mercedem inci-

piens a novissimis usque ad primos. Cum venissent

ergo qui circa undecimam horam venerant acceperunt

et ipsi singulos denarios. Venientes autem et primi

arbitrati sunt quod plus essent accepturi. Acceperunt et ipsi

singulos denarios et accipientes murmurabant ad-

versus patremfamilias dicentes: Hi novissimi una ho-

ra fecerunt et pares illos nobis fecisti qui portavi-

mus pondus diei et estus. At ille respondens uni

eorum dixit: Amice non facio tibi iniuriam. Nonne

ex denario convenisti mecum? Tolle quod tuum est et va-

de. Volo autem huic novissimo dare sicut et tibi. An non

[illegible interlinear glosses]

licet m face q volo an oculus tu nequam est

q ego bonus su sic erunt novissimi pmi et p

mi novissimi multi e sut vocati pauci vo ele-

ti Et ascendens ihs ad ihlm assumpsit xii discipulos

suos secreto et ait illis Ecce ascendimus ihlmam et

filius hois tradet pncipibus sacdotu et scribis et

condempnabunt eu morte Et tradent eu gentibus

ad illudendu et flagellandu et crucifigendu et tcia

die resurget Tunc accessit ad eu mat filiorum

zebedei cu filijs suis adorans et petens aliquid ab

eo Qui dixit ei Quid vis ait illi Dic ut se-

~~deant hij duo filij mei unus ad dexteram tuam et~~

unum ad sinistram tuam in regno celorum. Respondens autem Ihesus dixit

nescitis quid petatis. potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum

Dicunt ei possumus. ait illis calicem quidem meum bibetis sedere

autem ad dexteram vel ad sinistram meam non est meum dare vobis

sed quibus paratum est a patre meo. Et audientes x indignati sunt

de duobus fratribus. Ihesus autem vocavit eos ad se et ait Scitis

quia principes gentium dominantur eorum et qui maiores sunt potestatem

exercent in eos. non ita erit inter vos. Sed quicumque voluerit inter

vos maior esse sit vester minister. et qui voluerit inter vos primus

esse erit vester servus. Sicut filius hominis non venit ministrari sed mini-

strare et dare animam suam in redemptionem pro multis. Et ecce

duo ceci sedentes // Et egredientibus illis ab iericho secuta

sunt eum turbe multe // secus viam audierunt quia ihesus transiret:

[illegible]

Et clamaverunt dicentes domine miserere nostri fili david et ce[tera]:

[illegible]

Et stetit et vocavit eos et ait illis quid vultis ut

[illegible]

faciam vobis dicunt illi domine ut aperiantur oculi nostri misertus

[illegible]

autem eorum ihesus tetigit oculos eorum et confestim viderunt et

[illegible]

Et cum appropinquasset ierosolimis xxi

[illegible]

venissent bethphage ad montem oliveti tunc

[illegible]

ihesus misit duos discipulos dicens eis ite in castellum

[illegible]

quod contra vos est et statim invenietis asinam alligatam

[illegible]

et pullum cum ea solvite et adducite michi et si quis vobis

[illegible]

aliquid dixerit dicite quia dominus hiis opus habet et confestim dimittet

[illegible]

eos hoc autem totum factum est ut impleretur quod dictum

[illegible]

est per prophetam dicentem dicite filie syon ecce rex tuus venit tibi

[illegible]

mansuetus sedens super asinam et pullum filium sub[iugalis]

[illegible]

ingressi. Euntes autem discipuli fecerunt sicut precepit illis ihesus et

adduxerunt asinam et pullum et imposuerunt super eos vestimenta

sua et eum desuper sedere fecerunt. Plurima autem turba straverunt

vestimenta sua in via. Alii autem cedebant ramos de arboribus

et sternebant in via. Turbe autem que precedebant et que sequebantur

clamabant dicentes. Osanna filio david. benedictus qui venit

in nomine domini. Osanna in excelsis. Et cum venisset ierusalem

commota est universa civitas dicens. quis est hic. Populi autem di

cebant. hic est ihesus propheta a nazareth galilee. Et intravit

ihesus in templum dei et eiciebat vendentes omnes et emen

tes in templo et mensas nummulariorum et cathedras vendentium

columbas evertit. Et dicit eis. Scriptum est domus mea

domus orationis vocabitur. Vos autem fecistis illam speluncam

latronum. Et accesserunt ad eum ceci et claudi in templo et sanavit

eos. Videntes autem principes sacerdotum et scribe mirabilia que

fecit ista et pueros clamantes et dicentes in templo Osanna

filio david indignati sunt et dixerunt ei audis quid isti

dicunt. Jesus autem dixit eis utique numquam legistis quia ex

ore infantium et lactantium perfecisti laudem. Et relictis illis

abiit foras extra civitatem in bethaniam et ibi mansit et

docebat eos de regno dei. Mane autem revertens in civi-

tatem esuriit. Et videns arborem fici unam secus viam venit

ad eam et nihil invenit in ea nisi folia tantum et ait illi

numquam ex te nascatur fructus in eternum. Et arefacta

est ficulnea continuo. Et videntes discipuli mirati sunt

dicentes quomodo continuo aruit. Respondens autem Jesus ait eis

Amen dico vobis si habueritis fidem et non hesitaveritis non so-
lum de ficulnea facietis sed et si monti huic dixeritis tolle
et iacta te in mare fiet. Et omnia quecumque petieritis in
oratione credentes accipietis. Et cum venisset in templum accesserunt
ad eum docentem principes sacerdotum et seniores populi dicentes
In qua potestate hec facis et quis dedit tibi hanc potestatem
Respondens autem Jesus dixit eis interrogabo et ego vos unum
sermonem quem si dixeritis michi et ego dicam vobis in qua potestate
hec facio. Baptismus Johannis unde erat e celo
an ex hominibus. At illi cogitabant inter se dicentes si di-
xerimus e celo dicet nobis quare ergo non credidistis illi.
~~Si autem dixerimus ex hominibus timemus turbam omnes enim~~

[illegible]

respondentes Ihesu dixerunt nescimus

[illegible]

Et ait illis et ipse nec ego dico vobis in qua potestate hec

[illegible]

facio. Quid autem vobis videtur? Homo quidam habebat duos

[illegible]

filios et accedens ad primum dixit fili vade hodie operari

[illegible]

in vinea. Ille autem respondens ait nolo. Postea autem pe-

[illegible]

nitentia motus abiit in vineam. Accedens autem ad alterum dixit

[illegible]

similiter. At ille respondens ait eo domine et non ivit. Quis ex

[illegible]

duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ei primus. Dicit illis

[illegible]

Ihesus amen dico vobis quia publicani et meretrices precedent

[illegible]

vos in regnum dei. Venit ad vos Iohannes in via iusticie et

[illegible]

non credidistis ei. Publicani autem et meretrices

[illegible]

~~crediderunt ei. Vos autem videntes nec penitentiam habuistis postea~~

ut edificans ei Aliam parabolam locutus est homo erat paterfamilias

qui plantavit vineam et sepem circumdedit ei et fodit in ea

torcular et edificavit turrim et locavit eam agricolis et peregre

profectus est Cum autem tempus fructuum appropinquasset misit

servos suos ad agricolas ut acciperent fructus eius Et agricole

apprehensis servis eius alium ceciderunt alium occiderunt alium

vero lapidaverunt Iterum misit alios servos plures prioribus et fe-

cerunt illis similiter Novissime vero misit ad eos filium suum di-

cens verebuntur filium meum Agricole autem videntes filium dixerunt

intra se hic est heres venite occidamus eum et habebimus

hereditatem eius et apprehensum eiecerunt extra vineam et occiderunt

Cum ergo venerit dominus vinee quid faciet agricolis illis

Forsitan

illi malos male perdet Et vineam suam locabit agricolis aliis

qui reddent ei fructum temporibus suis Dicit illis ihesus Num-

quam legistis in scripturis lapidem quem reprobaverunt edifican-

tes hic factus est in caput anguli A domino factum est istud

et est mirabile in oculis nostris Ideo dico vobis quia aufere-

tur a vobis regnum dei et dabitur genti facienti fructus eius

Et qui ceciderit super lapidem istum confringetur super quem vero ce-

ciderit conteret eum Et cum audissent principes sacerdotum et pha-

risei parabolas eius cognoverunt quod de ipsis diceret Et queren-

tes eum tenere timuerunt turbas quoniam sicut prophetam eum habebant

Et respondens ihesus dixit iterum in parabolis eis dicens

Simile factum est regnum celorum homini regi qui fecit

nuptias filio suo Et misit servos suos vocare invitatos

ad nuptias et nolebant venire Iterum misit alios servos

dicens dicite invitatis ecce prandium meum paravi tauri mei

et altilia occisa sunt et omnia parata venite ad nuptias

Illi autem neglexerunt et abierunt alius in villam suam

alius vero ad negociacionem suam Reliqui vero tenuerunt servos

eius et contumeliis affectos occiderunt Rex autem cum audisset

iratus est et missis exercitibus suis perdidit homicidas illos

et civitatem illorum succendit Tunc ait servis suis nuptie

quidem parate sunt sed qui invitati erant non fuerunt digni

Ite ergo ad exitus viarum et quoscumque inveneritis vo

cate ad nuptias Et egressi servi eius in vias congregaverunt

omnes quos invenerunt bonos et malos Et implete sunt
nupcie discumbencium Intravit autem rex ut videret discumbentes
tes et vidit ibi hominem non vestitum veste nupciali et
ait illi Amice quomodo huc intrasti non habens vestem nup-
ciale At ille obmutuit Tunc dixit rex ministris
ligatis manibus et pedibus mittite eum in tenebras exteri-
ores ibi erit fletus et stridor dencium Multi enim sunt vo-
cati pauci vero electi Tunc abeuntes pharisei consilium in-
ierunt ut caperent eum in sermone Et mittunt ei
discipulos suos cum herodianis dicentes Magister scimus
quia verax es et viam dei in veritate doces Et non est
tibi cura de aliquo non enim respicis personam hominum Dic

ergo nobis quid tibi videtur licet censum dari cesari an

non Cognita autem ihesus nequicia eorum dixit Quid me

temptatis ypocrite Ostendite michi numisma census At illi ob

tulerunt ei denarium Et ait illis ihesus Cuius est hec ymago

et superscriptio Dicunt ei cesaris Tunc ait illis Red

dite ergo que sunt cesaris cesari et que sunt dei deo Et audientes

mirati sunt et relicto eo abierunt In illo die accesse

runt ad ihesum saducei qui dicunt non esse resurrectionem Et

interrogaverunt eum dicentes Magister Moyses dixit Si quis

mortuus fuerit non habens filium ut ducat frater eius uxorem

illius et suscitet semen fratri suo Erant autem apud nos

septem fratres Et primus uxore ducta defunctus est et non habens

Reliquit uxorem suam fratri suo. Similiter secundus et tercius usque

ad septimum. Novissime autem omnium et mulier defuncta est.

In resurrectione ergo cuius erit de vii uxor? Omnes enim

habuerunt eam. Respondens autem Ihesus ait illis: Erratis nes-

cientes scripturas neque virtutem dei. In resurrectione enim neque

nubent neque nubentur, sed erunt sicut angeli dei in

celo. De resurrectione autem mortuorum non legistis quod dic-

tum est a deo dicente vobis: Ego sum deus Abraham, deus

Ysaac et deus Jacob? Non est deus mortuorum sed vi-

vorum. Et audientes turbe mirabantur in doctrina eius.

Pharisei autem audientes quod silentium imposuisset saduce-

is convenerunt in unum. Et interrogavit eum unus ex eis

legisdoctor temptans eum Magister quod est mandatum magnum
in lege Ait illi Ihesus Diliges dominum deum tuum ex toto
corde tuo et ex tota anima tua et ex tota mente tua Hoc
est maximum et primum mandatum Secundum autem simile est huic
Diliges proximum tuum sicut teipsum In hiis duobus mandatis
tota lex pendet et prophete Congregatis autem phariseis in-
terrogavit eos Ihesus dicens Quid vobis videtur de Christo
cuius filius est Dicunt ei David Ait illis Quomodo ergo da-
vid in spiritu vocat eum dominum dicens Dixit dominus domino meo
sede a dextris meis Donec ponam inimicos tuos scabellum
pedum tuorum Si ergo David vocat eum dominum quomodo filius
eius est Et nemo poterat ei respondere verbum neque ausus fuit
quisquam ex illa die eum amplius interrogare

Tunc iesus locutus est ad turbas et ad discipulos

suos dicens super kathedram moysi sederunt scribe et pha-

risei. Omnia ergo quecumque dixerint vobis servate et facite

secundum vero opera eorum nolite facere / dicunt enim et non fa-

ciunt. Alligant autem onera gravia et importabilia et

imponunt super humeros hominum / digito autem suo no-

lunt ea movere. Omnia vero opera sua faciunt ut viden-

tur ab hominibus / dilatant enim philacteria sua et ma-

gnificant fimbrias / amant autem primos recubitus in cenis

et primas kathedras in synagogis et salutationes in

foro / et vocari ab hominibus rabbi / vos autem nolite vo-

~~cari rabbi / unus est enim magister vester qui est~~

in celo | omnes enim fratres estis | et patrem nolite vocare
vobis super terram | unus enim est pater vester qui in celis est | nec voce-
mini magistri | quia magister vester unus est christus | Qui
maior est vestrum erit vester minister | Qui autem se ex-
altaverit humiliabitur | et qui se humiliaverit exaltabitur | Ve
autem vobis scribe et pharisei ypocrite | qui clauditis re-
gnum celorum ante homines | vos autem non intratis nec in-
troeuntes sinitis intrare | Ve autem vobis scribe et phari-
sei et ypocrite | qui comeditis domos viduarum orationes
longa orantes propter hoc amplius accipietis iudicium | Ve vobis
pharisei et ypocrite scribe qui circuitis mare et aridam
ut faciatis unum proselitum | Et cum fuerit factus facitis
eum filium gehenne duplo quam vos | Ve vobis duces
ceci

qui dicitis quicumque iuraverit per templum dei nihil est | Qui autem iuraverit in auro templi debet | Stulti et ceci quid enim maius est aurum aut templum quod sanctificat aurum | Et quicumque iuraverit in altari nihil est | quicumque autem iuraverit in dono quod est super illud debet | Ceci quid enim maius est donum an altare quod sanctificat donum | Qui ergo iurat in altari iurat in eo et in omnibus que super illud sunt | Et quicumque iuraverit in templo iurat in illo et in eo qui habitat in ipso | Et qui iurat in celo iurat in throno dei et in eo qui sedet super eum | Ve vobis scribe et pharisei ypocrite qui decimatis mentam et anetum et ciminum | et reliquistis que graviora sunt legis iudicium et misericordiam et fidem | Hec oportuit facere et illa non omittere | Ve vobis duces ceci excolantes culicem:

camelum autem glucientes | Ve vobis scribe et pharisei ypocrite

qui mundatis quod deforis est calicis et parapsidis | intus autem

pleni estis iniquitate et rapina et inmundicia | pharisee cece

munda prius quod intus est calicis et parapsidis ut fiat id quod

deforis est mundum | Ve vobis scribe et pharisei ypocrite quia similes

estis sepulcris dealbatis que a foris apparent hominibus specio-

sa | intus vero plena sunt ossibus mortuorum et omni spur-

cicia | Sic et vos a foris quidem apparetis hominibus iusti | in-

tus autem pleni estis ypocrisi et iniquitate | Ve vobis scribe

et pharisei ypocrite qui edificatis sepulcra prophetarum | et

ornatis monumenta iustorum | et dicitis si fuissemus in diebus

patrum nostrorum non essemus socii eorum in sanguine prophetarum | Itaque

testimonio estis vobismetipsis quia filii eorum estis | qui prophetas

occidentes et vos implete mensuram patrum vestrorum Serpentes

et genimina viperarum quomodo fugietis a iudicio gehenne.

Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas et sapientes et scri-

bas et ex illis occidetis et crucifigetis et ex illis flagel-

labitis in synagogis vestris et persequimini de civitate in civi-

tatem ut veniat super vos omnis sanguis iustus qui effu-

sus est super terram a sanguine abel iusti usque ad san-

guinem zacharie filii barachie quem occidistis inter templum

et altare Amen dico vobis venient hec omnia super gene-

rationem istam Ierusalem Ierusalem que occidis prophetas et lapidas

eos qui ad te missi sunt quotiens volui congregare fi-

lios tuos quemadmodum gallina congregat pullos

suos sub alas et noluisti Ecce relinquetur vobis domus

[Amen dico vobis] non me videbitis

usque modo donec dicatis benedictus qui venit in nomine domini.

Et egressus Iesus de templo ibat. Et accesserunt ad

eum discipuli eius ut ostenderent ei edificationes templi. Ipse

autem respondens dixit eis videtis hec omnia amen dico vobis

non relinquetur hic lapis super lapidem qui non destruatur.

Sedente autem eo super montem Oliveti accesserunt ad eum discipuli

secreto dicentes: Dic nobis quando hec erunt et quod signum

adventus tui et consummationis seculi. Et respondens Iesus

dixit eis: Videte ne quis vos seducat. Multi enim venient

in nomine meo dicentes ego sum Christus et multos seducent.

Audituri enim estis prelia et opiniones preliorum. Videte

ne turbemini. Oportet enim hec fieri sed nondum est finis.

finis. Consurget enim gens contra gentem et regnum in regnum

et erunt pestilentie et fames et terremotus per loca. Hec

autem omnia initia sunt dolorum. Tunc tradent vos in tri-

bulationem et occident vos et eritis odio omnibus gentibus propter

nomen meum. Et tunc scandalizabuntur multi et invicem

tradent et odio habebunt invicem. Et multi pseudopro-

phete surgent et seducent multos. Et quoniam abundabit ini-

quitas refrigescet caritas multorum. Qui autem perseveraverit

usque in finem hic salvus erit. Et predicabitur hoc evangelium

regni in universo orbe in testimonium omnibus gentibus. Et tunc

veniet consummatio. Cum ergo videritis abominationem desolationis

que dicta est a daniele propheta stantem in loco sancto qui le-

git intelligat. Tunc qui in iudea sunt fugiant ad mon-

tes

Et qui in tecto non descendat tollere aliquid de domo sua. Et
qui in agro erit non revertatur tollere tunicam suam. Ve autem pre-
gnantibus et nutrientibus in illis diebus. Orate autem ut non fi-
at fuga vestra hieme vel sabbato. Erit enim tunc tribulacio ma-
gna qualis non fuit ab inicio mundi usque modo neque fiet. Et
nisi breviati fuissent dies illi non fieret salva omnis caro.
Sed propter electos breviabuntur dies illi. Tunc si quis vobis dixerit
ecce hic est christus aut illic nolite credere. Surgent enim
pseudo christi et pseudo prophete et dabunt signa magna et
prodigia ita ut in errorem ducantur si fieri potest etiam electi. Ecce
predixi vobis. Si ergo dixerint vobis ecce in deserto est nolite exire
ecce in penetralibus nolite credere. Sicut enim fulgur
~~exit ab oriente et paret usque in occidentem ita erit~~

ad vel [...] ad iudicium ... [...] quando

adventus filii hominis ubicumque fuerit corpus illuc congregabuntur

et aquile. Statim autem post tribulationem dierum illorum sol obscurabitur

et luna non dabit lumen suum et stelle cadent

de celo et virtutes celorum movebuntur. Et tunc videbunt apparebit

signum filii hominis in celo. Et tunc plangent omnes tribus terre. Et

videbunt filium hominis venientem in nubibus celi cum virtute

multa et maiestate. Et mittet angelos suos cum tu-

ba et voce magna. Et congregabunt electos eius a quatuor

ventis a summis celorum usque ad terminos eorum. Ab arbore

autem fici discite parabolam. Cum iam ramus eius tener fuerit

et folia nata scitis quia prope est estas. Ita et vos

cum videritis hec omnia scitote quia prope est in ianuis.

Amen dico vobis quia non preteribit generatio hec donec omnia

pater ¶ Celum et terra transibunt ¶ verba autem mea non transibunt

De die autem illa et hora nemo scit neque angeli celorum

neque filius nisi solus pater ¶ Sicut autem fuit in diebus

Noe ita erit adventus filii hominis ¶ Sicut enim erant ante dilu-

vium comedentes et bibentes nubentes et nuptui tradentes

usque ad eum diem quo intravit in archam Noe

et non cognoverunt donec venit diluvium et tulit omnes

ita erit adventus filii hominis ¶ Tunc duo erunt in agro

unus assumetur et alter relinquetur ¶ Due molentes in

mola una assumetur et una relinquetur ¶ Duo in

lecto unus assumetur et alter relinquetur ¶ Vigilate ergo

~~quia nescitis qua hora dominus vester venturus sit ¶ Illud autem~~

scitote quoniam si sciret paterfamilias qua hora fur ve-
niret vigilaret utique et non sineret perfodi domum suam.
Ideo et vos estote parati quia qua hora non putatis filius
hominis venturus est. Quis putas est fidelis servus et pru-
dens quem constituit dominus super familiam suam ut det
illis cibum in tempore. Beatus ille servus quem cum venerit dominus
eius invenerit sic facientem. Amen dico vobis quoniam super
omnia bona sua constituet eum. Si autem dixerit malus
servus ille in corde suo moram facit dominus meus veni-
re et ceperit percutere conservos suos manducet autem et bi-
bat cum ebriosis. Veniet dominus servi illius in die qua non
sperat et hora qua ignorat et dividet eum partemque eius
ponet cum ypocritis. Ibi erit fletus et stridor dentium

[illegible]

Simile est regnum celorum decem virginibus que

accipientes lampadas suas exierunt obviam sponso et

sponse. quinque autem ex eis erant fatue, et quinque prudentes. Sed quinque

fatue acceptis lampadibus non sumpserunt oleum secum. prudentes

vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus.

Moram autem faciente sponso dormitaverunt omnes et dormierunt.

Media autem nocte clamor factus est. ecce sponsus

venit. exite obviam ei. Tunc surrexerunt omnes virgines

ille et ornaverunt lampadas suas. fatue

autem sapientibus dixerunt. date nobis de oleo vestro. quia

lampades nostre extinguuntur. Responderunt prudentes dicentes

Ne forte non sufficiat nobis et vobis. ite potius ad vendentes

[illegible]

[illegible]

et emite vobis | Dum autem irent emere venit sponsus et que

parate erant intraverunt cum eo ad nuptias | et clausa

est ianua | novissime vero veniunt et reliquae virgines di-

centes | domine domine aperi nobis | At ille respondens ait amen

dico vobis nescio vos | Vigilate itaque quia nescitis diem

neque horam | Sicut enim homo peregre proficiscens vocavit ser-

vos suos et tradidit illis bona sua | et uni dedit

v talenta | alii autem duo | alii vero unum | unicuique

secundum propriam virtutem et profectus est statim | Abiit autem qui

v talenta acceperat et operatus est in eis et lucratus est

alia v | similiter qui duo acceperat lucratus est alia duo

Qui autem unum acceperat abiens fodit in terram et

abscondit pecuniam domini sui | post multum vero temporis venit

dominus servorum illorum et posuit rationem cum eis Et accedens qui

v talenta acceperat obtulit alia v talenta dicens | Domine

v talenta tradidisti michi ecce alia quinque superlucratus sum

| Ait illi dominus eius | Euge serve bone et fidelis | quia super

pauca fuisti fidelis super multa te constituam intra in gaudium

domini tui | Accessit autem et qui duo talenta acceperat et

ait | Domine duo talenta tradidisti michi | ecce alia duo superlucratus

sum | ait illi dominus eius | Euge serve bone et fidelis quia

super pauca fuisti fidelis super multa te constituam intra in

gaudium domini tui | Accedens autem et qui unum talentum acce-

perat et ait | Domine scio quia durus es metis ubi non

seminasti et congregas ubi non sparsisti et timens et abii et
abscondi talentum tuum in terra ecce habes quod tuum est. Respondens
autem dominus eius dixit ei serve nequam male et piger sciebas
quia meto ubi non semino et congrego ubi
non sparsi oportuit ergo te committere pecuniam meam num-
mulariis et ego veniens recepissem utique cum usura quod
meum est. Tollite itaque ab eo talentum et date ei qui habet
x talenta. Omni enim habenti dabitur et habundabit
Ei autem qui non habet et quod videtur habere auferetur ab eo et
inutilem servum eicite in tenebras exteriores illic erit fle-
tus et stridor dentium. Cum autem venerit filius hominis in ma-
iestate sua et omnes angeli eius cum eo tunc sedebit

in sede maiestatis sue | Et congregabuntur ante eum omnes

gentes et separabit eos ab invicem sicut pastor segregat

oves ab edis | Et statuet quidem oves a dextris suis edos autem

a sinistris. Tunc dicet rex hiis qui a dextris eius erunt

venite benedicti patris mei | percipite regnum quod vobis est

paratum ab origine mundi | Esurivi enim et dedistis michi man-

ducare | Sitivi et dedistis michi bibere hospes fui et colle-

gistis me nudus et operuistis me | infirmus et

visitastis me | in carcere eram et venistis ad me. Tunc

respondebunt ei iusti dicentes | Domine quando te vidimus esurientem

et pavimus te sitientem et dedimus tibi potum | Quando autem

te vidimus hospitem et collegimus te aut nudum * et ve-

nimus ad te | Et respondens rex dicet illis | Amen dico vobis

* et cooperuimus te | aut quando te vidimus infirmum *

aut in carcere

Amen dico vobis quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis

mihi fecistis. Tunc dicet rex et his qui a sinistris

eius erunt: Discedite a me maledicti in ignem eternum

qui paratus est diabolo et angelis eius. Esurivi enim et

non dedistis mihi manducare; sitivi et non dedistis mihi

bibere; hospes eram et non collegistis me; nudus et non

cooperuistis me; infirmus et in carcere et non visitastis

me. Tunc respondebunt et ipsi dicentes: Domine quando te vi-

dimus esurientem aut sitientem aut hospitem aut nu-

dum aut infirmum aut in carcere et non ministravimus tibi?

Tunc respondebit illis dicens: Amen dico vobis quamdiu

non fecistis uni de minoribus his nec mihi fecistis.

Et ibunt hi in supplicium eternum, iusti autem in vitam eternam.

Et factum est cum consummasset ihesus hos sermones

dixit discipulis suis Scitis quia post biduum pascha fiet

et filius hominis tradetur ut crucifigatur Tunc congregati sunt

principes sacerdotum et seniores populi in atrium principis sacerdotum

qui dicebatur Caiphas et consilium fecerunt ut ihesum dolo

tenerent et occiderent Dicebant autem non in die festo

ne forte tumultus fieret in populo Cum autem esset ihesus

in Bethania in domo Simonis leprosi accessit ad eum

mulier habens alabastrum unguenti preciosi et effudit super

caput ipsius recumbentis Videntes autem discipuli indignati

sunt dicentes ut quid perdicio hec unguenti facta est

Poterat enim istud unguentum venundari multo plus quam trecentis denariis

in cogitatione ipsorum mala
vel cogitatione maligna

et fremebant in eam. Iesus autem ait illis: Sinite

molesti estis huic mulieri. Opus enim bonum operata est

in me. Semper enim pauperes habetis vobiscum et cum volueri-

tis potestis illis benefacere. Me autem non semper habetis. Quod habuit

hec fecit. Prevenit ungere hoc in corpus meum ad sepeliendum

me. Amen dico vobis ubicumque predicatum fuerit evan-

gelium hoc in universo mundo dicetur et quod hec fecit in

memoriam eius. Et abiit unus de duodecim qui dicebatur

Iudas Scarioth ad principes sacerdotum et ait illis: Quid

vultis mihi dare et ego eum vobis tradam. At illi constitu-

erunt ei triginta argenteos. Et exinde querebat opportunitatem

ut eum traderet. Prima autem die azimorum accesserunt

Mattheus xxvi

ad eum discipuli eius dicentes. Ubi vis paremus tibi comedere

pascha. At ille ait illis. Ite in civitatem ad quendam

et dicite ei. Magister dicit. Tempus meum prope est. Apud te

facio pascha cum discipulis meis. Et fecerunt discipuli sicut

constituit illis Ihesus et paraverunt pascha. Vespere autem facto

discumbebat cum xii discipulis suis. Et edentibus illis dixit.

Amen dico vobis quia unus vestrum me traditurus est. Et

contristati valde ceperunt singuli dicere. Numquid ego sum

domine. At ille respondens ait. Qui intingit mecum ma-

num in parapside hic me tradet. Filius quidem hominis va-

dit sicut scriptum est de illo. Ve autem homini illi per quem

tradetur. Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille. Respondit

Aut iudas qui tradidit eum dixit Numquid ego sum rabi-

Ait illi Tu dixisti Cenantibus autem illis accepit

Iesus panem et benedixit fregit deditque discipulis

suis dicens Accipite et comedite hoc est corpus meum

Et accipiens calicem gratias egit et dedit illis dicens Bibi-

te ex hoc omnes Hic est enim sanguis meus novi testamenti

Qui pro vobis effundetur in remissionem peccatorum Dico autem vo-

bis non bibam amodo de hoc genimine vitis usque in

diem illum cum illud bibam vobiscum novum in regno patris

mei Et hymno dicto exierunt in montem oliveti

Tunc dicit illis iesus Omnes vos scandalum patiemini

in me in ista nocte Scriptum est enim Percutiam pastorem

[gloss illegible]

et dispergentur oves gregis. Postquam autem resurrexero precedam

[gloss illegible]

vos in galileam. Respondens autem petrus ait illi. Et si

[gloss illegible]

omnes scandalizati fuerint ego numquam scandalizabor.

[gloss illegible]

ait illi iesus. Amen dico tibi quia in hac nocte antequam gallus cantet

[gloss illegible]

ter me negabis. Et ait illi petrus. Etiam si oportuerit

me mori tecum non te negabo. Similiter et omnes

[gloss illegible]

discipuli dixerunt. Tunc venit iesus cum illis in villam que dicitur

[gloss illegible]

Gethsemani et dixit discipulis suis. Sedete hic do-

[gloss illegible]

nec vadam illuc et orem. Et assumpto petro et duobus

[gloss illegible]

filiis zebedei cepit contristari et mestus esse. Tunc ait

illis. Tristis est anima mea usque ad mortem. Sustinete

[gloss illegible]

hic et vigilate mecum. Et progressus pusillum procidit

in faciem suam orans et dicens Pater mi si possibile est

transeat a me calix iste. Verumtamen non sicut ego volo

sed sicut tu. Et venit ad discipulos suos et invenit

eos dormientes et dixit Petro Sic non potuistis

una hora vigilare mecum. Vigilate et orate ut non

intretis in temptationem. Spiritus quidem promptus est caro autem

infirma. Iterum secundo abiit et oravit dicens. Pater

mi si non potest transire a me hic calix nisi bibam illum

fiat voluntas tua. Et venit iterum et invenit eos dor-

mientes. Erant enim oculi eorum gravati. Et relictis illis iterum

abiit et oravit tertio eundem sermonem dicens. Tunc venit

ad discipulos et dicit eis Dormite iam et requiescite

Ter oravit quia ter fuit
temptatus ut habet notes

ecce appropinquabit hora et filius hominis tradetur in manus pec-

catorum. Surgite eamus ecce appropinquabit qui me tradet

Adhuc eo loquente ecce iudas unus de xii venit. et cum

eo turba multa cum gladiis et fustibus missi a principi-

bus sacerdotum. et senioribus populi. Qui autem tradidit eum

dedit eis signum dicens. Quemcumque osculatus fuero ipse

est tenete eum Et confestim accedens ad iesum dixit Ave

rabbi. et osculatus est eum. Dixitque ei iesus Amice ad

quid venisti Tunc accesserunt. et manus iniecerunt in

iesum. et tenuerunt eum Et ecce unus ex hiis qui erant cum iesu.

extendens manum exemit gladium suum. et percuciens

servum principis sacerdotum. amputavit eius auriculam dex-

tram

Tunc ait illi iesus Converte gladium tuum in vaginam

omnes enim qui acceperint gladium, gladio peribunt. An

putas quia non possum rogare patrem meum et exhibe-

bit michi modo plus quam xii legiones angelorum. Quomodo

ergo implebuntur scripture quia sic oportet fieri.

In illa hora dixit iesus turbis Tamquam ad latronem

existis cum gladiis et fustibus comprehendere me. quottidie

apud vos sedebam docens in templo et non me tenuistis.

Hoc autem totum factum est, ut implerentur scripture prophetarum.

Tunc discipuli omnes relicto eo fugerunt. At illi

tenentes iesum, duxerunt ad caypham principem sacerdotum

ubi scribe et seniores convenerant. Petrus autem se-

legio una habet vi m vi c lxvi

quebatur eum a longe usque in atrium principis sacerdotum

Et ingressus intro sedebat cum ministris ut videret

finem. Principes autem sacerdotum et omne concilium querebant

falsum testimonium contra Iesum ut eum morti traderent. Et non

invenerunt cum multi falsi testes accessissent. Novissime

autem venerunt duo falsi testes et dixerunt. Hic dixit

possum destruere templum dei et post triduum reedificare

illud. Et surgens princeps sacerdotum ait illi Nihil re-

spondes ad ea que isti adversum te testificantur. Iesus autem ta-

cebat. Et princeps sacerdotum ait illi Adiuro te per

deum vivum ut dicas nobis si tu es Christus filius dei

Dicit illi Iesus Tu dixisti. Verumtamen dico vobis

amodo videbitis filium hominis sedentem a dextris virtutis

dei et venientem in nubibus celi. Tunc princeps sacerdotum

scidit vestimenta sua dicens: Blasphemavit. Quid ad-

huc egemus testibus? Ecce nunc audistis blasphemiam.

Quid vobis videtur? At illi respondentes dixerunt: Reus

est mortis. Tunc expuerunt in faciem eius et colaphis

eum ceciderunt. Alii autem palmas in faciem eius dederunt

dicentes: Prophetiza nobis Christe quis est qui te percussit. Petrus vero

autem sedebat foris in atrio. Et accessit ad eum una an-

cilla dicens: Et tu cum Iesu Nazareno eras. At ille

negavit coram omnibus dicens: Nescio quid dicis. Exeun-

te autem illo ianuam, vidit eum alia ancilla et ait his

qui erant ibi. Et hic erat cum Iesu Nazareno. Et iterum ne-
gavit cum iuramento: quia non novi hominem. Et post pusil-
lum accesserunt qui stabant et dixerunt Petro: Vere et
tu ex illis es, nam et loquela tua manifestum te facit.
Tunc cepit detestari et iurare quia non novisset hominem.
Et continuo gallus cantavit. Et recordatus est Petrus ver-
bi Iesu quod dixerat: Prius quam gallus cantet ter me
negabis. Et egressus foras flevit amare. Ca xxvii

Mane autem facto consilium inierunt omnes principes
sacerdotum et seniores populi adversus Iesum ut eum mor-
ti traderent. Et vinctum adduxerunt eum et tradiderunt
Poncio Pilato presidi. Tunc videns Iudas qui eum tradidit

Quia damnatus esset penitentia ductus retulit xxx argente-

os principibus sacerdotum et senioribus dicens peccavi

tradens sanguinem iustum. At illi dixerunt quid ad nos

tu videris. Et proiectis argenteis in templo recessit et abiens

laqueo se suspendit. Principes autem sacerdotum acceptis ar-

genteis dixerunt non licet eos mittere in corbanam

quia pretium sanguinis est. Consilio autem inito emerunt ex illis

agrum figuli in sepulturam peregrinorum. Propter hoc vocatus

est ager ille acheldemach hoc est ager sanguinis

usque in hodiernum diem. Tunc impletum est quod

dictum est per Jeremiam prophetam dicentem et acceperunt xxx

argenteos pretium appretiati quem appretiaverunt a filiis Israel

Et dederunt eos in agrum figuli sicut constituit michi dominus

Iesus autem stetit ante presidem et interrogavit eum preses dicens

Tu es rex iudeorum. Dicit illi iesus. Tu dicis. Et cum accu-

saretur a principibus sacerdotum et senioribus nichil respon-

dit. Tunc dicit illi pilatus non audis quanta adversum

te dicunt testimonia et non respondit ei ad ullum verbum ita

ut miraretur preses vehementer. Per diem autem sollempnem con-

sueverat preses dimittere unum vinctum quem voluissent. Ha-

bebat autem tunc unum vinctum insignem qui dicebatur bar-

rabas. Congregatis ergo illis dixit pilatus. Quem vultis

vobis de duobus dimitti. Barrabam an iesum qui di-

citur christus. Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum. Se-

dente autem illo pro tribunali misit ad eum uxor eius dicens

nichil tibi et iusto illi. Multa enim passa sum hodie per

visum propter eum. Principes autem sacerdotum et seniores persua-

serunt populis ut peterent Barrabam, Ihesum vero perderent.

Respondens autem preses ait illis: Quem vultis vobis de duobus

dimitti? At illi dixerunt Barrabam. Dicit eis Pila-

tus: Quid igitur faciam de Ihesu qui dicitur Christus? Dicunt ei

omnes: Crucifigatur. Ait illis preses: Quid enim mali

fecit? At illi magis clamabant dicentes: Crucifigatur.

Videns autem Pilatus quia nichil proficeret sed magis tumultus

fieret, accepta aqua lavit manus suas coram populo

dicens: Innocens ego sum a sanguine huius iusti; vos vide-

ritis. Et respondens universus populus dixit: Sanguis eius super

nos et super filios nostros. Tunc dimisit illis Barrabam

Iesum vero flagellatum tradidit eis ut crucifigeretur. Tunc mi-

lites presidis suscipientes Iesum in pretorio congregaverunt ad

eum universam cohortem. Et exuentes eum clamidem coccineam

circumdederunt ei, et plectentes coronam de spinis posuerunt

super caput eius et arundinem in dextera eius. Et genu flec-

xo ante eum illudebant ei dicentes Ave rex iudeorum et

exspuentes in eum acceperunt arundinem et percutiebant

caput eius. Et postquam illuserunt ei exuerunt illum cla-

mide et induerunt eum vestimentis eius et duxerunt illud ut

crucifigerent. Exeuntes autem invenerunt hominem cyreneum

nomine simonem hunc angariaverunt ut tolleret crucem eius.

Et venerunt in locum qui dicitur golgata quod est cal-

varie locus. Et dederunt ei vinum bibere cum felle mixtum

Et cum gustasset noluit bibere. Postquam autem crucifixerunt

eum diviserunt vestimenta eius sortem mittentes ut ad im-

pleretur quod dictum est per prophetam dicentem. Diviserunt sibi ves-

timenta mea et super vestem meam miserunt sortem. Et seden-

tes servabant eum. Et imposuerunt super caput eius causam ipsius scri-

ptam. Hic est Iesus Nazarenus rex Iudeorum. Tunc crucifi-

xi sunt cum eo duo latrones unus a dextris et alius a

sinistris. Pretereuntes autem blasphemabant dicentes eum

moventes capita sua et dicentes. Vah qui destruis

templum dei et in triduo reedificas illud. Salva temet

ipsum. Si filius dei es descende de cruce. Similiter et prin-

cipes sacerdotum illudentes cum scribis et senioribus dice-

bant. Alios salvos fecit seipsum non potest salvum facere

Si rex israel est descendat nunc de cruce et credimus ei

Confidit in deo liberet eum nunc si vult dixit enim quia

filius dei sum Id ipsum et latrones qui crucifixi erant

cum eo improperabant ei A sexta autem hora tenebre facte

sunt super universam terram usque ad horam nonam Et circa

horam nonam exclamavit Jesus voce magna di-

cens Heli heli lamazabathani hoc est Deus meus

deus meus ut quid dereliquisti me Quidam autem illic stantes

et audientes dicebant Heliam vocat iste Et continuo currens

unus ex eis acceptam spongiam implevit aceto et im-

posuit arundini et dabat ei bibere Ceteri vero dicebant Sine

videamus an Elias veniat liberans eum Jesus autem

iterum clamans voce magna emisit spiritum Et ecce velum

Templi scissum est in duas partes a summo usque deorsum

Et terra mota est et petre scisse sunt et mo-

numenta aperta sunt et multa corpora sanctorum qui dor-

mierant surrexerunt. Et exeuntes de monumentis

post resurrectionem eius venerunt in sanctam civitatem

et apparuerunt multis. Centurio autem et qui cum eo erant

custodientes Iesum, viso terre motu et his que fiebant

timuerunt valde dicentes vere filius dei erat iste. Erant

autem ibi mulieres multe a longe que secute erant

Iesum a Galilea ministrantes ei. Inter quas erat

Maria Magdalene et Maria Iacobi et Ioseph ma-

ter et mater filiorum Zebedei. Cum autem sero factum esset

venit quidam [illegible] dives ab Aromathia nomine Ioseph

Qui et ipse discipulus erat iesu | hic accessit ad pylatum et

petiit corpus ihu. Tunc pilatus iussit reddi corpus. et acce

pto corpore ioseph | involvit illud in sindone munda. et

posuit illud in monumento suo novo quod exciderat in pe[tra]

Et involvit saxum magnum ad ostium monumenti | et abiit

Erat autem ibi maria magdalene | et altera maria sede

tes contra sepulcrum. Altera autem die que est post parasce:

ven convenerunt principes sacerdotum et pharisei ad pylatum

dicentes | Domine recordati sumus quia seductor ille dixit

adhuc vivens post tres dies resurgam | Iube ergo custodiri

sepulcrum usque in diem tercium | ne forte veniant discipuli eius

et furentur eum et dicant plebi surrexit a mortuis

Et erit novissimus error peior priore. Ait illis Pilatus

Habetis custodiam, ite custodite sicut scitis. Illi autem abeuntes

munierunt sepulcrum signantes lapidem cum custodibus.

Vespere autem sabbati que lucescit in prima sabbati

venit Maria Magdalena et altera Maria videre sepulcrum.

Et ecce terre motus factus est magnus. Angelus enim domini descendit

de celo et accedens revolvit lapidem et sedebat super eum.

Erat autem aspectus eius sicut fulgur et vestimenta eius sicut

nix. Pre timore autem eius exterriti sunt custodes et facti sunt

velud mortui. Respondens autem angelus dixit mulieribus: No-

lite timere vos. Scio enim quod Iesum qui crucifixus est queritis. Non

est hic. Surrexit enim sicut dixit. Venite et videte lo-

cum ubi positus erat dominus. Et cito euntes dicite discipulis

eius et petro quia surrexit et ecce praecedet vos in gal-

lileam ibi eum videbitis ecce praedixi vobis Et exierunt

cito de monumento cum timore et gaudio mag-

no currentes nunciare discipulis eius Et ecce Ihesus occurrit

illis dicens avete Ille autem accesserunt et tenuerunt pe-

des eius et adoraverunt eum Tunc ait illis Ihesus Noli-

te timere ite nunciate fratribus meis ut eant in galile-

am ibi me videbunt Que cum abissent ecce quidam

de custodibus venerunt in civitatem et nunciaverunt principi-

bus sacerdotum omnia que facta fuerant Et congregati cum

senioribus consilio accepto pecuniam copiosam dederunt mi-

litibus dicentes dicite quia discipuli eius venerunt nocte

et furati sunt eum nobis dormientibus Et si hoc auditum

sunt a preside nos suadebimus ei et securos vos faciemus

At illi accepta pecunia fecerunt sicut erant docti Et di

vulgatum est verbum istud apud iudeos usque in hodiernum

diem Undecim autem discipuli abierunt in galileam in montem

ubi constituerat illis ihesus Et videntes eum adoraverunt quidam

autem dubitaverunt Et accedens ihesus locutus est eis

dicens Data est mihi omnis potestas in celo et in terra Euntes ergo

docete omnes gentes baptizantes eos in nomine patris et

filii et spiritus sancti Docentes eos servare omnia quecumque man

davi vobis Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque

ad consummationem seculi Explicit matheus

Marcus evangelista dei electus et Petri apostoli
in baptismate filius atque in divino sermone disci-
pulus sacerdotium in Israel agens secundum carnem
levita conversus ad fidem Christi evangelium in Italia scripsit osten-
dens in eo quid et generi suo deberet et Christo. Nam initium
principii voce prophetice exclamationis instituens ordi-
nem levitice electionis ostendit, ut predicans predestinatum
filium Zacharie in voce angeli annuntiatis emissum non solum
verbum carnem factum sed et corpus domini et per verbum divine
vocis animatum initio evangelice predicationis ostenderet, ut qui hec
legens sciret cui initium carnis in domino et dei advenientis
habitaculum caro deberet agnoscere atque in se verbum vocis quod in con-
sonantibus perdiderat inveniret. Denique et perfecti evangelii opus

ut ferret a baptismo dum predicaret deum iordanis no

lavacrum vanitate carnis quam corporibus videret di

et sed tantis de principis de rapacibus deserti / ieiunium [illegible]

temptacionum diaboli congregacionem bestiarum et ministerium gubernavit

angelorum ut ministrent nobis ad [illegible] [illegible]

[illegible] ut auctoritatem [illegible] [illegible] / et [illegible]

precium non negaret / demum amputasse sibi [illegible]

pallium [illegible] ut pacientias [illegible] sed cum fides

[illegible] potuit electam [illegible] [illegible]

[illegible] / [illegible] fuit

[illegible] fuit [illegible]

[illegible] / et [illegible]

[illegible] / [illegible]

agnosti / [illegible] / cum [illegible] plantat / et

[illegible] / [illegible] / [illegible]

Initium euangelii Iesu Christi filii dei sicut scriptum
est in Ysaia propheta. Ecce ego mitto angelum
meum ante faciem tuam qui preparabit viam tuam ante te. Vox
clamantis in deserto parate viam domini rectas facite
semitas eius. Fuit Iohannes in deserto baptizans et pre-
dicans baptismum penitentie in remissionem peccatorum. Et egredie-
batur ad illum omnis Iudee regio et Ierosolimite uni-
versi et baptizabantur in Iordane flumine confitentes
peccata sua. Et erat Iohannes vestitus pilis cameli et zo-
na pellicea circa lumbos eius, et locustas et mel silve-
stre edebat, et predicabat dicens. Veniet fortior me
post me cuius non sum dignus procumbens solvere corrigiam

calciamentorum eius. Ego baptizo vos aqua ille vero

baptizabit vos spiritu sancto. Et factum est in diebus illis

venit ihesus a nazareth galilee et baptizatus est in ior-

dane a iohanne. Et statim descendens de aqua vidit

apertos celos. et spiritum tanquam columbam descendentem et ma-

nentem in ipso. Et vox facta est de celis. Tu es filius

meus dilectus in te complacui. Et statim spiritus expulit

eum in desertum. Et erat in deserto xl diebus et xl

noctibus. Et temptabatur a sathana. Eratque cum bestiis

et angeli ministrabant illi. Postquam autem traditus est io-

hannes venit ihesus in galileam predicans evangelium regni dei

et dicens quia impletum est tempus et appropinquabit regnum dei

penitemini et credite euangelio. Et preteriens secus mare galilee

vidit simonem et andream fratrem eius mittentes retia

in mare. Erant enim piscatores. Et dixit eis ihesus: Veni-

te post me et faciam vos fieri piscatores hominum. Et pro-

tinus relictis retibus secuti sunt eum. Et progressus inde pu-

sillum vidit iacobum zebedei et iohannem fratrem eius et ipsos

in navi componentes retia. Et statim vocavit illos. Et re-

licto patre suo zebedeo in navi cum mercenariis secu-

ti sunt eum. Et ingrediuntur capharnaum. Et statim sabbatis

ingressus in synagogam docebat eos. Et stupebant super

doctrina eius. Erat enim docens eos quasi potestatem habens et non

sicut scribe. Et erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo

Et exclamavit dicens quid nobis et tibi iesu nazarene venisti perdere nos scio quis sis sanctus dei Et comminatus est ei iesus dicens obmutesce et exi de homine Et discerpens eum spiritus immundus et exclamans voce magna exiit ab eo et mirati sunt omnes ita ut conquirerent inter se dicentes quidnam est hoc quae nam doctrina haec nova quia in potestate et spiritibus immundis imperat et obediunt ei et processit rumor eius statim in omnem regionem galileae Et protinus egredientes de synagoga venerunt in domum simonis et andreae cum iacobo et iohanne Decumbebat autem socrus simonis febricitans Et statim dicunt ei de illa et accedens elevavit eam ad-

hensa manu eius et continuo dimisit eam febris et minist-

rabat eis. Vespere autem facto cum occidisset sol afferebant

ad eum male habentes et demonia habentes. Et erat

omnis civitas congregata ad ianuam. Et curavit multos qui

vexabantur a variis languoribus, et demonia multa ei-

ciebat, et non sinebat loqui ea quoniam sciebant eum.

Et diluculo valde surgens egressus abiit in desertum locum,

ibique orabat. Et secutus est eum Simon et qui cum illo

erant. Et cum invenissent eum dixerunt ei: Quia omnes

querunt te. Et ait illis: Eamus in proximos vicos et

civitates, ut et ibi predicem: ad hoc enim veni. Et erat

predicans in synagogis eorum et omni Galilea, et demonia

ciens. Et venit ad eum leprosus deprecans eum et genu fle-

xo dixit domine si vis potes me mundare. Ihesus autem

misertus eius extendit manum suam et tangens eum ait

illi volo mundare. Et cum dixisset statim discessit ab eo

lepra et mundatus est. Et comminatus est ei statimque eiecit

illum et dicit ei vade nemini dixeris. Sed vade ostende

te principi sacerdotum et offer pro mundacione tua que

precepit moyses in testimonium illis. At ille egressus ce-

pit predicare et diffamare sermonem ita ut iam non

posset in civitatem introire sed foris in desertis locis esse

et conveniebant ad eum undique. Marcus ii

Et iterum intravit capharnaum post dies octo et

auditum est quod in domo esset. Et convenerunt multi ita

ut non caperet eos domus neque ad ianuam. Et loquebatur

eis verbum. Et venerunt ferentes ad eum paraliticum qui a quatuor

portabatur. Et cum non possent eum offerre illi pre turba

nudaverunt tectum ubi erat et patefacientes summiserunt

grabatum in quo paraliticus iacebat. Cum vidisset autem

iesus fidem illorum ait paralitico fili dimittuntur tibi pec-

cata tua. Erant autem illic quidam de scribis sedentes et

cogitantes in cordibus suis. Quid hic sic loquitur blas-

phemat. Quis potest dimittere peccata nisi solus deus.

Quo statim cognito iesus spiritu suo quia sic cogitarent

intra se dicit illis. Quid ista cogitatis in cordibus vestris

Quid est facilius dicere paralitico dimittuntur tibi peccata

lecto

an dicere surge et tolle grabatum tuum et ambula? Ut autem

sciatis quia potestatem habet filius hominis in terra dimittendi peccata

ait paralitico: Tibi dico surge et tolle grabatum tuum

et vade in domum tuam. Et statim ille surrexit et sublato

grabato abiit coram omnibus, ita ut admirarentur

omnes et honorificarent Deum dicentes quia numquam sic

vidimus. Et egressus est rursus ad mare omnisque turba

veniebat ad eum et docebat eos. Et cum preteriret

vidit Levi Alphei sedentem ad theloneum et ait

illi sequere me et surgens secutus est eum. Et factum

et sunt isti qui colligunt publica vectigalia

est cum accumberet in domo illius multi publicani et

peccatores simul discumbebant cum iesu et discipulis suis

erant enim multi publicani qui et sequebantur eum et scribe

et pharisei videntes quia manducaret cum publicanis et

peccatoribus dicebant discipulis eius quare cum publi-

canis et peccatoribus manducat et bibit magister vester

hoc audito iesus dixit ait illis non necesse habent

sani medico sed qui male habent non enim veni vocare

iustos sed peccatores et erant discipuli iohannis et pha-

risei ieiunantes et veniunt et dicunt illi quare

discipuli iohannis et phariseorum ieiunant tui autem disci-

puli non ieiunant et ait illis iesus numquid possunt

filii nupciarum quamdiu sponsus cum illis est ieiunare

quanto tempore habent sponsum secum non possunt ieiunare

Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus et tunc ie-
iunabunt in illis diebus. Nemo assumentum panni
rudis assuit vestimento veteri. Alioquin aufert supple-
mentum novum a veteri et maior scissura fit. Et nemo
mittit vinum novum in utres veteres. Alioquin dirumpet u-
tres et vinum effunditur et utres peribunt. Sed vinum no-
vum in utres novos mitti debet. Et factum est iterum cum
dominus sabbatis iret per sata et discipuli eius ceperunt progre-
di et vellere spicas. Pharisei autem dicebant ei: Ecce quid
faciunt discipuli tui sabbatis quod non licet. Et ait illis:
Nunquam legistis quid fecerit David quando necessitatem ha-
buit et esuriit ipse et qui cum eo erant quomodo introivit
in domum dei sub Abiathar principe sacerdotum et panes

propositionis manducavit quos non licebat manducare nisi
sacerdotibus et dedit eis qui cum eo erant. Et dicebat eis
sabbatum propter hominem factum est et non homo propter sabbatum
Itaque dominus est filius hominis etiam sabbati. Capitulum iij

Et introivit iterum in synagogam Et erat ibi homo ma-
num habens aridam Et observabant eum si sabbatis curaret
ut accusarent illum Et ait homini habenti manum aridam
Surge in medium Et dicit eis licet sabbatis benefacere
an male animam salvam facere an perdere At illi tacebant
Et circumspiciens eos cum ira contristatus super caecitate
cordis eorum dicit homini extende manum tuam. Et exten-
dit et restituta est manus illi Exeuntes autem sta-
tim pharisei cum herodianis consilium faciebant adversus eum

um quomodo eum perderent et iesus cum discipulis suis se-
cessit ad mare. Et multa turba a galilea et iudea
et ab ierosolimis et ab idumea et trans iordanem et
qui circa tyrum et sidonem multitudo magna audientes que
faciebat venerunt ad eum et dixit discipulis suis ut
in navicula sibi deservirent propter turbam ne comprime-
rent eum. Multos enim sanabat ita ut irruerent in eum
ut illum tangerent. quotquot habebant plagas. Et
spiritus inmundi cum illum videbant procidebant ad illum et
clamabant dicentes Tu es filius dei vivi et vehe-
menter comminabatur eis ne manifestarent illum. Et as-
cendens in montem vocavit ad se quos voluit ipse. Et
venerunt ad eum et fecit ut essent xii cum illo et

vt mitteret eos pdicare et dedit eis ptate curandi
infirmitates et eiciendi demonia et imposuit simo-
ni nomen petrus et iacobum zebedei et iohem fratrem iaco-
bi Et imposuit eis noia Boanerges qd e filii
tonitrui Et andream et philippum et bartholomeum et
Matheum et Thomam et iacobum alphei et Thadeum et
simonem cananeum et Iudam scarioth qui et tradidit eum
Et veniunt in domum et conuenit iterum turba ita ut
non possent neque panem manducare Et cum audissent sui
exierunt tenere eum Dicebant enim quoniam in furorem versus est
Et scribe qui ab ierosolimis descenderant dicebant quoniam
beelzebub habet et quia in principe demonum eicit demo-
nia Et conuocatis eis in parabolis dicebat illis Quomodo

ut sathanas sathanam eiciat. Et si regnum in se dividatur

non potest stare regnum illud. Et si domus super semet

ipsam dispertiatur non potest domus illa stare. Et si satha-

nas consurrexit in semetipsum dispertitus est et non potest

stare sed finem habet. Nemo potest vasa fortis ingressus

in domum diripere nisi prius fortem alliget et tunc do-

mum eius diripiet. Amen dico vobis quoniam omnia dimitten-

tur filiis hominum peccata et blasphemie quibus blas-

phemaverint. Qui autem blasphemaverit in spiritum sanctum

non habet remissionem in eternum sed reus erit eterni de-

licti. Quoniam dicebant spiritum immundum habet. Et veniunt ma-

ter eius et fratres foris stantes miserunt ad eum vocantes

eum et sedebat circa eum turba. Et dicunt ei ecce mater

tua et fratres tui foris querunt te. Et respondens eis ait

Que est mater mea et fratres mei. Et circumspiciens eos q-

in circuitu eius sedebant ait Ecce mater mea et fra-

tres mei. Qui enim fecerit voluntatem dei hic frater meus et

soror mea et mater est.

Et iterum cepit docere ad mare. Et congregata

est ad eum turba multa ita ut navem ascendens sederet

in mari. Et omnis turba circa mare super terram erat. Et do-

cebat illos in parabolis multa. Et dicebat illis in doctri-

na sua. Audite. Ecce exiit seminans ad seminandum

Et dum seminat aliud cecidit circa viam. Et venerunt

volucres et comederunt illud. Aliud vero cecidit super

petrosa ubi non habuit terram multam. Et statim exortum

est quoniam non habebat altitudinem terre. Et cum exortus

est sol exestuavit et eo quod non habebat radicem exaruit. Et
aliud cecidit in spinas et ascenderunt spine et suffocave-
runt illud et non dedit fructum. Et aliud cecidit in terram bo-
nam et dabat fructum ascendentem et crescentem. Et affe-
rebat unum trigesimum et unum sexagesimum et unum centesimum. Et
dicebat qui habet aures audiendi audiat. Et cum esset sin-
gularis interrogaverunt eum hii qui cum eo erant duodecim pa-
rabolam. Et dicebat eis. Vobis datum est nosse misterium re-
gni dei. Illis autem qui foris sunt in parabolis omnia fiunt.
Ut videntes videant et non videant et audientes au-
diant et non intelligant. Ne quando convertantur et dimi-
ttantur eis peccata. Et ait illis nescitis parabolam hanc? Et
quomodo omnes parabolas cognoscetis? Qui seminat verbum
seminat. Hii autem sunt qui circa viam ubi seminatur verbum

Et cum audierint confestim venit sathanas et aufert verbum quod seminatum est in corde eorum. Et hii sunt similiter qui super petrosa seminantur. Qui cum audierint verbum statim cum gaudio accipiunt id. et non habent radicem in se sed temporales sunt. Deinde orta tribulacione et persecutione propter verbum confestim scandalizabuntur. Et alii sunt qui in spinis seminantur. hii sunt qui verbum audiunt et erumne seculi et deceptio diviciarum et circa reliqua concupiscentie introeuntes suffocant verbum et sine fructu efficitur. Et hii sunt qui super terram bonam semi-nati sunt qui audiunt verbum et suscipiunt et fructificant unum tricesimum et unum sexagesimum et unum centesimum. Et dicebat illis Numquid venit lucerna ut sub modio

ut palam luceat, in palam et publice docebatur verbum dei

ponatur aut super lectum? Nonne ut super candelabrum ponatur? Non

enim est aliquid absconditum quod non manifestetur: nec factum

est occultum, sed ut in palam veniat. Si quis habet aures au-

diendi, audiat. Et dicebat illis: Videte quid audiatis. In

qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis, et adjicietur vobis.

Qui enim habet, dabitur illi: et qui non habet, etiam quod habet au-

feretur ab illo. Et dicebat: Sic est regnum dei, quemad-

modum si jaciat homo sementem in terram, et dormiat,

et exurgat nocte ac die, et semen germinet et in-

crescat dum nescit ille. Ultro enim terra fructificat,

primum herbam, deinde spicam, deinde plenum frumen-

tum in spica. Et cum produxerit se fructus, statim mit-

tit falcem, quoniam adest messis. Et dicebat: Cui assi-

Assimilabimus regnum dei aut cui parabole comparabimus

illud. Sicut granum sinapis quod cum seminatum fuerit in terra

minus est omnibus seminibus que sunt in terra. Et cum seminatum

fuerit fiet ramos magnos ita ut possint sub umbra

eius aves celi habitare. Et talibus multis parabolis loque-

batur eis verbum sicut poterant audire. Sine parabola

autem non loquebatur eis. Seorsum autem discipulis suis

disserebat omnia. Et ait illis in illa die cum sero es-

set factum: Transeamus contra. Et dimittentes turbam assu-

munt eum ita ut erat in navi. Et alie naves e-

rant cum illo. Et facta est procella magna venti et

fluctus mittebat in navem ita ut impleretur na-

vis. Et erat ipse in puppi super cervical dormiens.

Et excitant eum et dicunt ei magister non ad te pertinet quia

perimus et exurgens comminatus est vento et dixit mari tace

et obmutesce et cessavit ventus et facta est tranquillitas

magna et ait illis quid timidi estis necdum habetis

fidem et timuerunt timore magno et dicebant ad al-

terutrum quis putas est iste quia et ventus et mare obediunt

Et venerunt transfretum maris in

regionem Gerasenorum et exeunti eo de navi statim

occurrit ei de monumentis homo in spiritu inmundo qui domici-

lium habebat in monumentis et neque catenis iam quisquam

eum ligare poterat quoniam saepe compedibus et catenis

vinctus dirupisset catenas et compedes comminuisset

et nemo poterat eum domare et semper nocte ac die

in monumentis et in montibus erat clamans et concidens

se lapidibus. Videns autem Iesum a longe cucurrit et adora-

vit eum. Et clamans voce magna dixit: Quid mihi

et tibi Iesu fili Dei summi? Adiuro te per Deum ne

me torqueas. Dicebat enim illi: Exi spiritus immunde

ab homine. Et interrogabat eum: Quod tibi nomen est? Et

dicit ei: Legio nomen mihi est, quia multi sumus. Et de-

precabatur eum multum ne se expelleret extra regionem. Erat

autem ibi circa montem grex porcorum magnus pascens.

Et deprecabantur eum spiritus dicentes: Mitte nos in por-

cos ut in eos introeamus. Et concessit eis statim Iesus.

Et exeuntes spiritus immundi introierunt in porcos et

magno impetu grex praecipitatus est in mare ad duo

milia et suffocati sunt in mari. Qui autem pascebant

eos fugerunt et nuntiaverunt in civitatem et in agros

et egressi sunt videre quid esset facti. Et veniunt ad

Iesum et vident illum qui a demonio vexabatur se-

dentem vestitum et sane mentis et timuerunt. Et qui

et narraverunt

viderant qualiter factum esset ei qui demonium habu-

erat et de porcis. Et rogare eum ceperunt ut disce-

deret de finibus eorum. Cumque ascenderet navim cepit illum

deprecari qui a demonio vexatus fuerat ut esset cum

illo. Et non admisit eum sed ait illi vade in domum

tuam ad tuos et annuntia illis quanta tibi fecerit dominus

et misertus sit tui. Et abiit et cepit predicare in deca-

poli quanta sibi fecisset Iesus et omnes mirabantur.

Et cum transcendisset Iesus in navi rursus transfretum
convenit turba multa ad illum et erat circa mare / et venit
quidam de archisynagogis nomine Iairus / et videns eum
procidit ad pedes eius et deprecabatur eum multum dicens quoniam
filia mea in extremis est et veni impone manum
super eam ut salva sit et vivat et abiit cum illo / et
sequebatur eum turba multa et comprimebant illum / et mulier
que erat in profluvio sanguinis annis xii et fuerat
multa perpessa a compluribus medicis et erogaverat omnia
sua nec quicquam profecerat sed magis deterius habebat
Cum de Iesu audisset venit in turba retro et tetigit ve-
stimentum eius dicebat enim / quia si tetigero vel ve-
stimentum eius salva ero et statim siccatus est fons sanguinis eius

et sensit corpore quia sanata esset a plaga et statim ie-
sus cognoscens in semetipso virtutem que exierat de eo
conversus ad turbam aiebat quis tetigit vestimenta mea
et dicebant ei discipuli sui vides turbam comprimentem te
et dicis quis me tetigit Et circumspiciebat videre eam que
fecerat hoc mulier autem timens et tremens sciens quod factum
esset in se venit et procidit ante eum et dixit ei omnem
veritatem Ille autem dixit ei filia fides tua te salvam
fecit vade in pace et esto sana a plaga tua Adhuc
eo loquente veniunt ad archisinagogum dicentes quia
filia tua mortua est quid ultra vexas magistrum
Iesus autem verbo quod dicebatur audito ait archisinago-
go Noli timere tantummodo crede et non admisit quemquam

sequi se nisi petrum et iacobum et iohannem fratrem iacobi
Et veniunt ad domum archisinagogi et vidit tumultum
et flentes et eiulantes multum et ingressus ait eis quid
turbamini et ploratis puella non est mortua sed dor-
mit et irridebant eum. Ipse vero eiectis omnibus assumit
patrem et matrem puelle et qui secum erant et ingre-
ditur ubi erat puella iacens et tenens manum puelle
ait illi Tabitatkumi quod est interpretatum puella
tibi dico surge et confestim surrexit puella et ambu-
labat. Erat autem annorum xii et obstupuerunt stupore
magno et precepit illis vehementer ut nemo id sciret
et iussit illi dare manducare. Et egressus inde abiit

ca. vi

in patriam suam et sequebantur eum discipuli sui

Et facto sabbato cepit iesus in sinagoga docere

Et multi audientes admirabantur in doctrina eius dicentes

unde huic hec omnia et que est sapientia que data est illi

et virtutes tales que per manus eius efficiuntur. Nonne iste

est faber filius marie frater iacobi et ioseph et

iude et simonis. Nonne et sorores eius hic nobiscum

sunt et scandalizabantur in illo et dicebat eis iesus

quia non est propheta sine honore nisi in patria sua

et in cognatione sua et in domo sua et non pote-

rat ibi virtutem ullam facere nisi paucos infirmos

impositis manibus curavit et mirabatur propter incredu-

litatem illorum et circuibat castella in circuitu docens

Et convocavit xii et cepit eos mittere binos et dedit

bat illis potestatem spirituum inmundorum et precepit eis ne
quid tollerent in via nisi virgam tantum non peram non pa
nem neque in zona es sed calciatos sandaliis et ne
induerentur duabus tunicis et dicebat eis quocumque
introieritis in domum illic manete donec exeatis inde
et quicumque non receperint vos nec audierint vos exe
untes inde excutite pulverem de pedibus vestris in testimo-
nium illis et exeuntes predicabant ut penitentiam agerent
et demonia multa eiciebant et ungebant oleo
multos egros et sanabant et audivit herodes rex
manifestum est enim nomen eius et dicebat quia iohannes
baptista resurrexit a mortuis et propterea operantur
virtutes in illo alii autem dicebant quia elias est alii vero

dicebat quia propheta est quasi unus ex prophetis. Quo audito

Herodes ait: Quem ego decollavi Iohannem, hic a mortuis

surrexit. Ipse enim Herodes misit et tenuit Iohannem et

vinxit eum in carcere propter Herodiadem uxorem Philippi

fratris sui quia duxerat eam. Dicebat enim Iohannes Herodi:

non licet tibi habere uxorem fratris tui. Herodias autem in-

sidiabatur illi et volebat occidere eum nec poterat. Hero-

des enim metuebat Iohannem sciens eum virum iustum et

sanctum et custodiebat eum et audito eo multa faciebat

et libenter eum audiebat. Et cum dies opportunus acci-

disset, Herodes natalis sui cenam fecit principibus et

tribunis et primis Galileae. Cumque introisset filia ipsius

Herodiadis et saltasset et placuisset Herodi simul et recum-

pro hac lectione — quid per affectum

bentibus rex ait puelle pete a me quod vis et da-
pro multo tibi dabo

bo tibi et iuravit illi quia quidquid petieris dabo tibi licet
puella — quod stolidum fuit

dimidium regni mei Que cum exisset dixit matri sue
quia nescivit quid diceret — pro petere quid deberet eam

quid petam at illa dixit caput Iohannis baptiste Cum
ad colligendum patrem et ad respondendum promissionem — celeriter

que introisset statim cum festinatione ad regem petivit dicens
statim — cum tunc promisso

volo ut protinus des michi in disco caput Iohannis baptiste
et male quia falsus contristatur quia finem intendebat

et contristatus est rex propter iusiurandum et propter simul discum-
et maluit facere quod mulier detestabile — cum tortore

bentes noluit eam contristare sed misso spiculatore precepit
pro apostolo caput — ne quis forte videret

afferri caput eius in disco et decollavit eum in carcere
cum promisso

et attulit caput eius in disco et dedit illud puelle et
pro quod ipsum viventem odiebat quod mortuum diligebat — pro ad oblationem

puella dedit matri sue Quo audito venerunt discipuli
venerunt pro ei qui rediit ... morte ...

eius et tulerunt corpus eius et posuerunt illud in monumento

Et convenientes apostoli ad Iesum renuntiaverunt illi omnia que
egerant et docuerant. Et ait illis Venite seorsum in deser-
tum locum et requiescite pusillum. Erant enim qui venie-
bant et redibant multi et nec manducandi spatium habebant.
Et ascendentes in navim abierunt in desertum locum seor-
sum. Et viderunt eos abeuntes et cognoverunt multi et
pedestres de omnibus civitatibus concurrerunt illuc et prevene-
runt eos. Et exiens vidit turbam multam Iesus et miser-
tus est super eos quia erant sicut oves non habentes pastorem
et cepit eos docere multa. Et cum iam hora multa fieret
accesserunt discipuli eius dicentes Desertus est locus hic
et iam hora preterit dimitte illos ut euntes in proximas

villas et vicos emant sibi cibos quos manducent. Et

respondens ait illis. Date illis manducare. Et dixerunt ei.

Euntes emamus ducentis denariis panes et dabimus

eis manducare. Et dicit eis. Quot panes habetis? Ite et

videte. Et cum cognovissent dicunt quinque et duos pisces.

Et precepit illis ut accumbere facerent omnes secundum contuber-

nia super viride fenum. Et discubuerunt in partes per cen-

tenos et quinquagenos. Et acceptis quinque panibus et duobus

piscibus intuens in celum benedixit et fregit panes.

Et dedit discipulis suis ut ponerent ante eos. Et

duos pisces divisit omnibus. Et manducaverunt omnes

et saturati sunt. Et sustulerunt reliquias fragmentorum

xii sportas

xii cophinos plenos et de piscibus. Erant autem qui man-

ducaverunt quinque milia virorum. Et statim coegit disci-

pulos suos ascendere in navem ut praecederent eum trans

fretum ad Bethsaidam dum ipse dimitteret populum. Et

cum dimisisset eos abiit in montem orare. Et cum sero

esset erat navis in medio mari et ipse solus in

terra. Et videns eos laborantes in remigando. Erat

enim ventus contrarius eis. Et circa quartam vigiliam noctis

venit ad eos ambulans super mare et volebat prae-

terire eos. At illi ut viderunt eum ambulantem super

mare putaverunt fantasma esse. Et exclamaverunt.

Omnes enim eum viderunt et conturbati sunt et statim lo-

locutus est cum eis Et dixit illis Confidite ego sum no-
lite timere Et ascendit ad illos in navim et cessavit
ventus Et plus magis intra se stupebant non enim in-
tellexerunt de panibus Erat enim cor eorum obce-
catum Et cum transfretassent venerunt in terram Genezareth et appli-
cuerunt Cumque egressi essent de navi continuo cogno-
verunt eum Et percurrentes universam regionem illam cepe-
runt in grabatis eos qui se male habebant circumferre ubi au-
diebant eum esse Et quocumque introibat in vicos vel
in villas aut civitates in plateis ponebant infir-
mos Et deprecabantur eum ut vel fimbriam vesti-
menti eius tangerent Et quotquot tangebant eum salvi

fiebant

vij

Et conveniunt ad eum pharisei et quidam de scribis

venientes ab ierosolimis. Et cum vidissent quosdam discipulis

eius communibus manibus id est non lotis manducare

panes vituperaverunt. Pharisei enim et omnes iudei nisi

crebro lavent manus non manducant panem

tenentes traditionem seniorum. Et a foro redeuntes nisi

baptizentur non comedunt et alia multa sunt que tradita

sunt illis servare baptismata calicum et urceorum et

interrogabant eum pharisei et scribe quare di-

scipuli tui non ambulant iuxta traditionem seniorum sed

communibus manibus manducant panem. At ille re-

spondens dixit eis Bene prophetavit de vobis ysaias.

hypocritis sicut scriptum est. Populus hic labiis me honorat

cor autem eorum longe est a me. In vanum autem colunt me

docentes doctrinas et praecepta hominum. Relinquentes autem man-

data dei tenetis traditionem hominum baptismata urceorum

et calicum et alia similia his facitis multa. Et dicebat

illis bene irritum facitis praeceptum dei ut traditionem vestram

servetis. Moyses enim dixit honora patrem tuum et ma-

trem tuam et qui maledixerit patri aut matri mor-

te moriatur. Vos autem dicitis si dixerit homo patri aut

matri corban quod est donum quodcumque ex me tibi profuerit

et ultra non dimittitis eum quicquam facere patri suo

aut matri rescindentes verbum dei per traditionem vestram quam

tradidistis et similia huiusmodi multa facitis. Et advocans iterum

turbam dicebat illis audite me omnes et intelligi-

te. Nihil est extra hominem introiens in eum quod possit eum

coinquinare sed que de homine procedunt illa sunt que

coinquinant hominem. Si quis habet aures audiendi audi-

at. Et cum introisset in domum a turba interrogabant

eum discipuli eius parabolam. Et ait illis: Sic et vos in-

prudentes estis? Non intelligitis quia omne extrinsecus

introiens in hominem non potest eum communicare quia non

introit in cor eius sed in ventrem et in secessum exit

purgans omnes escas. Dicebat autem quoniam que de homine

exeunt illa communicant hominem. Ab intus enim de corde

hominum cogitationes male procedunt adulteria forni-
cationes homicidia furta avaritia nequitiae dolus
impudicitiae oculus malus blasphemia superbia stul-
titia. Omnia haec ab intus procedunt et communicant
hominem. Et inde surgens abiit in fines Tyri et
Sidonis. Et ingressus domum neminem voluit scire
et non potuit latere. Mulier enim statim ut audivit de
eo cuius habebat filia spiritum immundum intravit et
procidit ad pedes eius. Erat enim mulier gentilis Syro-
phoenissa genere et rogabat eum ut daemonium eiceret
de filia eius. Qui dixit illi: Sine prius saturari fi-
lios. Non est enim bonum sumere panem filiorum et

mitte canibus ad manducandum. At illa respondit et dicit

ei: Utique domine, nam et catelli sub mensa comedunt de

micis que cadunt de mensa puerorum. Et ait illi: Propter hunc

sermonem vade, exiit demonium de filia tua. Et cum

abiisset domum suam invenit puellam iacentem supra le-

ctum et demonium exiisse. Et iterum exiens Iesus de fi-

nibus Tyri venit per Sidonem ad mare Galilee inter me-

dios fines Decapoleos. Et adducunt ei surdum et mu-

tum et deprecabantur eum ut imponat illi manum. Et ap-

prehendens eum de turba seorsum misit digitos suos in

auriculas eius, et expuens tetigit linguam eius. Et suspi-

ciens in celum ingemuit et ait illi: Effeta quod est

adaperire et statim apertae sunt aures eius et solutum est vinculum linguae eius et loquebatur recte. Et praecepit illis ne cui dicerent. Quanto autem eis praecipiebat tanto magis plus praedicabant et eo amplius admirabantur dicentes bene omnia fecit et surdos fecit audire et mutos loqui.

Capitulum viij

In diebus illis iterum cum turba multa esset cum Iesu nec haberent quid manducarent convocatis discipulis ait illis misereor super turbam quia ecce iam triduo sustinent me nec habent quod manducent et si dimisero eos ieiunos in domum suam deficient in via quidam enim ex eis de longe venerunt et responderunt ei discipuli sui unde istos poterit quis hic saturare panibus in solitudine et interrogavit

eos quot panes habetis qui dixerunt vii et precepit

turbe discumbere super terram et accipiens septem panes gratias

agens fregit et dedit discipulis suis ut apponerent et

apposuerunt turbe et habebant pisciculos paucos et ipsos

benedixit et iussit apponi et manducaverunt et saturati

sunt et sustulerunt quod superaverat de fragmentis

septem sportas erant autem qui manducaverant quasi iiii

milia et dimisit eos et statim ascendens navem cum

discipulis suis venit in partes dalmanuthania et exie-

runt pharisei et ceperunt conquirere cum eo querentes ab illo

signum temptantes eum et ingemiscens spiritu ait quid

generatio ista signum querit amen dico vobis si dabitur

generacioni isti signum. Et dimittens eos ascendit iterum navim

et abiit transfretum. Et obliti sunt sumere panes

et nisi unum panem non habebant secum in navi. Et prae-

cipiebat eis dicens: Videte et cavete a fermento phariseorum

et fermento herodis. Et cogitabant ad alterutrum dicentes

quia panes non habemus. Quo cognito Iesus ait illis:

Quid cogitatis quia panes non habetis? Nondum cognosci-

tis nec intelligitis? Adhuc cecatum habetis cor vestrum?

Oculos habentes non videtis? Et aures habentes non

auditis? Nec recordamini quando v panes fregi in v

milia et quot cophinos fragmentorum plenos sustu-

listis? Dicunt ei: xij. Quando et vij panes in quatuor mi-

lia quot sportas fragmentorum sustulistis? Dicunt ei:

vij

Et dicebat eis / quomodo nondum intelligitis / et veniunt

Bethsaydam / et adducunt ei cecum / et rogabant eum ut

illum tangeret / et apprehensa manu ceci eduxit eum extra vi-

cum / et exspuens in oculos eius impositis manibus suis inter-

rogabat eum si aliquid videret / et aspiciens ait / video

homines velud arbores ambulantes / Deinde iterum imposuit

manus super oculos eius et cepit videre / et restitutus est

ita ut videret clare omnia / et misit illum in domum suam

dicens vade in domum tuam et si in vicum introieris nemini

dixeris / et egressus est Iesus et discipuli eius in castella

Cesaree Philippi / et in via interrogabat discipulos suos

dicens eis / quem me dicunt esse homines / qui responderunt

illi dicentes / alii Iohannem baptistam / alii Eliam / alii vero

quasi unum ex prophetis. Tunc dicit illis vos vero quem me
dicitis esse. Respondens petrus ait illi. Tu es christus filius
dei vivi. Et comminatus est eis ne cui dicerent
de illo. Et cepit docere illos quoniam oportet filium hominis
multa pati et reprobari a senioribus et a summis sacer-
dotibus et scribis et occidi et post tres dies
resurgere. Et palam verbum loquebatur. Et apprehendens eum
petrus cepit increpare illum. Qui conversus et videns
discipulos suos comminatus est petro dicens. Vade re-
tro me sathana quoniam non sapis que dei sunt sed
que sunt hominum. Et convocata turba cum discipulis suis
dixit eis. Si quis vult me sequi deneget semet-

ipsum

et tollat crucem suam et sequatur me. Qui enim voluerit
animam suam salvam facere perdet eam; qui autem perdiderit animam
suam propter me et evangelium salvam faciet eam. Quid enim
proderit homini si lucretur mundum totum et detrimentum
anime sue faciat? Aut quid dabit homo commutationis pro
anima sua? Qui enim me confusus fuerit et mea verba
in generatione ista adultera et peccatrice, et filius hominis
confundetur eum cum venerit in gloria patris sui cum angelis
sanctis. Et dicebat illis: Amen dico vobis quia sunt quidam
de hic stantibus qui non gustabunt mortem donec
videant regnum Dei veniens in virtute.

Et post dies sex assumpsit Iesus Petrum et Iacobum et

et ducit illos in montem excelsum seorsum solos et trans

figuratus est coram ipsis et vestimenta eius facta sunt

candida et splendentia nimis velud nix / qualia fullo

super terram non potest candida facere / Et apparuit eis Elias

cum Moyse et erant loquentes cum Ihesu et respondens Pe-

trus ait Ihesu Rabbi bonum est nos hic esse et faciamus

hic tria tabernacula tibi unum et Moysi unum et

Helye unum non enim sciebat quid diceret / Erant enim

timore exterriti / et facta est nubes obumbrans eos

et venit vox de nube dicens / Hic est filius meus

karissimus audite illum et statim circumspicientes neminem

amplius viderunt nisi Ihesum tantum secum et descendentibus

illis

de monte precepit eis ne cui que vidissent narrarent nisi
cum filius hominis a mortuis resurrexerit. Et verbum continue-
runt apud se conquirentes quid esset cum a mortuis
resurrexerit. Et interrogabant eum dicentes. Quid ergo dicunt
pharisei et scribe quia Heliam oportet venire primum. Qui re-
spondens ait illis Helias cum venerit primo restituet omnia
et quomodo scriptum est in filium hominis ut multa patiatur et con-
temnatur. Sed dico vobis quia et Helias venit et fecerunt
illi quecumque voluerunt sicut scriptum est de eo. Et veniens
ad discipulos suos vidit turbam magnam circa eos et scribas
conquirentes cum illis. Et confestim omnis populus videns eum:
stupefactus est et expaverunt et accurrentes salutabant:

dat eum. Et interrogabat eos quid inter vos conquiritis

Et respondens unus de turba dixit Magister attuli filium meum

ad te habentem spiritum mutum. Qui ubi-

cumque eum apprehenderit allidit eum et spumat et stri-

det dentibus et arescit. Et dixi discipulis tuis ut

eicerent illum et non potuerunt. Qui respondens eis dixit

O generatio incredula quamdiu apud vos ero quamdiu

vos patiar. Afferte illum ad me. Et attulerunt eum. Et

cum vidisset eum statim spiritus conturbavit eum. Et eli-

sus in terram volutabatur spumans. Et interrogavit patrem

eius. Quantum temporis est ex quo ei hoc accidit. At ille

ait ab infantia. Et frequenter eum et in aquam et ignem

incipit ut eum perderet. Sed si quid potes adiuva nos

misertus nostri. Jesus autem ait illi: Si potes credere omnia

possibilia sunt credenti. Et continuo exclamans pater pueri

cum lacrimis dicebat: Credo domine adiuva incredulita-

tem meam. Et cum videret Jesus concurrentem turbam commi-

natus est spiritui immundo dicens illi: Surde et mute spiri-

tus ego tibi praecipio exi ab eo et amplius ne intro-

eas in eum. Et clamans et multum discerpens eum exiit ab

eo et factus est sicut mortuus ita ut multi dicerent quia

mortuus est. Jesus autem tenens manum eius elevavit

eum et surrexit. Et cum introisset in domum discipuli

eius secreto interrogabant eum: Quare nos non potuimus

Exire eum. Et dixit illis. Hoc genus in nullo potest exire nisi in

oratione et ieiunio. Et inde profecti pretergrediebantur Gali-

leam nec volebat quemquam scire. Docebat autem discipulos

suos et dicebat illis. Quoniam filius hominis tradetur in manus

hominum et occident eum et occisus tertia die resurget. At illi

ignorabant verbum et timebant eum interrogare. Et vene-

runt Capharnaum. Qui cum domi essent interrogabat

eos quid in via tractabatis. At illi tacebant. Siquidem inter

se in via disputaverant quis esset illorum maior. Et resi-

dens vocavit duodecim et ait illis. Si quis vult primus esse erit

omnium novissimus et omnium minister. Et accipiens puerum sta-

tuit eum in medio eorum. Quem cum complexus esset ait illis

sed unum et dicit quisquis
qui ... ...

Quisquis unum ex huiusmodi pueris receperit in nomine meo
scilicet propter me diligendo unum

me recipit. Et qui me susceperit non me suscipit
scilicet ...

sed eum qui me misit. Respondit illi Johannes dicens
scilicet non sequentem nos

Magister vidimus quendam in nomine tuo eicientem demonia
qui non ... ... non nos

qui non sequitur nos et prohibuimus eum. Jesus
scilicet a bono opere

autem ait nolite prohibere eum. Nemo enim est qui faciat
scilicet non ... ...

virtutem in nomine meo et possit cito male loqui de me.
scilicet ... ...

Qui enim non est adversum vos pro vobis est. Quisquis
... ...

enim potum dederit vobis calicem aque frigide
scilicet ... baptizati

in nomine meo quia Christi estis amen dico vobis non
non admittet ... ... plebe

perdet mercedem suam. Et quisquis scandalizaverit unum
scilicet ... ...

ex his pusillis credentibus in me bonum est ei magis

et melius est quod modo quam aliquid fiat

Si scandalizaverit mola asinaria collo eius et mittere
illud bonum est tibi debilem introire vitam quam duas
manus habentem ire in gehennam in ignem inextinguibilem
ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur. Et si pes tuus scandalizat te amputa illum bo
num est tibi claudum introire vitam eternam quam duos
pedes habentem mitti gehennam ignis inextinguibilis
ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur
Et si oculus tuus scandalizat te eice eum bonum est tibi
luscum introire regnum dei quam duos oculos habentem
mitti gehennam ignis ubi vermis eorum non moritur

et ignis non extinguitur. Omnis enim igne salietur et omnis

victima sale salietur. Bonum est sal. Quod si sal in-

sulsum fuerit, in quo illud condietis? Habete in vobis sale et

pacem habete inter vos.

Et inde exsurgens venit in fines Iudee ultra Iordanem et conveniunt iterum

turbe ad eum et sicut consueverat iterum docebat illos. Et

accedentes pharisei interrogabant eum: Si licet viro uxo-

rem dimittere, temptantes eum. At ille respondens dixit eis:

Quid vobis precepit Moyses? Qui dixerunt: Moyses per-

misit libellum repudii scribere et dimittere. Quibus re-

spondens Iesus ait: Ad duriciam cordis vestri scripsit vobis pre-

ceptum istud. Ab inicio autem creature masculum et feminam

fecit eos deus. Et dixit propter hoc relinquet homo patrem

i. pro anima vadit cum uxore sua

suum et matrem suam et adherebit ad uxorem suam. Et erunt

duo in carne una. Itaque iam non sunt duo sed una

caro. Quod ergo deus iunxit homo non separet. Et in domo iterum

discipuli eius de eodem interrogaverunt eum. Et dixit illis: Qui-

cumque dimiserit uxorem suam et aliam duxerit adulterium

committit super eam. Et si uxor dimiserit virum suum

et alii nupserit mechatur. Et offerebant illi parvulos ut

tangeret illos. Discipuli autem comminabantur offerentibus.

Quos cum videret Iesus indigne tulit et ait illis:

Sinite parvulos venire ad me et ne prohibueritis eos.

Talium enim est regnum celorum. Amen dico vobis quisquis

non receperit regnum dei velud parvulus non intrabit id

et complexans eos et imponens manus super illos bene=

dicebat eos Et cum egressus esset in via procurrens quidam

genu flexo ante eum rogabat eum dicens magister bone

quid faciam ut vitam eternam percipiam Jesus autem dixit

ei Quid me dicis bonum Nemo bonus nisi solus

deus precepta nosti ne adulteres ne occidas ne fureris

ne falsum testimonium dixeris ne fraudem feceris honora

patrem tuum et matrem tuam At ille respondens ait illi Magi

ster omnia hec observavi a iuventute mea Jesus autem in=

tuitus eum dilexit eum et dixit illi Unum tibi deest va=

de quecunque habes vende et da pauperibus et habebis thesaurum

in celo et veni sequere me. Qui contristatus in verbo abiit
merens. Erat enim possessiones habens multas. Et circumspiciens ie-
sus ait discipulis suis. Quam difficile qui pecunias habent
regnum dei intrabit. Discipuli autem obstupescebant in verbis
eius. At iesus rursus respondens ait illis. Filioli quam
difficile est confidentes in pecuniis in regnum dei introire.
Facilius est camelum per foramen acus transire quam divitem
in regnum celorum intrare. Qui magis admirabantur dicentes
ad semetipsos. Et quis potest salvus fieri. Et intuens illos
iesus ait. Apud homines impossibile est sed non apud de-
um. Omnia enim possibilia sunt apud deum. Et cepit ei petrus
dicere. Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te. Respondens
iesus ait. Amen dico vobis nemo est qui reliquerit

domum aut fratres aut sorores aut patrem aut matrem
aut filios aut agros propter me et propter evangelium qui
non acceperit centies tantum nunc in tempore hoc domos et
fratres et sorores et matrem et filios et agros cum persecu-
tionibus et in seculo futuro vitam eternam. Multi autem
erunt primi novissimi et novissimi primi. Erant autem
in via ascendentes in ierosolimam. Et precedebat illos
Iesus. Et stupebant et sequentes timebant. Et assumens
iterum xii cepit illis dicere que essent ei ventura. Et
ecce ascendimus ierosolimam et filius hominis
tradetur principibus sacerdotum et scribis et senioribus
et condempnabunt eum morte. Et tradent eum gentibus
et illudent ei et conspuent eum et flagellabunt eum

Et interficient eum et tertia die resurget Et accedunt ad eum
Jacobus et filij zebedei dicentes magister volumus ut
quodcumque petierimus facies nos At ille dixit eis quid
vultis ut faciam vobis qui et dixerunt da nobis ut unus
ad dexteram tuam et alius ad sinistram tuam sedeamus in gloria
tua Jesus autem ait illis eis nescitis quid petatis po-
testis bibere calicem quem ego bibiturus sum aut baptismo
quo ego baptizor baptizari At illi dixerunt ei pos-
sumus Jesus autem ait eis Calicem quidem bibetis quem ego
bibi Et baptismum quo ego baptizor baptizabi-
mini sedere autem ad dexteram meam vel ad sinistram
non est meum dare vobis sed quibus paratum est Et audien-
tes

decem ceperunt indignari de iacobo et iohanne. Iesus autem
vocans eos ait illis. Scitis quia hii qui videntur principari
gentibus dominantur eis et principes eorum potestatem habent ipsorum.
Non ita est autem in vobis. Sed quicumque voluerit fieri maior
erit vester minister. Et quicumque voluerit in vobis primus esse
erit omnium servus. Nam et filius hominis non venit ut ministrare-
tur ei. sed ut ministraret et daret animam suam redemptionem pro
multis. Et veniunt iericho. et proficiscente eo de ieri-
cho et discipulis eius et plurima multitudine. filius thimei
bartimeus cecus sedebat iuxta viam mendicans. Qui
cum audisset quia iesus nazarenus est cepit clamare
et dicere. Iesu fili david miserere mei. Et comminabantur

illi multi ut taceret. At ille multo magis clamabat fi
li david miserere mei. Et stans iesus precepit illum voca
ri. Et vocant cecum dicentes ei Animequior esto sur
ge vocat te. Qui proiecto vestimento suo exiliens venit
ad eum. Et respondens illi iesus dixit. Quid vis tibi faciam
Cecus autem dixit ei Raboni ut videam. Iesus autem di
xit ei vade fides tua te salvum fecit. Et confestim
vidit et sequebatur eum in via. Capitulum undecim

Et cum appropinquasset ierosolime et bethanie ad
montem olivarum mittit duos de discipulis suis et ait
illis. Ite in castellum quod est contra vos et statim introeun
tes illuc invenietis pullum ligatum super quem nemo

hominum adhuc sedit solvite illud et adducite Et

si quis vobis dixerit quid facitis dicite quia domino nece

ssarius est et continuo dimittet illud huc et abeuntes

invenerunt pullum ligatum ad ianuam foris in bivio

et solvunt eum Et quidam de illic stantibus dicebant illis

quid facitis solventes pullum qui dixerunt eis sicut

preceperat illis ihesus et dimiserunt illis Et adduxe-

runt pullum ad ihesum et inponunt illi vestimenta

sua et sedit super eum multi autem straverunt vestimen

ta sua in via alii autem cedebant frondes de arboribus

et sternebant in via Et qui preibant et qui seque-

bantur clamabant dicentes Osanna benedictus qui venit

in nomine suo Benedictum quod venit regnum patris nostri Da
vid osanna in excelsis Et introivit Ierosolimam
et templum et circumspectis omnibus cum iam vespere esset hora
exiit in Bethaniam cum xii Et alia die cum exirent a
Betania esuriit cumque vidisset a longe ficum habentem
folia venit si quid forte inveniret in ea Et cum
venisset ad eam nihil invenit preter folia non enim erat tem
pus ficorum Et respondens dixit ei Iam non amplius in e
ternum quisquam ex te fructum manducet Et audiebant dis
cipuli eius Et veniunt Ierosolimam Et cum introisset
templum cepit eicere vendentes et ementes in templo Et
mensas nummulariorum et cathedras vendentium columbas

cubit et non sinebat ut quisquam transferret vas per tem-

plum et docebat dicens eis. Nonne scriptum est quia domus

mea domus orationis vocabitur omnibus gentibus. Vos autem

fecistis eam speluncam latronum. Quo audito principes sacer-

dotum et scribe querebant quomodo eum perderent. Timebant

enim eum quoniam universa turba admirabatur super doctrina

eius. Et ad vesperam factum esset egrediebatur de civitate

Et ad mane transirent viderunt ficum aridam factam a

radicibus et recordatus petrus dixit ei Rabbi ecce fi-

cus cui maledixisti aruit. Et respondens iesus ait

illis. Habete fidem dei. Amen dico vobis quicumque di-

xit huic monti tolle te et mitte te in mare et sinon

hesitaverit in corde suo sed crediderit quia quodcumque dixerit fi-
at ei. Propterea dico vobis omnia quaecumque orantes petitis credi-
te quia accipietis et evenient vobis. Et cum stabitis ad oran-
dum dimittite si quid habetis adversus aliquem ut et pater
vester qui in caelis est dimittat vobis peccata vestra. Quod
si vos non dimiseritis nec pater vester qui in caelis est
dimittet vobis peccata vestra. Et veniunt rursus Hierosol-
limam et cum ambularet in templo accedunt ad eum sum-
mi sacerdotes et scribae et seniores et dicunt illi. In
qua potestate haec facis quis tibi dedit hanc potestatem
Iesus autem respondens ait illis et interrogabo et ego
vos unum verbum et respondete mihi et dicam vobis in qua

potestate hec facio. Baptismus iohannis an de celo erat
an ex hominibus? respondete mihi. At illi cogitabant secum dicentes
Si dixerimus de celo dicet, quare ergo non credidistis ei
Si dixerimus ex hominibus timemus populum, omnes enim ha-
bebant iohannem quia vere propheta erat. Et respondentes dicunt iesu
nescimus. Et respondens iesus dixit illis neque ego di-
co vobis in qua potestate hec facio. xii.

xij

Et cepit illis iesus in parabolis loqui. Vineam pla-
tavit homo et circumdedit eam sepe et fodit lacum et
edificavit turrim et locavit eam agricolis, et peregre pro-
fectus est. Et misit ad agricolas in tempore servum ut acciperet
ab agricolis de fructu vinee, qui apprehensum eum ceciderunt

runt et dimiserunt vacuum. et iterum misit ad illos alium
servum et illum in capite vulneraverunt et contumeliis af
fecerunt et rursum alium misit. Et illum occiderunt et plu-
res alios quosdam cedentes alios vero occidentes. Adhuc er
go habens unum filium karissimum et illum misit ad eos
novissimum dicens quia verebuntur filium meum. Colo-
ni autem dixerunt ad invicem hic est heres. venite occi
damus eum et nostra erit hereditas. Et apprehendentes
eum occiderunt et eiecerunt extra vineam. Quid ergo fa-
ciet dominus vineae. veniet et perdet colonos et da-
bit vineam aliis. nec scripturam hanc legistis. lapidem
quem reprobaverunt edificantes hic factus est in caput

anguli a domino factus est istud et est mirabile in oculis

nostris. Et querebant eum tenere et timuerunt turbam. Cog-

noverunt enim quia ad eos parabolam hanc dixit. Et re-

licto eo abierunt. Et mittunt ad eum quosdam ex phari-

seis et herodianis ut eum caperent in verbo. Qui venien-

tes dicunt ei. Magister scimus quia verax es et non curas

quemquam. Nec enim vides in faciem hominum sed in veritate

viam dei doces. Licet dare tributum cesari an non dabimus.

Qui sciens versutiam eorum ait illis. Quid me temptatis.

Afferte mihi denarium ut videam. At illi obtulerunt ei. Et

ait illis. Cuius est imago hec et superscriptio. Dicunt illi cesa-

ris. Respondens autem Iesus dixit illis. Reddite igitur que

sunt cezaris cezari / et que sunt dei deo / et mirabantur super

eo. Et venerunt saducei ad eum qui dicunt resurrectionem

non esse / Et interrogabant eum dicentes / Magister moyses nobis

scripsit ut si cuius frater mortuus fuerit et dimiserit

uxorem et filios non reliquerit accipiat frater eius uxorem

eius et resuscitet semen fratri suo / Septem ergo fratres

erant et primus accepit uxorem et mortuus est non re-

licto semine / et secundus accepit eam et mortuus est et

nec iste reliquit semen / et tercius similiter et acceperunt

eam similiter septem et non reliquerunt semen / novissima

omnium defuncta est et mulier / in resurrectione ergo cum re-

surrexerint cuius de his erit uxor septem enim habuerunt

eam

eam uxorem. Et respondens Iesus ait illis / Nonne ideo er=
ratis nescientes scripturas neque virtutem dei / Cum enim a mor=
tuis resurrexerint neque nubent neque nubentur sed sunt
sicut angeli dei in celis / De mortuis autem quod resurgant non
legistis in libro moysi super rubum quomodo dixit illi
deus inquiens ego sum deus abraham et deus ysaac et
deus iacob non est deus mortuorum sed vivorum / vos
ergo multum erratis / Et accessit unus de scribis qui audierat
illos conquirentes et videns quoniam bene illis respondit / In=
terrogavit eum quod esset primum omnium mandatum / Iesus
autem respondit ei / quia primum omnium mandatum est audi
israel dominus deus tuus deus unus est / et diliges dominum deum

tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente

tua, et ex tota virtute tua. Hoc est primum mandatum. Secundum

autem simile est illi: Diliges proximum tuum tamquam teipsum. Ma-

ius horum aliud mandatum non est. Et ait illi scriba:

Bene magister, in veritate dixisti, quia unus est et non est alius

praeter eum. Et ut diligatur ex toto corde et ex tota

mente et ex toto intellectu et ex tota anima et ex tota for-

titudine, et diligere proximum tamquam seipsum maius est omnibus

holocaustomatibus et sacrificiis. Iesus autem videns

quod sapienter respondisset dixit illi: Non es longe a regno

Dei. Et nemo iam audebat eum interrogare. Et respondens

Iesus dicebat docens in templo: Quomodo dicunt scribae Christum

filium esse david ipse enim david dicit in spiritu sancto dixit
dominus domino meo sede a dextris meis donec ponam inimicos
tuos scabellum pedum tuorum ipse ergo david dicit eum
dominum et unde est filius eius et multa turba eum libenter
audiebat / et dicebat eis in doctrina sua Cavete vos
a scribis qui volunt in stolis ambulare et salutari in foro
et in primis cathedris sedere in synagogis et primos dis-
cubitus in cenis qui devorant domos viduarum sub ob-
tentu prolixe orationis hii accipient prolixius iudicium Et se-
dens iesus contra gazophilacium aspiciebat quomodo turba
iactaret es in gazophilacium et multi divites iactabant
multa Cum venisset autem una vidua pauper misit duo

minuta quod est quadrans et vocans discipulos suos
ait illis amen dico vobis quoniam vidua haec pauper plus
omnibus misit qui miserunt in gazophilacium omnes
enim ex eo quod habundabat illis miserunt haec vero de pe-
nuria sua omnia quae habuit misit totum victum suum. xiii
Et cum egrederetur de templo ait illi unus ex discipulis
suis magister aspice quales lapides et quales stru-
cturae. Et respondens Iesus ait illi: vides has omnes ma-
gnas edificationes non relinquetur lapis super lapidem
qui non destruatur. Et cum sederet in monte olivarum con-
tra templum interrogabat eum separatim Petrus et Iacobus et
Iohannes et Andreas dic nobis quando ista fient et quod signum

tis quando hec omnia incipient consummari. Et respondens iesus
cepit dicere illis: Videte ne quis vos seducat. Multi
enim venient in nomine meo dicentes quia ego sum, et
multos seducent. Cum autem audieritis bella et opiniones
bellorum, ne timueritis. Oportet enim hec fieri, sed nondum fi-
nis est. Exurget autem gens super gentem, et regnum super
regnum. Et erunt terremotus per loca et fames. Initium
dolorum hec sunt. Videte autem vosmetipsos. Tradent
enim vos in conciliis, et in synagogis vapulabitis
et ante reges et presides stabitis propter me in testimonium
illis. Et in omnes gentes oportet predicari evangelium.
Et cum duxerint vos tradentes, nolite precogitare quid

loquamini sed quod datum fuerit vobis in illa hora id lo-
quamini. Non enim estis vos loquentes sed spiritus sanctus.
Tradet autem frater fratrem in mortem et pater filium et
consurgent filii in parentes et morte eos afficient et
eritis odio omnibus hominibus propter nomen meum. Qui autem susti-
nuerit in finem hic salvus erit. Cum autem videritis ab-
hominationem desolationis stantem ubi non debet qui legit in-
telligat. Tunc qui in Iudea sunt fugiant ad montes et
qui super tectum ne descendat in domum nec introeat
ut tollat quid de domo sua. Et qui in agro erit non
revertatur retro tollere vestimentum suum. Ve autem pregnanti-
bus et nutrientibus in illis diebus. Orate vero ut hieme

non fiat. Erunt enim dies illi tribulaciones tales quales
non fuerunt ab initio creature quam condidit deus usque nunc
neque fient. Et nisi breuiasset dominus dies illos non fuisset
salua omnis caro, sed propter electos quos elegit breuia=
uit dies. Et tunc si quis uobis dixerit ecce hic est christus
ecce illic ne credideritis. Exsurgent enim pseudo christi
et pseudo prophete et dabunt signa et portenta ad se=
ducendos si fieri potest eciam electos. Vos ergo uidete ecce
predixi uobis omnia. Sed in diebus illis post tribulacionem illam
sol contenebrabitur et luna non dabit splendorem suum
et uirtutes que sunt in celis mouebuntur. Et tunc uidebunt
filium hominis uenientem in nubibus celi cum uirtute magna

et gloria et tunc mittet angelos suos et congregabit ele-
ctos suos a quatuor ventis a summo terre usque ad summum
celi | Fici autem discite parabolam cum iam ramus eius tener-
fuit et nata fuerint folia cognoscitis quia proximum
sit estas | Tunc dico vobis quia non transibit generacio hec
donec omnia ista fiant | Celum et terra transibunt verba autem
mea non transibunt | De die autem illa vel hora nemo
scit neque angeli in celo neque filius nisi pater | Vide-
te vigilate et orate nescitis enim quando tempus sit | Sic-
ut homo qui peregre profectus reliquit domum suam et dedit
servis suis potestatem cuiusque operis et ianitori precepit
ut vigilaret | Vigilate ergo nescitis enim quando dominus domus

veniat sero, an media nocte, an galli cantu, an ma-
ne ne repente veniens inveniat vos dormientes
Quod autem vobis dico omnibus dico vigilate xiiij

Erat autem pascha et azima post biduum et
querebant summi sacerdotes et scribe quomodo eum dolo te-
nerent et occiderent. Dicebant enim non in die festo
neforte tumultus fieret in populo Et cum esset betha-
nie in domo symonis leprosi et recumberet, venit mulier
habens alabastrum unguenti nardi pistici preciosi, et fracto
alabastro effudit super caput eius Erant autem quidam
indigne ferentes intra semetipsos et dicentes, Ut quid
perditio ista unguenti facta est, Poterat enim unguen-

tum istud venundari plusquam trecentis denariis et dari
pauperibus et fremebant in eam. Jesus autem dixit Sini-
te eam quid illi molesti estis? Bonum opus operata
est in me. Semper enim pauperes habetis vobiscum et cum vo-
lueritis potestis illis benefacere. Me autem non semper habebi-
tis. Quod habuit hec fecit: prevenit ungere corpus meum
in sepulturam. Amen dico vobis ubicumque predicatum fuerit
ewangelium istud in universo mundo, et quod fecit hec nar-
rabitur in memoriam eius. Et Judas Scarioth unus de
duodecim abiit ad summos sacerdotes ut proderet eum illis. Qui
audientes gavisi sunt et promiserunt ei pecuniam se da-
turos. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primo

Die azimorum quando pascha immolabant dicunt ei dis-
cipuli quo vis eamus et paremus tibi ut mandu-
ces pascha. Et mittit duos ex discipulis suis et dicit
eis Ite in civitatem et occurret vobis homo lagenam aque
baiulans sequimini eum et quocumque introierit dicite
domino domus quia magister dicit ubi est refectio mea ubi
est pascha cum discipulis meis manducem Et ipse vobis
demonstrabit cenaculum grande stratum et illic parate nobis
Et abierunt discipuli eius et venerunt in civitatem et
invenerunt sicut dixerat illis et paraverunt pascha Ves-
pere autem facto venit cum duodecim et discumbentibus eis
et manducantibus ait illis Amen dico vobis quia unus

ex vobis me tradet qui manducat mecum. At illi
ceperunt contristari et dicere ei singillatim. Numquid ego sum?
Qui ait illis. Unus ex xii qui intingit mecum
manum in catino. Et filius quidem hominis vadit sicut
scriptum est de eo. Ve autem homini illi per quem filius hominis
tradetur. Bonum ei erat si non esset natus homo ille. Et
manducantibus illis accepit Iesus panem et benedicens
fregit et dedit eis et ait. Sumite hoc est corpus meum.
Et accepto calice gratias agens dedit eis et biberunt ex
illo omnes. Et ait illis. Hic est sanguis meus novi te-
stamenti qui pro multis effundetur. Amen dico vobis quia
iam non bibam de genimine vitis usque in diem illum cum

illud bibam novum in regno dei Et hymno dicto exi-

erunt in montem olivarum Et ait eis iesus Omnes vos

scandalizabimini in me in nocte ista quia scriptum est per-

cutiam pastorem et dispergentur oves gregis Sed postquam resur-

rexero precedam vos in galileam Petrus autem ait ei Et

si omnes scandalizati fuerint in te sed ego non Et ait

illi iesus Amen dico tibi quia tu hodie in nocte hac prius

quam gallus vocem dederit ter me es negaturus Et ie-

amplius loquebatur Et si oportuerit me simul commori tibi

non te negabo Similiter autem et omnes dicebant Et veni-

unt in predium cui nomen gethsemani Et ait discipulis

suis Sedete hic donec orem Et assumit petrum et ia-

cobum et iohannem secum et cepit pavere et tedere Et ait

illis Tristis est anima mea usque ad mortem | sustinete hic
et vigilate Et cum processisset paululum procidit super terram et ora:
bat ut si fieri posset transiret ab eo hora et dixit Abba
pater Omnia possibilia tibi sunt transfer calicem istum a me
Sed non quod ego volo sed quod tu | Et venit ad discipulos suos
et invenit eos dormientes | Et ait petro Simon dor:
mis non potuisti una hora vigilare mecum | Vigila:
te et orate ut non intretis in temptationem Spiritus quidem
promptus est caro vero infirma | Et iterum abiens oravit eun:
dem sermonem dicens Et reversus denuo et invenit eos dor:
mientes Erant enim oculi eorum gravati et ignorabant quid
responderent ei | Et venit tertio et ait illis dormite iam
et requiescite Sufficit venit hora ecce filius hominis
tradetur in manus peccatorum Surgite eamus ecce qui

me tradet prope est. Et adhuc eo loquente venit iudas

scarioth unus ex xii et cum illo turba multa cum gla-

diis et lignis missi a summis sacerdotibus et a scribis et

a senioribus. Dederat autem traditor eius signum dicens quem-

cumque osculatus fuero ipse est tenete eum et ducite cau-

te. Et cum venisset statim accedens ad eum ait ave Rabbi

et osculatus est eum. At illi manus iniecerunt in eum et

tenuerunt eum. Unus autem quidam de circumstantibus educens

gladium percussit servum summi sacerdotis et amputa-

vit illi auriculam. Et respondens iesus ait illis tamquam ad

latronem existis cum gladiis et lignis comprehendere me

quotidie apud vos eram in templo docens et non me

tenuistis sed ut impleantur scripture. Tunc discipuli

eius relinquentes eum omnes fugerunt. Adolescens autem quidam

sequebatur eum amictus sindone super nudo et tenu-
erunt eum. At ille reiecta sindone nudus profugit
ab eis. Et adduxerunt iesum ad summum sacerdotem et
convenerunt omnes sacerdotes et scribe et seniores.
Petrus autem a longe secutus est eum usque intro atrium su-
mmi sacerdotis et sedebat cum ministris et calefaciebat
se ad ignem. Summi vero sacerdotes et omne concilium
querebant adversus iesum testimonium ut eum morti
traderent nec inveniebant. Multi enim testimonium
falsum dicebant adversus eum. Et convenientia testimonia
non erant. Et quidam surgentes falsum testimonium
ferebant adversus eum dicentes. Quoniam nos audivimus
eum dicentem. Ego dissolvam templum hoc manufactum
et per triduum aliud non manufactum edificabo. Et non

erat conveniens testimonium illorum. Et exsurgens summus sacerdos in
medium interrogavit Jesum dicens: Non respondes quicquam ad ea quae
tibi obiciuntur ab his? Ille autem tacebat et nihil
respondit. Rursus summus sacerdos interrogabat eum et dixit
ei: Tu es Christus filius dei benedicti? Jesus autem dixit ei:
Ego sum et videbitis filium hominis sedentem a dextris vir-
tutis dei et venientem in nubibus celi. Summus autem sa-
cerdos scindens vestimenta sua ait: Quid adhuc desideramus
testes? Audistis blasphemiam. Quid vobis videtur?
Qui omnes condemnaverunt eum esse reum mortis. Et cepe-
runt quidam conspuere in eum et velare faciem eius et colaphis
eum cedere et dicere ei: prophetiza. Et ministri alapis eum ce-
debant. Et cum esset petrus in atrio deorsum venit una ex an-
~~cillis summi sacerdotis et cum vidisset petrum calefacientem~~

se aspiciens illum ait et tu cum ihesu nazareno eras | at ille
negauit dicens neque scio neque noui quid dicis | Et exi
uit foras ante atrium et statim gallus cantauit | Rursus
autem uidens illum alia ancilla cepit dicere circumstantibus | quia
hic ex illis est | at ille iterum negauit | Et post pusillum rursum
qui circumstabant dicebant petro | Vere ex illis es nam et galli
leus es | Ille autem cepit anathematizare et iurare quia
nescio hominem istum quem dicitis | Et statim iterum gallus
cantauit | Et recordatus est petrus verbi quod dixerat ei
ihesus priusquam gallus bis cantet ter me negabis | Et
cepit flere | Et confestim mane consilium facientes summi sacerdo
tes cum senioribus et scribis et uniuerso concilio | vincientes ihesum duxerunt
et adduxerunt ad pilato et interrogauit
eum pilatus Tu es rex iudeorum | at ille respondens ait

Ca^m xv

illi tu dicis. Et accusabant eum summi sacerdotes et seniores in multis.
Pilatus rursus interrogavit eum dicens. Non respondes quic-
quam? vides in quantis te accusant. Jhesus autem amplius nichil
respondit ita ut miraretur Pilatus. Per diem autem festum sole-
bat illis dimittere unum ex vinctis quemcumque petissent. Erat
autem qui dicebatur Barrabas qui cum seditiosis vinctus
erat qui in seditione fecerat homicidium. Et cum ascendisset turba
cepit rogare sicut semper faciebat illis. Pilatus autem re-
spondit eis et dixit. Vultis dimittam vobis regem iudeorum?
Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum summi sacerdo-
tes. Pontifices autem concitaverunt turbam ut magis Bar-
rabam dimitteret eis. Pilatus autem iterum respondens
ait illis. Quid ergo vultis ut faciam regi iudeorum? At
illi clamaverunt crucifige eum. Pilatus vero

dicebat eis Quid enim mali fecit At illi magis
clamabant Crucifige eum Pilatus autem volens populo
satisfacere dimisit illis barraban et tradidit ie=
sum flagellis cesum ut crucifigeret Pilatus autem du=
xerunt eum intus in atrium pretorii et convocant totam
cohortem et induunt eum purpura et imponunt
ei plectentem spineam coronam et ceperunt salutare
eum Ave rex iudeorum Et percuciebant caput eius arun=
dine et conspuebant eum et ponentes genua ado=
rabant Et postquam illuserunt ei exuerunt illum pur=
pura et induerunt eum vestimentis suis et educunt
illum ut crucifigerent eum Et angariaverunt pretereuntem
quempiam Simonem Cyreneum venientem de villa
patrem Alexandri et Rufi ut tolleret crucem eius Et perdu=
cunt

illud in golgatha locum quod est interpretatum calvarie
locus. Et dabant ei bibere mirratum vinum et non
accepit. Et crucifigentes eum diviserunt vestimenta eius
mittentes sortem super eis quis quid tolleret. Erat autem
hora tertia et crucifixerunt eum. Et erat titulus cau-
se eius inscriptus rex iudeorum. Et cum eo crucifigunt
duos latrones unum a dextris et alium a sinistris
eius. Et adimpleta est scriptura que dicit Et cum in-
iquis reputatus est. Et pretereuntes blasphemabant eum
moventes capita sua et dicentes Vah qui de-
struis templum dei et in tribus diebus reedificas illud
salvum fac temetipsum descendens de cruce. Similiter et
principes sacerdotum illudentes ad alterutrum cum scribis di-
cebant alios salvos fecit seipsum non potest salvum

facere / Christus rex israel descendat nunc de cruce / ut vide-
amus et credamus. Et qui cum eo crucifixi erant convicia-
bantur ei / Et facta hora sexta tenebre facte sunt per totam
terram usque ad horam nonam / Et hora nona exclama-
mavit Iesus voce magna dicens. Heloy heloy
lamazabathani quod est interpretatum Deus meus Deus
meus ut quid dereliquisti me. Et quidam de circumstan-
tibus audientes dicebant / Ecce Eliam vocat / Currens autem
unus et implens spongiam aceto circumponensque cala-
mo potum dabat ei dicens / Sinite videamus si ve-
niat Elias ad deponendum eum / Iesus autem emissa
voce magna expiravit / Et velum templi scissum est
in duo a summo usque deorsum / Videns autem centurio qui
ex adverso stabat quia sic clamans expirasset ait /
Vere hic homo filius dei erat / Erant autem et mulieres a longe

aspicientes inter quas erat maria magdalene et maria ia-
cobi minoris et ioseph mater et salome. Et cum esset in
galilea sequebantur eum et ministrabant ei. Et alie multe
que simul ascenderant cum eo ierosolimam. Et cum iam sero esset
factum quia erat parasceve quod est ante sabbatum, venit ioseph
ab arimathia nobilis decurio qui et ipse erat expectans
regnum dei et audacter introivit ad pilatum et petiit
corpus iesu. Pilatus autem mirabatur si iam obisset. Et accer-
sito centurione interrogavit eum si iam mortuus esset. Et cum
cognovisset a centurione donavit corpus iesu. Ioseph autem
mercatus sindonem et deponens eum involvit sindone
et posuit eum in monumento quod erat excisum de petra et

Cap^m xvi^m

et Maria autem magdalene volvit lapidem ad hostium monumenti
[M]agdalene et maria iacobi et salome emerunt aro-
postquam transisset ad sepulcrum
mata ut venientes ungerent eum. Et valde mane

Capitulum xvi

[illegible]

una sabbatorum veniunt ad monumentum orto iam sole

et dicebant ad invicem quis revolvet nobis lapidem

ab ostio monumenti et respicientes viderunt revolutum

lapidem erat quippe magnus valde et introeuntes in

monumentum viderunt iuvenem sedentem in dextris co-

opertum stola candida et obstupuerunt qui dicit illis

nolite expavescere iesum queritis nazarenum crucifi-

xum surrexit non est hic ecce locus ubi posuerunt

eum sed ite et dicite discipulis eius et petro quia precedit

vos in galileam ibi eum videbitis sicut dixit vobis

at ille exeuntes fugerunt de monumento invaserat

enim eas tremor et pavor et nemini quicquam di-

xerunt timebant enim surgens autem mane prima sab-

bati apparuit primo marie magdalene de qua eiecerat

vii demonia illa vadens nunciavit hiis qui cum eo fuerant

[illegible]

lugentibus et flentibus Et illi audientes quia viveret

et visus esset ab eis non crediderunt Post hec autem duo-

bus ex eis ambulantibus ostensus est in alia effigie eun-

tibus in villam Et illi euntes nuntiaverunt ceteris nec

illis crediderunt Novissime autem recumbentibus illis undecim

apparuit Jesus et exprobravit incredulitatem eorum

et duritiam cordis quia hiis qui viderant eum resurre-

xisse non crediderunt Et dixit eis Euntes in mundum u-

niversum predicate evangelium omni creature Qui crediderit

et baptizatus fuerit salvus erit qui vero non crediderit condempna-

bitur Signa autem eos qui crediderint hec sequentur In nomine meo

demonia eicient linguis loquentur novis serpentes tollent

Et si mortiferum quid biberint non eos nocebit Super egros manus

imponent et bene habebunt Et dominus quidem Jesus postquam locutus

est eis assumptus est in celum et sedet a dextris Dei Illi autem profecti

predicaverunt ubique domino cooperante et sermonem confirmante

sequentibus signis Explicit evangelium

[illegible]

Quoniam quidem multi conati sunt ordinare narrationem rerum que in nobis complete sunt sicut tradiderunt nobis qui ab initio ipsi viderunt et ministri fuerunt sermonis, visum est et michi assecuto omnia a principio diligenter ex ordine tibi scribere optime theophile ut cognoscas eorum verborum de quibus eruditus es veritatem.

Lucas natione antiochensis ... arte medicus discipulus apostolorum postea paulum secutus usque ad confessionem eius serviens domino sine crimine. Nam neque uxorem unquam habens neque filios lxxxiiii annorum obiit in bithinia plenus spiritu sancto. Qui cum iam scripta essent evangelia per matheum quidem in iudea per marcum autem in italia sancto instigante spiritu in achaie partibus hoc scripsit evangelium

[illegible interlinear glosses]

Et ipse in principio ante alia esse descripta. Cui extra ea quae ordo evangelice

[illegible gloss]

dispositionis exposcit ea maxime necessitas ~~ordo evangelii~~ fuit laboris

[illegible gloss]

ut primum grecis fidelibus omni perfectione venturi in carnem dei manifestata

[illegible gloss]

Christi ne iudaicis fabulis attenti in solo legis desiderio

tenerentur vel ne hereticis fabulis et stultis sollicitationibus seducti

[illegible gloss]

exciderent a veritate elaboraret dehinc ut in principio evangelii

[illegible gloss]

Iohannis nativitate presumpta cui evangelium scriberet et in quo electus scriberet in-

[illegible gloss]

dicaret contestans in se completa esse quae essent ab aliis inchoata

[illegible gloss]

Cui ideo post baptismum filii dei et a perfectione ~~[illegible]~~ generationis in Christo

[illegible gloss]

impleta et repetende a principio nativitatis humane potestas permissa est ut re-

[illegible gloss]

quirentibus demonstraret in quo apprehendens erat per Nathan filium David

[illegible gloss]

introitu recurrentis in deum generationis admisso indisparabilis dei ut

[illegible interlinear glosses]

predicans in hominibus Christum suum perfecti hominis redire in se per filium ~~faceret~~

[illegible interlinear glosses]

qui per David patrem venientibus iter prebebat in Christo / cui Luce non immerito etiam

[illegible interlinear glosses]

scribendorum actuum apostolorum potestas in ministerio datur ut Deo in Deum pleno

[illegible interlinear glosses]

et filio perditionis extincto / oratione ab apostolis facta sorte Domini ele-

[illegible interlinear glosses]

ctionis numerus compleretur / sic quod Paulus consummationem daret apostolicis acti-

[illegible interlinear glosses]

bus / quem diu contra stimulum recalcitrantem Dominus elegisset. Quod

[illegible interlinear glosses]

et si legentibus ac requirentibus Deum per singula expediri a nobis

[illegible interlinear glosses]

utile fuerat sciens tamen quod operantem agricolam oportet primum de fructibus

[illegible interlinear glosses]

suis edere / vitavimus publicam curiositatem / ne non tam volentibus

[illegible interlinear glosses]

Deum demonstrare, quam fastidientibus videremur prodidisse. Sam Pri

[illegible commentary]

Fuit in diebus Herodis regis Iudee sacerdos quidam nomine

[illegible commentary]

Zacharias de vice Abia, et uxor illi de filiabus Aaron

[illegible commentary]

et nomen eius Elizabeth. Erant autem iusti ambo ante Deum incedentes

[illegible commentary]

[illegible]

In omnibus mandatis / et iustificationibus domini sine querela. Et non [erat]

[illegible]

[erat] illis filius / eo quod esset elizabeth sterilis / et ambo processissent [in]

[illegible]

diebus suis / factum est autem cum sacerdotio fungeretur zacharias in ordine [vicis sue]

[illegible]

ante deum / secundum consuetudinem sacerdotii / sorte exiit / ut incensum po[neret]

[illegible]

ingressus / in templum domini / et omnis multitudo erat populi orans foris [hora]

[illegible]

incensi / Apparuit autem illi / angelus domini / stans a dextris altaris incensi / et [zacharias]

[illegible]

zacharias turbatus est videns / et timor irruit super eum / ait autem ad illum

[illegible]

angelus / ne timeas zacharia quoniam exaudita est oratio tua / et elizabeth

[illegible]

uxor tua pariet tibi filium / et vocabis nomen eius iohannem. Et erit

[illegible]

gaudium tibi / et exultatio / et multi in nativitate eius gaudebunt / erit enim [magnus]

[illegible]

magnus / vinum et siceram non bibet / et spiritu sancto replebitur adhuc ex [utero]

[illegible]

[matris] sue / et multos filiorum israel convertet ad dominum deum ipsorum

[illegible]

coram domino / ipse precedet ante illum / in spiritu et virtute helie / ut convertat corda patrum [in filios]

[illegible]

in filiorum / et incredulos ad prudentiam iustorum parare plebem perfectam

Et dixit ad angelum Zacharias / unde hoc sciam / ego enim sum senex / et uxor mea processit in diebus suis / Et respondens angelus dixit ei / Ego sum Gabriel / qui asto ante deum / et missus sum ad te loqui / et hec tibi evangelizare / et ecce eris tacens et non poteris loqui / usque ad diem quo hec fiant / pro eo quod non credidisti verbis meis que implebuntur in tempore suo / Et erat plebs expectans Zachariam / et mirabantur quod tardaret ipse in templo / Egressus autem non poterat loqui ad illos / et cognoverunt quod visionem vidisset in templo / et erat ipse innuens illis / et permansit mutus /

Et factum est ut impleti sunt dies officii sui abiit in domum suam

Post hos autem dies concepit Elizabeth uxor eius / et occultabat se mensibus quinque / dicens / quia sic fecit michi dominus in diebus quibus respexit auferre obprobrium meum inter homines / In mense autem sexto / missus est angelus Gabriel / a deo / in civitatem / Galilee / cui nomen Nazareth / ad virginem desponsatam viro

Et ingressus angelus ad eam dixit Ave gratia plena dominus tecum

maria / Et ingressus angelus ad eam dixit Ave gratia plena dominus tecum benedicta

tu in mulieribus / Que cum audisset turbata est in sermone eius / et

cogitabat qualis esset ista salutatio / Et ait angelus / Ne timeas

maria / invenisti enim gratiam apud deum / Ecce concipies in utero / et pa

ries filium et vocabis nomen eius Jesum / Hic erit magnus et filius

altissimi vocabitur et dabit illi dominus deus sedem David patris eius

Et regnabit in domo Jacob in eternum / et regni eius non erit finis

Dixit autem maria ad angelum / quomodo fiet istud quoniam virum non cognosco /

Et respondens angelus dixit ei / Spiritus sanctus superveniet in te / et virtus

altissimi obumbrabit tibi / ideoque et quod nascetur ex te sanctum

vocabitur filius dei / Et ecce Elizabeth cognata tua et ipsa

concepit filium in senectute sua / et hic mensis est sextus / illi

[illegible] elizabet [illegible]

que vocatur sterilis / quia non est impossibile apud deum omne verbum / Dixit

[illegible]

autem maria / Ecce ancilla domini / fiat michi secundum verbum tuum / Et discessit ab

[illegible]

illa angelus / Exurgens autem maria in diebus illis / abiit in montana / cum

[illegible]

festinacione / in civitatem iude / Et intravit in domum zacharie / et salutavit

[illegible]

elizabet / Et factum est ut audivit elizabeth salutacionem marie / exultavit

[illegible]

infans in utero eius / et repleta est spiritu sancto elizabeth / Et

[illegible]

exclamavit voce magna / et dixit / Benedicta tu in mulieribus / et

[illegible]

benedictus fructus ventris tui / Et unde hoc michi / ut veniat

[illegible]

mater domini mei ad me / Ecce enim ut facta est vox salutacionis

[illegible]

tue in auribus meis / exultavit infans in gaudio in utero meo

[illegible]

Et beata que credidisti / quoniam perficientur in te que dicta sunt a domino

[illegible]

deo tuo / Et ait maria / Magnificat / anima mea dominum / Et exultavit

[illegible]

spiritus meus / in deo / salutari / meo / quia respexit / humilitatem

Ancille sue / Ecce enim ex hoc / beatam me dicent omnes generationes / Quia

fecit michi magna / qui potens est et sanctum nomen eius / Et misericordia eius

A progenie in progenies / timentibus eum / Fecit potentiam in brachio

suo / dispersit superbos mente cordis sui / Deposuit potentes de sede / et

exaltavit humiles / Esurientes implevit bonis / et divites dimisit inanes

Suscepit israel puerum suum / recordatus misericordie sue / Sicut

locutus est ad patres nostros abraham et semini eius in secula / Mansit

autem maria cum illa quasi mensibus tribus / et reversa est in domum suam

Elizabeth autem impletum est tempus pariendi / et peperit filium / et

audierunt vicini / et cognati eius / quia magnificavit dominus

misericordiam suam cum illa / et congratulabantur ei / Et factum est in die octa-

vo / venerunt circumcidere puerum et vocabant eum nomine patris sui za-

chariam / Et respondens mater eius dixit / nequaquam sed vocabitur

[illegible]

Johannes. Et dixerunt ad illam quia nemo est in cognatione tua qui vocetur

[illegible]

hoc nomine. Innuebant autem patri eius quem vellet vocari eum. Et postulans

[illegible]

pugillarem scripsit dicens Johannes est nomen eius. Et mirati sunt

[illegible]

universi. Apertum est autem illico os Zacharie et lingua eius et lo-

[illegible]

quebatur benedicens deum. Et factus est timor magnus super omnes

[illegible]

vicinos eius et super omnia montana iudee divulgabantur omnia verba

[illegible]

hec. Et posuerunt omnes qui audierunt in corde suo dicentes

[illegible]

Quid putas puer iste erit. Et enim manus domini erat cum illo. Et Zacharias

[illegible]

pater eius repletus est spiritu sancto. Et prophetavit dicens Benedictus

[illegible]

dominus deus israel. Et visitavit et fecit redemptionem plebis sue

[illegible]

Et erexit cornu salutis nobis in domo David pueri sui. Sicut

[illegible]

locutus est per os sanctorum qui a seculo sunt prophetarum eius salutem

[illegible]

ex inimicis nostris et de manu omnium qui oderunt nos. Ad faciendam

iurandu̅ cu̅ pat̅ib̅ n̅ris et memorari testamenti sui s̅ci. Ius iurandu̅

q̅d iuravit ad abraham patre̅ n̅r̅m daturu̅ se nob̅. Ut sine

timore de manu inimicor̅ n̅ror̅ liberati s̅viam̅ illi. In s̅c̅itate et

iustitia cora̅ ip̅o o̅ib̅ dieb̅ n̅ris. Et tu puer. p̅ph̅a altissi̅

vocaberis. p̅ibis e̅ ante facie̅ d̅n̅i parare vias ei̅. Ad da̅

dam s̅ciam salut̅. plebi ei̅ in remissio̅e̅ p̅cc̅or̅ eor̅

p̅ viscera mi̅e dei n̅ri in q̅b̅ visitavit nos oriens ex alto

Illuminare his q̅ in tenebris et in umbra mortis sedent

ad dirigendos pedes n̅ros in via̅ pacis. Puer aut̅ crescebat

et confortabatur sp̅u et erat in desertis usq̅ in die̅ ostensio̅is

suę ad isr̅l.

Factu̅ est aut̅ in dieb̅ illis. exiit

edictu̅ a cesare augusto ut describeretur uni-

v̅sus orbis. Hec descriptio p̅ma facta est a p̅side sirię

[illegible]

Cyrino Et ibant omnes ut profiterentur singuli in suam civitatem

[illegible]

Ascendit autem et Joseph a galilea de civitate nazareth in iudeam civitatem david

[illegible]

que vocatur bethlehem eo quod esset de domo et familia david

[illegible]

ut profiteretur cum maria desponsata sibi uxore pregnante Factum est autem

[illegible]

cum essent ibi impleti sunt dies ut pareret et peperit filium suum primogenitum et pannis eum involvit et reclinavit eum in presepio quia non erat eis locus in diversorio

[illegible]

Et pastores erant in regione eadem vigilantes et custodientes vigilias noctis super gregem suum Et ecce

[illegible]

angelus domini stetit iuxta illos et claritas dei circumfulsit illos et timuerunt timore magno Et dixit illis angelus Nolite timere ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum quod erit omni populo quia natus est vobis hodie salvator qui est christus dominus in civitate david Et hoc vobis signum invenietis infantem pannis involutum et positum in presepio Et subito facta est cum angelo multitudo

[illegible]

militie celestis laudantium deum et dicentium Gloria in excelsis deo et in

terra pax hominibus bone voluntatis. Et factum est ut discesserunt ab eis

angeli in celum, pastores loquebantur ad invicem Transeamus usque in

Bethleem et videamus hoc verbum quod factum est quod fecit dominus et

ostendit nobis. Et venerunt festinantes et invenerunt Mariam et

Joseph et infantem positum in presepio. Videntes autem cognoverunt

de verbo quod dictum erat illis de puero hoc. Et omnes qui audierunt mira-

ti sunt et de hiis que dicta erant a pastoribus ad ipsos. Maria autem

conservabat omnia verba hec conferens in corde suo. Et reversi sunt pastores

glorificantes et laudantes deum in omnibus que audierant

et viderant sicut dictum est ad illos. Et postquam consummati sunt dies

octo ut circumcideretur puer vocatum est nomen eius Jesus quod

vocatum est ab angelo priusquam in utero conciperetur. Et postquam imple-

ti sunt dies purgationis eius secundum legem Moysi tulerunt eum

[illegible]

in Ierlm ut sisterent eum Dno, sic scriptum est in lege Dni, et omne masculinum adaperiens vulvam scm Dno vocabitur. Et ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege Dni, par turturum aut duos pullos columbarum. Et ecce homo erat in Ierlm cui nomen Symeon, et homo iste iustus et timoratus, expectans consolationem Isrl, et spus scs erat in eo. Et responsum acceperat a spu sco non visurum se mortem nisi prius videret xpm Dni. Et venit in spu in templum. Et cum inducerent puerum Ihesum parentes eius ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo, et ipse accepit eum in ulnas suas, et benedixit Dm et dixit: Nunc dimittis servum tuum Dne secundum verbum tuum in pace, Quia viderunt oculi mei salutare tuum, Quod parasti ante faciem omnium populorum, Lumen ad revelationem gentium, et gloriam plebis tue Isrl. Et erat pater eius et mater mirantes super his que dicebantur de illo. Et benedixit

[illegible]

illis Symeon et dixit ad mariam matrem eius Ecce positus est hic in ruinam et in resurrectionem multorum in israel et in signum cui contradicetur. Et tuam ipsius animam pertransibit gladius ut revelentur ex multis cordibus cogitationes. Et erat anna prophetissa filia phanuel de tribu aser. Hec processerat in diebus multis et vixerat cum viro suo annis septem a virginitate sua et hec vidua erat usque ad annos octoginta quatuor que non discedebat de templo, ieiuniis et obsecrationibus serviens nocte ac die. Et hec ipsa hora superveniens confitebatur domino et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem israel. Et ut perfecerunt omnia secundum legem domini reversi sunt in galileam in civitatem suam nazareth. Puer autem crescebat et confortabatur plenus sapientia et gratia dei erat in illo. Et ibant parentes eius per omnes annos in ierusalem in die sollempni pasche. Et cum factus esset

annorum xij ascendentibus illis Ierosolimam secundum consuetudinem diei festi

consummatisque diebus cum redirent remansit puer Iesus in Ierusalem et

non cognoverunt parentes eius. Existimantes autem illum esse in comitatu

venerunt iter diei et requirebant eum inter cognatos et notos

et non invenientes regressi sunt in Ierusalem requirentes eum. Et factum est

post triduum invenerunt illum in templo sedentem in medio doctorum audientem

illos et interrogantem eos. Stupebant autem omnes qui eum audiebant

super prudentia et responsis eius. Et videntes admirati sunt. Et dixit mater

eius ad illum fili quid fecisti nobis sic ecce pater tuus et ego dolentes

querebamus te. Et ait ad illos quid est quod me querebatis nesciebatis

quia in his que patris mei sunt oportet me esse. Et ipsi non

intellexerunt verbum quod locutus est ad illos. Et descendit cum eis et venit

[illegible]

nazareth et erat subditus illis. et mater eius conservabat omnia verba hec in corde suo. Et ihesus proficiebat sapientia et etate apud deum et homines.

[illegible]

Anno autem quintodecimo imperii Tiberii cesaris procurante pontio pilato iudeam, tetrarcha autem galilee herode, philippo autem fratre eius tetrarcha iturie et traconitidis regionis et lysania abiline tetrarcha sub principibus sacerdotum anna et caypha, factum est verbum domini super iohannem zacharie filium in deserto. Et venit in omnem regionem iordanis, predicans baptismum penitentie in remissionem peccatorum, sicut scriptum est in libro sermonum ysaie prophete. Vox clamantis in deserto, parate viam domini, rectas facite semitas eius. Omnis vallis implebitur et omnis mons et collis humiliabitur. et erunt prava in directa, et aspera in vias planas. Et videbit omnis caro salutare dei. Dicebat ergo ad turbas que

[illegible]

exiebant ut baptizarentur ab ipso / Genimina viperarum quis ostendit

vobis fugere a ventura ira / Facite ergo fructus dignos penitencie / et

ne ceperitis dicere / patrem habemus abraham / Dico enim vobis quia potens est deus

de lapidibus istis / suscitare filios abrahe / Iam enim securis ad radicem

arborum posita est / Omnis ergo arbor / non faciens fructum bonum / excidetur et

in ignem mittetur / Et interrogabant eum turbe dicentes / quid ergo faciemus

Respondens autem dicebat illis / Qui habet duas tunicas / det non habenti

et qui habet escas similiter faciat / Venerunt autem et publicani / ut

baptizarentur et dixerunt ad illum magister quid faciemus / At ille dixit

ad eos / nichil amplius / quam quod constitutum est vobis faciatis / Interrogabant

autem eum et milites dicentes / quid faciemus et nos / et ait illis / neminem

concuciatis / neque calumpniam faciatis / et contenti estote stipendiis vestris /

[illegible]

aut propter cogitantibus omnibus in cordibus suis de Johanne ne forte ipse esset christus

[illegible gloss]

christus respondit Johannes dicens omnibus Ego quidem aqua baptizo vos. Veniet

[illegible gloss]

autem fortior me cuius non sum dignus solvere corrigiam calciamenti eius

[illegible gloss]

ipse vos baptizabit spiritu sancto et igne cuius ventilabrum in manu eius

[illegible gloss]

et purgabit aream suam et congregabit triticum in horreum suum

[illegible gloss]

paleas autem comburet igne inextinguibili. Multa quidem et alia exhortans

[illegible gloss]

evangelizabat populo. Herodes autem tetrarcha cum corriperetur ab illo de Herodiade

[illegible gloss]

uxore fratris sui et de omnibus malis que fecit Herodes adiecit et hoc

[illegible gloss]

super omnia et inclusit Johannem in carcere. Factum est autem cum baptizaretur

[illegible gloss]

omnis populus et Jesu baptizato et orante apertum est celum et descendit spiritus sanctus

[illegible gloss]

corporali specie sicut columba in ipsum et vox de celo facta est Tu es filius

[illegible gloss]

meus dilectus in te complacui mihi

[illegible gloss]

[Iesus] annorum xxx^ta ut putabatur filius Ioseph qui fuit Heli qui fuit

Mathat qui fuit Levi qui fuit Melchi qui fuit Ianne qui fuit

Ioseph qui fuit Mathatie qui fuit Naum qui fuit Hesli qui qui f. Amos

fuit Nagge qui fuit Maath qui fuit Mathatie qui fuit Se-

mei qui fuit Ioseph qui fuit Iuda qui fuit Iohanna qui

fuit Resa qui fuit Zorobabel qui fuit Salathiel qui fuit Neri

qui fuit Melchi qui fuit Addi qui fuit Cosan qui fuit Her-

qui fuit Iesu qui Helyezer qui fuit Iorim qui fuit Mathat

qui fuit Levi qui fuit Symeon qui fuit Iuda qui fuit Io-

seph qui fuit Iona qui fuit Eliachim qui fuit Malea qui fuit

Menna qui fuit Mathatha ~~qui fuit Levi qui fuit Symeon~~ qui fuit Nathan

~~fuit Iuda qui fuit Ioseph qui fuit Iona qui fuit Eliachim~~

~~fuit Melea qui fuit Menna qui fuit Mathatha~~ qui fuit Nathan

qui fuit David, qui fuit Iesse, qui fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, qui fuit Naason, qui fuit Aminadab, qui fuit Aram, qui fuit Esrom, qui fuit Phares, qui fuit Iuda, qui fuit Iacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abraham, qui fuit Thare, qui fuit Nachor, qui fuit Seruch, qui fuit Ragau, qui fuit Phaleth, qui fuit Heber, qui fuit Sale, qui fuit Caynan, qui fuit Arfaxat, qui fuit Sem, qui fuit Noe, qui fuit Lamech, qui fuit Mathusale, qui fuit Enoch, qui fuit Iareth, qui fuit Malalehel, qui fuit Caynan, qui fuit Enos, qui fuit Seth, qui fuit Adam, qui fuit Dei.

Ca. iiij

Iesus autem plenus spiritu sancto regressus est ab Iordane / et agebatur a spiritu in desertum diebus quadraginta / et temptabatur a diabolo / et nichil manducavit in diebus illis / et consummatis illis esuriit / Dixit autem illi diabolus / Si filius dei es / dic lapidi huic ut panis fiat

[illegible]

fiat / Et respondit ad illum Jesus Scriptum est quia non in solo pane vivit homo

[illegible]

sed in omni verbo dei / Et duxit illum diabolus / et ostendit illi omnia regna orbis terre

[illegible]

in momento temporis / et ait ei Tibi dabo potestatem hanc universam

[illegible]

et gloriam illorum / quia michi tradita sunt / Et cui volo do illa / Tu ergo

[illegible]

si adoraveris coram me erunt tua omnia / Et respondens Jesus dixit illi Scriptum

[illegible]

est / Dominum deum tuum adorabis / et illi soli servies / Et duxit illum in

[illegible]

Jerusalem / et statuit illum supra pinnaculum templi / Et dixit illi Si filius

[illegible]

dei es mitte te hinc deorsum / Scriptum est enim quod angelis suis mandavit de te

[illegible]

ut conservent te / et quia in manibus tollent te / ne forte

[illegible]

offendas ad lapidem pedem tuum / Et respondens Jesus ait illi Dictum

[illegible]

est / Non temptabis dominum deum tuum / Et consummata omni temptatione

[illegible]

diabolus recessit ab illo / usque ad tempus / Et regressus est Jesus in virtute

[illegible]

[illegible]

[illegible]

...spūs in galileam et fama exiit per universam regionem de illo. Et ipse

[illegible]

docebat in synagogis eorum, et magnificabatur ab omnibus. Et venit

[illegible]

Nazaret ubi erat nutritus, et intravit secundum consuetudinem suam die

[illegible]

sabbati in sinagogam, et surrexit legere. Et tradit[us] est illi liber

[illegible]

prophete Isaie. Et ut revolvit librum, invenit locum ubi scriptum erat:

[illegible]

Spiritus domini super me, propter quod unxit me, evangelizare pauperibus misit me...

[illegible]

...predicare captivis remissionem, et cecis visum, dimittere confractos in remissionem...

[illegible]

...predicare annum domini acceptum, et diem retributionis. Et cum plicuisset librum

[illegible]

reddidit ministro et sedit. Et omnium in synagoga oculi erant intendentes

[illegible]

in eum. Cepit autem dicere ad illos: Quia hodie impleta est hec scriptura

[illegible]

in auribus vestris. Et omnes testimonium illi dabant, et mirabantur in verbis

[illegible]

gratie que procedebant de ore ipsius, et dicebant: Nonne hic est filius Ioseph?

[illegible]

[illegible]

Et ait illis utique dicetis mihi hanc similitudinem medice cura te ipsum

[illegible]

quanta audivimus facta in Capharnaum fac et hic in patria tua

[illegible]

Ait autem amen dico vobis quia nemo propheta acceptus est in patria sua

[illegible]

In veritate dico vobis multe vidue erant in diebus Helie in Israel

[illegible]

quando clausum est celum annis tribus et mensibus sex cum facta est fames

[illegible]

magna in omni terra et ad nullam illarum missus est Helias nisi in Sarepta

[illegible]

Sidonie ad mulierem viduam et multi leprosi erant in Israel sub Heliseo

[illegible]

propheta et nemo eorum mundatus est nisi Naaman Syrus et repleti

[illegible]

sunt omnes in synagoga ira hec audientes et surrexerunt et

[illegible]

eiecerunt illum extra civitatem et duxerunt illum usque ad supercilium montis

[illegible]

super quem civitas illorum erat edificata ut precipitarent eum ipse autem

[illegible]

transiens per medium illorum ibat et descendit in Capharnaum civitatem

[illegible]

galilee ibique docebat eos sabbatis / Et stupebat in doctrina eius

[illegible gloss]

quia in potestate erat sermo ipsius / Et in sinagoga erat homo habens demo-

[illegible gloss]

nio inmundo Et exclamavit voce magna dicens sine / quid nobis

[illegible gloss]

et tibi ihesu nazarene / venisti perdere nos / scio te qui sis sanctus dei

[illegible gloss]

Et increpabat illum ihesus dicens / obmutesce et exi ab illo / Et

[illegible gloss]

cum proiecisset illum demonium in medium exiit ab illo / nichilque illum

[illegible gloss]

nocuit / Et factus est pavor / omnibus Et colloquebantur ad invicem

[illegible gloss]

dicentes quod est hoc verbum / quia in potestate et virtute imperat inmundis

[illegible gloss]

spiritibus et exeunt / Et divulgabatur fama de illo in omnem locum

[illegible gloss]

regionis / Surgens autem ihesus de sinagoga intravit in domum

[illegible gloss]

simonis / Socrus autem simonis tenebatur magnis febribus

[illegible gloss]

Et rogaverunt illum pro ea / Et stans super illam imperavit febri

[illegible gloss]

[illegible gloss]

Et dimisit illam. Et continuo surgens ministrabat illis. Cum

[illegible gloss]

autem sol occidisset, omnes qui habebant infirmos variis lan-

[illegible gloss]

guoribus, ducebant illos ad eum. At ille singulis manus impo-

[illegible gloss]

nens, curabat eos. Exibant autem demonia a multis, clamantia et dicen-

[illegible gloss]

tia: Quia tu es filius dei. Et increpans non sine-

[illegible gloss]

bat ea loqui, quia sciebant ipsum esse Christum. Facta autem

[illegible gloss]

die egressus ibat in desertum locum. Et turbe requirebant

[illegible gloss]

eum. Et venerunt usque ad ipsum, et detinebant illum ne disce-

[illegible gloss]

deret ab eis. Quibus ille ait: Quia et aliis civitatibus

[illegible gloss]

oportet me evangelizare regnum dei, quia ideo missus sum. Et

[illegible gloss]

erat predicans in synagogis galilee. Cap. v

[illegible gloss]

Factum est autem cum turbe irruerent in eum, ut audirent

[illegible]

Verbum dei / Et ipse stabat secus stagnum genezareth / Et vidit

[illegible]

duas / naves stantes secus stagnum / piscatores autem descenderant

[illegible]

et lavabant retia sua / Ascendens autem in unam navim

[illegible]

que erat Simonis / rogavit eum ut a terra reducere pusillum

[illegible]

Et sedens / de navicula / docebat turbas / Ut autem

[illegible]

cessavit loqui / dixit ad Simonem / Duc in altum / Et la-

[illegible]

xate retia vestra in capturam / Et respondens Simon

[illegible]

dixit illi / Preceptor / per totam noctem / laborantes / nichil

[illegible]

cepimus / In verbo autem tuo / laxabo rete / Et cum hoc fecissent

[illegible]

concluserunt piscium multitudinem copiosam / rumpebatur autem

[illegible]

rete eorum / Et annuerunt sociis qui erant in alia navi

[illegible]

ut venirent et adiuvarent eos / Et venerunt / et imple-

verunt

[illegible]

ambas naviculas, ita ut pene mergerentur / Quod cum videret

Symon petrus, procidit ad genua ihesu dicens / Exi a me domine

Quia homo peccator sum / Stupor enim circumdederat eum / et omnes qui cum

eo erant in captura piscium quam ceperant / Similiter autem Iacobum

et Iohannem filios Zebedei, qui erant socii Symonis

nis / Et ait ad Symonem ihesus / Noli timere / Ex hoc iam eris homi

nes capiens / Et subductis ad terram navibus / relictis omnibus

secuti sunt eum / Et factum est, cum esset in una civitatum / Et ecce

vir plenus lepra et videns ihesum / et procidens in faciem suam

Rogabat eum dicens domine si vis potes me mundare / Et exten

dens manum ihesus / tetigit eum dicens / Volo mundare et confestim

discessit lepra ab illo / Et precepit illi ut nemini diceret

glosa mittit ad sacerdotes quilibet ... et ut ... ad ...

Sed vade ostende te sacerdotibus et offer pro emundatione tua sicut

precepit moyses in testimonium illis. Perambulabat autem

magis sermo de illo et conveniebant turbe multe ut audirent

et curarentur ab infirmitatibus suis. Ipse autem

secedebat in deserto et orabat. Et factum est in una dierum

et ipse sedebat docens. Et erant pharisei sedentes et legis

doctores qui venerant ex omni castello galilee et iudee

et iherusalem. Et virtus domini erat ad sanandum eos. Et ecce viri

portantes in lecto hominem qui erat paraliticus et querebant

eum inferre et ponere ante eum. Et non invenientes qua parte

illum inferrent pre turba ascenderunt supra tectum et per tegulas

summiserunt illum cum lecto in medium ante ihesum

fidem ut vidit / dixit / homo / dimittuntur tibi peccata tua / Et

ceperunt cogitare scribe et pharisei dicentes / Quis est hic qui

loquitur blasphemias / Quis potest dimittere peccata nisi solus deus

Ut autem cognovit ihesus cogitaciones eorum / respondens dixit ad

illos / Quid cogitatis mala in cordibus vestris / Quid est facilius

dicere / dimittuntur tibi peccata / an dicere surge et ambula

Ut autem sciatis quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata

ait paralitico / Tibi dico surge / tolle lectum tuum

et vade in domum tuam / et confestim surgens / coram illis

tulit lectum in quo iacebat / et abiit in domum suam magnificans deum

Et stupor apprehendit omnes et magnificabant

deum / et repleti sunt timore dicentes / quia vidimus

[illegible top-margin gloss]

Et post hec exiit et vidit publicanum [illegible] nomine Levi sedentem ad theloneum et ait illi: Sequere me. Et relictis omnibus surgens secutus est eum. Et fecit ei convivium magnum Levi in domo sua, et erat turba multa publicanorum et aliorum qui cum illis erant discumbentes. Et murmurabant pharisei et scribe eorum dicentes ad discipulos eius: Quare cum publicanis et peccatoribus manducatis et bibitis? Et respondens Iesus dixit ad illos: Non egent qui sani sunt medico sed qui male habent. Non veni vocare iustos sed peccatores ad penitentiam. At illi dixerunt ad illum: Quare discipuli Iohannis ieiunant frequenter et obsecrationes faciunt, similiter et phariseorum, tui autem edunt et bibunt?

[gloss illegible]

numquid potestis filios sponsi, dum cum illis est sponsus, ieiu-

[gloss illegible]

nare? Venient autem dies, cum ablatus fuerit ab eis sponsus; tunc

[gloss illegible]

ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem

[gloss illegible]

ad illos: Quia nemo commissuram a vestimento novo immittit

[gloss illegible]

in vestimentum vetus; alioquin et novum rumpit, et veteri non convenit

[gloss illegible]

commissura a novo. Et nemo mittit vinum novum in utres

[gloss illegible]

veteres; alioquin rumpet vinum novum utres, et ipsum effundetur

[gloss illegible]

et utres peribunt; sed vinum novum in utres novos mittendum

[gloss illegible]

est, et utraque conservantur. Et nemo bibens vetus statim

[gloss illegible]

vult novum; dicit enim: Vetus melius est. [Cap. VI]

[gloss illegible]

Factum est autem in sabbato secundo primo, cum transiret per sata,

[gloss illegible]

vellebant discipuli eius spicas, et manducabant

[gloss illegible]

confricantes manibus. Quidam autem phariseorum dicebant illis

facitis quod non licet sabbatis. Et respondens Iesus dixit ad eos

Nec hoc legistis quod fecit David cum esurisset ipse et qui [cum eo erant]

[quomodo in]travit in domum dei et panes propositionis

sumpsit et manducavit et dedit his qui cum ipso erant

quos non licebat manducare nisi tantum sacerdotibus. Et dicebat

illis quia dominus est filius hominis etiam sabbati. Factum

est autem et in alio sabbato ut intraret in synagogam

et doceret. Et erat ibi homo et manus eius dextra erat

arida. Observabant autem scribe et pharisei si in sabbato

curaret ut invenirent unde accusarent eum. Ipse vero [sciebat]

sciebat cogitationes eorum et ait homini qui habebat manum

Surge et sta in medium / et surgens stetit / Ait ad

ad illos ihus / Interrogo vos si licet sabbatis bene agere

an male animam salvam facere an perdere / et circumspectis omnibus

dixit homini / extende manum tuam / et extendit / et restitu

ta est manus eius / ipsi autem repleti sunt insipientia et collo

quebantur adinvicem quidnam facerent de ihesu / factum

est autem in diebus illis / exiit in montem orare et erat pnoc

tans in oratione dei / et cum dies factus esset vocavit disci

pulos suos / et elegit xii ex ipsis quos et apostolos no

minavit Simonem quem cognominavit petrum / et andream

fratrem eius / iacobum / et iohannem / philippum / et bartholome

um / matheum et thomam / iacobum alphei / et Simonem

[illegible marginal gloss]

[illegible interlinear gloss]

qui vocatur zelotes / iudam iacobi / et iudam iscariothis / qui fuit

[illegible interlinear gloss]

proditor / Et descendens cum illis / stetit in loco

[illegible interlinear gloss]

campestri / et turba discipulorum eius / et multitudo copiosa plebis

[illegible interlinear gloss]

ab omni iudea et ierusalem / et maritima / et tyri / et sydonis

[illegible interlinear gloss]

qui venerant / ut audirent eum / et sanarentur a languoribus suis / et qui vexabantur a spiritibus inmundis

[illegible interlinear gloss]

curabantur / et omnis turba querebat eum tangere / quia virtus de illo exibat / et sanabat omnes / Et ipse elevatis oculis

[illegible interlinear gloss]

in discipulos suos dicebat / Beati pauperes / quia vestrum est regnum dei / Beati qui nunc esuritis / quia saturabimini / Beati qui nunc fletis / quia ridebitis / Beati eritis / cum vos oderint homines

[illegible interlinear gloss]

et cum separaverint vos / et exprobraverint / et eiecerint nomen

[illegible]

[illegible]

tanquam malum propter filium hominis. Gaudete in illa die et exultate

[illegible]

Ecce enim merces vestra multa est in celo. Secundum hec fa-

[illegible]

ciebant prophetis patres eorum. Verumtamen ve vobis divitibus qui habetis

[illegible]

consolationem vestram. Ve vobis qui saturati estis quia esurietis.

[illegible]

Ve vobis qui ridetis nunc quia lugebitis et flebitis. Ve cum

[illegible]

vobis benedixerint homines. Secundum hec faciebant pseudoprophetis patres

[illegible]

eorum. Sed vobis dico qui auditis. Diligite inimicos vestros.

[illegible]

Benefacite his qui oderunt vos. Benedicite maledicentibus vobis.

[illegible]

Orate pro calumniantibus vos. Et qui te percutit in maxillam

[illegible]

prebe ei et alteram. Et ab eo qui aufert tibi vestimentum

[illegible]

et tunicam noli prohibere. Omni autem petenti te tribue.

[illegible]

Qui aufert que tua sunt ne repetas. Et prout vultis ut

faciant homines vobis / et vos facite illis similiter / Et si diligitis

[illegible gloss]

eos qui vos diligunt / que vobis est gratia / nam et peccatores

[illegible gloss]

diligentes se diligunt / Et si benefeceritis hiis qui vobis benefaciunt

[illegible gloss]

que vobis est gratia / Siquidem et peccatores hoc faciunt / Et si

[illegible gloss]

mutuum dederitis hiis a quibus speratis recipere / que gratia est vobis

[illegible gloss]

nam et peccatores peccatoribus fenerantur ut recipiant equalia / Verum-

[illegible gloss]

tamen diligite inimicos vestros / et benefacite eis / et mutuum date

[illegible gloss]

nichil inde sperantes / et erit merces vestra multa / et eritis fi-

[illegible gloss]

lii altissimi / quia ipse benignus est super ingratos et malos

[illegible gloss]

Estote ergo misericordes sicut et pater vester misericors est / Nolite iu-

[illegible gloss]

dicare / et non iudicabimini / Nolite condemnare / et non

[illegible gloss]

condemnabimini / dimittite et dimittemini / Date et dabitur

[illegible marginal glosses]

[illegible] Lucas vi [illegible]

[illegible]

vos / mensuram bonam / et confertam et coagitatam / et supereffluentem [illegible]

[illegible]

[illegible] dabunt in sinum vestrum / Eadem quippe mensura / qua mensi [illegible]

[illegible]

140

fueritis / remetietur vobis / Dicebat autem illis et similitudinem

[illegible]

Numquid potest cecus cecum ducere / nonne ambo in foveam cadunt [illegible]

[illegible]

Non est discipulus super magistrum / perfectus autem omnis erit / [illegible]

[illegible]

si sit sicut magister eius / Quid autem / vides festucam in oculo [illegible]

[illegible]

fratris tui / trabem autem que in oculo tuo est / non consideras

[illegible]

Aut quomodo / potes dicere fratri tuo / sine eiciam festucam

[illegible]

de oculo tuo / ipse in oculo tuo trabem non vides / ypocrita [illegible]

[illegible]

eice primum trabem de oculo tuo / et tunc perspicies ut

[illegible]

educas festucam de oculo fratris tui / Non est enim arbor [illegible]

[illegible]

bona que facit fructus malos / neque arbor mala

[illegible]

[illegible]

faciens fructum bonum / Unaquaeque enim arbor de fructu suo cognoscitur

[illegible]

ficus / Neque enim de spinis colligunt ficus / neque de rubo vin

[illegible]

demiant uvam / Bonus homo de bono thesauro cordis sui pro

[illegible]

fert bonum Et malus homo de malo thesauro cordis sui profert

[illegible]

malum / Ex habundantia enim cordis os loquitur Quid autem

[illegible]

vocatis me domine domine et non facitis quae dico / Omnis qui

[illegible]

venit ad me / et audit sermones meos et facit eos / ostendam

[illegible]

vobis cui similis sit / similis est homini aedificanti domum

[illegible]

qui fodit in altum et posuit fundamentum supra petram

[illegible]

Qui autem audit et non facit similis est homini aedificanti domum

[illegible]

suam supra terram sine fundamento / in qua illisus est fluvius

[illegible]

et continuo cecidit et facta est ruina domus illius magna

[illegible]

Inundatione autem facta / illisum est flumen / domui illi / et non

[illegible]

potuit eam movere / fundata enim erat supra petram

[illegible]

[illegible]

Cum aut[em] implesset o[mn]ia v[er]ba sua in aures plebis, int[ra]vit

[illegible glosses]

Capharnau[m]. Centurionis aut[em] cuiusda[m] s[er]vus male

[illegible glosses]

hab[e]ns erat moriturus, qui illi erat p[re]tiosus. Et cu[m] audisset de Ie[s]u,

[illegible glosses]

misit ad eu[m] seniores Iudeo[rum], rogans eu[m] ut veniret et

[illegible glosses]

salvaret s[er]vu[m] eius. At illi cu[m] venissent ad Ie[su]m, rogabant

[illegible glosses]

eu[m] sollicite dicentes ei, q[uia] dignus e[st] ut hoc illi p[re]stes.

[illegible glosses]

Diligit en[im] gente[m] n[ost]ra[m], et synagoga[m] ip[s]e edificavit nob[is].

[illegible glosses]

Iesus aut[em] ibat cu[m] illis. Et cu[m] ia[m] no[n] longe e[ss]et a

[illegible glosses]

domo, misit ad eu[m] centurio amicos dice[n]s: D[omi]ne, noli vexari,

[illegible glosses]

no[n] en[im] sum dignus ut sub tectu[m] meu[m] intres. P[ro]pt[er] q[uo]d

[illegible glosses]

meip[su]m no[n] su[m] dignu[m] arbitrat[us] ut venire[m] ad te. S[ed]

[illegible glosses]

dic v[er]bo, et sanabit[ur] puer meus. Na[m] et ego h[om]o su[m] sub p[otes]tate

[illegible glosses]

[illegible marginal gloss]

[illegible interlinear gloss]

constitutus ihesus sub me milites et dico huic vade et vadit

[illegible interlinear gloss]

et alii veni et venit / et servo meo fac hoc et facit /

[illegible interlinear gloss]

[illegible marginal gloss]

Audito ihesus miratus est / et sequentibus se ty-

[illegible interlinear gloss]

bis dixit Amen dico vobis non in israel tantam fidem i[nveni]

[illegible interlinear gloss]

veni / et reversi qui missi fuerant domum invenerunt ser-

[illegible interlinear gloss]

vum qui languerat sanum Et factum est deinceps ibat ihesus

[illegible interlinear gloss]

[illegible marginal gloss]

in civitatem que vocatur naim / et ibant cum eo discipuli

[illegible interlinear gloss]

eius et turba copiosa Cum autem appropinquaret porte civitatis

[illegible interlinear gloss]

ecce defunctus efferebatur filius unicus matris sue / et hec

[illegible interlinear gloss]

[illegible marginal gloss]

vidua erat / et turba civitatis multa cum illa / Quam cum

[illegible interlinear gloss]

[illegible marginal gloss]

vidisset ihesus misericordia motus super ea / dixit illi Noli flere

[illegible interlinear gloss]

[illegible marginal gloss]

et accessit / et tetigit loculum / hii autem qui portabant steterunt

[illegible gloss lines]

Et ait: Adolescens, tibi dico, surge. Et resedit qui erat mortuus
[illegible gloss lines]

et cepit loqui. Et dedit illum matri sue. Accepit autem omnes
[illegible gloss lines]

timor et magnificabant Deum dicentes: Quia propheta magnus sur-
[illegible gloss lines]

rexit in nobis: et quia Deus visitavit plebem suam. Et exiit
[illegible gloss lines]

hic sermo in universam Iudeam de eo et in omnem circa regionem.
[illegible gloss lines]

Et nuntiaverunt Iohanni de omnibus his. Et convocavit duos disci-
[illegible gloss lines]

pulis suis Iohannes, et misit ad Iesum dicens: Tu es qui
[illegible gloss lines]

venturus es an alium expectamus? Cum autem venissent viri ad
[illegible gloss lines]

eum dixerunt: Iohannes Baptista misit nos ad te dicens: Tu
[illegible gloss lines]

es qui venturus es an alium expectamus? In ipsa autem hora
[illegible gloss lines]

multos curavit a languoribus suis et plagis et spiritibus
[illegible gloss lines]

malis, et cecis multis donavit visum. Et respondens Iesus

[illegible interlinear gloss]

dixit illis. Euntes renuntiate Iohanni que audistis et [videtis] [illegible gloss]

[illegible gloss]

et audistis claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt

[illegible gloss]

mortui resurgunt, pauperes evangelizantur. Et beatus est qui

[illegible gloss]

non fuerit scandalizatus in me. Et cum discessissent nuntii Io-

[illegible gloss]

hannis, cepit dicere de Iohanne ad turbas. Quid existis in de-

[illegible gloss]

sertum videre arundinem vento agitatam? Sed quid existis vide-

[illegible gloss]

re hominem mollibus vestimentis indutum? Ecce qui in veste pre-

[illegible gloss]

ciosa sunt et deliciis in domibus regum sunt. Sed quid existis videre? prophetam?

[illegible gloss]

Utique dico vobis et plus quam prophetam. Hic est de quo scriptum

[illegible gloss]

est: Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam, qui preparabit

[illegible gloss]

viam tuam ante te. Dico enim vobis maior inter natos mulierum

ad 87 [illegible gloss]

propheta Iohanne baptista nemo est.

[illegible gloss]

[illegible marginal notes]

[illegible]

regnu dei | maior est illo | Et omnis populus audiens et

[illegible]

publicani iustificaverunt deum baptizati baptismo Johis

[illegible]

pharisei aut et legisperiti consiliu dei spreverunt in semetipsis

[illegible]

no baptizati ab eo | Ait aut dns | Cui ergo similes dicam

[illegible]

homines generacionis huius | et cui similes sunt | similes sunt pueris

[illegible]

sedentibus in foro et loquentibus adinvicem et dicentibus Can

[illegible]

tavimus vobis tibiis et no saltastis lamentavimus et non

[illegible]

plorastis | venit enim Johes baptista | neque manducans panem

[illegible]

neque bibens vinum et dicitis demonium habet | venit filius

[illegible]

hominis | manducans et bibens | et dicitis Ecce homo vorator

[illegible]

et bibens vinum | amicus publicanorum et peccatorum | et iusti

[illegible]

ficata est sapientia | ab omnibus filiis suis | Rogabat aut

[illegible]

illum quidam de phariseis ut manducaret cum illo. Et ingressus [illegible]

[illegible]

in domum pharisei discubuit. Et ecce mulier que erat in civitate [illegible]

[illegible]

peccatrix

Ut cognovit quod ihesus accubuisset in domo pharisei attulit alabastrum unguenti [illegible]

[illegible]

alabastrum unguenti et stans retro secus pedes eius lacrimis [illegible]

[illegible]

cepit rigare pedes eius et ungento ungebat. Videns autem [illegible]

Et capillis suis tergebat [illegible]

[illegible]

phariseus qui vocaverat eum ait intra se dicens Hic [illegible]

[illegible]

et qualis est mulier que tangit [illegible]

[illegible]

eum quia peccatrix est. Et respondens ihesus dixit ad illum [illegible]

[illegible]

Simon habeo tibi aliquid dicere. At ille ait Magister dic. [illegible]

[illegible]

Et dixit ihesus Duo debitores erant cuidam feneratori

[illegible]

unus debebat denarios quingentos et alius quinquaginta

[illegible]

Non habentibus autem illis unde redderent donavit utrisque

Simon

[illegible]

Quis ergo eum plus diligit / Respondens Simon dixit / Aesti-

[illegible]

mo quia is cui plus donavit / At ille dixit ei Recte

[illegible]

iudicasti / Et conversus ad mulierem / dixit Simoni / Vides hanc

[illegible]

mulierem / Intravi in domum tuam / aquam pedibus meis non

[illegible]

dedisti / Hec autem lacrimis rigavit pedes meos et capillis

[illegible]

suis tersit / Osculum mihi non dedisti / Hec autem ex quo in-

[illegible]

travit / non cessavit osculari pedes meos / Oleo caput meum

[illegible]

non unxisti / Hec autem unguento unxit pedes meos / Propter quod

[illegible]

dico tibi remittuntur ei peccata multa quoniam dilexit multum /

[illegible]

Cui autem minus dimittitur minus diligit / Dixit autem ad illam

[illegible]

Remittuntur tibi peccata / Et ceperunt qui simul accumbe-

[illegible]

bant dicere intra se / Quis est hic qui etiam peccata dimittit

[illegible]

[illegible interlinear gloss]

Dixit autem ad mulierem fides tua te salvam fecit vade in pace

[illegible interlinear gloss]

viij

Et factum est deinceps et ipse iter faciebat per

[illegible interlinear gloss]

civitates et castella predicans et evangelizans reg-

[illegible interlinear gloss]

dei et xii cum illo et mulieres aliquae que erant curate a

[illegible interlinear gloss]

spiritibus malignis et infirmitatibus Maria que vocatur Mag-

[illegible interlinear gloss]

dalene de qua septem demonia exierant Et Iohanna

[illegible interlinear gloss]

uxor Chuze procuratoris Herodis Et Susanna et alie multe

[illegible interlinear gloss]

que ministrabant ei de facultatibus suis Cum autem turba

[illegible interlinear gloss]

plurima conveniret et de civitatibus properarent ad eum dixit

per parabola ... [illegible interlinear gloss]

per similitudinem Exiit qui seminat seminare semen suum

[illegible interlinear gloss]

Et dum seminat aliud cecidit secus viam et conculcatum est

[illegible interlinear gloss]

Et volucres celi comederunt illud Et aliud cecidit supra petram

[illegible]

Et aliud cecidit supra petram et natum aruit quia non habebat humorem / Et aliud cecidit

[illegible]

inter spinas et simul exorte spine suffocaverunt illud / Et aliud

[illegible]

cecidit in terram bonam et ortum fecit fructum centuplum / Hec dicens

[illegible]

clamabat / Qui habet aures audiendi audiat / Interrogabant

[illegible]

autem eum discipuli eius que esset hec parabola / Quibus ipse

[illegible]

dixit / Vobis datum est nosse misterium regni dei / Ceteris autem

[illegible]

in parabolis ut videntes non videant et audientes non

[illegible]

intelligant / Est autem hec parabola / Semen est verbum dei

[illegible]

Qui autem secus viam hii sunt qui audiunt / deinde venit diabolus

[illegible]

et tollit verbum de corde eorum ne credentes salvi fiant

[illegible]

Nam qui supra petram hii sunt qui cum audierint cum

[illegible]

gaudio suscipiunt verbum et hii radices non habent quia

mutabilitatis

ad tempus credunt et in tempore temptationis recedunt. Quod autem in spinas

cecidit hii sunt qui audiunt et a sollicitudinibus et divitiis

et voluptatibus vite euntes suffocantur et non referunt

fructum. Quod autem in terram bonam hii sunt qui in corde bono

et optimo audientes verbum retinent et fructum afferunt

in patientia. Nemo autem lucernam accendens operit eam vase

aut subtus lectum ponit sed supra candelabrum ut intrantes

videant lumen. Non est enim occultum quod non manifestetur

nec absconditum quod non cognoscatur et in palam veniat.

Videte ergo quomodo auditis. Qui enim habet dabitur illi et quicumque non

habet etiam quod putat se habere auferetur ab eo. Venit autem ad

illum mater et fratres eius et non poterant adire eum

[illegible]

turba. Et nuntiatum est ei: Mater tua et fratres tui stant foris

[illegible]

volentes te videre. Qui respondens dixit ad eos: Mater mea

[illegible]

et fratres mei hii sunt qui verbum dei audiunt et faciunt.

[illegible]

Factum est autem in una dierum et ipse ascendit in naviculam et discipuli eius

[illegible]

Et ait ad illos: Transfretemus trans stagnum. Et ascenderunt. Navigantibus autem illis obdormivit. Et descendit procella venti in stagnum

[illegible]

et complebantur fluctibus et periclitabantur. Accedentes autem

[illegible]

suscitaverunt eum dicentes: Preceptor, perimus. At ille surgens increpavit

[illegible]

ventum et tempestatem aque, et cessavit, et facta est

[illegible]

tranquillitas. Dixit autem illis: Ubi est fides vestra? Qui timentes

[illegible]

mirati sunt ad invicem dicentes: Quis putas hic est, quia

[illegible]

ventis et mari imperat et obediunt ei. Et navigaverunt

[illegible]

ad regionem Gerasenorum, que est contra Galileam. Et cum egressus

[illegible]

[illegible]

Et adstatim occurrit ei vir quidam qui habebat demonium

[illegible]

in tumbis mortuorum | et vestimento non induebatur | neque in do

[illegible]

mo manebat sed in monumentis | ubi ut vidit ihm ...

[illegible]

... | et clamans | voce magna dixit | quid m

[illegible]

et tibi ihu fili altissimi | adiuro te ne me torqueas

[illegible]

agebat enim spiritus immundus | ut exiret ab homine | multis

[illegible]

enim temporibus arripiebat illum | et vinciebatur catenis | et co

[illegible]

pedibus custoditus | et ruptis vinculis agebatur a demonio

[illegible]

in deserto | interrogavit autem illum ihc dicens | quod tibi

[illegible]

nomen est | at ille dixit legio | quia multi sunt demonia

[illegible]

multa in eo | et rogabat illum | ne imperaret illis ut

[illegible]

in abissum irent | erat autem ibi grex porcorum multorum

[illegible]

pascentium in monte | et rogabant eum | ut permitteret eis ...

[illegible]

[illegible]

intravit in porcos | et impetu abiit grex per preceps in stagnum | et suffocatus

[illegible gloss]

est | Quod ut viderunt factum qui pascebant | fugerunt | et

[illegible gloss]

nunciaverunt in civitatem et in villas | Exierunt autem videre

[illegible gloss]

quod factum est | et venerunt ad Ihesum | et invenerunt hominem sedentem

[illegible gloss]

a quo demonia exierant | vestitum ac sana mente | ad pedes eius

[illegible gloss]

eius | Et timuerunt | Nunciaverunt autem illis | et qui viderant

[illegible gloss]

quomodo sanus factus esset a legione | Et rogaverunt eum omnis

[illegible gloss]

multitudo regionis Gerasenorum | ut discederet ab ipsis | quia

[illegible gloss]

timore magno tenebantur | Ipse autem ascendens navem reversus

[illegible gloss]

est | Et rogabat illum vir a quo demonia exierant | ut

[illegible gloss]

cum eo esset | Dimisit autem eum Ihesus dicens | Redi in domum

[illegible gloss]

tuam | et narra quanta fecit tibi Deus | Et abiit | per universam

[illegible gloss]

civitatem | predicans quanta fecisset illi Ihesus | Et factum est

[illegible marginal glosses]

[illegible]

[illegible]

Cum redisset Ihesus excepit illum turba. Erant enim omnes expe-

[illegible]

ctantes eum. Et ecce vir cui nomen Iairus et ipse princeps

[illegible]

synagoge erat, et cecidit ad pedes Ihesu rogans eum ut

[illegible]

intraret in domum eius, quia unica filia erat illi fere

[illegible]

annorum xii et hec moriebatur. Et contigit dum iret

[illegible]

a turbis comprimebatur. Et mulier quedam que erat in fluxu

[illegible]

sanguinis ab annis xii que in medicos erogaverat

i. per [illegible] vestimenti et [illegible]

omnem substantiam suam nec ab ullo potuit curari. Accessit retro

i. in sedore parte vestimenti — i. immediate

et tetigit fimbriam vestimenti eius, et confestim stetit

[illegible]

fluxus sanguinis eius. Et ait Ihesus quis est qui me

[illegible]

tetigit. Negantibus autem omnibus dixit Petrus et qui cum illo erant

i. eius ad corpus — i. quo ad [illegible]

preceptor turbe te comprimunt et affligunt

[illegible]

Et tu dicis quis me tetigit. Et dixit Ihesus

i. specialiter — [illegible]

Tetigit me aliquis, nam et ego cognovi virtutem de me.

[illegible]

[illegible]

Ipse / Videns autem mulier quia non latuit eum, tremens venit et

[illegible]

procidit ante pedes eius / et ob quam causam tetigerit eum indicavit

[illegible]

coram omni populo / et quemadmodum confestim sanata est / At ille

[illegible]

dixit ei: Filia / fides tua te salvam fecit / vade in pace / Ad

[illegible]

huc eo loquente / venit quidam ad principem synagogae dicens illi

[illegible]

Quia mortua est filia tua / noli vexare magistrum / Iesus

[illegible]

autem hoc audito verbo / respondit patri puellae / Noli timere / crede

[illegible]

tantum et salva erit / Et cum venisset domum / non permisit intrare secum

[illegible]

quemquam nisi Petrum et Iohannem et Iacobum et patrem

[illegible]

et matrem puellae / Flebant autem omnes et plangebant illam / At

[illegible]

ille dixit: Nolite flere / non est mortua puella sed

[illegible]

dormit / Et deridebant eum scientes quod mortua esset / Ipse

[illegible]

autem tenens manum eius / clamavit dicens: Puella surge

[illegible]

Et reversus est spiritus eius / et surrexit continuo / Et iussit

[illegible]

illi dare manducare / Et stupuerunt parentes eius / Et precepit ne

alicui dicerent quod factum erat Capitulum nonum

Convocatis aut[em] duodecim / xij ap[osto]lis / dedit illis virtutem / et

potestatem sup[er] o[mn]ia demonia / et ut languores curarent / Et

misit illos p[re]dicare regnum dei et sanare infirmos / Et ait

ad illos nichil tuleritis in via / neq[ue] virgam / neq[ue] peram / neq[ue]

panem / neq[ue] pecuniam / neq[ue] duas tunicas habeatis / Et in quamcumq[ue]

domum intraveritis ibi manete / et inde ne exeatis / Et quicumq[ue] non

receperint vos / exeuntes de civitate illa et pulverem

pedum vestrorum excutite in testimonium sup[er] illos / Egressi aut[em]

circuibant / p[er] castella / evangelizantes / et curantes ubiq[ue]

Audivit aut[em] Herodes tetrarcha o[mn]ia / que fiebant ab eo / et hesi-

tabat eo q[uod] diceret[ur] a quibusdam quia Joh[ann]es surrexit a

mortuis / a quibusdam v[ero] quia Helias apparuit / ab aliis a[utem] quia

Quia Helyas unus de antiquis surrexit / Et ait Herodes / Johannem

ego decollavi / quis autem iste est de quo ego audio talia / Et que-

rebat videre eum / Et reversi apostoli narraverunt illi quecumque fecerunt

[illegible glosses]

Et assumptis illis secessit seorsum in locum desertum qui est Bethsaida

[illegible glosses]

Quod cum cognovissent turbe secute sunt illum / Et excepit illos / et

[illegible glosses]

loquebatur illis de regno dei / et eos qui cura indigebant

[illegible glosses]

sanabat / Dies autem ceperat declinare / Et accedentes xii dixerunt

[illegible glosses]

illi / Dimitte turbas / ut euntes in castella villasque que circa sunt di-

[illegible glosses]

vertant et inveniant escas / quia hic in loco deserto sumus / Ait

[illegible glosses]

autem ad illos / Vos date illis manducare / Et illi dixerunt / Non sunt

[illegible glosses]

nobis plus quam quinque panes / et duo pisces / nisi forte nos

[illegible glosses]

eamus / et emamus in omnem hanc turbam escas / Erant enim viri fere

[illegible glosses]

quinque milia / Ait autem ad discipulos suos / Facite illos discumbere

[illegible glosses]

per convivia quinquagenos / et ita fecerunt / et discumbere fecerunt omnes

[illegible marginal commentary]

[illegible]

Acceptis aut[em] quinq[ue] panib[us] et duob[us] piscib[us] respexit in celum

[illegible]

et benedixit illos / et fregit / et distribuit discipulis suis / ut

[illegible]

ponerent ante turbas / Et manducaverunt omnes / et saturati sunt

[illegible]

Et sublatum est quod superfuit illis fragmentorum cophini xii

[illegible]

Et factum est cum solus esset orans / erant cum illo et discipuli

[illegible]

Et interrogavit illos dicens / Quem me dicunt esse turbe / At illi re-

[illegible]

sponderunt et dixerunt / Iohannem baptistam / alii aut[em] Heliam

[illegible]

Alii v[ero] quia unus p[ro]pheta de prioribus surrexit / Dixit aut[em]

[illegible]

illis / Vos aut[em] quem me esse dicitis / Respondens Simon Pe-

[illegible]

trus dixit / Christum dei / At ille increpans illos precepit / ne cui dice-

[illegible]

rent hoc / dicens / quia oportet filium hominis multa pati / et reprobari

[illegible]

a senioribus / et principibus sacerdotum / et scribis / et occidi / et ter-

[illegible]

tia die resurgere / Dicebat aut[em] ad omnes / Si quis vult post me

[illegible]

venire / abneget semetipsum / et tollat crucem suam

[illegible]

animam et se perdat ... me. Qui enim voluerit animam suam salvam

perdet illam. qui autem perdiderit animam suam propter me salvam

faciet illam. Quid enim proficit homo si lucretur universum

mundum se autem ipsum perdat et detrimentum sui faciat. Nam qui

erubuerit me et meos sermones, hunc filius hominis erubescet

cum venerit in maiestate sua et patris et sanctorum angelorum.

Dico autem vobis vere, sunt aliqui hic stantes qui non gustabunt

mortem donec videant regnum dei. Factum est autem post hec

verba fere dies octo et assumpsit Petrum et Iacobum et Iohannem et

ascendit in montem ut oraret. Et facta est dum oraret species

vultus eius altera et vestitus eius albus refulgens. Et ecce

duo viri loquebantur cum eo. Erant autem Moyses et Helias

in maiestate, et dicebant excessum eius quem completurus erat

in Ierusalem. Petrus vero et qui cum illo erant gravati erant somno

[illegible gloss] vigilantes [illegible] gloriam dei [illegible] vigilantes [illegible]

et evigilantes viderunt maiestatem eius / et duos viros qui sta-

bant cum illo / Et factum est cum discederent ab illo / ait Petrus ad

[Ihesum] Preceptor bonum est nos hic esse / faciamus tria tabernacula [unum]

unum tibi et unum Moysi et unum Helie / nesciens quid diceret

Hec autem eo loquente / facta est nubes / et obumbravit eos / et

timuerunt / intrantibus illis in nubem / Et vox facta est de

nube dicens / hic est filius meus dilectus ipsum audite / Et dum

fieret vox / inventus est Ihesus solus / et ipsi tacuerunt et nemini dixerunt

in illis diebus quicquam ex his que viderant / Factum est

est autem in sequenti die descendentibus illis de monte / occurrit

illi turba multa / Et ecce vir de turba / exclamavit dicens

Magister obsecro te / respice in filium meum / quia unicus est mihi

Et ecce spiritus apprehendit eum / et subito clamat et

elidit / et dissipat eum / cum spuma / et vix discedit / dilanians

eum

[illegible gloss]

Et rogavi discipulos tuos ut eicerent eum et non potuerunt.

[illegible gloss]

Respondens autem ihesus dixit o generacio infidelis et perversa usquequo ero

[illegible gloss]

apud vos et paciar vos adduc huc filium tuum et cum accederet

[illegible gloss]

elisit illum demonium et dissipavit et increpavit ihesus spiritum in-

[illegible gloss]

mundum et sanavit puerum et reddidit illum patri suo Stupebant autem

[illegible gloss]

omnes in magnitudine dei omnibusque mirantibus in omnibus

[illegible gloss]

que faciebat dixit ad discipulos suos ponite vos in cordibus

[illegible gloss]

vestris sermones istos filius enim hominis futurum est ut tradatur

[illegible gloss]

in manus hominum At illi ignorabant verbum istud et erat vela-

[illegible gloss]

tum ante eos ut non sentirent illud et timebant interrogare

[illegible gloss]

eum de hoc verbo Intravit autem cogitacio in eos quis eorum esset maior

[illegible gloss]

At ihesus videns cogitaciones cordis eorum apprehendens puerum

[illegible gloss]

statuit illum secus se et ait illis Quicumque susceperit puerum

[illegible gloss]

istum in nomine meo me suscipit et quicumque me receperit

[illegible gloss]

recipit eum qui me misit Nam qui minor est inter omnes

vobis hic maior est. Respondens autem Iohannes dixit. Preceptor vidi-

mus quendam demonia in nomine tuo eicientem. et prohibuimus

eum quia non sequitur nobiscum. Et ait ad illum Iesus nolite

prohibere. qui enim non est adversum vos pro vobis est. Factum est

autem dum complerentur dies assumptionis eius. et ipse faciem suam

firmavit ut iret in Ierusalem. et misit nuncios ante conspe-

ctum suum. Et euntes intraverunt in civitatem Samaritanorum ut

pararent illi. Et non receperunt illum quia facies eius erat

euntis in Ierusalem. Cum vidissent autem discipuli eius Iacobus et Iohannes

dixerunt. Domine vis dicimus ut ignis descendat de celo et

consumat illos. Et conversus increpavit illos dicens. Nescitis

cuius spiritus estis. Filius hominis non venit animas perdere

sed salvare. Et abierunt in aliud castellum. Factum est autem

ambulantibus illis in via dixit quidam ad illum. Sequar te

quocumque ieris. Et ait illi Iesus. Vulpes foveas habent

[illegible]

Et volucres celi / nidos / filius autem hominis / non habet ubi caput suum

[illegible]

reclinet / Ait autem ad alterum sequere me / Ille autem dixit / Domine

[illegible]

permitte primum sepelire patrem meum / Et dixit ei Ihesus / Sine ut

[illegible]

mortui sepeliant mortuos suos / Tu autem vade annuncia regnum dei

[illegible]

Et ait alter / sequar te domine / sed primum permitte michi renunciare

[illegible]

his que domi sunt / Ait ad illum Ihesus / Nemo mittens

[illegible]

manum suam ad aratrum / et aspiciens retro / aptus est regno dei

[illegible]

Post hec autem designavit dominus / et alios septuaginta duos

[illegible]

et misit illos binos ante faciem suam / in omnem civitatem et

[illegible]

locum quo erat ipse venturus / Et dicebat illis / Messis quidem multa

[illegible]

operarii autem pauci / Rogate ergo dominum messis / ut mittat operarios

[illegible]

in messem suam / Ite ecce ego mitto vos sicut agnos

[illegible]

inter lupos / Nolite portare sacculum / neque peram neque calciamenta

[illegible]

et neminem per viam salutaveritis

[illegible]

[illegible gloss]

intraveritis primum dicite pax huic domui et si ibi

[illegible gloss]

fuerit filius pacis requiescet super illum pax vestra si[n]

[illegible gloss]

autem revertetur ad vos. In eadem autem domo manete

[illegible gloss]

[illegible]

edentes et bibentes que apud illos sunt. Dignus

[illegible gloss]

enim est operarius mercede sua. Nolite transire de domo

[illegible gloss]

in domum. Et in quamcumque civitatem intraveritis

[illegible gloss]

et susceperint vos manducate que apponuntur

[illegible gloss]

vobis. Et curate infirmos qui in illa sunt et

[illegible gloss]

dicite illis appropinquabit in vos regnum dei. In

[illegible gloss]

quamcumque civitatem intraveritis et non receperint vos

[illegible gloss]

exeuntes in plateas eius dicite Etiam pul

[illegible gloss]

verem qui adhesit nobis de civitate vestra extergimus

[illegible gloss]

mus in vos. Tamen hoc scitote quia appropinquabit regnum

[illegible gloss]

dei. Dico vobis quia Sodomis remissius erit in illa

[illegible gloss]

die quã illi civitati. Ve tibi corozaim. Ve tibi Bethsaida / quia si in tiro et sydone facte fuisset virtutes que

[illegible gloss]

in vobis facte sunt / olim in cilicio et cinere sedentes

[illegible gloss]

penitent. Verumtamen / tiro et sydoni remissius

[illegible gloss]

erit in iudicio quam vobis. Et tu capharnaum / usque

[illegible gloss]

ad celum exaltata es / usque ad infernum demergeris.

[illegible gloss]

Qui vos audit me audit et qui vos spernit me spernit.

[illegible gloss]

Qui autem me spernit spernit eum qui me misit.

[illegible gloss]

Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio

[illegible gloss]

dicentes / Domine etiam demonia subiciuntur nobis in

[illegible gloss]

nomine tuo. Et ait illis / Videbam sathanam

[illegible gloss]

sicut fulgur de celo cadentem / Ecce dedi

[illegible gloss]

vobis potestatem calcandi / super serpentes et scorpiones

[illegible gloss]

et super omnem virtutem inimici / et nichil vobis

[illegible gloss]

nocebit. Verumtamen in hoc nolite gaudere quia spiritus

vobis subiciuntur. Gaudete autem quia nomina

vestra scripta sunt in celis. In ipsa hora exultavit

in spiritu sancto et dixit: Confiteor tibi domine

pater celi et terre, quia abscondisti hec a sapi-

entibus et prudentibus et revelasti ea parvulis.

Etiam pater, quia sic placuit ante te. Omnia mihi

tradita sunt a patre meo. Et nemo scit qui sit

filius nisi pater, et qui sit pater nisi filius, et

cui voluerit filius revelare. Et conversus ad di-

scipulos ait: Beati oculi qui vident que vos

videtis. Dico enim vobis quia multi prophete

et reges voluerunt videre que vos videtis et

non viderunt, et audire que vos auditis et

In lege quid de lege qua docebat **Lucas x**

[illegible]

Judicus / Et ecce quidam legisperitus surrexit temptans illum

[illegible glosses]

eum et dicens / Magister quid faciendo vitam eternam possi-

[illegible glosses]

debo / At ille dixit ad eum / In lege quid scriptum est quomodo legis / Ille respondens dixit / Diliges dominum deum tuum ex toto corde

[illegible glosses]

tuo et ex tota anima tua et ex omnibus viribus tuis et ex omni

[illegible glosses]

mente tua et proximum tuum sicut te ipsum / Dixitque illi / Recte

[illegible glosses]

respondisti hoc fac et vives / Ille autem volens iustificare

[illegible glosses]

se ipsum dixit ad Iesum / Et quis est meus proximus

[illegible glosses]

Suspiciens autem Iesus dixit / Homo quidam descendebat ab

[illegible glosses]

Iherusalem in Iericho et incidit in latrones / Qui etiam despo-

[illegible glosses]

liaverunt eum / Et plagis impositis abierunt semivivo relicto

[illegible glosses]

Accidit autem ut sacerdos quidam descenderet eadem via / Et

[illegible glosses]

viso illo preterivit / Similiter et levita cum esset secus locum

[illegible glosses]

et videret eum pertransiit / Samaritanus autem quidam iter

[illegible glosses]

faciens venit secus eum / Et videns eum misericordia motus est

[illegible glosses]

Et appropians / alligavit vulnera eius infundens oleum

[illegible glosses]

Et vinum. Et imponens illum in iumentum suum duxit in sta-

bulum et curam eius egit. Et altera die protulit duos dena-

rios et dedit stabulario et ait curam illius habe et

quodcumque supererogaveris ego cum rediero reddam tibi. Quis ex his

trium tibi videtur proximus fuisse illi qui incidit

in latrones. At ille dixit qui fecit misericordiam in illum.

Et ait illi Jesus Vade et tu fac similiter. Factum est

autem dum irent et ipse intravit in quoddam castellum et

mulier quedam Martha nomine excepit illum in domum

suam. Et huic erat soror nomine Maria que etiam sedens

secus pedes domini audiebat verbum illius. Martha autem

satagebat circa frequens ministerium que stetit et ait

Domine non est tibi cure quod soror mea reliquit me so-

lam ministrare. Dic ergo illi ut me adiuvet. Et re-

spondens dixit illi dominus Martha Martha sollicita es

Et turbaris erga plurima. Porro unum est necessarium. Maria optimam partem elegit, que non auferetur ab ea.

Et factum est, cum esset in loco quodam orans, ut cessavit, dixit unus ex discipulis eius ad eum: Domine, doce nos orare, sicut et Iohannes docuit discipulos suos. Et ait illis: Cum oratis, dicite: Pater, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis peccata nostra, siquidem et ipsi dimittimus omni debenti nobis. Et ne nos inducas in temptationem. Et ait ad illos: Quis vestrum habebit amicum, et ibit ad illum media nocte, et dicet illi: Amice, commoda mihi tres panes, quoniam amicus meus venit de via ad me, et non habeo quod ponam ante illum. Et ille deintus respondens dicat: Noli mihi molestus esse

Iam ostium clausum est / Et pueri mei mecum sunt in cubili / non possum surgere et dare tibi / Et ille si perseveraverit pulsans [illegible]

Dico vobis / Et si non dabit illi surgens / eo quod amicus eius sit / propter improbitatem tamen eius surget et dabit illi quot habet necessarios

Et ego dico vobis / petite et dabitur vobis / querite et invenietis / pulsate et aperietur vobis

Omnis enim qui petit accipit / et qui querit invenit / et pulsanti aperietur

Quis autem ex vobis patrem petit panem / numquid lapidem dabit illi / aut piscem / numquid pro pisce serpentem dabit illi / aut si petierit ovum numquid porriget illi scorpionem

Si ergo vos cum sitis mali nostis bona data dare filiis vestris / quanto magis pater vester de celo dabit spiritum bonum petentibus se

Et erat eiciens demonium / et illud erat mutum / Et cum eiecisset demonium locutus est mutus

mirate sunt turbe. Quidam autem ex eis dixerunt: In Belzebub

principe demoniorum eicit demonia. Et alii temptantes

signum de celo querebant ab eo. Ipse autem ut vidit co-

gitationes eorum dixit eis: Omne regnum in se ipsum divi-

sum desolabitur et domus supra domum cadet. Si autem et Sa-

thanas in se ipsum divisus est, quomodo stabit regnum eius? quia

dicitis in Belzebub eicere me demonia. Si autem ego in

Belzebub eicio demonia, filii vestri in quo eiciunt? Ideo

et ipsi iudices vestri erunt. Porro si in digito dei eicio

demonia, profecto pervenit in vos regnum dei. Cum fortis

armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea que

possidet. Si autem fortior illo superveniens vicerit eum, universa

arma eius auferet in quibus confidebat, et spolia

distribuet. Qui non est mecum adversum me est.

[illegible]

Qui non colligit mecum / spargit. Cum immundus spiritus [exierit]

ab homine, ambulat per loca [arida quaerens requiem]

[et non inveniens dicit:] Revertar in domum meam

unde exivi. Et cum venerit, invenit scopis mundatam et ornatam.

Tunc vadit et assumit septem alios spiritus secum

nequiores se, et ingressi habitant ibi. Et fiunt novissima

hominis illius peiora prioribus.

Factum est autem cum haec diceret, extollens vocem quaedam mulier de turba dixit illi: Beatus

venter qui te portavit, et ubera quae suxisti. At ille

dixit: Quinimmo beati qui audiunt verbum Dei et custodiunt illud.

Turbis autem concurrentibus coepit dicere: Generatio

haec generatio nequam est; signum quaerit, et signum non dabitur

ei, nisi signum Ionae prophetae. Nam sicut Ionas fuit

signum Ninivitis, ita erit et Filius hominis generationi isti.

[illegible]

Regina austri surget in iudicio cum viris generationis huius et

condemnabit illos quia venit a finibus terre audire sapientiam

Salomonis et ecce plus quam Salomon hic. Viri Niniuite surgent

in iudicio cum generatione hac et condemnabunt eam quia penitentiam

egerunt ad predicationem Ione et ecce plus quam Ionas hic

Nemo lucernam accendit et in abscondito ponit neque sub modio

sed super candelabrum ut qui ingrediuntur lumen videant

lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex

totum corpus tuum lucidum erit. Si autem nequam fuerit

corpus tuum tenebrosum erit. Vide ergo ne lumen quod in te

est tenebre sint. Si ergo corpus tuum lucidum fuerit non habens aliquam

partem tenebrarum erit lucidum totum et sicut lucerna ful[goris]

[illu]minabit te. Et cum loqueretur rogavit illum quidam

phariseus ut pranderet apud se et ingressus recubuit. Phariseus autem

(nemo lucernam)

cepit intra se reputans dicere quare non baptizatus esset ante prandium

Et ait dominus ad illum nunc vos pharisei quod deforis est calicis

et catini mundatis quod autem intus est vestrum plenum est

rapina et iniquitate. Stulti nonne qui fecit quod

deforis est etiam id quod deintus est fecit verumtamen quod superest

date elemosinam et ecce omnia munda sunt vobis. Sed ve vobis

phariseis quia decimatis mentam et rutam et omne olus et preteritis

iudicium et caritatem dei. Hec autem oportuit facere

et illa non omittere. Ve vobis phariseis qui diligitis primas

cathedras in sinagogis et salutaciones in foro. Ve vobis

qui estis ut monumenta que non apparent et homines

ambulantes supra nesciunt. Respondens autem quidam ex le-

gisperitis ait illi magister hec dicens etiam nobis facis

contumeliam. At ille ait et vobis legisperitis ve quia oneratis

[illegible gloss lines]

homines oneribus que portari non possunt / et ipsi uno digito

[illegible interlinear gloss]

non tangitis sarcinas / Ve vobis qui edificatis monumenta

[illegible interlinear gloss]

prophetarum / patres autem vestri occiderunt illos / profecto testificamini

[illegible interlinear gloss]

quod consentitis operibus patrum vestrorum / quoniam quidem ipsi eos occiderunt

[illegible interlinear gloss]

vos autem edificatis eorum sepulcra / propterea et sapientia dei dixit

[illegible interlinear gloss]

mittam ad illos prophetas et apostolos / et ex illis occident et persequentur

[illegible interlinear gloss]

ut inquiratur sanguis omnium prophetarum qui effusus est

[illegible interlinear gloss]

a constitutione mundi / a generatione ista / a sanguine abel usque ad

[illegible interlinear gloss]

sanguinem zacharie qui periit inter altare et edem / ita dico

[illegible interlinear gloss]

vobis requiretur ab hac generatione / ve vobis legisperitis quia

[illegible interlinear gloss]

tulistis clavem scientie / ipsi non introistis / et eos qui introibant

[illegible interlinear gloss]

prohibuistis / cum autem hec ad illos diceret ceperunt pharisei et legisperiti graviter

[illegible interlinear gloss]

insistere / et os eius opprimere de multis / insidiantes ei et

[illegible interlinear gloss]

querentes aliquid capere de ore eius / ut accusarent eum

[illegible marginal glosses]

In multis autem turbis circumstantibus ita ut se invicem con-

culcarent, cepit dicere ad discipulos suos: Attendite a fer-

mento phariseorum quod est ypocrisis. Nichil autem opertum est quod non

reveletur, neque absconditum quod non sciatur. Quoniam que in tene-

bris dixistis in lumine dicentur, et quod in aure locuti es-

tis in cubilibus predicabitur in tectis. Dico autem vobis amicis me-

is ne terreamini ab his qui occidunt corpus et post hec non habent

amplius quod faciant. Ostendam autem vobis quem timeatis: ti-

mete eum qui postquam occiderit habet potestatem mittere in gehennam.

Ita dico vobis hunc timete. Nonne quinque passeres veneunt

dipondio et unus ex illis non est in oblivione coram deo?

Sed et capilli capitis vestri omnes numerati sunt. Nolite ergo timere:

multis passeribus pluris estis vos. Dico autem

vobis: omnis quicumque confessus fuerit me coram hominibus, et filius hominis confitebitur

homines / confitebitur illum coram angelis dei / Qui aut negaverit
me coram hominibus / denegabitur coram angelis dei / Et omnis qui
dicit verbum in filium hominis / remittetur illi / Ei aut qui in spiritum
sanctum blasphemaverit / non remittetur / Cum aut inducent vos / in
synagogas / et ad magistratus / et potestates / nolite solliciti esse / qualiter
aut quid / respondeatis / aut quid dicatis / Spiritus enim sanctus docebit
vos in ipsa hora quid oporteat vos dicere / Ait aut ei quidam
de turba / magister dic fratri meo ut dividat mecum hereditatem
At ille dixit ei / homo / quis me constituit iudicem aut divi-
sorem super vos / Dixit ad illos / videte / et cavete ab omni
avaritia / quia non in abundantia cuiusquam vita eius est / ex his
que possidet / Dixit aut similitudinem ad illos dicens / Ho-
minis cuiusdam divitis / uberes fructus ager attulit / Et co-
gitabat / intra se dicens / quid faciam quia non habeo quo congregem

fructa meos / et dixit et faciam destruam horrea mea

et maiora faciam et illuc congregabo omnia que nata sunt

michi et bona mea / et dicam anime mee / anima mea

multa habes bona reposita in annos plurimos / requiesce et

comede bibe epulare / Dixit autem illi deus / Stulte / hac nocte animam tuam repetent a te / que autem parasti

cuius erunt / Sic est qui sibi thesaurizat / et non in deum

dives / Dixitque ad discipulos suos / Ideo dico vobis nolite solliciti esse anime vestre / quid manducetis

neque corpori vestro quid induamini / Anima

plus est quam esca / et corpus plus quam vestimentum / Considerate corvos quia non seminant neque metunt quibus

non est cellarium / neque horreum / et deus pascit illos / Quanto magis vos pluris estis illis / illis

[illegible]

autem vestrum cogitans potest adicere ad staturam suam cubitum et valet

[illegible]

unum. Si ergo neque quod minimum est potestis, quid de ceteris

[illegible]

solliciti estis? Considerate lilia agri quomodo crescunt

[illegible]

non laborant neque nent. Dico autem vobis quia nec

[illegible]

Salomon in omni gloria sua vestiebatur sicut unum ex istis

[illegible]

Si autem fenum quod hodie in agro est et cras in clibanum

[illegible]

mittitur Deus sic vestit, quanto magis vos

[illegible]

pusillae fidei. Et vos nolite quaerere quid manducetis

[illegible]

aut quid bibatis, et nolite in sublime tolli

[illegible]

Haec enim omnia gentes mundi quaerunt. Pater autem

[illegible]

vester scit quia his indigetis. Verumtamen

[illegible]

quaerite regnum Dei et haec omnia adicientur

[illegible]

vobis. Nolite timere pusillus grex quia complacuit

[illegible]

patri vestro dare vobis regnum. Vendite quae possidetis

[illegible]

et date elemosinam / et facite vobis / sacculos / q[ui] no[n]

veterescunt / et thesaurum non deficientem / in celis / quo fur

non appropiat / neque tinea corrumpit / Ubi enim thesaurus vester est

ibi et cor vestrum erit / Sint lumbi vestri precincti

et lucerne ardentes / in manibus vestris / et vos si-

miles hominibus expectantibus / dominum suum / quando revertatur

a nuptiis / ut cum venerit et / pulsaverit / confestim ap-

periant ei / Beati servi illi / quos cum venerit dominus

invenerit vigilantes / Amen / dico vobis / quod

precinget se / et faciet illos discumbere / et transiens

ministrabit illis / et si venerit in secunda vigilia / et

si in tertia vigilia venerit / et ita invenerit / beati

~~sunt servi illi / et autem scitote quia si sciret paterfamilias~~

qua hora fur veniret vigilaret utique et non sineret

[illegible]

perfodi domum suam. Et vos estote parati quia qua hora

[illegible]

non putatis filius hominis veniet. Ait autem ei Petrus

[illegible]

Domine ad nos dicis parabolam hanc an et ad

[illegible]

omnes. Dixit autem dominus Quis putas est fidelis dispensator

[illegible]

et prudens quem constituit dominus super familiam suam

[illegible]

ut det illis in tempore tritici mensuram. Beatus ille

[illegible]

servus quem cum venerit dominus invenerit ita facientem

[illegible]

Vere dico vobis quia supra omnia que possidet

[illegible]

constituet illum. Quod si dixerit servus ille in

[illegible]

corde suo moram facit dominus meus venire, et ceperit

[illegible]

percutere pueros et ancillas, et edere et bibere

[illegible]

et inebriari, veniet dominus servi illius in die qua

[illegible]

[illegible]

hora qua non sperat et hora qua nescit et dividet eum partemque

[illegible]

eius cum infidelibus ponet. Ille autem servus qui

[illegible]

cognovit voluntatem domini sui et non se praeparavit

[illegible]

et non fecit secundum voluntatem eius plagis vapu

[illegible]

labit multis. Qui autem non cognovit et fecit

[illegible]

digna plagis vapulabit paucis. Omni autem

[illegible]

cui multum datum est multum quaeretur ab eo

[illegible]

et cui commendaverunt multum plus repetent ab eo

[illegible]

Ignem veni mittere in terram et quid volo nisi

[illegible]

ut accendatur. Baptisma habeo baptizari et

[illegible]

quomodo coartor usque dum perficiatur. Putatis quia

[illegible]

pacem veni dare in terram? non dico vobis sed separationem.

[illegible]

Erunt enim ex hoc quinque in una domo

[illegible]

[illegible]

diuisi erunt tres in duos et duo in tres diuidentur pater

[illegible]

filius et filius in patrem diuidentur mater in filiam et fi

[illegible]

lia in matrem socrus in nurum suam et nurus in so

[illegible]

crum suam. Dicebat autem ad turbas. Cum videritis

[illegible]

nubem orientem ab occasu statim dicitis nimbus venit

[illegible]

et ita fit. Et cum austrum flantem videritis dicitis quia

[illegible]

estus erit et ita fit. Ypocrite faciem celi et terre no

[illegible]

stis probare. Hoc autem tempus quomodo non probatis. Quid autem

[illegible]

et a vobis ipsis non iudicatis quod iustum est. Cum autem

[illegible]

vadis cum aduersario tuo ad principem in via da operam

[illegible]

liberari ab illo ne forte trahat te apud iudicem et

[illegible]

iudex tradat te exactori et exactor mittat te in

[illegible]

carcerem. Dico tibi non exies inde donec nouissimum

Aderant autem || nunciantes illi

quidam in ipso tempore / nunciantes illi / de galileis quorum

sanguinem miscuit / pylatus cum sacrificiis eorum / Et respon

dens dixit illis / putatis quod galilei hii pre omnibus

galileis peccatores fuerint quia talia passi sunt / Non

dico vobis / sed nisi penitentiam habueritis omnes similiter

peribitis / Sicut illi xviii super quos cecidit turris in

Siloa et occidit eos putatis quia et ipsi debitores

fuerunt / preter omnes habitatores in Jerusalem / Non dico vo

bis / sed si non penitentiam egeritis omnes similiter peribitis

Dicebat autem hanc similitudinem / Arborem fici

habebat quidam plantatam in vinea sua / et venit

querens fructum in illa / et non invenit / Dixit

aut ad cultorem vineae | Ecce anni tres sunt ex quo

venio querens fructum in ficulnea hac et non invenio

Succide ergo illam | ut quid etiam terram occupat

At ille respondens | dixit illi | Domine dimitte illam

et hoc anno | usque dum fodiam circa illam | et mittam

stercora | et si quidem fecerit fructum | sin autem

in futurum succides illam | Erat autem docens in synagoga eorum

sabbatis | Et ecce mulier | que habebat spiritum

infirmitatis | xviij annis | et erat inclinata | nec

omnino poterat sursum respicere | Quam cum videret

Jesus vocavit eam ad se | et ait illi | mulier

dimissa es ab infirmitate tua | et imposuit

illi manus | et confestim erecta est | et glorificabat

dens autem archisinagogus / indignans quia

sabatho curasset ihesus / dicebat turbis / Sex dies sunt

in quibus oportet operari / in hiis ergo venite et cura-

mini et non in die sabathi / Respondit ergo ad illum

dominus et dixit ypocrite quisque vestrum saba-

tho non solvit bovem suum aut asinum a presepio et

ducit adaquare / Hanc autem filiam abrahe / quam

alligavit sathanas / ecce xviii annis non oportuit

solvi a vinculo isto die sabathi / Et cum hec diceret

erubescebant omnes adversarii eius / et omnis populus

gaudebat in universis que gloriose fiebant ab eo

Dicebat ergo / cui simile est regnum dei / et cui simile

estimabo illud / Simile est grano sinapis / quod

[illegible]

acceptum homo misit in ortum suum et crevit et factum

[illegible]

est in arborem magnam et volucres celi requieverunt in ramis eius

[illegible]

mis eius Et iterum dixit Cui simile estimabo regnum

[illegible]

Dei Simile est fermento quod acceptum mulier abscondit

[illegible]

in farine sata tria donec fermentaretur totum Et ibat

[illegible]

per civitates et castella docens et iter faciens in Ierusalem

[illegible]

Ait autem illi quidam Domine si pauci sunt qui salvantur

[illegible]

Ipse autem dixit ad illos Contendite intrare

[illegible]

per angustam portam quia multi dico vobis querent

[illegible]

intrare et non poterunt Cum autem intraverit paterfamilias et

[illegible]

clauserit ostium incipietis foris stare et pulsare

[illegible]

ostium dicentes Domine aperi nobis et respondens

[illegible]

dicet vobis nescio vos unde sitis Tunc incipietis dicere

[illegible]

Manducavimus coram te et bibimus et in plateis nostris docuisti

[illegible]

Et dicet vobis nescio vos unde sitis

omnes operarii iniquitatis / Ibi erit fletus et stridor dentium

cum videritis abraham ysaac et iacob et

omnes prophetas in regno dei / vos autem expelli foras

Et venient ab oriente et occidente et ab aquilone

et austro / et accubent in regno dei / Et ecce sunt

novissimi qui erant primi et sunt primi qui erant novissimi

In ipsa die accesserunt quidam phariseorum

dicentes illi / Exi et vade hinc / quia herodes vult te occidere

dicens / Et ait illis / Ite dicite vulpi illi / Ecce

eicio demonia / et sanitates perficio hodie et cras

et tertia die consummor / Verumtamen oportet me hodie et cras

et sequenti die ambulare / quia non capit prophetam

perire extra ierusalem / Ierusalem ierusalem que occidis prophetas

et lapidas eos qui ad te mittuntur / Quotiens volui

cõgregare filios tuos quemadmodum avis nidum suum

sub pennis suis / et noluisti / Ecce relinquetur vobis / do

mus vestra deserta / Dico autem vobis quia non videbitis

me donec veniat cum dicetis / Benedictus qui venit

Et factum est cum intraret ihs in domum

domum cuiusdam principis phariseorum / sabbato man

ducare panem / et ipsi observabant eum / Et ecce homo

homo ydropicus erat ante illum / et respondens

dixit / ad legisperitos et phariseos dicens / si licet

sabbatis curare / At illi tacuerunt / Ipse vero apprehensum

sanavit eum ac dimisit / et respondens ad illos

dixit / cuius vestrum asinus aut bos in puteum cadet

et non continuo extrahet illum die sabbati / Et non

xiiii

potavit ad illos. Dicebat autem ad invitatos

parabolam intendens quomodo primos accubitus eligerent dicens

ad illos. Cum invitatus fueris ad nuptias non

discumbas in primo loco ne forte honoratior te sit in

vitatus ab illo et veniens qui te et illum vocavit

dicat tibi da huic locum et tunc incipies cum rubore

novissimum locum tenere. Sed cum invitatus fueris vade

recumbe in novissimo loco et cum venerit

qui te vocavit dicat tibi amice ascende

superius. Tunc erit tibi gloria coram simul discumbentibus.

Quia omnis qui se exaltat humiliabitur et

qui se humiliat exaltabitur. Dicebat autem et ei qui eum

invitaverat. Cum facis prandium aut cenam

[illegible interlinear glosses]

Noli invitare amicos tuos | neque fratres tuos | neque

[illegible glosses]

cognatos | neque vicinos tuos | divites | ne forte et

[illegible glosses]

ipsi reinvitent te | et fiat retributio tibi | Sed cum facis

[illegible glosses]

convivium | voca pauperes | debiles | claudos | cecos | et

[illegible glosses]

beatus eris | quia non habent retribuere tibi | retribuetur

[illegible glosses]

enim tibi in resurrectione iustorum | Hec cum audisset

[illegible glosses]

quidam simul discumbentibus | dixit illi | Beatus qui

[illegible glosses]

manducabit panem in regno dei | At ipse dixit

[illegible glosses]

ei | Homo quidam | fecit cenam magnam | et vo

[illegible glosses]

cavit multos | et misit | servum suum | hora cene

[illegible glosses]

dicere invitatis | ut venirent | quia iam parata sunt

[illegible glosses]

omnia | Et ceperunt simul | excusare se omnes

[illegible]

[illegible]

... villam emi et necesse habeo exire et videre illam. Rogo te

habe me excusatum. Et alius dixit: Iuga boum

emi quinque et eo probare illa. Rogo te habe me excusatum.

[illegible glosses]

Et alius dixit: Uxorem duxi et ideo non possum venire. Et

[illegible glosses]

reversus servus nunciavit haec domino suo. Tunc iratus pater

[illegible glosses]

familias dixit servo suo: Exi cito in plateas et vicos

[illegible glosses]

civitatis, et pauperes ac debiles et caecos et claudos introduc huc.

[illegible glosses]

Et ait servus: Domine, factum est ut imperasti, et ad-

[illegible glosses]

huc locus est. Et ait dominus servo: Exi in vias et sepes et

[illegible glosses]

compelle intrare, ut impleatur domus mea. Dico autem vobis

[illegible glosses]

quod nemo virorum illorum qui vocati sunt gustabit cenam meam.

[illegible glosses]

~~Ibant autem turbae multae cum eo~~ et conversus dixit ad eos

[illegible gloss]

[illegible] Lucas xiiii
[illegible]

[illegible] gratia

[illegible]

Si quis venit ad me / et non odit patrem suum et matrem et uxorem

[illegible]

et filios et fratres et sorores / adhuc autem et animam suam non potest

[illegible]

esse meus discipulus / Et qui non baiulat crucem suam et venit post me non potest meus esse discipulus / Quis enim ex vobis volens turrim edificare / non

[illegible]

prius sedens / computat sumptus qui necessarii sunt / si habeat ad perficiendum

[illegible]

ne posteaquam posuerit fundamentum et non potuerit perficere

[illegible]

omnes qui vident incipiant illudere ei dicentes / quia

[illegible]

hic homo cepit edificare et non potuit consummare / Aut quis

[illegible]

rex iturus committere bellum adversus alium regem / non sedens

[illegible]

prius cogitat / si possit cum decem milibus occurrere ei qui cum viginti

[illegible]

milibus venit ad se / Alioquin / adhuc eo longe agente

[illegible]

legationem mittens / rogat que pacis sunt / Sic ergo omnis ex vobis

[illegible]

qui non renunciat omnibus que possidet / non potest meus

[illegible]

esse discipulus / Bonum est sal / si autem sal evanuerit in quo salietur

[illegible]

[illegible interlinear gloss]

Adductus (?) ... [illegible] ... utile [illegible]

[illegible gloss]

... [illegible] aures audiendi audiat

[illegible gloss]

Erant autem appropinquantes ei publicani et peccatores

[illegible gloss]

ut audirent illum. Et murmurabant pharisei et scribe

[illegible gloss]

dicentes quia hic peccatores recipit et manducat cum illis

[illegible gloss]

Et ait ad illos parabolam istam dicens. Quis ex vobis

[illegible gloss]

homo qui habet centum oves et si perdiderit unam ex illis

[illegible gloss]

nonne dimittit nonaginta novem in deserto et vadit ad

[illegible gloss]

illam que perierat donec inveniat eam. Et cum invenerit eam

[illegible gloss]

imponit in humeros suos gaudens

[illegible gloss]

et veniens domum convocat amicos et vicinos dicens

[illegible gloss]

illis congratulamini mihi quia inveni ovem meam que

[illegible gloss]

perierat. Dico vobis quod ita gaudium erit in celo

[illegible gloss]

[illegible marginal glosses]

super uno peccatore penitentiam agente quam super nonaginta novem iustis qui non indigent penitentia.

Aut que mulier habens dragmas decem et si perdiderit dragmam unam nonne accendit lucernam et evertit domum et querit diligenter donec inveniat. Et cum invenerit convocat amicas et vicinas dicens congratulamini michi quia inveni dragmam quam perdideram. Ita dico vobis gaudium erit coram angelis dei super uno peccatore penitentiam agente.

Ait autem homo quidam habuit duos filios. Et dixit adolescentior ex illis patri pater da michi portionem substantie que me tangit. Et divisit illis substantiam. Et non post multos dies con-

[illegible]

gregatis omnibus adolescentior filius peregre profectus est

[illegible]

in regionem longinquam et ibi dissipavit substantiam suam

[illegible]

vivendo luxuriose. Et postquam omnia consummasset, facta

[illegible]

est fames valida in regione illa, et ipse cepit egere. Et

[illegible]

abiit et adhesit uni civium regionis illius, et misit

[illegible]

illum in villam suam, ut pasceret porcos. Et cupie-

[illegible]

bat implere ventrem suum de siliquis quas porci

[illegible]

manducabant. Et nemo illi dabat. In se autem re-

[illegible]

versus dixit: Quanti mercenarii in domo patris mei

[illegible]

abundant panibus, ego autem hic fame pereo. Surgam

[illegible]

et ibo ad patrem meum et dicam ei: Pater, peccavi in

[illegible]

celum et coram te. Iam non sum dignus vocari

[illegible]

[illegible]

filius tuus fac me sicut unum ex mercenariis tuis

[illegible]

Et surgens venit ad patrem suum. Cum autem adhuc longe esset

[illegible]

vidit illum pater ipsius et misericordia motus est et

[illegible]

accurrens cecidit super collum eius et osculatus est eum

[illegible]

Dixitque ei filius: Pater peccavi in caelum et coram te

[illegible]

et iam non sum dignus vocari filius tuus. Dixit

[illegible]

autem pater ad servos suos: Cito proferte stolam primam et

[illegible]

induite illum, et date anulum in manum eius, et

[illegible]

calciamenta in pedes eius, et adducite vitulum

[illegible]

saginatum et occidite, et manducemus et epulemur

[illegible]

quia hic filius meus mortuus erat et revixit, perierat

[illegible]

et inventus est. Et coeperunt epulari. Erat autem

[illegible interlinear gloss]

[illegible marginal gloss] filius eius senior in agro / et cum veniret et appropinquaret

[illegible interlinear gloss]

et domui audivit simphoniam / et chorum

[illegible interlinear gloss]

et vocavit unum de servis / et interrogavit quae haec essent

[illegible interlinear gloss]

[illegible marginal gloss] essent / isque dixit illi / frater tuus venit / et occidit pater tuus

[illegible interlinear gloss]

[illegible marginal gloss] vitulum / saginatum / quia salvum illum recepit

[illegible interlinear gloss]

[illegible marginal gloss] indignatus est autem / et nolebat introire / pater ergo

[illegible interlinear gloss]

illius / egressus / coepit rogare illum / at ille respondens dixit

[illegible interlinear gloss]

patri suo / ecce tot annis servio tibi / et numquam

[illegible interlinear gloss]

mandatum tuum praeterivi / et numquam dedisti mihi e-

[illegible interlinear gloss]

dum / ut cum amicis meis epularer / sed postquam filius

[illegible interlinear gloss]

tuus hic / qui devoravit substantiam suam / cum meretricibus venit

[illegible interlinear gloss]

occidisti illi vitulum saginatum / at ipse dixit illi

[illegible]

[illegible interlinear gloss]

Fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat, quia frater tuus hic mortuus fuerat et re-

[illegible interlinear gloss]

vixit, perierat et inventus est. Finit textus

[illegible interlinear gloss]

Dicebat autem et ad discipulos suos. Homo quidam erat dives

[illegible interlinear gloss]

qui habebat villicum, et hic diffamatus est apud illum

[illegible interlinear gloss]

quasi dissipasset bona illius. Et vocavit illum et ait illi:

[illegible interlinear gloss]

Quid hoc audio de te? Redde rationem villicationis tue, iam

[illegible interlinear gloss]

enim non poteris villicare. Ait autem villicus intra se: Quid

[illegible interlinear gloss]

faciam, quia dominus meus aufert a me villicationem? Fodere non

[illegible interlinear gloss]

valeo, mendicare erubesco. Scio quid faciam ut cum amotus

[illegible interlinear gloss]

fuero a villicatione, recipiant me in domos suas.

[illegible interlinear gloss]

Convocatis itaque singulis debitoribus domini sui dicebat primo

[illegible marginal glosses]

[illegible]

Qua(n)tu(m) deb(es) d(omi)no meo / At ille dixit / Centu(m) cados olei Di-

[illegible]

xit q(ue) illi Accipe cautio(n)em tua(m) et sede cito / et scribe quinquagi-

[illegible]

ta / Deinde alio dixit / Tu vero qua(n)tu(m) debes / Qui ait / Centu(m) choros

[illegible]

tritici / Ait illi Accipe l(itte)ras tuas / et scribe octoginta / Et laudavit d(omi)n(u)s

[illegible]

villicu(m) iniq(ui)tat(is) / quia p(ru)de(n)t(er) fecisset / quia

[illegible]

filii seculi huius / p(ru)dentiores / filiis lucis / in generatione sua su(n)t

[illegible]

Et ego vob(is) dico facite vob(is) amicos de mamo-

[illegible]

na iniq(ui)tatis / ut cu(m) defeceritis recipiant vos in eterna-

[illegible]

tabernacula / Qui fidelis est in minimo / et in maiori fi-

[illegible]

delis est / Et qui in modico iniquus est et in ma-

[illegible]

iori iniquus est / Si ergo in iniquo mamona fideles

[illegible]

no(n) fuistis / quod verum est quis credet vob(is) / [illegible]

[illegible]

[illegible] duob(us) d(omi)nis servire / aut en(im) unu(m) odio habebit et

[illegible]

Et si in alieno fideles no(n) fuissetis / quod vestru(m) est / quis dabit vob(is)

alterum diliget aut uni adherebit et alterum contempnet Non po-
testis deo servire et mamone Audiebant autem hec omnia
pharisei qui erant avari et deridebant eum Et ait illis Vos
estis qui iustificatis vos coram hominibus deus autem novit
corda vestra quia quod hominibus altum est abhominacio est
apud deum Lex et prophete usque ad iohannem ex eo
regnum dei evangelizatur et omnis in illud vim
facit Facilius est autem celum et terram preterire quam de
lege unum apicem cadere Omnis qui dimittit uxorem suam
et ducit alteram mechatur et qui dimissam a viro du-
cit mechatur Homo quidam erat dives et induebatur
purpura et bysso et epulabatur cottidie splendide
Et erat quidam mendicus nomine lazarus qui iacebat

[illegible]

ad ianuam eius ulceribus plenus cupiens saturari de micis

Nota glo non arguitur dives quia rapiebat aliena sed quia sua non erogabat pauperi

que cadebant de mensa divitis et nemo illi dabat sed

et canes veniebant et lingebant ulcera eius factum est

autem ut moreretur mendicus et portaretur ab angelis in

sinum abrahe mortuus est autem et dives et sepultus est

in inferno elevans autem oculos suos cum esset in

tormentis vidit abraham a longe et lazarum in sinu eius

et ipse clamans dixit pater abraham miserere

mei et mitte lazarum ut intingat extremum digiti sui in aqua

ut refrigeret linguam meam quia crucior

in hac flamma et dixit illi abraham fili recordare

quia recepisti bona in vita tua et lazarus similiter

mala nunc autem hic consolatur tu vero cruciaris

[illegible]

[illegible]

Et in his omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est

[illegible glosses]

ut hii qui volunt hinc transire ad vos non possunt neque inde huc

[illegible glosses]

transmeare. Et ait: Rogo ergo te pater ut mittas eum in domum

[illegible glosses]

patris mei. Habeo enim quinque fratres ut testetur illis ne et ipsi

[illegible glosses]

veniant in locum hunc tormentorum. Et ait illi Abraham:

[illegible glosses]

Habent Moysen et prophetas, audiant illos. At ille dixit:

[illegible glosses]

Non pater Abraham, sed si quis ex mortuis ierit ad eos penitentiam agent.

[illegible glosses]

Ait autem illi: Si Moysen et prophetas non audiunt, neque si quis ex mortuis resurrexerit credent.

[illegible glosses]

Et ad discipulos suos ait: Impossibile est // Capitulum xvii

[illegible glosses]

ut non veniant scandala; ve autem illi per quem veniunt scandala.

[illegible glosses]

Utilius est illi si lapis molaris imponatur circa collum eius

[illegible glosses]

et proiciatur in mare quam ut scandalizet unum de

pusillis istis. Attendite vobis. Si peccaverit in te frater tuus increpa illum. Et si penitentiam egerit dimitte illi. Et si septies

peccaverit in te septies in die conversus fuerit ad te dicens

Penitet me dimitte illi. Et dixerunt apostoli domino adauge

nobis fidem. Dixit autem dominus si haberetis fidem sicut

granum sinapis diceretis huic arbori moro eradicare

et transplantare in mare et obediret vobis. Quis autem ve-

strum habens servum arantem aut boves pascentem qui re-

gresso de agro dicat illi statim transi recumbe et non

dicat ei para quod cenem et precinge te et ministra mihi donec

manducem et bibam et post hec tu manducabis et bibes.

Numquid gratiam habet servo illi quia fecit illi que ei imperaverat

... Sic et vos cum feceritis omnia que precepta sunt

vos dicite / Servi inutiles sumus / quod debuimus facere fecimus

Et factum est dum iret Ihesus in Ierusalem transibat per mediam Sa-
mariam et Galileam / Et cum ingrederetur quoddam castellum oc-
currerunt ei decem viri leprosi / Qui steterunt a longe / Et leva-
verunt vocem dicentes / Ihesu preceptor miserere nostri
Quos ut vidit dixit / Ite ostendite vos sacerdotibus
Et factum est dum irent mundati sunt / Unus autem ex illis ut
vidit quia mundatus est regressus est cum magna vo-
ce magnificans deum / Et cecidit in faciem suam ante pe-
des eius gratias agens / Et hic erat samaritanus / Respondens
autem Ihesus dixit / Nonne decem mundati sunt / Et novem
ubi sunt / Non est inventus qui rediret et daret gloriam
deo nisi hic alienigena / Et ait illi Surge vade

quia fides tua te salvum fecit. Interrogatus autem a phariseis quando

venit regnum dei respondit eis et dixit non venit regnum dei cum

observatione neque dicent ecce hic aut ecce illic. Ecce enim re-

gnum dei intra vos est. Et ait ad discipulos suos. Venient

dies quando desideretis videre unum diem filii hominis et non videbitis.

Et dicent vobis ecce hic. ecce illic. Nolite ire neque se-

ctemini. Nam sicut fulgur coruscans de sub celo in ea

que sub celo sunt fulget ita erit filius hominis in die sua.

Primum autem oportet illum multa pati et reprobari a generatione

hac. Et sicut factum est in diebus noe ita erit in diebus fi-

lii hominis. Edebant et bibebant et uxores ducebant et da-

bantur ad nuptias usque in diem qua intravit noe in archam

et venit diluvium et perdidit omnes. Similiter sicut factum in diebus

loth edebat et bibebat, emebat et vendebat, plantabant

et edificabant. Qua die autem exiit loth a sodomis, pluit

ignem et sulphur de celo, et omnes perdidit. Secundum hec erit

qua die filius hominis revelabitur. In illa hora qui fuerit

in tecto, et vasa eius in domo, ne descendat tollere illa.

et qui in agro similiter non redeat retro. Memores estote

uxoris loth. Quicumque quesierit animam suam salvam facere,

perdet eam, et quicumque perdiderit illam, vivificabit

eam. Dico autem vobis, in illa nocte erunt duo in lecto,

unus assumetur, et alter relinquetur. Due erunt mo-

lentes in unum, una assumetur et altera relinquetur.

Duo in agro, unus assumetur et alter relinquetur. Respondentes

dicunt illi: Ubi domine? Qui dixit eis: Ubicumque fuerit

corpus, illic congregabuntur et aquile. Capitulum xviii

[illegible]

Dicebat aut parabola ad illos / qm oportet sp orare / et non deficere dicens / Iudex quidam erat in ciuitate quadam / qui deum non timebat / et hoiem non reuerebat / vidua aut quedam erat in ciuitate illa et ueniebat ad eum dicens / vindica me de aduersario meo / et nolebat per multum tps / post hec aut dixit intra se / et si deum non timeo nec hoiem reuereor tamen quia molesta est mihi hec vidua vindicabo illam / ne in nouissimo veniens suggillet me / Ait aut dns audite quid iudex iniquitatis dicit / Deus aut non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte et pacientiam habebit in illis / Dico vobis quia cito faciet vindictam illorum / verumtamen filius hominis veniens putas inveniet fidem in terra / Dixit aut et ad quosdam qui in se confidebant tamquam iusti et aspernabantur

[illegible marginal and interlinear glosses, incl. "et tedio clamoris", "et publice vindicta", "tale non tardat quia", "per vos modicos", "Apostolus loquens de fide"]

ceteros / duo homines ascenderunt in templum

ut orarent / unus phariseus et alter publicanus / phariseus

stans hec apud se orabat / Deus gratias tibi ago / quia non

sum sicut ceteri hominum / raptores / iniusti / adulteri / velut etiam

hic publicanus / Ieiuno bis in sabbato / decimas do omnium

que possideo / Et publicanus a longe stans / nolebat nec

oculos in celum levare / sed percuciebat pectus suum dicens / Deus

propicius esto michi peccatori / Dico vobis / descendit hic iustificatus

in domum suam ab illo / quia omnis qui se exaltat

humiliabitur / et qui se humiliat / exaltabitur / Afferebant

autem ad illum / infantes / ut eos tangeret / Quod cum viderent

discipuli / increpabant eos / Ihesus autem convocans illos dixit

Sinite pueros venire ad me / et nolite eos vetare / talium

Et cum regnum celorum. Amen dico vobis quicumque non acceperit

regnum dei ut puer non intrabit in illud. Et interrogavit

eum quidam princeps dicens. Magister bone quid faciendo

vitam eternam possidebo. Dixit autem ei Ihesus quid me dicis

bonum. Nemo bonus nisi solus deus. Mandata nosti. Non

occides. Non mechaberis. Non furtum facies. Non falsum testimonium

dices. Honora patrem tuum et matrem tuam. Qui ait

hec omnia custodivi a iuventute mea. Quo audito Ihesus

ait illi. Adhuc unum deest tibi. Omnia quecumque habes

vende et da pauperibus. Et habebis thesaurum in celo. Et

veni sequere me. His ille auditis contristatus est. Quia

dives erat valde. Videns autem illum Ihesus tristem factum dixit

Quam difficile qui pecunias habent in regnum dei intrabunt:

sus. Et facilius est enim camelum per foramen acus transire

qua divitem intrare in regnum dei. Et dixerunt qui

audiebant: Et quis potest salvus fieri? Ait illis: Que impo-

ssibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud deum. Ait autem

Petrus: Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te.

Qui dixit eis: Amen dico vobis, nemo est qui reli-

quit domum aut parentes aut fratres aut uxorem aut

filios propter regnum dei, et non recipiat multo plura

in hoc tempore, et in futuro seculo vitam eternam. Assumpsit autem

Ihesus xii discipulos suos et ait illis: Ecce ascendimus

Iherusalem, et consumabuntur omnia que scripta sunt per prophetas

de filio hominis. Tradetur enim gentibus et illudetur et flagellabitur

[illegible]

Et conspuetur. Et postquam flagellauerint occident eum et tertia die resurget. Et ipsi nichil horum intellexerunt. Et erat verbum istud absconditum ab eis et non intelligebant que dicebantur.

[illegible]

Factum est autem cum appropinquaret Iericho cecus quidam sedebat secus viam mendicans. Et cum audiret turbam pretereuntem interrogabat quid hoc esset. Dixerunt autem ei quod Ihesus Nazarenus transiret. Et clamauit dicens: Ihesu fili David miserere mei. Et qui preibant increpabant eum ut taceret. Ipse vero multo magis clamabat: fili David miserere mei. Stans autem Ihesus iussit illum adduci ad se. Et cum appropinquasset interrogauit illum dicens: Quid vis tibi ut faciam? At ille dixit: Domine ut videam. Et Ihesus dixit illi: respice, fides tua te saluum fecit.

[illegible]

[illegible interlinear and marginal glosses]

fecit. Et confestim vidit et sequebatur illum magnificans

deum. Et omnis plebs ut vidit dedit laudem deo.

[illegible interlinear and marginal glosses]

Et ingressus perambulabat Iericho. Et ecce vir

[illegible interlinear glosses]

nomine Zacheus. Et hic erat princeps publicanorum, et ipse

[illegible interlinear glosses]

erat dives. Et querebat videre Iesum quis esset, et non po-

[illegible interlinear glosses]

terat pre turba, quia statura pusillus erat. Et precurrens as-

[illegible interlinear glosses]

cendit in arborem sycomorum ut videret illum, quia

[illegible interlinear and marginal glosses]

inde erat transiturus. Et cum venisset ad locum suspiciens

[illegible interlinear glosses]

Iesus vidit illum et dixit ad eum: Zachee festinans

[illegible interlinear glosses]

descende, quia hodie in domo tua oportet me manere.

[illegible interlinear glosses]

Et festinans descendit et excepit illum gaudens.

[illegible interlinear and marginal glosses]

Et cum viderent omnes murmurabant dicentes quod ad hominem

[illegible interlinear and marginal glosses]

peccatorem diuertisset / Stans autem zacheus / dixit ad dominum / Ecce dimidium bonorum meorum / domine do pauperibus / et si quid aliquem defraudaui reddo quadruplum / Ait iesus ad eum / Quia hodie salus huic domui facta est eo quod ipse filius sit abrahe.

Venit enim filius hominis querere et saluum facere quod perierat

Hec illis audientibus adiciens dixit parabolam / eo quod esset prope ierusalem / et quia existimarent quod confestim regnum dei manifestaretur / Dixit ergo / homo quidam nobilis / abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum et reuerti / vocatis autem decem seruis suis dedit illis decem mnas et ait ad illos / negociamini dum venio / Ciues autem eius oderant illum / Et miserunt legationem post illum dicentes / nolumus hunc regnare

[illegible]

[illegible]

[...] nas / Et factum est ut rediret accepto regno / iussit vo-

[illegible]

cari servos quibus dedit pecuniam ut sciret / quantum

[illegible]

quis negotiatus esset / Venit autem primus dicens / Domine mna

[illegible]

tua / decem mnas acquisivit / Et ait illi / Euge / serve bone

[illegible]

quia in modico fuisti fidelis / eris potestatem

[illegible]

habens super decem civitates / Et alter venit dicens / Domine

[illegible]

mna tua / fecit quinque mnas / Et huic ait / Et tu esto

[illegible]

super quinque civitates / Et alter venit dicens / Domine ecce mna

[illegible]

tua / quam habui repositam in sudario / Timui enim te / quia

[illegible]

homo austerus es / tollis quod non posuisti / et metis quod non seminasti

[illegible]

Dicit ei / De ore tuo te iudico / serve nequam

[illegible]

Sciebas quod ego austerus sum / tollens quod non posui / et

metens quod non seminavi. Et quare non dedisti pecuniam meam
ad mensam. Et ego veniens cum usuris utique exegissem illud.

Et astantibus dixit: Auferte ab illo mnam, et date illi qui

decem mnas habet. Et dixerunt illi: Domine, habet decem mnas.

Dico autem vobis quia omni habenti dabitur; ab eo autem qui

et habundabit

non habet, et quod habet auferetur ab eo. Verumtamen inimicos meos

illos qui noluerunt regnare me super se adducite huc

et interficite ante me. Et his dictis praecedebat ascendens

Ierusalem. Et factum est cum appropinquasset Bethfage et ad

montem qui vocatur Oliveti, misit duos discipulos suos

dicens: Ite in castellum quod contra vos est, in quod introeuntes

invenietis pullum asinae alligatum cui nemo umquam

hominum sedit: solvite illud et adducite. Et si quis vos

interrogaverit quare solvitis sic dicetis ei quia dominus operam eius

desiderat. Abierunt autem qui missi erant et invenerunt

sicut dixit illis stantem pullum. Solventibus autem illis

pullum dixerunt domini eius ad illos quid solvitis pullum.

At illi dixerunt quia dominus eum necessarium habet. Et du-

xerunt illum ad Iesum. Et iactantes vestimenta sua super

pullum inposuerunt Iesum. Eunte autem illo substernebant

vestimenta sua in via. Et cum appropinquaret iam ad descensum

montis Oliveti ceperunt omnes turbe descendentium

gaudentes laudare Deum voce magna super omnibus quas viderant

virtutibus dicentes: Benedictus qui venit rex

in nomine Domini, pax in celo et gloria in excelsis. Et

quidam phariseorum de turbis dixerunt ad illum: Magister increpa

discipulos tuos / quibus ipse ait / Dico vobis quia si hii ta-

cuerint lapides clamabunt / Et ut appropinquavit / vi-

dens civitatem flevit super illam dicens / quia si cognovis-

ses et tu / Et quidem in hac die tua que ad pacem tibi /

Nunc autem abscondita sunt / ab oculis tuis / quia venient dies

in te / et circumdabunt te inimici tui / vallo / et circumdabunt te

et coangustabunt te / undique / et ad terram prosternent te / et

filios tuos qui in te sunt / Et non relinquent lapidem super

lapidem / eo quod non cognovisti tempus visitationis tue / Et in-

gressus in templum / cepit eicere vendentes et ementes in illo

dicens illis / Scriptum est quia domus mea domus orationis est / Vos

autem fecistis illam speluncam latronum / Et erat / quotidie / docens

in templo / principes autem sacerdotum et scribe / principes plebis

speluncam latronum / domus orationis

querebat illum perdere / Et non inveniebant quid facerent illi

Omnis enim populus suspensus erat audiens illum · Capitulum xx

Et factum est in una dierum / docente illo populum in templo

et evangelizante / convenerunt principes sacerdotum et scribe

cum senioribus / Et aiunt dicentes ad illum / Dic nobis / in qua potestate hec

facis / aut quis est qui dedit tibi hanc potestatem

Respondens autem Jesus dixit ad illos / Interrogabo vos

et ego / unum verbum / Respondete mihi / Baptismus Johannis de celo

erat / an ex hominibus / At illi cogitabant inter se dicentes / Quia

si dixerimus / de celo / dicet / quare ergo non credidistis illi

Si autem dixerimus ex hominibus / plebs universa lapidabit

nos / certi sunt enim Johannem prophetam esse / Et responderunt se

nescire unde esset / Et Jesus ait illis / Neque ego dico vobis

in qua potestate hec facio / Cepit autem dicere ad plebem parabolam

[illegible]

...quidam plantavit vineam | et locavit eam colonis et

ipse peregre fuit | multis temporibus | et in tempore misit ad cultores servum

ut de fructu vineae darent illi | illi autem caesum dimi-

serunt inanem | et addidit alterum servum mittere | illi autem

hunc quoque caedentes et afficientes contumelia dimiserunt inanem

Et addidit tertium mittere | quem et illum vulnerantes eiecerunt

Dixit autem dominus vineae | quid faciam | mittam filium meum dilectum

forsitan cum hunc viderint verebuntur | quem cum vidissent

coloni | cogitaverunt inter se dicentes | hic est heres | occidamus

eum | ut nostra fiat hereditas | et eiectum illum extra vineam occi-

derunt | quid ergo faciet illis dominus vineae | veniet et perdet

colonos istos | et dabit vineam aliis | quo audito dixe-

runt illi | absit | ille autem aspiciens eos ait | quid est ergo

Quod est ergo hoc quod scriptum est:

Lapidem quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli? Omnis qui ceciderit super illum lapidem

conquassabitur: super quem autem ceciderit, comminuet illum. Et

quaerebant principes sacerdotum et scribae mittere in illum manus

illa hora: et timuerunt populum: cognoverunt enim quod ad ipsos

dixit similitudinem istam. Et observantes miserunt insidiatores, qui se

iustos simularent, ut caperent eum in sermone, et traderent

eum principatui et potestati praesidis. Et interrogaverunt illum

dicentes: Magister, scimus quia recte dicis et doces: et non accipis

personam, sed viam Dei in veritate doces. Licet nobis dare

tributum Caesari, an non? Considerans autem dolum illorum, dixit

ad eos: Quid me tentatis? Ostendite mihi denarium.

Cuius habet imaginem et inscriptionem? Respondentes dixerunt

[illegible]

ri Cesaris. Et ait illis: Reddite ergo que sunt cesaris cesari

[illegible]

Et que sunt dei deo. Et non potuerunt reprehendere verbum eius co-

[illegible]

ram plebe: et mirati sunt in responso eius et tacuerunt. Accesserunt

[illegible]

autem quidam saduceorum qui negant resurrectionem. Et

[illegible]

interrogaverunt eum dicentes: Magister moyses scripsit nobis: Si

[illegible]

frater alicuius mortuus fuerit habens uxorem. Et hic sine liberis fuerit. ut accipiat eam frater eius uxorem. et suscitet semen

[illegible]

fratri suo. Septem ergo fratres erant. Et primus accepit uxorem.

[illegible]

et mortuus est sine liberis. Et sequens accepit illam et ip-

[illegible]

se mortuus est sine filio. Et tertius accepit illam. Similiter et

[illegible]

omnes septem: et non reliquerunt semen. et mortui sunt. Novis-

[illegible]

sime autem omnium mortua est et mulier. In resurrectione ergo cuius

[illegible]

eorum erit uxor. Siquidem septem habuerunt eam uxorem. Et ait illis

[illegible]

Iesus: Filii huius seculi nubunt et traduntur ad nuptias

[illegible]

[illegible]

Illi vero qui digni habebuntur seculo illo et resurrectione ex mortuis

[illegible]

neque nubent neque ducent uxores neque enim ultra mori poterunt

[illegible]

Equales enim sunt angelis et filii sunt dei cum sint filii

[illegible]

resurrectionis. Quia vero resurgant mortui et moyses ostendit

[illegible]

secus rubum sicut dicit dominum deum abraham et deum ysaac et deum

[illegible]

iacob. Deus autem non est mortuorum sed vivorum omnes enim

[illegible]

vivunt ei. Respondentes autem quidam scribarum dixerunt ei magister

[illegible]

bene dixisti. Et amplius non audebant eum quicquam interrogare

[illegible]

Dixit autem ad illos quomodo dicunt christum filium david esse. Et

[illegible]

ipse david dicit in libro psalmorum dixit dominus domino meo sede

[illegible]

a dextris meis donec ponam inimicos tuos scabellum pedum

[illegible]

tuorum. David ergo dominum illum vocat et quomodo filius eius est.

Audiente autem omni populo dixit discipulis suis / attendite a

scribis / qui volunt ambulare in stolis / et amant salutationes

in foro / et primas cathedras in synagogis / et primos discubitus

in conviviis / qui devorant domos viduarum / simulantes

magnam orationem / hii accipient dampnacionem maiorem. Capitulum xxi

Respiciens autem vidit eos qui mittebant / munera sua

in gazophilacium divites / Vidit autem quandam viduam pau-

perculam / mittentem duo era minuta / et dixit / vere dico vobis

quia vidua hec pauper plus quam omnes misit / nam omnes hii / ex

habundanti sibi miserunt / in munera dei / hec autem ex eo quod deest

illi / omnem victum suum quem habuit misit / et quibusdam

dicentibus de templo quod lapidibus bonis / et donis ornatum

esset dixit Et que videtis / venient dies in quibus non relinquetur

super lapidem qui non destruatur / Interrogaverunt

autem illum dicentes / Preceptor quando hec erunt Et quod signum

cum hec fieri incipient / Qui dixit / Videte ne seducamini /

multi enim venient in nomine meo dicentes quia ego sum / et tempus

appropinquabit / Nolite ergo ire post illos / Cum autem au-

dieritis prelia et sediciones / nolite terreri / oportet primum hec

fieri / sed non dum statim finis / Tunc dicebat / Surget gens contra

gentem / et regnum adversus regnum / et terre motus magni

erunt per loca / et pestilencie et fames / terroresque de celo et

signa magna erunt / Sed ante hec omnia / inicient vobis manus

suas / et persequentur / tradentes in sinagogas / et custodias

[illegible]

trahentes ad reges et presides / propter nomen meum. Continget autem

vobis in testimonium. Ponite ergo in cordibus vestris non pre-

meditari quemadmodum respondeatis. Ego enim dabo vobis

os et sapientiam, cui non poterunt resistere et contradicere omnes

adversarii vestri. Trademini autem a parentibus et fratribus et

cognatis et amicis, et morte afficient ex vobis. Et eritis

odio omnibus hominibus propter nomen meum. Et capillus de

capite vestro non peribit. In patientia vestra possidebitis

animas vestras. Cum autem videritis circumdari ab exercitu Ierusalem,

tunc scitote quia appropinquabit desolatio eius. Tunc qui

in Iudea sunt fugiant in montes, et qui in

medio eius discedant, et qui in regionibus non intrent

[illegible]

[illegible]

in ea, quia dies ultionis hi sunt, ut impleantur omnia

[illegible]

scripta sunt. Ve autem pregnantibus et nutrientibus in illis diebus. Erit

[illegible]

enim pressura magna super terram et ira populo huic. Et cadent

[illegible]

in ore gladii, et captivi ducentur in omnes gentes, et Ierusalem

[illegible]

calcabitur a gentibus, donec impleantur tempora nationum. Et erunt

[illegible]

signa in sole et luna et stellis, et in terris pressura gentium

[illegible]

pre confusione sonitus maris et fluctuum, arescentibus hominibus

[illegible]

pre timore et expectatione que supervenient universo orbi. Nam

[illegible]

virtutes celorum movebuntur, et tunc videbunt filium hominis venientem

[illegible]

in nube cum potestate magna et maiestate. His autem

[illegible]

fieri incipientibus, respicite et levate capita vestra, quoniam appropinquat

[illegible]

redemptio vestra. Et dixit illis similitudinem: Videte

[illegible]

[illegible]

ficulnea et omnes arbores / cum producunt iam ex se fructum

[illegible]

scitis quoniam prope est estas / ita et vos cum videritis hec fieri scito-

[illegible]

te quoniam prope est regnum dei / Amen dico vobis / quia non preteribit

[illegible]

generatio hec donec omnia fiant / Celum et terra transibunt / verba

[illegible]

autem mea non transibunt / Attendite autem vobis / ne forte

[illegible]

graventur corda vestra in crapula et ebrietate et curis huius vi-

[illegible]

te / et superveniat in vos repentina dies illa / tanquam laqueus

[illegible]

enim superveniet in omnes qui sedent / super faciem orbis terre / vigilate

[illegible]

itaque omni tempore orantes / ut digni habeamini fugere ista omnia

[illegible]

que futura sunt / et stare ante filium hominis / Erat autem diebus

[illegible]

docens in templo / noctibus vero exiens morabatur in monte qui vocatur

[illegible]

oliveti / Et omnis plebs manicabat ad eum in templo audire eum

Appropinquabat autem dies festus azimorum
qui dicitur pascha. Et querebant principes sacerdotum et scribe quo
modo illum interficerent; timebant vero plebem. Intravit autem sathanas
in Judam qui cognominabatur Scarioth, unum de duodecim. Et
abiit et locutus est cum principibus sacerdotum et magistratibus quemadmodum
illum traderet eis. Et gavisi sunt et pacti sunt pe-
cuniam illi dare. Et spopondit. Et querebat opportunitatem ut
traderet illum sine turbis. Venit autem dies azimorum in qua
necesse erat occidi pascha. Et misit Petrum et Iohannem dicens:
Euntes parate nobis pascha ut manducemus. At illi dixerunt:
Ubi vis paremus? Et dixit ad eos: Ecce intro-
euntibus vobis in civitatem occurret vobis homo amphoram

aque portans / sequimini eum in domum in quam intrat / et dicetis

patrifamilias domus / dicit tibi magister / ubi est diversorium / ubi

pascha cum discipulis meis manducem / Et ipse ostendet vobis

cenaculum magnum stratum / et ibi parate / Euntes autem / invenerunt

sicut dixit eis illis / et paraverunt pascha / Et cum

facta esset hora discubuit / et duodecim apostoli cum eo / Et ait / desiderio

desideravi hoc pascha / manducare vobiscum antequam patiar

Dico enim vobis / quia ex hoc non manducabo illud / donec impleatur

in regno dei / Et accepto calice / gratias egit et dixit

accipite et dividite inter vos / Dico enim vobis quod non

bibam de generatione vitis / donec veniat regnum dei / Et accepto

pane / gratias egit / et fregit et dedit illis dicens / hoc

[illegible] panis [illegible] corpus [illegible]

est corpus meum quod pro vobis datur hoc facite in meam commemorationem

[illegible]

similiter et calicem postquam cenavit dicens hic est calix novum

[illegible]

testamentum in meo sanguine qui pro vobis effundetur. Verumtamen

[illegible]

ecce manus tradentis me mecum est in mensa. Et quidem filius

[illegible]

hominis secundum quod diffinitum est vadit verumtamen ve homini

[illegible]

illi per quem tradetur. Et ipsi ceperunt querere inter se quis

[illegible]

esset ex eis qui hoc facturus esset.

[illegible]

Facta est autem et contentio inter eos quis eorum videretur esse maior. Dixit autem eis: Reges gentium

[illegible]

dominantur eorum et qui potestatem habent super eos benefici vocantur

[illegible]

vos autem non sic sed qui maior est in vobis fiat

[illegible]

sicut iunior et qui precessor est sicut ministrator. Nam quis

[illegible]

maior est qui recumbit an qui ministrat? nonne qui recumbit

[illegible]

Ego autem in medio vestrum sum sicut qui ministrat. Vos autem

[illegible]

estis qui permansistis mecum in temptationibus meis. Et ego

[illegible]

dispono vobis sicut disposuit michi pater meus regnum, ut edatis

[illegible]

et bibatis super mensam meam in regno meo, et sedeatis super

[illegible]

thronos iudicantes duodecim tribus Israel. Ait autem dominus: Simon

[illegible]

Simon, ecce Sathanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum.

[illegible]

Ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua, et

[illegible]

tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Qui dixit ei: Domine,

[illegible]

tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire. Et ille

[illegible]

dixit: Dico tibi Petre, non cantabit hodie gallus donec

[illegible]

ter abneges nosse me. Et dixit eis: Quando misi vos

[illegible]

sine sacculo et pera et calciamentis, numquid aliquid defuit

[illegible gloss]

vobis. At illi dixerunt: Nichil. Dixit ergo eis: Sed nunc qui

[illegible gloss]

habet sacculum, tollat similiter et peram; et qui non habet, vendat tu-

[illegible gloss]

nicam suam et emat gladium. Dico enim vobis quoniam adhuc hoc

[illegible gloss]

quod scriptum est oportet impleri in me: Et cum iniquis

[illegible gloss]

deputatus est. Etenim ea que sunt de me finem habent. At illi dixerunt: Domine, ecce

[illegible gloss]

duo gladii hic. At ille dixit illis: Satis est. Et egressus

[illegible gloss]

ibat secundum consuetudinem in montem Olivarum. Secuti sunt autem

[illegible gloss]

et illum discipuli. Et cum pervenisset ad locum, dixit illis:

[illegible gloss]

Orate, ne intretis in temptationem. Et ipse avulsus est ab eis

[illegible gloss]

quantum iactus est lapidis; et positis genibus orabat dicens:

[illegible gloss]

Pater, si vis, transfer calicem istum a me; verumtamen non mea

[illegible gloss]

voluntas sed tua fiat. Apparuit autem illi angelus de celo

[illegible gloss]

[illegible]

confortans eum. Et factus est magis in agonia prolixius orabat. Et

factus est sudor eius sicut gutte sanguinis decurrentis in terram.

[illegible glosses]

Et cum surrexisset ab oracione et venisset ad discipulos suos

[illegible glosses]

et invenit eos dormientes pre tristicia. Et ait illis. Quid dor-

[illegible glosses]

mitis. Surgite et orate, ne intretis in temptacionem. Adhuc

[illegible glosses]

eo loquente ecce turba. Et qui vocabatur Judas unus

[illegible glosses]

de duodecim antecedebat eos et appropinquavit Ihesu ut

[illegible glosses]

oscularetur eum. Ihesus autem dixit illi Juda osculo filium

[illegible glosses]

hominis tradis. Videntes autem hii qui circa ipsum erant quod futurum

[illegible glosses]

erat dixerunt ei. Domine si percutimus in gladio. Et percussit

[illegible glosses]

unus ex illis servum principis sacerdotum et amputavit au-

[illegible glosses]

riculam eius dexteram. Respondens autem Ihesus ait. Sinite.

[illegible]

Usque huc / Et cum tetigisset auriculam eius sanavit eum / Dixit

[illegible]

autem ihesus ad eos qui venerant ad se principes sacerdotum et

[illegible]

magistratus templi et seniores / Quasi ad latronem existis / cum

[illegible]

gladiis et fustibus comprehendere me / Cum quotidie vobiscum fuerim

[illegible]

in templo / et non extendistis manus in me / Sed hec est

[illegible]

hora vestra / et potestas tenebrarum / Comprehendentes autem eum duxerunt

[illegible]

ad domum principis sacerdotum / Petrus vero sequebatur eum

[illegible]

a longe / Accenso autem igne in medio atrii / et circumsedentibus illis

[illegible]

Erat Petrus in medio eorum / Quem cum vidisset ancilla quedam

[illegible]

sedentem ad lumen / et cum fuisset intuita dixit / et hic cum illo

[illegible]

erat / At ille negavit eum dicens / Mulier non novi illum / Et

[illegible]

post pusillum / alius videns eum dixit / et tu de illis es / Petrus

[illegible]

vos ait: O homo non sum. Et intervallo facto quasi hore unius

alius quidam affirmabat dicens: Vere et hic cum illo erat, nam

et galileus est. Et ait petrus: homo nescio quid dicis. Et

continuo adhuc eo loquente gallus cantavit. Et conversus

dominus respexit petrum. Et recordatus est petrus verbi domini

sicut dixit: quia priusquam gallus cantet ter me negabis.

Et egressus petrus foras flevit amare. Et viri qui tenebant

eum illudebant ei cedentes eum. Et velaverunt eum et percutiebant

faciem eius. Et interrogabant eum dicentes: Prophetiza nobis

quis est qui te percussit. Et multa alia blasphemantes

dicebant in eum. Et ut factus est dies convenerunt

seniores plebis et principes sacerdotum et scribe

illud in concilium suum dicentes Si tu es xpistus dic nobis Et ait

illis Si vobis dixero non credetis michi Si autem interrogavero vos

non respondebitis michi neque dimittetis Ex hoc autem erit filius

hominis sedens a dextris virtutis dei Dixerunt autem omnes Tu

ergo es filius dei Qui ait Vos dicitis quia ego sum Et at

illi dixerunt Quid adhuc desideramus testimonium Ipsi

enim audivimus de ore eius capitulum xxiij

Et surgens omnis multitudo eorum duxerunt illum ad pi

latum Ceperunt autem illum accusare dicentes hunc invenimus

subvertentem gentem nostram et prohibentem tributa dari cesari Et

dicentem se xpistum regem esse Pilatus autem interrogavit eum

dicens Tu es rex iudeorum At ille respondens ait Tu dicis

Ait aut pilatus ad principes sacerdotum et turbas nichil in-

venio cause in hoc homine. At illi invalescebant dicentes Com-

movet populum docens per universam iudeam incipiens a galilea

usque huc. Pilatus aut audiens galileam interrogavit si homo

galileus esset. Et ut cognovit quod de herodis potestate esset re-

misit eum ad herodem qui et ipse ierosolimis erat illis

diebus. Herodes aut viso ihesu gavisus est valde. Erat aut cupiens

ex multo tempore videre eum eo quod audiret multa de eo

et sperabat signum videri aliquod ab eo fieri. Interrogabat aut

illum multis sermonibus. et ipse nichil illi respondebat. Stabant aut

et principes sacerdotum et scribe constanter accusantes eum. Sprevit

aut illum herodes cum exercitu suo et illusit indutum veste

veste alba et remisit eum ad pilatum. Et facti sunt amici herodes

et pilatus in ipsa die nam ante inimici erant adinvicem

Pilatus autem convocatis principibus sacerdotum et magistratibus

et plebe dixit ad illos obtulistis mihi hunc hominem quasi

avertentem populum et ecce ego coram vobis interrogans nullam

causam inveni in homine isto ex hiis in quibus eum accusatis

sed neque herodes nam remisit ad vos illum et ecce nihil dignum

morte actum est ei. Emendatum ergo illum dimittam. Necesse

autem habebat dimittere eis per diem festum unum. Exclamavit

autem simul universa turba dicens tolle hunc et dimitte

nobis barrabam qui erat propter seditionem quandam factam in

civitate et homicidium missus in carcerem. Iterum autem pilatus

[illegible]

[illegible]

locutus est ad illos volens dimittere ihesum / At illi succlama-

[illegible]

bant dicentes / Crucifige crucifige eum / Ille autem tercio dixit

[illegible]

ad eos / Quid enim mali fecit iste / nullam causam mortis inve-

[illegible]

nio in eo / Corripiam ergo illum et dimittam / Et illi insta-

[illegible]

bant vocibus magnis / postulantes ut crucifigeretur / Et

[illegible]

invalescebant voces eorum / Et pilatus / adiudicavit fieri

[illegible]

peticionem eorum / Dimisit autem illis eum / qui propter homicidium

[illegible]

et sedicionem missus fuerat in carcerem quem petebant

[illegible]

Ihesum vero tradidit voluntati eorum / Et cum ducerent eum / apprehe-

[illegible]

derunt Symonem quendam Cireneum venientem de villa /

[illegible]

Et imposuerunt illi crucem portare post ihesum / Sequebatur

[illegible]

autem illum turba multa populi / et mulierum / que plangebant

[illegible]

[illegible]

Et lamentabant eum / Conversus autem ad illas Jesus dixit

[illegible]

Filie Jerusalem nolite flere super me / sed super vos ipsas flete

[illegible]

et super filios vestros / quoniam ecce venient dies / in quibus dicent

[illegible]

Beate steriles / et ventres que non genuerunt / et ubera que non

[illegible]

lactaverunt / Tunc incipient dicere montibus / cadite super nos

[illegible]

et collibus operite nos / Quia si in viridi ligno hec faciunt

[illegible]

in arido quid fiet / Ducebantur autem / et alii duo nequam cum eo

[illegible]

ut interficerentur / Et postquam venerunt in locum qui vocatur

[illegible]

Calvarie locus / ibi crucifixerunt eum et latrones / unum a dextris

[illegible]

et alium a sinistris / Jesus autem dicebat / Pater dimitte illis

[illegible]

quia nesciunt quid faciunt / Dividentes vero vestimenta eius

[illegible]

miserunt sortes / Et stabat populus expectans / Et deridebant

[illegible]

illud proponebant ad eis dicentes / Alios salvos fecit, se ipsum

salvum faciat si hic est christus dei electus / Illudebant autem

ei milites accedentes et acetum offerentes illi dicentes Si

tu es rex iudeorum salvum te fac / Erat autem superscriptio scripta

super illum litteris grecis et latinis et hebraicis / Hic est rex

iudeorum / Unus autem de hiis qui pendebant latronibus blasphemabat

eum dicens Si tu es christus salvum fac temetipsum

et nos / Respondens autem alter increpabat eum dicens / Neque

tu times deum / quod in eadem damnatione es / et nos quidem

iuste / nam digna factis recipimus / hic vero nichil mali

gessit / et dicebat ad ihesum / Domine memento mei cum

veneris in regnum tuum / Et dixit ei ihesus Amen dico

Hodie mecum eris in paradiso. Erat autem fere hora sexta

et tenebre facte sunt in universa terra usque in horam nonam

et obscuratus est sol et velum templi scissum est medium. Et

clamans voce magna Ihesus ait pater in manus tuas com-

mendo spiritum meum. Et hec dicens expiravit. Videns autem

centurio quod factum fuerat glorificavit deum dicens Vere hic

homo iustus erat. Et omnis turba eorum qui simul aderant ad

spectaculum istud et videbant que fiebant percucientes pectora

sua revertebantur. Stabant autem omnes noti eius a longe et mu-

lieres que secute erant eum a galilea hec videntes. Et ecce

vir nomine Ioseph qui erat decurio vir bonus et iustus

hic non consenserat consilio et actibus eorum ab arimathia ci-

vitate iudee qui expectabat regnum dei. Hic

[ac]cessit ad pilatum et petijt corpus ihesu / et depositum involvit

in sindone / et posuit eum in monumento exciso in quo ne-

[...] sepultus (?) [...]

[in quo nondum quisquam positus] fuerat / et dies erat parasceve et sabba-

tum illucescebat. Subsecute autem mulieres que cum ipso ve-

nerant de galilea / viderunt monumentum / et quemadmo-

dum erat positum corpus eius / et revertentes paraverunt aroma-

ta / et unguenta / et sabbato quidem siluerunt secundum mandatum

Una autem sabbati / valde diluculo / venerunt // xxiiij ca.

ad monumentum / portantes que paraverant aromata / et i-

venerunt lapidem revolutum a monumento / et ingresse non

invenerunt corpus domini ihesu / Et factum est dum mente consterna-

te essent de isto / Ecce duo viri / steterunt / secus illas / in

veste fulgenti / Cum timerent autem et declinarent vultum in

terra

[illegible glosses]

Dixerunt ad illas / Quid quaeritis viventem cum mortuis / non

[illegible glosses]

est hic / sed surrexit / recordamini / qualiter locutus est vobis / cum

[illegible glosses]

adhuc in galilea esset dicens / quia oportet / filium hominis tradi / in

i. judeorum ... 2o gentilium

[illegible glosses]

manus peccatorum / et crucifigi / et die tertia resurgere / Et re-

[illegible glosses]

cordatae sunt verborum eius / Et regressae a monumento / nuntiaverunt

Maria filia Salome uxor Zebedei mater Johannis et Jacobi maioris et alique alie mulieres devote

[illegible glosses]

haec omnia / illis xi / et ceteris omnibus / quae cum eis erant

[illegible glosses]

Et dicebant ad apostolos haec / Et visa sunt ante illos / sicut deliramentum

[illegible glosses]

verba ista / et non credebant illis / Petrus autem surgens / cucurrit

[illegible glosses]

ad monumentum / et procumbens vidit linteamina sola posita

[illegible glosses]

et abiit / mirans secum quod factum fuerat / Et ecce duo

[illegible glosses]

ex illis ibant ipsa die in castellum / quod erat in spatio stadiorum

[illegible glosses]

sexaginta ab Jerusalem / nomine Emmaus / Et ipsi loquebantur

[illegible glosses]

ad invicem de his omnibus quae acciderant / Et factum est dum

[illegible glosses]

✝ Erat autem Maria Magdalene et Johanna et Maria Jacobi et ceterae q

fabularentur et secum quererent et ipse ihesus appropinquans i[bat cum illis]

oculi autem eorum tenebantur ne eum agnoscerent

Et ait ad illos Qui sunt hii sermones quos confertis ad [invicem]

inuicem ambulantes et estis tristes Et respondens unus cui nomen

Cleophas dixit ei Tu solus peregrinus es in Ierusalem et non

agnouisti que facta sunt in illa his diebus Quibus ille

dixit Que Et dixerunt de ihesu nazareno qui fuit vir

propheta potens in opere et sermone coram deo et omni populo Et

quomodo eum tradiderunt summi sacerdotes et principes nostri in dampnacionem

mortis et crucifixerunt eum Nos autem sperabamus quia ipse esset

redempturus israel Et nunc super hec omnia tercia dies est hodie quod

hec facta sunt Sed et mulieres quedam ex nostris ad mo[numentum]

[illegible] et ita terruerunt nos que ante lucem fuerunt ad mo[numentum]

[illegible]

[illegible]

Et non invento corpore eius venerunt dicentes se etiam visionem ange-

[illegible]

lorum vidisse qui dicunt eum vivere. Et abierunt quidam ex nostris

[illegible]

ad monumentum, et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt,

[illegible]

ipsum vero non invenerunt. Et ipse dixit ad eos, O stulti

[illegible]

et tardi corde ad credendum in omnibus que locuti sunt prophete. Nonne

[illegible]

hec oportuit pati Christum et ita intrare in gloriam suam? Et in-

[illegible]

cipiens a Moyse et omnibus prophetis interpretabatur illis in omnibus scripturis

[illegible]

que de ipso erant. Et appropinquaverunt castello quo

[illegible]

ibant, et ipse se finxit longius ire. Et coegerunt illum

[illegible]

dicentes, Mane nobiscum quoniam advesperascit et declinata est iam

[illegible]

dies. Et intravit cum illis. Et factum est dum recumberet cum

[illegible]

illis, accepit panem et benedixit et fregit et porrigebat

[illegible]

[illegible]

[illegible]

illis et aperti sunt oculi eorum et cognoverunt eum et ipse e-

[illegible]

vanuit ab oculis eorum et dixerunt ad invicem nonne cor

[illegible]

nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur in via

[illegible]

et aperiret nobis scripturas et surgentes eadem hora regressi

[illegible]

sunt in Jerusalem et invenerunt congregatos undecim et eos

[illegible]

cum illis erant dicentes quod surrexit dominus vere et apparuit

[illegible]

Simoni et ipsi narrabant que gesta erant in via et

[illegible]

quomodo cognoverunt eum in fractione panis dum autem hec lo-

[illegible]

quuntur stetit Jesus in medio eorum et dixit eis pax vobis

[illegible]

ego sum nolite timere conturbati vero et conterriti

[illegible]

existimabant se spiritum videre et dixit eis quid turbati

[illegible]

estis et cogitationes ascendunt in corda vestra videte manus

meas et pedes meos quia ego ipse sum; palpate et vi-

dete, quia spiritus carnem et ossa non habet, sicut me vi-

detis habere. Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus et pedes.

Adhuc autem illis non credentibus et mirantibus prae gaudio,

dixit: Habetis hic aliquid quod manducetur? At illi obtulerunt

illi partem piscis assi et favum mellis. Et cum manducasset

coram eis, sumens reliquias dedit eis, et dixit ad eos:

Haec sunt verba quae locutus sum ad vos, cum adhuc essem vobiscum,

quoniam necesse est impleri omnia quae scripta sunt in

lege Moysi et prophetis et psalmis de me. Tunc aperuit

illis sensum, ut intelligerent scripturas, et dixit

eis: Quoniam sic scriptum est, et sic oportebat Christum pati,

et resurgere a mortuis tertia die, et praedicari in nomine

ci[...] penitenciam et remissionem peccatorum in omnes gentes inci-

pientes ab Jerosolima. Vos autem testes estis horum. Et

ego mitto promissum patris mei in vos. Vos autem sede-

te in civitate quo adusque induamini virtute ex alto.

Eduxit autem eos foras in Bethaniam et elevatis ma-

nibus suis benedixit eis. Et factum est dum benediceret illis

recessit ab eis et ferebatur in celum. Et ipsi adorantes re-

gressi sunt in Jerusalem cum gaudio magno et erant semper in

templo laudantes et benedicentes deum.

Hic est Iohannes evangelista unus ex discipulis
dei, qui virgo a deo electus est, quem de nup-
tiis volentem nubere vocavit deus, cuius virginitatis duplex
in hoc testimonium datur in evangelio, quod et pre ceteris dilectus
a deo dicitur et huic matrem suam pendens in cruce commendavit
dominus, ut virginem virgo servaret. Denique manifestans in evangelio quod
erat ipse incorruptibilis verbi opus inchoans, solus verbum car-
nem factum esse nec lumen a tenebris comprehensum fuisse testatur,
primum signum ponens quod in nuptiis fecit dominus, ut ostendens
quod erat ipse legentibus demonstraret, quod ubi dominus invitatur
deficere nuptiarum vinum debeat, ut veteribus immutatis
nova omnia que a Christo instituuntur appareant. Hoc
autem evangelium scripsit in Asia, postea quam in Pathmos insula

Apocalipsim scripserat ut cui in principio canonis incor-
ruptibile principium prenotatur in genesi, et ei incorrupti-
bilis finis per virginem in apocalipsi redderetur dicente christo
Ego sum alpha et o. Et hic est iohannes qui sciens super-
venisse diem recessus sui convocatis discipulis suis in
epheso per multa signorum experimenta promens christum
descendens in defossum sepulture sue locum facta
oracione positus est ad patres suos tam extraneus a dolore mor-
tis quam a corrupcione carnis invenitur alienus. Tamen
post omnes scripsit evangelium et hoc virgini debebatur. Quorum
tamen vel scriptorum temporis disposicio vel librorum ordinacio ideo
per singula a nobis non exponitur ut sciendi desiderio collocato
et querentibus fructus laboris et deo magisterii doctrina servetur

plus' creatura corporale nec fuit [illegible] [illegible] ista [illegible] [illegible] non [illegible] nec nil potuisset fuisse [illegible] || fit et [illegible]

xxxiiij quando deo antequam crearentur omnia fuit cogita[illegible] [illegible] effectum efficit omnia ideo [illegible] ipso vivunt [illegible] [illegible] [illegible] quod non [illegible] maxime intelligendum [illegible] vel quod factum est i. de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vita est vita [illegible] [illegible] [illegible] vita [illegible] creature vivunt [illegible] lux [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vita est vita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nos [illegible] vn [illegible] [illegible] non videt [illegible] [illegible] illuminat [illegible] videre facit [illegible] [illegible] [illegible] non videt intellectus nisi a lumine spirituali illuminetur et [illegible] [illegible] [illegible] corporali illuminetur [illegible] non videt [illegible] [illegible] [illegible] cognoscit [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nec [illegible] ut [illegible] dicendum est (finis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] fide ut [illegible] [illegible]) ||

[illegible] [illegible] [illegible] (finis et tenebre [illegible])

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tenebre [illegible] [illegible] lux [illegible] [illegible] [illegible] ista
mitto angelum meum [illegible] [illegible] vita [illegible] [illegible] dicitur [illegible] [illegible] angelus [illegible] [illegible] [illegible] mitti [illegible] [illegible] ad Johannes [illegible] et [illegible] a deo [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mittendo [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] xxxiij [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]

et [illegible] [illegible] [illegible] xlij [illegible] [illegible] [illegible] venit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] (finis omnia [illegible] [illegible] [illegible])
[illegible] ad testimonium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manum [illegible] [illegible] [illegible] meum [illegible] ad me
[illegible] mea [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] fuit ad testificandum (finis [illegible] [illegible] [illegible])

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] testimonium [illegible] [illegible]
Lucifer non [illegible] [illegible] sed testimonium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (finis [illegible] [illegible] [illegible])
[illegible] magnitudine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videre

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fide [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

In principio erat verbum et verbum erat apud deum et deus erat verbum. Hoc erat in principio apud deum. Omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nichil. Quod factum est in ipso vita erat et vita erat lux hominum et lux in tenebris lucet et tenebre eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a deo cui nomen erat Iohannes. Hic venit in testimonium ut testimonium perhiberet de lumine ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera que illuminat omnem hominem venientem in mundum. In mundo erat et mundus per ipsum factus est et mundus eum non cognovit. In propria venit et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum dedit eis potestatem filios dei fieri his qui credunt in nomine eius.

[illegible]

et habitavit in nobis

et verbum caro factum est

et habitavit in nobis

plenum gratie et veritatis

neque ex sanguinibus neque ex voluntate carnis neque ex voluntate

viri sed ex deo nati sunt. Et verbum caro factum est

et habitavit in nobis et vidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti

a patre plenum gratie et veritatis. Iohannes testimonium perhibet

de ipso et clamabat dicens hic est quem dixi vobis qui

post me venturus est ante me factus est quia prior me

erat. Et de plenitudine eius nos omnes accepimus et gratiam

pro gratia quia lex per Moysen data est gratia et veritas per

Iesum Christum facta est. Deum nemo vidit umquam nisi uni-

genitus filius qui est in sinu patris ipse enarravit. Et hec

est testimonium Iohannis quando miserunt Iudei ab Ierosolimis

sacerdotes et levitas ad eum ut interrogarent eum Tu

et clamat dicens

[illegible]

[illegible glosses]

nius es et confessus est quia non sum ego Christus. Et interro-

[illegible glosses]

gaverunt eum: quid ergo? Elias es tu? Et dixit: non sum. Propheta

[illegible glosses]

es tu? Et respondit: non. Dixerunt ergo ei: quis es? ut re-

[illegible glosses]

sponsum demus his qui miserunt nos. Quid dicis de te ipso?

[illegible glosses]

Ait: Ego vox clamantis in deserto: dirigite viam Domini, sicut

[illegible glosses]

dixit Isaias. Et qui missi fuerant erant ex phariseis.

[illegible glosses]

Et interrogaverunt eum et dixerunt ei: quid ergo baptizas

[illegible glosses]

si tu non es Christus neque Elias neque propheta? Et respondit

[illegible glosses]

eis Iohannes dicens: Ego baptizo in aqua; medius autem

[illegible glosses]

autem vestrum stat quem vos nescitis. Ipse est qui post me venit

[illegible glosses]

venturus est ante me factus est quia prior me erat. Et

de plenitudine eius nos omnes accepimus gratiam

[illegible]

Cuius ego non sum dignus ut solvam eius corrigiam calci

[illegible]

amenti. Hec in bethania facta sunt trans iordanem ubi

[illegible]

erat iohannes baptizans. Altera autem die vidit iohannes ihesum

[illegible]

venientem ad se et ait Ecce agnus dei ecce qui tollit

[illegible]

peccata mundi. Hic est de quo dixi post me venit vir qui

[illegible]

ante me factus est quia prior me erat. Et ego nesciebam eum

[illegible]

sed ut manifestetur in israel propterea veni ego in aqua

[illegible]

baptizans. Et testimonium perhibuit iohannes dicens quia vidi

[illegible]

spiritum descendentem quasi columbam de celo et manentem super

eum. [illegible]

eum. Et ego nesciebam eum sed qui misit me baptizare in aqua

[illegible]

ille mihi dixit super quem videris spiritum descendentem

[illegible]

tem et manentem super eum hic est qui baptizat in spiritu

[illegible]

s. filius dei quia sic apparuit
et qui vidit testimonium perhibuit et verum est testimonium eius
s. vidi

Iohs et ego vidi et testimonium perhibui quia hic est filius

s. hec quando vidit ... s. qui credit ydonei ad audiendum
s. ubi stabat ... testimonium ... discipuli ...
s. Bethania ... magistro ...

dei. Altera autem die iterum stabat Iohannes et ex discipulis eius duo

s. ad quos ... veniebat ad eum ... ubi stabat Iohannes ... s. ad dominum agnum ... ut discipulos ad ipsum ...

et respiciens Iesum ambulantem dixit Ecce agnus dei. Et audierunt

s. ... s. testificando ... [illegible]

eum duo discipuli loquentem et secuti sunt Iesum. Conversus autem

s. sociis ... s. ut daret eis fiduciam et audaciam

Iesus et videns eos sequentes se dixit eis Quid queritis?

s. ... [illegible]

Qui dixerunt ei Rabi quod dicitur interpretatum magister

s. ... [illegible]

ubi habitas? Dicit eis Venite et videte. Venerunt et vi

s. boni discipuli obedientes magistro ... [illegible]

derunt ubi maneret et apud eum manserunt die illo. Hora autem

s. ... [illegible]

erat quasi decima. Erat autem Andreas frater Simonis Petri unus ex

s. testificante ... s. ... ad Iohannis testimonium ... [illegible]

duobus qui audierant a Iohanne et secuti fuerant eum.

s. ... [illegible] s. Andreas ... [illegible]

Invenit hic primum fratrem suum Simonem et dixit ei

s. ... [illegible]

Invenimus Messiam quod est interpretatum Christus et adduxit

[illegible]

Cum autem intuitus autem eum ihesus dixit Tu es simon

filius Johanna tu vocaberis cephas quod interpretatur

Petrus. In crastinum autem voluit exire in galileam et in-

venit philippum et dixit ei ihesus sequere me. Erat

autem philippus a bethsaida civitate andree et petri. Et

Venit philippus nathanael et dixit ei quem scripsit

moyses in lege et prophete invenimus ihesum filium joseph

a nazareth. Et dixit ei nathanael a nazareth potest aliquid

bonum esse dicit ei philippus veni et vide. Vidit ihesus

nathanael venientem ad se et dixit de eo ecce vere

israhelita in quo dolus non est. Dixit ei nathanael

unde me nosti respondit ihesus et dixit ei priusquam

te philippus vocaret cum esses sub ficu vidi te. Respondit ei

nathanael et ait: Rabi tu es filius dei, tu es

rex israel. Respondit ihesus et dixit ei: Quia dixi tibi vidi

te sub ficu credis, maius hijs videbis. Et dicit ei: Amen

amen dico vobis videbitis celum apertum et angelos dei ascen-

dentes et descendentes supra filium hominis.

Et die tercia nuptie facte sunt in kana galilee,

et erat ibi mater ihesu. Vocatus est autem ihesus et disci-

puli eius ad nuptias. Et deficiente vino dicit mater

ihesu ad eum: Vinum non habent. Et dixit ei ihesus: Quid

michi et tibi est mulier? Nondum venit hora mea. Dicit

mater ihesu ministris: Quodcumque dixerit vobis facite.

prima ystoria fuit penitencia quam signat abel quem [illegible] cayn interfecit [illegible] ...
[illegible] ... obediencia quam signat abraham ... filii sui ... [illegible]
... samuele ... [illegible]
... [illegible] ... libertate

aut ibi lapidee ydrie / vi posite / secundum purificacionem iu=

deorum capientes / singule metretas binas vel ternas / Dicit

eis ihesus / Implete ydrias aqua et impleverunt eas

usque ad summum Et dicit eis ihesus / Haurite / nunc et fer=

te architriclino et tulerunt / Vt aut gustavit architri=

clinus aquam vinum factam / et nesciebat / vnde esset / mi=

nistri aut sciebant qui hauserunt aquam / vocat sponsum

architriclinus / et dicit ei / Omnis homo / primum vinum

bonum ponit et cum inebriati fuerint / tunc id

quod deterius est / Tu aut servasti bonum vinum usque ad=

huc / Hoc fecit inicium signorum / in cana galilee et

manifestavit gloriam suam / et crediderunt in eum discipuli eius

[illegible] ... manifestatam

[illegible] Joseph mortuo [illegible]

Post hoc descendit capharnaum ipse et mater eius et

[illegible] ... nazaret [illegible] ... capharnaum

fratres eius et discipuli eius et manserunt ibi non multis

[illegible]

diebus. Et prope erat pascha iudaeorum et ascendit ierusalem

[illegible] ... synagoga ... templo [illegible]

iesus et invenit in templo vendentes oves et boves

[illegible]

et columbas et nummularios sedentes et cum fecisset quasi

[illegible]

flagellum de funiculis omnes eiecit de templo oves

[illegible]

quoque et boves et nummulariorum effudit aes et mensas

[illegible] ... columbas ... templo ... boves [illegible]

subvertit. Et his qui columbas vendebant dixit auferte

[illegible]

ista hinc et nolite facere domum patris mei domum

[illegible]

negotiationis. Recordati vero sunt discipuli eius quia scriptum est

[illegible]

quia zelus domus tuae comedit me. Responderunt

[illegible] ... zelus [illegible]

ergo iudaei et dixerunt ei quod signum ostendis

[illegible]

s. corporis mei
in ... occidendo
s. palucy ... signare

nob q[uia] h[aec] facis Respondit ihesus et dixit eis Solvite

s. ... mortem ... destruendo ... et resuscitando ... tertio

templum hoc et in tribus diebus excitabo illud Dixerunt ergo

s. ... templum edificatum ... [illegible]

iudei xl et vi annis edificatum est templum hoc et tu

s. q[uasi] dicerent ... impossibile ... [illegible]

in tribus diebus excitabis illud Ille autem dicebat de templo

s. ... corporis ... [illegible]

corporis sui Cum ergo resurrexisset a mortuis recordati sunt

s. quod a morte ... [illegible]

discipuli eius quia hoc dicebat de corpore suo et crediderunt

s. ... in tribus diebus ... solvite templum ... [illegible]

scripture et sermoni quem dixit ihesus Cum autem esset

s. ... paschali ... festo paschalis ... [illegible]

ierosolimis in pascha in die festo multi crediderunt in nomine

s. iudei signa ... [illegible]

eius videntes signa eius que faciebat ipse autem ihesus

s. non ... [illegible]

non credebat semetipsum eis eo quod ipse nosset omnes

s. q[uia] ... [illegible]

et quia opus ei non erat ut quis testimonium perhiberet de

s. quid ... [illegible]

homine ipse enim sciebat quid esset in homine

Marginal glosses (left):

s. q[uia] spiritualiter ... carnaliter intelligebant

s. ... a die ... usque ad diem ... eius

... carnaliter ... [illegible]

Erat autem homo ex phariseis nicodemus nomine princeps

iudeorum. Hic venit ad ihesum nocte et dixit ei rabi

scimus quia a deo venisti magister. nemo enim potest haec

signa facere que tu facis nisi fuerit deus cum eo. Respondit

ihesus et dixit ei amen amen dico tibi nisi quis natus

fuerit denuo non potest videre regnum dei. Dicit ad eum

nicodemus quomodo potest homo nasci cum sit senex numquid

potest in ventrem matris sue iterato introire et renasci.

Respondit ihesus et dixit amen amen dico tibi nisi

quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non potest introire

in regnum dei. Quod natum est ex carne caro est

et quod natum est ex spiritu spiritus est. Non mireris quia

[illegible] ut ad [illegible]
[illegible] ut [illegible] et [illegible]

dixi tibi oportet vos nasci denuo. Spiritus ubi vult
[illegible]

spirat et vocem eius audis sed non scis unde veniat a
[illegible]

aut quo vadat. Sic est omnis qui natus est ex spiritu. Re-
[illegible]

spondit nicodemus et dixit ei quomodo possunt hec fieri
[illegible]

Respondit ihesus et dixit ei tu es magister in israel et hec
[illegible]

hec ignoras. Amen amen dico tibi quia quod scimus loquimur
[illegible]

et quod vidimus testamur et testimonium nostrum non accipi-
[illegible]

tis. Si terrena dixi vobis et non creditis quomodo si di-
[illegible]

xero vobis celestia credetis. Et nemo ascendit in celum ni-
[illegible]

si qui de celo descendit filius hominis qui est in celo. Et sicut
[illegible]

Moyses exaltavit serpentem in deserto ita exaltari oportet
[illegible]

filium hominis ut omnis qui credit in ipsum non pereat sed habeat

[illegible]

oportet [illegible] utile [illegible]

[illegible]

vitam eternam. Sic enim deus dilexit mundum ut filium suum

[illegible]

unigenitum daret, ut omnis qui credit in eum non pereat

[illegible]

sed habeat vitam eternam. Non enim misit deus filium suum

[illegible]

ut iudicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. Qui

[illegible]

credit in eum non iudicatur. Qui autem non credit iam iudi-
catus est, quia non credit in nomine unigeniti filii dei.

[illegible]

Hoc est autem iudicium, quia lux venit in mundum, et dile-

[illegible]

xerunt homines magis tenebras quam lucem. Erant enim

[illegible]

eorum mala opera. Omnis enim qui male agit odit lu-

[illegible]

cem et non venit ad lucem ut non arguantur opera eius.

[illegible]

Qui autem facit veritatem venit ad lucem ut mani-

[illegible]

festentur opera eius quia in deo sunt facta. Post hec venit

[illegible]

[illegible]

Ihesus et discipuli eius in iudeam terram et illic morabatur

[illegible]

cum eis et baptizabat. Erat autem Iohannes baptizans iuxta

[illegible]

Salim quia aque multe erant illic et veniebant multi

[illegible]

et baptizabantur. Nondum enim missus fuerat in

[illegible]

carcerem Iohannes. Facta est ergo questio a discipulis Iohannis

[illegible]

cum iudeis de purificatione. Et venerunt ad Iohannem et dixerunt

[illegible]

ei Rabbi qui erat tecum trans Iordanem cui testimonium

[illegible]

perhibuisti ecce hic baptizat et omnes veniunt ad eum.

[illegible]

Respondit Iohannes et dixit non potest homo accipere quicquam nisi fuerit

[illegible]

fuerit ei datum de celo. Ipsi vos mihi testimonium perhibetis

[illegible]

quod dixerim non sum ego Christus sed quia missus sum ante illum.

[illegible]

Qui habet sponsam sponsus est. Amicus autem sponsi qui stat et

[illegible gloss]

et audit eum / gaudio gaudet propter vocem sponsi. Hoc

[illegible gloss]

ergo gaudium meum impletum est. Illum oportet crescere, me

[illegible gloss]

autem minui. Qui desursum venit super omnes est. Qui est

[illegible gloss]

de terra de terra est et de terra loquitur. Qui de celo venit super

[illegible gloss]

omnes est. Et quod vidit et audivit hoc testatur, et testi-

[illegible gloss]

monium eius nemo accipit. Qui autem accepit eius testimonium

[illegible gloss]

signavit quia deus verax est. Quem enim misit deus verba dei

[illegible gloss]

loquitur. Non enim ad mensuram dat deus spiritum. Pater

[illegible gloss]

diligit filium et omnia dedit in manu eius. Qui

[illegible gloss]

credit in filium habet vitam eternam. Qui autem incredulus est

[illegible gloss]

filio non videbit vitam sed ira dei manet super

[illegible gloss]

Ut ergo cognovit iesus quia audierunt

[illegible gloss]

s. quando Iohannes quod plures discipulos faceret et venirent ad baptismum eius quam ad baptismum
et discipuli eius dixerunt quod omnes concurrebant ei. Et illi qui non conveniunt ...

Pharisei quia Ihesus plures discipulos facit et baptizat
s. plures quam Iohannes
s. ne provocarentur ad invidiam

quam Iohannes, quamquam Ihesus non baptizaret sed discipuli
s. ad tempus — sed non per se quia scit de aqua viva super ...
s. que premota erat a phariseis

eius, reliquit Iudeam et abiit iterum in Galileam. Oportebat
s. de lingua caldaica ... civitas ubi Simeon et Levi ...

autem eum transire per Samariam. Venit ergo Ihesus in civitatem
... civitas est et agro vel villa ...
... hec Gen. xlviii ...

Samarie que dicitur Sichar, iuxta predium quod dedit Iacob
... Amorrei ... quam Iacob ... quod indigebat ...
gladio et arcu meo ...

filio suo Ioseph. Erat autem ibi fons Iacob. Ihesus ergo
s. ... loca ... s. ... loca ...

fatigatus ex itinere sedebat sic super fontem. Hora erat
s. quod filius dei ... penalitatibus ... ut dicit ... fatigatus erat
... de civitate Samarie ... s. et ita potum dare ...

quasi sexta. Venit mulier de Samaria haurire aquam. Dicit
s. quod indigebat ... potu ... non erat qui ... s. aliq

ei Ihesus: Da mihi aquam bibere. Discipuli enim abierant in
... s. et hec fuit necessaria ... quia ... se ...
... aqua s. potu ...

civitatem ut cibos emerent. Dicit ergo ei mulier illa Samaritana:
s. cum ... Iudei ... ut dicit glossa ...
s. ... Iudeos ... cadunt Gen. ...
... ad ...

Quomodo tu Iudeus cum sis bibere a me poscis, que sum mulier Samaritana?
Non enim coutuntur Iudei Samaritanis. Respondit
s. donum dei ... baptizare ...
... quod non ... tamen ...

Ihesus et dixit ei: Si scires donum dei et quis

est qui dicit tibi: da mihi bibere, tu forsitan petisses ab eo

oportebat s. quia dicit ... voluit ne ...
Galileam ... Galileam ad quam ivit et
Iudeam de qua ... erat inter Samariam ...
... Samaria civitas est
... dicta de Samaria ... Samarie ... quandam aquam ...
... Samaritani ... possessores eius qui dicti sunt Samaritani

super puteum quia sedebat ... super fontem ... ut ...
... Samaritana aqua ... indigebat et ... potebat ... sic fatigatus ... labore ...

[illegible]

est qui dicit tibi da mihi bibere, tu forsitan petisses ab

[illegible]

eo, et ipse dedisset tibi aquam vivam. Dicit ei mulier

[illegible]

Que neque in quo haurias habes et puteus altus est

[illegible]

Unde ergo habes aquam vivam, numquid tu maior es patre

[illegible]

nostro Iacob qui dedit nobis puteum hunc et ipse

[illegible]

ex eo bibit et filii eius et pecora eius. Et iudit Iesus

[illegible]

et dixit ei Omnis qui bibit ex aqua hac sitiet

[illegible]

iterum qui autem biberit ex aqua quam ego dabo

[illegible]

ei fiet in eo fons aque salientis in vitam eternam. Di

[illegible]

cit ad eum mulier Domine da mihi hanc aquam ut non

[illegible]

sitiam neque veniam huc haurire. Dicit ei Iesus

[illegible]

Vade voca virum tuum et veni huc. Respondit mulier

[illegible]

Non sitiet in eternum sed aqua quam ego dabo ei

s. legittimum [illegible] non / respondit [illegible] / [illegible] s. vere confessa est

et dixit ei / non habeo virum / Dicit ei ihesus / bene dixisti

[illegible]

s. legittimus quinque [illegible] / [illegible]

quia non habeo virum // et hunc quem habes non est vir

// quinque enim viros // habuisti

[illegible]

hoc vere dixisti / Dicit ei mulier / domine video quia

[illegible]

propheta es tu / patres nostri in monte hoc adoraverunt et vos

[illegible]

// s. [illegible] quem elegit deus

dicitis / quia Jerosolimis est locus ubi adorare oportet / Di-

[illegible]

cit ei ihesus / mulier crede mihi / quia venit hora quando ne-

[illegible]

que in monte hoc neque in Jerosolimis adorabitis patrem

s. samaritani [illegible]

Vos adoratis quod nescitis / nos adoramus quod scimus quia

[illegible]

salus ex iudeis est / Sed venit hora et nunc est quando veri

[illegible]

adoratores adorabunt patrem in spiritu et veritate / Nam et pater

[illegible]

tales querit qui adorent eum / Spiritus est deus / et eos

[illegible]

qui adorant eum in spiritu et veritate adorare oportet

Dicit ei mulier Scio quia messias venit qui dicitur christus

cum ergo venerit ille annunciabit nobis omnia Dicit ei Ihesus Ego sum

qui loquor tecum Et continuo venerunt discipuli eius et

mirabantur quia cum muliere loquebatur / Nemo tamen dixit quid

queris aut quid loqueris cum ea / Reliquit ergo ydriam

suam mulier et abiit in civitatem et dicit illis hominibus / Venite

et videte hominem qui dixit michi omnia quecumque feci / Numquid

ipse est christus / Et exierunt de civitate et veniebant ad

eum / Interea rogabant eum discipuli eius dicentes Rabbi

manduca / Ille autem dixit eis / Ego cibum habeo manducare

quem vos nescitis / Dicebant ergo discipuli ad invicem

Numquid aliquis eis attulit manducare Dicit eis Ihesus

s. quē vos nescitis | s. consilio quippe diuini boni
vel ut perficiam opus eius consilium quidem ut ... ipse ...
... omnes homines ... et ad agnicionem eius venire ...
i. voluntas dei est vita salus ... voluntas ... mei qui misit me

Meus cibus est ut faciam voluntatem eius qui misit me
s. opus dei s. ... reconciliacio
i. opus ... misericordie ...
... miseraciones eius super omnia opera eius
ut opus qui videt filium ... habeat vitam

ut perficiam opus eius. Nonne vos dicitis quod adhuc iiij.or
i. ... quia ... dies ... ad videndum ... mensis ... appropinquat
... tempus ... expectat
i. ...

menses sunt et messis venit. Ecce dico vobis, leuate oculos
i. nulla ...
i. ... ad fidem / quia ... ad credendum
s. ... qui audiunt ... messis ... multa
... aut vana ...

vestros, et videte regiones, quia albe sunt iam ad messem. Et
s. non temporale ... eternam ...
s. ubi ... ut ... demo ... et ubi ... non ... ut ...

qui metit mercedem accipit, et congregat fructum in
... quia qui metit non ... fructum congregat ...
... sibi ... vita ... et ... in ...

vitam eternam, ut et qui seminat simul gaudeat et qui metit.
... ad ... s. de ... | s. quia ... seminauerunt / et ... messuerunt apostoli
et ... ad ... ... eis ...

In hoc enim est verbum verum, quia alius est qui seminat et alius est
i. fructum ... allegorice ... ... reuelatum est ... quia
sibi ... non autem ... ...

qui metit. Ego misi vos metere quod vos non laborastis.
s. ad ... fidei adducere
s. a ...

Alii laborauerunt et vos in labores eorum introistis. Ex ciui-
s. ...
s. testimonium perhibentis
s. de ...

tate autem illa, multi crediderunt in eum Samaritanorum propter verbum
s. ... testimonium mulieris crediderunt samaritani
... ...
... ... publicani ...
... ... vos ... dei

mulieris testimonium perhibentis, quia dixit michi omnia quecumque feci.
s. ... verbo ... quia ... et ... dies ...
... ... non ...
... ...
... ... ut ... ... eorum

Cum venissent ergo ad illum Samaritani, rogauerunt eum ut ibi

[illegible interlinear gloss]

et mansit ibi duos dies, et multo plures

[illegible interlinear gloss]

crediderunt propter sermonem eius, et mulieri dicebant

[illegible interlinear gloss]

quia iam non propter tuam loquelam credimus; ipsi enim audivimus

[illegible interlinear gloss]

et scimus quia hic est vere salvator mundi. Post duos autem

[illegible]

dies exiit inde et abiit in Galileam; ipse enim Ihesus testimonium

[illegible interlinear gloss]

perhibuit quia propheta in sua patria honorem non habet.

[illegible]

Cum ergo venisset in Galileam, exceperunt eum Galilei, cum omnia

[illegible interlinear gloss]

vidissent que fecerat Ierosolimis in die festo; et ipsi enim venerunt

[illegible interlinear gloss]

ad diem festum. Venit ergo iterum in Chana Galilee,

[illegible interlinear gloss]

ubi fecerat aquam vinum. Et erat quidam regulus, cuius filius

[illegible interlinear gloss]

infirmabatur Capharnaum. Hic cum audisset quia

[illegible interlinear gloss]

Ihesus adveniret a Iudea in Galileam, abiit ad eum

s. per presenciam corporalem prius quam descendit apparuerunt ipse et medicus eius
s. per potenciam invisibilem locum visitavit ... illo ... sanabat omnes

Et rogabat eum ut descenderet, et sanaret filium eius/
[illegible]

Incipiebat enim mori. Dixit ergo Ihesus ad eum nisi
[illegible]

signa et prodigia videritis non creditis. Dicit ad eum regulus
[illegible]

Domine descende priusquam moriatur filius meus/ Dicit ei
[illegible]

Ihesus/ Vade filius tuus vivit. Credidit homo sermoni
[illegible]

quem dixit ei Ihesus, et abiit/ Iam autem eo descendente
[illegible]

servi occurrerunt ei/ et nunciaverunt dicentes quia
[illegible]

filius eius viveret/ Interrogabat ergo horam ab eis, in qua
[illegible]

melius habuerit/ Et dixerunt ei quia heri hora septima
[illegible]

reliquit eum febris/ Cognovit ergo pater quia illa hora
[illegible]

erat in qua dixit ei Ihesus/ Vade filius tuus vivit/ Et
[illegible]

credidit ipse et domus eius tota/ Hoc iterum secundum signum fecit Ihesus

Margin: petebat ... credebat ... [illegible]

Post hec erat dies festus iudeorum et ascendit ihesus ierosolimam. Est autem ierosolimis

probatica piscina que cognominatur hebraice bethsaida v

porticus habens. In hiis iacebat multitudo magna languentium

cecorum claudorum aridorum expectantium aque motum.

Angelus autem domini secundum tempus descendebat in piscinam et

movebatur aqua. et qui prior descendisset in piscinam

post motum aque sanus fiebat a quacumque detinebatur

infirmitate. Erat autem quidam homo ibi triginta octo annos habens

in infirmitate sua. Hunc cum vidisset ihesus iacentem, et cognovisset

quia multum iam tempus haberet, dicit ei. Vis sanus

fieri? Respondit ei languidus. domine hominem non habeo ut cum

turbata fuit aqua mittat me in piscinam | dum venio

enim ego alius ante me descendit | dicit ei Jesus | Surge

et tolle grabatum tuum | et ambula | et statim sanus factus est

homo | et sustulit grabatum suum | et ambulabat | Erat autem sabbatum

in illa die | dicebant ergo iudei illi qui sanus fuerat

factus | Sabbatum est non licet tollere grabatum tuum | Respondit

eis | qui me sanum fecit ille mihi dixit | tolle grabatum

tuum et ambula | Interrogaverunt ergo eum | quis est ille homo

qui dixit tibi tolle grabatum tuum et ambula | Is autem qui

sanus fuerat effectus nesciebat quis esset | Jesus

autem declinavit a turba constituta in loco | postea invenit

eum Jesus in templo | et dixit ei | Ecce sanus factus es

[illegible]

Iam noli peccare ne deterius tibi aliquid contingat. Abiit ille

[illegible]

homo et nunciavit iudeis quia Jesus esset qui fecit eum sanum

[illegible]

Propterea persequebantur iudei Jesum quia hec faciebat in sabbato

[illegible]

Jesus autem respondit eis Pater meus usque modo operatur et ego operor

[illegible]

Propterea ergo magis querebant eum iudei interficere quia non solum solvebat sabbatum sed et patrem suum dicebat deum

[illegible]

equalem se faciens deo. Respondit itaque Jesus et dixit eis

[illegible]

Amen amen dico vobis non potest filius facere a se quicquam nisi quod viderit patrem facientem; quecumque enim ille fecerit hec et filius similiter facit. Pater enim diligit filium et omnia demonstrat ei que ipse facit, et maiora his demonstrabit ei opera ut vos miremini. Sicut enim pater

[illegible]

mortuos & vivificat, sic et filius quos vult vivificat.

Neque enim pater iudicat quemquam, sed omne iudicium dedit

filio, ut omnes honorificent filium sicut honorificant patrem.

Non honorificat filium, non honorificat patrem qui misit illum.

Amen amen dico vobis, quia qui verbum meum audit et credit ei qui

misit me, habet vitam eternam, et in iudicium non venit, sed transit

a morte ad vitam. Amen amen dico vobis, quia venit

hora et nunc est, quando mortui audient vocem filii dei, et qui

audierint vivent. Sicut enim pater habet vitam in semetipso, sic de-

dit et filio vitam habere in semetipso. Et potestatem dedit ei iudi-

cium facere, quia filius hominis est. Nolite mirari hoc, quia venit hora

in qua omnes qui in monumentis sunt audient vocem filii dei

scilicet sicut dicatur ad communem et fidelis per opera non suffecerit ad salutem
sed non omnes uniformiter resurget scilicet quia resurget ad gloriam quidam
ad penam

Et procedent qui bona fecerunt in resurrectionem vite. Qui vero
scilicet in forma a me statuta, quia tempus cadat [illegible] boni cum
corporibus suis [illegible] vite et [illegible] a morte [illegible]
[illegible] vite quam in Adam amiserat [illegible]

mala egerunt in resurrectionem iudicii. Non possum ego a meipso facere quicquam. Sed sicut audio iudico et iudicium meum iustum est, quia non quero voluntatem meam sed voluntatem eius qui misit me patris.

[illegible]

Si ego testimonium perhibeo de meipso, testimonium meum non est verum. Alius est qui testimonium perhibet de me, et scio quia verum est testimonium quod perhibet de me.

[illegible]

Vos misistis ad Iohannem et testimonium perhibuit veritati. Ego autem non ab homine testimonium accipio, sed hec dico ut vos salvi sitis. Ille erat lucerna ardens et lucens. Vos autem voluistis exultare ad horam in luce eius. Ego autem habeo testimonium maius Iohanne. Opera enim que dedit mihi pater

[illegible]

ut perficiam ea ipsa opera / que ego facio / testimonium perhibent de

me quia pater me misit / et qui misit me pater / ipse testimonium

perhibuit de me / neque vocem eius unquam audistis / neque speciem

eius vidistis / et verbum eius non habetis in vobis manens / quia

quem misit ille huic vos non creditis / Scrutamini scripturas

quia vos putatis in ipsis vitam eternam habere / et ille sunt que

testimonium perhibent de me / et non vultis venire ad me / ut vitam habeatis

Claritatem ab hominibus non accipio / sed cognovi vos quia

dilectionem dei non habetis in vobis / Ego veni in nomine patris

mei et non accepistis me / si alius venerit in nomine suo

illum accipietis / quomodo potestis vos credere / qui gloriam ab

invicem accipitis / et gloriam que a deo solo est non queritis

Nolite putare quia ego accusaturus sim vos apud patrem. Est qui accusat vos Moyses in quo vos speratis. Si enim crederetis Moysi crederetis forsitan et mihi. De me enim ille scripsit. Si autem illius litteris non creditis quomodo verbis meis credetis.

Post hec abiit Jhesus trans mare Galilee quod est Tiberiadis. Et sequebatur eum multitudo magna quia videbant signa que faciebat super his qui infirmabantur. Abiit ergo in montem Jhesus et ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem proximum pascha dies festus Judeorum. Cum sublevasset ergo oculos Jhesus et vidisset quia multitudo maxima venit ad eum, dicit ad Philippum: Unde ememus panes ut manducent hii? Hoc autem dicebat temptans eum. Ipse enim sciebat quid esset facturus.

[illegible]

facturus esset. Respondit ei Philippus ducentorum denariorum panes

non sufficiunt eis ut unusquisque modicum quid accipiat

Dixit ei unus ex discipulis eius Andreas frater Simonis

Petri Est puer unus hic qui habet v panes ordeaceos

et duos pisces. Sed hec quid sunt inter tantos. Dixit

ergo Ihesus Facite homines discumbere. Erat autem fenum multum

in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi v milia. Accepit

ergo Ihesus panes et cum gratias egisset distribuit discumbentibus

similiter et ex piscibus quantum volebant. Ut autem impleti

sunt dixit discipulis suis Colligite que superaverunt fragmenta

ne pereant. Collegerunt ergo et impleverunt duodecim

cophinos fragmentorum ex v panibus ordeaceis et duobus

Allegorice

[illegible]

[illegible marginal gloss]

piscibus que supersunt hiis qui manducaverunt / Illi ergo

[illegible interlinear gloss]

homines cum vidissent quod fecerat signum dicebant quia hic est

[illegible interlinear gloss]

vere propheta qui venturus est in mundum / Jesus ergo cum cognovisset

[illegible interlinear gloss]

esset / quia venturi essent ut raperent eum / et facerent eum regem

[illegible interlinear gloss]

fugit iterum in montem ipse solus / Ut autem sero factum

[illegible interlinear gloss]

esset descenderunt discipuli eius ad mare / Et cum ascendissent

[illegible interlinear gloss]

navem venerunt trans mare in capharnaum / et te-

[illegible interlinear gloss]

nebre iam facte erant / et non venerat ad eos iesus / Mare

[illegible interlinear gloss]

autem vento magno flante exurgebat / Cum remigassent

[illegible interlinear gloss]

ergo quasi stadia xxv aut xxx / vident iesum am-

[illegible interlinear gloss]

bulantem supra mare et proximum navi fieri / et timuerunt / Ille

[illegible interlinear gloss]

autem dicit eis Ego sum / nolite timere / Volunt ergo accipere

[illegible marginal gloss]

ad quam et duas aut potest ibi erat et non
non portabat sed portabant eum eorum .i. per
totum quod non vult sic et similiter iiij dubitat est cum
voluisset posse

eum in navi et statim fuit navis ad terram quam ibant
stabat quia per operationes et stabat ab ea qui faciebat per
eum et parvus ut supra et dicere poterant ad [illegible]
duo bonum [illegible] esse [illegible] non [illegible]

Altera die turba que stabat trans mare / vidit quia navicula
[illegible] aqua in ipsum potuisset transire ut . et quia eum non conveniebat
illa transivit . invenisset eum transisse . debebat et querere velle

alia non erat ibi nisi una / Et quia non introisset cum dis-
cipulis et poterant non quia naves advenerunt

cipulis suis iesus in navem sed soli discipuli eius abiissent
per civitate aqua deviciebat locum . quia sic manducaverunt

Alie vero supervenerunt naves a tyberiade / iuxta locum ubi
qui sic acceperunt panem gratias agente . quia ibi [illegible]

manducaverunt panes gratias agentes domino / Cum ergo vidisset
non venerunt

turba quia ihesus non esset ibi neque discipuli eius / ascende-
runt cum querebat quia eos visitaret [illegible] augmentum super
qui creditur nunc adhuc quibus / signo [illegible] / qui salu-
te [illegible] lignum [illegible] et similiter signo lignum de sub [illegible]

runt in naviculas et venerunt capharnaum querentes ihesum
qui ante transire eum non videbant . [illegible] condemnatione quidem ve-
nire quod [illegible] quod ordine quidem sic

et cum invenissent eum trans mare / dixerunt ei Rabbi quando
discipulis [illegible] dic nobis
[illegible] et [illegible] ipsum non [illegible]
[illegible] sed veritate [illegible]

huc venisti / Respondit eis iesus et dixit Amen amen dico
[illegible] ut signa veniatis ad fidem et [illegible]
[illegible] sed carnale [illegible]
[illegible] non [illegible] sed aqua [illegible]

vobis queritis me / non quia vidistis signa / sed quia manducastis
[illegible] / sed quia eos carnales [illegible]
[illegible] et [illegible] vivam mortem [illegible]
[illegible] cognoscit quod [illegible]

et quia veritate querebat . ut eos duos ipsum dili-
git [illegible]

ex panibus et saturati estis / [illegible] / non aliud [illegible] sed quia [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] querete

e[ter]num spirituale iste cibus q[uo]d vi[ta]m dei q[uo]d ... permanet ... vitam eternam ... dat vitam eternam ... qui ... vite ...

perit sed qui permanet in vitam eternam quem filius hominis

s[cilicet] ... a baptismo ... filius ...

dabit vobis. Hunc enim pater signavit deus. Dixerunt ergo ad

... volebat venire ... iste cibus ... ordo ... in ... non laborat ... manducaret ... panibus

eum: Quid faciemus ut operemur opera dei? Respondit Jesus

et dixit eis: s[cilicet] ad ... fides ab operibus ... ab ... operibus ...

et dixit eis: Hoc est opus dei ut credatis in eum quem misit

... credebant ... signa ... videbant ...

ille. Dixerunt ergo ei: Quod ergo tu facis signum ut vi-

... magnum ... de celo ...

deamus et credamus tibi? Quid operaris? Patres nostri mandu-

... celestium ... dedit ... manna ... moyses

caverunt manna in deserto, et sicut scriptum est: Panem de

celo dedit eis manducare ... nos ...

Dixit ergo eis Jesus: Amen amen

... de celo ... non moyses ... in ...

dico vobis, non Moyses dedit vobis panem de celo,

s[cilicet] ... panem ... da nobis ... manna ... panis ...

sed pater meus dat vobis panem de celo

verum. Et iste panis non fuit manna sed ... descendit de celo ... panem ...

Panis enim verus est qui de celo descendit et dat vi-

tam mundo ... panem vivum ... aqua ... da ... aquam ...

Dixerunt ergo ad eum: Domine semper da nobis panem

[Margin glosses, right column:] ... dixerunt ... a deserto ... moyses ... panem ... celo ... de celo ... non ... de celo ...

sue Dixit aut(em) eis ihc Ego sum panis vite qui

venit ad me non esuriet et qui credit in me non

sitiet unquam Sed dixi vobis quia et vidistis me

et non credidistis Omne quod dat mihi pater ad me ve-

niet et eum qui venit ad me non eiciam foras Quia de-

scendi de celo non ut faciam voluntatem meam sed vo-

luntatem eius qui misit me Hec est autem voluntas

eius qui misit me patris ut omne quod dedit michi

non perdam ex eo sed ut resuscitem illud in novissimo die

Hec est enim voluntas patris mei qui misit me ut

omnis qui videt filium et credit in eum habeat vitam eter-

nam et resuscitabo eum in novissimo die

[illegible gloss]

Murmurabant ergo iudei de illo quia dixisset Ego sum panis qui de ce-

[illegible gloss]

lo descendi et dicebant Nonne hic est ihesus filius ioseph

[illegible gloss]

cuius nos novimus patrem et matrem / Quomodo ergo dicit hic quia de celo descendi

[illegible gloss]

Respondit ergo ihesus et dixit eis No-

[illegible gloss]

lite murmurare in invicem / Nemo potest venire ad me nisi pater qui

[illegible gloss]

misit me traxerit eum / Et ego resuscitabo eum

[illegible gloss]

in novissimo die / Est scriptum in prophetis et erunt omnes

[illegible gloss]

docibiles dei / Omnis qui audivit a patre et didicit ve-

[illegible gloss]

nit ad me / Non quia patrem vidit quisquam / nisi is qui

[illegible gloss]

est a deo hic vidit patrem / Amen amen dico vobis qui

[illegible gloss]

credit in me habet vitam eternam / Ego sum panis vite

[illegible gloss]

Patres vestri manducaverunt manna in deserto et mortui

sunt

Hic est panis de celo descendens ut si quis ex ipso manducaverit non moriatur. Ego sum panis vivus

Qui de celo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane vivet in eternum. Et panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita. Litigabant ergo iudei ad invicem dicentes quomodo potest hic nobis dare carnem suam ad manducandum.

Dixit ergo eis Iesus amen amen dico vobis nisi manducaveritis carnem filii hominis et biberitis eius sanguinem non habebitis vitam in vobis. Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem habet vitam eternam et ego resuscitabo eum in novissimo die. Caro enim mea vere est cibus et sanguis meus vere est potus. Qui manducat

Caro eius est descendit ut liberaret eum

Panis quem fracturus sum caro mea est

Audite audientes me et comedite bonum et delectabitur in crassitudine anima vestra

[illegible]

cat meam carnem et bibit meum sanguinem in me ma-

[illegible]

net et ego in illo. Sicut misit me vivens pater et

[illegible]

ego vivo propter patrem et qui manducat me et ipse

[illegible]

vivet propter me. Hic est panis qui de celo descendit

[illegible]

non sicut manducaverunt patres vestri manna in deserto et

[illegible]

mortui sunt. Qui manducat hunc panem vivet in

[illegible]

eternum. Hec dixit in synagoga docens in capharnaum

[illegible]

Multi ergo audientes ex discipulis eius dixerunt

[illegible]

Durus est hic sermo, quis potest eum audire? Sciens autem

Jesus apud semetipsum quia murmurarent de hoc dis-

[illegible]

cipuli eius dixit eis Hoc vos scandalizat? Si ergo

[illegible]

videritis filium hominis ascendentem ubi erat prius. Spiritus

spiritualis intelligentia … carnalis intelligentia

[illegible]

Spiritus est qui vivificat, caro non prodest quicquam. verba que ego locutus sum vobis

[illegible]

spiritus et vita sunt, sed sunt quidam ex vobis

[illegible]

qui non credunt. Sciebat enim ab initio Iesus qui essent

[illegible]

credentes, et quis traditurus esset eum. Et dicebat: Propterea

[illegible]

dixi vobis quia nemo potest venire ad me nisi fuerit ei datum

[illegible]

a patre meo. Ex hoc multi discipulorum eius abierunt

[illegible]

retro, et iam cum illo non ambulabant. Dixit ergo Iesus

[illegible]

ad duodecim: Numquid et vos vultis abire? Respondit ergo ei Simon

[illegible]

Petrus: Domine, ad quem ibimus? verba vite eterne habes, et

[illegible]

nos credidimus et cognovimus quia tu es Christus filius Dei.

[illegible]

Respondit eis Iesus: Nonne ego vos duodecim elegi, et

[illegible]

ex vobis unus diabolus est? Dicebat autem de Iuda Simonis

[illegible]

Scariotis; hic enim erat traditurus eum, cum esset unus ex duodecim.

[illegible]

Post haec autem ambulabat Iesus in Galilaeam, non enim vo-

lebat in Iudaeam ambulare, quia quaerebant eum Iudaei interficere.

Erat autem in proximo dies festus Iudaeorum Scenopegia.

Dixerunt autem ad eum fratres eius: Transi hinc et vade in

Iudaeam, ut et discipuli tui videant opera tua quae facis.

Nemo quippe in occulto quid facit, et quaerit ipse in pa-

lam esse. Si haec facis, manifesta teipsum mundo. Neque enim

fratres eius credebant in eum. Dicit ergo eis Iesus: Tempus me-

um nondum advenit, tempus autem vestrum semper est paratum. Non potest

mundus odisse vos, me autem odit, quia ego testimonium perhibeo

de illo quod opera eius mala sunt. Vos ascendite

ad diem festum hunc, ego non ascendo ad diem festum

istum.

quia meum tempus nondum impletum est | Hec autem cum di[xisset]

ipse mansit in galilea | Ut autem ascenderunt fratres

eius tunc et ipse ascendit ad diem festum non manifeste

et tunc ascendit ascende cum predictis fratribus

sed quasi in occulto | Judei ergo querebant eum in die festo

et dicebant ubi est ille | Et murmur multus de eo erat

in turba | Quidam enim dicebant quia bonus est | Alii autem di[cebant]

non sed seducit turbas | Nemo tamen palam loque[batur]

bat de illo | propter metum iudeorum | Iam autem die festo

mediante | ascendit iesus in templum et docebat et mira-

bantur iudei dicentes | Quomodo hic litteras scit cum non

didicerit | Respondit eis iesus et dixit | Mea doctrina

non est mea | sed eius qui misit me | Si quis voluerit

[illegible]

Si quis voluerit voluntatem eius facere, cognoscet de doctrina eius

[illegible]

utrum ex deo sit an ego a me ipso loquar. Qui a

[illegible]

semetipso loquitur gloriam propriam querit. Qui autem querit

[illegible]

gloriam eius qui misit illum, hic verax est et iniustitia

[illegible]

in illo non est. Nonne Moyses dedit vobis legem et

[illegible]

nemo ex vobis facit legem. Quid me queritis interficere?

[illegible]

Respondit turba et dixit: Demonium habes, quis te querit interficere?

[illegible]

Respondit Iesus et dixit eis: Unum opus

[illegible]

feci et omnes miramini. Propterea Moyses dedit vobis circumcisionem

[illegible]

non quia ex Moyse est, sed ex patribus. Et in sabbato circumci-

[illegible]

ditis hominem. Si circumcisionem accipit homo in sabbato ut

non solvatur lex Moysi, mihi indignamini quia totum

quia totum hominem salvum feci in sabbato. Nolite iudi-

care secundum faciem, sed iustum iudicium iudicate. Dicebat ergo

quidam ex Ierosolimis: Nonne hic est quem querunt interfi-

cere? Et ecce palam loquitur et nichil ei dicunt. Num-

quid vere cognoverunt principes quia hic est Christus? Sed

hunc scimus unde sit. Christus autem cum venerit, nemo

scit unde sit. Clamabat ergo Iesus in templo docens et

dicens: Et me scitis et unde sim scitis, et a me ipso non

veni, sed est verus qui misit me, quem vos nescitis.

Ego scio eum, quia ab ipso sum, et ipse me misit. Quere-

bant ergo eum apprehendere, et nemo misit in illum manus,

quia non venerat hora eius. De turba autem multi crediderunt

Et si dixero quia nescio eum, ero similis vobis mendax.

Sed scio eum

Et dicebat/ populus quod veniet numquid plura signa fa-
ciet quam que hic facit Audierunt pharisei turbam mur-
murantem de illo /Et miserunt principes et pharise-
i ministros ut apprehenderent eum Dixit ergo iesus
Adhuc modicum tempus vobiscum sum / et vado ad eum qui
me misit / queretis me et non invenietis / et ubi sum
ego vos non potestis venire dixerunt ergo iudei ad
semetipsos quo hic iturus est quia non inveniemus eum /
numquid in dispersionem gentium iturus est et docturus
gentes / Quis est hic sermo quem dixit / queretis
me et non invenietis et ubi sum ego vos non po-
testis venire / In novissimo autem die magne festivitatis

Stabat iesus et clamabat dicens si quis sitit veniat

ad me et bibat. Et qui credit in me sicut dicit scrip

tura flumina de ventre eius fluent aque vive. Hoc

autem dixit de spiritu quem accepturi erant creden

tes in eum. Non dum enim erat spiritus datus quia iesus

non dum erat glorificatus. Ex illa ergo turba cum au

dissent hos sermones eius dicebant hic est

vere propheta. Alii dicebant hic est christus. Quidam au

tem dicebant numquid a galilea venit christus. Nonne scrip

tura dicit quia ex semine david et bethlem castello ubi

erat david venit christus. Dissensio itaque facta est in

turba propter eum. Quidam autem ex ipsis volebant apprehendere

[illegible]

apprehendere eum / sed nemo misit in eum manus / Venerunt ergo

[illegible]

ministri ad pontifices et phariseos et dixerunt eis illi

[illegible]

quare non adduxistis eum / Responderunt ministri numquam

[illegible]

sic locutus est homo sicut hic homo loquitur / Responderunt ergo

[illegible]

eis pharisei / numquid et vos seducti estis / numquid ex

[illegible]

principibus aliquis credidit in eum / aut ex phariseis / sed

[illegible]

turba hec que non novit legem maledicti sunt / Di

[illegible]

cit nicodemus ad eos ille qui venit ad eum nocte / qui

[illegible]

unus erat ex ipsis / numquid lex nostra iudicat hominem

[illegible]

nisi prius audierit ab ipso et cognoverit quid faciat

[illegible]

Responderunt et dixerunt ei / numquid et tu galileus es / scru

[illegible]

ta scripturas et vide quia a galilea non surget

[illegible]

Et reversi sunt unusquisque in domum suam / [illegible]

[illegible]

Iesus autem perrexit in montem oliveti / et dilu-

[illegible]

culo iterum venit in templum / et omnis populus venit ad eum

[illegible]

/ et sedens docebat eos / Adducunt autem scribe et pharisei

[illegible]

[mulierem in] adulterio deprehensam / et statuerunt eam in

[illegible]

medio / et dixerunt ei magister hec mulier modo

[illegible]

adulterio deprehensa est / In lege autem moyses mandavit

[illegible]

[nobis huiusmodi] lapidare / Tu ergo quid dicis / Hoc

[illegible]

autem dicebant temptantes eum ut possent accusare

[illegible]

eum / Iesus autem inclinans se deorsum digito scribebat

[illegible]

in terra / Cum autem perseverarent interrogantes eum erexit

[illegible]

se et dixit eis / Qui sine peccato est vestrum primus in illam

[illegible]

lapidem mittat / Et iterum se inclinans scribebat in terra

[illegible]

Audientes autem hec unus post unum exibant incipientes a

senioribus et remansit solus iesus et mulier in medio stans

Erigens autem se iesus dixit ei mulier ubi sunt qui te

accusabant nemo te condempnavit Que dixit nemo domine

Dixit autem iesus nec ego te condempnabo vade

et amplius noli peccare Iterum ergo locutus est eis iesus dicens Ego sum lux mundi qui sequitur me non ambulat

in tenebris sed habebit lumen vite Dixerunt ergo ei pharisei

Tu de te ipso testimonium perhibes testimonium tuum

non est verum Respondit iesus et dixit eis Et si ego

testimonium perhibeo de me ipso verum est testimonium meum

quia scio unde veni et quo vado Vos autem nescitis unde

[illegible interlinear gloss]

venio et quo vado | vos autem secundum carnem iudicatis

[illegible interlinear gloss]

ego non iudico quemquam | et si iudico ego iudicium meum

[illegible interlinear gloss]

verum est | quia solus non sum sed ego et qui misit me

[illegible marginal gloss]

[illegible interlinear gloss]

pater | et in lege vestra scriptum est quia duorum hominum

[illegible interlinear gloss]

testimonium verum est | ego sum qui testimonium perhibeo de

meipso et testimonium perhibet de me qui misit me

[illegible interlinear gloss]

pater | dicebant ergo ei | ubi est pater tuus | respondit ihesus

[illegible interlinear gloss]

neque me scitis neque patrem meum | si me sciretis

[illegible interlinear gloss]

forsitan et patrem meum sciretis | hec verba locutus est ihesus

[illegible interlinear gloss]

in gazophilacio docens in templo | et nemo apprehendit

[illegible interlinear gloss]

eum | quia nondum venerat hora eius | dixit ergo eis

[illegible interlinear gloss]

iterum ihesus ego vado | et queritis me | et in peccato vestro

[illegible marginal gloss on gazophilacium and oblationes]

moriemini / Et quo ego vado / vos non potestis venire.

Et dicebant ergo iudei / Numquid interficiet semetipsum

quia dicit / quo ego vado vos non potestis venire / Et

dicebat eis / Vos deorsum estis / ego desuper sum / vos

de mundo hoc estis / ego non sum de hoc mundo / Dixi ergo vobis

quia moriemini in peccatis vestris / Si enim non credideritis quia

ego sum moriemini in peccato vestro / Dicebant ergo ei / Tu

quis es / Dixit eis Jesus Principium qui et loquor

vobis / Multa habeo de vobis loqui et iudicare / sed qui

misit me verax est et ego que audivi ab eo hec loquor

in mundo / Et non cognoverunt quia patrem eis dicebat

Dixit ergo eis Jesus Cum exaltaveritis filium

[illegible gloss] | [illegible gloss] cognoscetis

Quando exaltaveritis filium hominis tunc cognoscetis quia ego sum / et a me ipso facio

[illegible interlinear gloss]

nihil / sed sicut docuit me pater ita loquor / et qui

[illegible interlinear gloss]

me misit mecum est / et non reliquit me solum / quia

[illegible interlinear gloss]

ego que placita sunt ei facio semper / Hec illo loquente

[illegible interlinear gloss]

multi crediderunt in eum / Dicebat ergo iesus ad eos qui crediderunt ei iudeos

[illegible interlinear gloss]

Si vos manseritis in sermone meo

[illegible interlinear gloss]

vere discipuli mei eritis / et cognoscetis veritatem / et veritas

[illegible interlinear gloss]

liberabit vos / Responderunt ei iudei / semen Abrahe sumus

[illegible interlinear gloss]

et nemini servivimus umquam / quomodo tu dicis liberi eritis

Respondit eis iesus / Amen amen dico vobis quia

[illegible interlinear gloss]

facit peccatum servus est peccati / servus autem non manet

[illegible interlinear gloss]

in domo in eternum / filius manet in eternum / Si ergo

[illegible]

vos filius liberaverit vere liberi eritis. Scio quia filii Abrahe

estis, sed queritis me interficere, quia sermo meus non capit

in vobis. Ego quod vidi apud patrem meum loquor, et

vos que audistis apud patrem vestrum facitis. Responderunt

et dixerunt ei: pater noster Abraham est. Dicit eis Iesus

Si filii Abrahe estis, opera Abrahe facite. Nunc autem q-

ritis me interficere hominem qui veritatem locutus sum vobis

quam audivi a deo; hoc non fecit Abraham. Vos facitis

opera patris vestri. Dixerunt itaque ei: Nos ex fornicatione

non sumus nati; unum patrem habemus deum. Dixit ergo eis

Iesus: Si deus pater vester esset, diligeretis utique me.

Ego enim a meipso non veni sed ego ex deo processi et veni

et ille me misit / Quare loquelam meam non cognos-

citis / quia non potestis audire sermonem meum / Vos

[illegible interlinear gloss]

ex patre diabolo estis et desideria patris vestri vultis

[illegible interlinear gloss]

facere / Ille homicida erat ab initio et in veritate non

[illegible interlinear gloss]

stetit / quia non est veritas in eo / cum loquitur mendacium

[illegible interlinear gloss]

ex propriis loquitur / quia mendax est et pater eius / Ego

[illegible interlinear gloss]

autem quia veritatem dico non creditis mihi

[illegible interlinear gloss]

Quis ex vobis arguet me de peccato / Si veritatem dico

[illegible interlinear gloss]

vos quare non creditis mihi / Qui est ex deo verba dei

[illegible interlinear gloss]

audit / Propterea vos non auditis quia ex deo non estis

[illegible interlinear gloss]

Responderunt ergo iudei et dixerunt ei / Nonne bene dicimus

[illegible interlinear gloss]

nos quia samaritanus es tu / et demonium habes

Iesus ego demonium non habeo sed honorifico patrem meum

et vos inhonorastis me. Ego autem non quero

gloriam meam est qui querat et iudicet. Amen amen

dico vobis si quis sermonem meum servaverit mortem

non videbit in eternum. Dixerunt ergo iudei nunc cognovimus

quia demonium habes. Abraham mortuus est

et prophete et tu dicis si quis sermonem meum servaverit

mortem non gustabit in eternum. Numquid tu maior

es patre nostro abraham qui mortuus est et prophete mortui

sunt. Quem te ipsum facis. Respondit iesus si ego

glorifico me ipsum gloria mea nihil est. Est pater

meus qui glorificat me quem vos dicitis quia

[illegible]

[illegible]

...tibus vestris est et non cognovistis eum. Ego autem novi

[illegible]

eum et si dixero quia non scio eum ero similis vobis mendax.

[illegible]

Sed scio eum et sermonem eius servo. Abraham pater

[illegible]

vester exultavit ut videret diem meum, vidit et

[illegible]

gavisus est. Dixerunt ergo iudei ad eum: quinquaginta

[illegible]

annos nondum habes et Abraham vidisti? Dixit eis

[illegible]

Iesus: Amen amen dico vobis, antequam Abraham fieret

[illegible]

ego sum. Tulerunt ergo lapides ut iacerent in eum.

[illegible]

Iesus autem abscondit se et exivit de templo. Cap. ix

[illegible]

Praeteriens Iesus vidit hominem caecum a nativitate.

[illegible]

tate. Et interrogaverunt eum discipuli sui: Rabbi, quis

[illegible]

peccavit, hic aut parentes eius ut caecus nasceretur?

[illegible]

Neque hic peccavit neque parentes eius

sed ut manifestentur opera dei in illo. Me oportet operari opera

eius qui misit me donec dies est. Venit

nox quando nemo potest operari. Quamdiu sum in mundo lux

sum mundi. Haec cum dixisset expuit in terram et fecit lutum

ex sputo et linivit lutum super oculos eius et

dixit ei: Vade et lava in natatoria Siloe quod

interpretatur missus. Abiit ergo et lavit et venit videns.

Itaque vicini et qui viderant eum prius quia mendicus

erat dicebant: Nonne hic est qui sedebat et mendicabat?

Alii dicebant quia hic est. Alii autem: Nequaquam

sed similis eius est. Ille vero dicebat quia ego sum.

ergo ei Quomodo aperti sunt tibi oculi tui? Respondit Ille ho-

mo qui dicitur iesus lutum fecit et unxit oculos meos

et dixit mihi Vade ad natatoria siloe et lava. et

abii et lavi et vidi. Et dixerunt ei Ubi est ille?

Ait Nescio. Adducunt eum ad phariseos qui cecus fu-

erat. Erat autem sabbatum quando lutum fecit iesus et aperu-

it oculos eius. Iterum ergo interrogabant eum pharisei

quomodo vidisset. Ille autem dixit eis Lutum posuit

mihi super oculos et lavi et video. Dicebant ergo ex phari-

seis quidam Non est hic homo a deo qui sabbatum non

custodit. Alii autem dicebant quomodo potest homo peccator

hec signa facere? et scisma erat inter eos. Dicunt

[illegible gloss line]

ceco iterum Tu quid dicis de eo qui aperuit oculos

[illegible interlinear gloss]

tuos / Ille autem dixit quia propheta est / Non crediderunt

[illegible interlinear gloss]

ergo iudei de illo quia cecus fuisset et vidisset donec

[illegible interlinear gloss]

vocaverunt parentes eius qui viderat et interroga-

[illegible interlinear gloss]

verunt eos dicentes / Hic est filius vester / quem vos dicitis

[illegible interlinear gloss]

quia cecus natus est / Quomodo ergo nunc videt / Responderunt eis

[illegible interlinear gloss]

parentes eius et dixerunt Scimus quia hic est filius noster

[illegible interlinear gloss]

et quia cecus natus est / Quomodo autem nunc videat nescimus

Aut quis eius aperuit oculos nos nescimus / ipsum

[illegible interlinear gloss]

interrogate / etatem habet ipse de se loquatur / Hec dixerunt

[illegible interlinear gloss]

parentes eius quia timebant iudeos / Iam enim con-

[illegible interlinear gloss]

spiraverant iudei ut si quis eum confiteretur Christum

[illegible]

Sinagoga [illegible] fieret. Propterea parentes eius dixerunt quia

etatem habet ipsum interrogate. Vocaverunt ergo rursum hominem

[illegible]

qui cecus fuerat et dixerunt ei: Da gloriam deo. Nos

[illegible]

scimus quia hic homo peccator est. Dixit ergo ille: Si peccator

[illegible]

est nescio. Unum scio quia cecus cum essem modo video

[illegible]

Dixerunt ergo illi: Quid fecit tibi? Quomodo aperuit tibi

[illegible]

oculos? Respondit eis: Dixi vobis iam et audistis. Quid

[illegible]

iterum vultis audire? Numquid et vos vultis discipuli eius

[illegible]

fieri? Maledixerunt ei et dixerunt: Tu discipulus illius

[illegible]

sis. Nos autem Moysi discipuli sumus. Nos scimus

[illegible]

quia Moysi locutus est deus. Hunc autem nescimus unde

[illegible]

sit. Respondit ille homo et dixit eis: In hoc enim mirabile

[illegible]

hoc est quod vos nescitis unde sit / et aperuit meos

[illegible]

oculos. Scimus autem quia peccatores deus non audit / sed

[illegible]

si quis dei cultor est et voluntatem eius facit hunc

[illegible]

exaudit / A seculo non est auditum quia quis aperuit oculos

[illegible]

ceci nati / Nisi esset hic a deo non poterat facere quicquam

[illegible]

quam / Responderunt et dixerunt ei / In peccatis natus es

[illegible]

totus et tu doces nos / Et eiecerunt eum foras / Au-

[illegible]

divit Iesus quia eiecerunt eum foras / et cum invenisset eum

[illegible]

dixit ei / Tu credis in filium dei / Respondit ille et dixit

[illegible]

quis est domine ut credam in eum / Et dixit ei Iesus

[illegible]

Et vidisti eum / Et qui loquitur tecum ipse est / At ille

[illegible]

ait ~~[illegible]~~ Credo domine / Et procidens adoravit eum / Et dixit

[illegible]

ei Iesus In iudicium ego in hunc mundum veni ut qui

non vident videant et qui vident ceci fiant. Et audie-

runt ex phariseis qui cum ipso erant et dixerunt

ei Numquid et nos ceci sumus? Et dixit eis Iesus Si

ceci essetis non haberetis peccatum. Nunc vero dicitis quia

Amen amen dico vobis [illegible]

qui non intrat per hostium in ovile ovium sed ascendit

aliunde ille fur est et latro. Qui autem intrat per hostium

pastor est ovium. Huic hostiarius aperit et vocem

eius oves audiunt et proprias oves vocat nominatim et

educit eas. Et cum proprias oves emiserit ante eas vadit

et oves illum sequuntur quia sciunt vocem eius. Alienum autem

[illegible gloss]

Alienum autem non sequuntur sed fugiunt ab eo | quia non noverunt

[illegible gloss]

vocem alienorum | Hoc proverbium dixit illis Iesus | Illi

[illegible gloss]

autem non cognoverunt quid loqueretur eis | Dixit ergo iterum

[illegible gloss]

eis Iesus | Amen amen dico vobis | quia ego sum ostium

[illegible gloss]

ovium | Omnes quotquot venerunt fures sunt et latrones

[illegible gloss]

sed non audierunt eos oves | Ego sum ostium | per me

[illegible gloss]

si quis introierit salvabitur | et ingredietur et egredietur

[illegible gloss]

et pascua inveniet | Fur non venit nisi ut furetur

[illegible gloss]

et mactet et perdat | Ego veni ut vitam habeant

[illegible gloss]

et abundantius habeant | Ego sum pastor bonus | Bonus

[illegible gloss]

pastor animam suam dat pro ovibus suis | Mercenarius

[illegible gloss]

autem et qui non est pastor cuius non sunt oves propriae

[illegible gloss]

videt lupum venientem et dimittit oves et fugit / et

lupus rapit et dispergit oves / mercenarius autem fugit quia mercenarius est et non pertinet ad eum de ovibus

Ego sum pastor bonus et cognosco meas et cognoscunt me mee / sicut novit me pater et ego agnosco patrem

et animam meam pono pro ovibus meis / Et alias

scilicet ut fideles congregem predestinatos

habeo oves que non sunt ex hoc ovili et illas

scilicet ad vitam eternam

oportet me adducere et vocem meam audient et fiet

unum ovile et unus pastor / propterea me pater diligit

quia ego pono animam meam / ut iterum sumam eam / Nemo

et ita libere pono

tollit eam a me sed ego pono eam a me ipso / potestatem

potestatem habeo ponendi eam / et potestatem habeo iterum sumendi

eam / Hoc mandatum accepi a patre meo / Dissensio iterum

facta est inter iudeos propter sermones hos / Dicebant autem

multi ex ipsis demonium habet et insanit / Quid eum

auditis / Alii dicebant hec verba non sunt demonium

habentis / Numquid demonium potest cecorum oculos aperire / Facta

sunt autem encenia in ierosolimis et hyems erat / Et

ambulabat iesus in templo in porticu salomonis / Circum-

dederunt ergo iudei eum et dicebant ei / Quousque animam

nostram tollis / Si tu es christus dic nobis palam / Respondit

eis iesus / Loquor vobis et non creditis / Opera que

ego facio in nomine patris mei hec testimonium perhibent

de me / Sed vos non creditis quia non estis ex

ovibus meis / Oves mee vocem meam audiunt et

ego cognosco eas / et sciunt me / et ego vitam eternam

do eis / et non peribunt in eternum / ... rapiet eas

quisquam de manu mea / pater meus quod dedit mihi maius

est omnibus / et nemo potest rapere de manu patris mei / ego

et pater unum sumus / sustulerunt ergo lapides iudei

ut lapidarent eum / Respondit eis iesus multa bona

opera ostendi vobis ex patre meo propter quod eorum opus

me lapidatis / Responderunt ei iudei de bono opere

non lapidamus te sed de blasphemia / et quia tu homo

cum sis facis te ipsum deum / Respondit eis iesus / Nonne

scriptum est in lege vestra quia ego dixi dii estis / si illos

dixit deos ad quos sermo dei factus est / et non potest

solvi scriptura / quem pater sanctificavit / et misit in

17

Ubi erat Johannes baptizans primum et

[illegible]

mansit illic et multi venerunt ad eum et

[illegible]

dicebant quia Johannes quidem fecit signum

[illegible]

nullum omnia autem quecumque dixit Johannes

[illegible]

de hoc vera erant et multi crediderunt

in eum [illegible]

mundum, et vos dicitis quia blasphemas quia dixi filius dei sum

Si non facio opera patris mei, nolite credere mihi

Si autem facio, et si mihi non vultis credere, operibus credite

ut cognoscatis et credatis quia in me pater et ego in patre

Querebant ergo iudei eum apprehendere, et exivit de manibus eorum

Et abiit iterum trans iordanem in eum locum

XI

Erat autem quidam languens lazarus a betania

de castello marie et marthe sororis eius. Maria autem erat que unxit

dominum unguento et extersit capillis pedes suos, cuius frater

lazarus infirmabatur. Miserunt ergo sorores eius ad eum

dicentes domine ecce quem amas infirmatur. Audiens

autem iesus dixit eis, infirmitas hec non est

ad mortem sed pro gloria dei, ut glorificetur filius dei per eam

[illegible] diligebat eum [illegible] vno [illegible] diligebat me dilig[illegible]
[illegible] diligit [illegible] diligis [illegible]

Diligebat autem iesus marthã et sororem eius mariã

et lazarum | Ut ergo audivit quia infirmabatur | tunc quidem

mansit in eodem loco duobus diebus | et deinde post hec

dicit discipulis suis | eamus in iudeam iterum | dicunt

ei discipuli | Rabi nunc querebant te iudei lapidare

et iterum vadis illuc | Respondit iesus | nonne xii hore

sunt diei | Si quis ambulaverit in die non offendit quia

lucem huius mundi videt | Si autem ambulaverit in nocte

offendit quia lux non est in eo | Hec ait | et post hec ait

lazarus amicus noster dormit | sed vado ut a somno

excitem eum | Dixerunt ergo discipuli eius | Domine si dor-

mit salvus erit | Dixerat autem iesus de morte

eius | illi autem putaverunt quia de dormitione somni diceret

Tunc ergo dixit eis ihesus manifeste lazarus mortuus

est et gaudeo propter vos ut credatis quia non eram

ibi sed eamus ad eum. Dixit ergo thomas qui dicitur

didimus ad condiscipulos eamus et nos et moriamur

cum eo. Venit ergo ihesus et invenit eum iiij^or dies ia

in monumento habentem. Erat autem bethania iuxta ierosolimam

quasi stadiis xv. Multi autem ex iudeis ve-

nerant ad martham et mariam ut consolarentur eas

de fratre suo. Maria autem ut audivit quia ihesus venit

occurrit illi. Maria autem domi sedebat. Dixit ergo

martha ad ihesum domine si fuisses hic frater meus

non fuisset mortuus. Sed et nunc scio quia quecumque

[illegible gloss, 4 lines]

reposcere a deo dabit tibi deus. Dicit illi iesus frater

[illegible gloss]

resurget frater tuus. Dicit ei martha scio quia resur-

get in resurrectione novissimo die. Dicit ei iesus

[illegible gloss]

Ego sum resurrectio et vita qui credit in me etiam

[illegible gloss]

si mortuus fuerit vivet. Et omnis qui vivit et cre-

[illegible gloss]

dit in me non morietur in eternum. Credis hoc? Ait

[illegible gloss]

illi utique domine. Ego credidi quia tu es christus filius

[illegible gloss]

dei vivi qui in hunc mundum venisti. Et cum hec dixisset

[illegible gloss]

abiit et vocavit mariam sororem suam silentio

[illegible gloss]

dicens magister adest et vocat te. Illa ut ut

audivit surrexit cito et venit ad eum. Non-

dum enim venerat iesus in castellum sed erat adhuc

in illo loco ubi occurrerat ei martha. Iudei ergo qui

erant cum ea in domo et consolabantur eam, cum vidis-

sent mariam quia cito surrexit et exiit secuti sunt

eam dicentes quia vadit ad monumentum ut ploret

ibi. Maria ergo cum venisset ubi erat iesus videns

eum cecidit ad pedes eius et dixit ei domine si fuisses

hic non esset mortuus frater meus. Iesus ergo ut

vidisset eam plorantem et iudeos qui venerant

cum ea plorantes fremuit spiritu et turbavit

se ipsum et dixit ubi posuistis eum. Dicunt ei domine

veni et vide. Et lacrimatus est iesus. Dixerunt

ergo iudei ecce quomodo amabat eum. Quidam autem ex

[illegible]

ceci non poterat hic qui aperuit oculos ceci nati

[illegible]

facere ut hic non moreretur. Jesus autem rursum fre-

[illegible]

mens in semetipso venit ad monumentum. Erat autem spe-

[illegible]

lunca et lapis superpositus erat ei. Et ait Jesus: Tol-

[illegible]

lite lapidem. Dicit ei Martha soror eius qui mor-

[illegible]

tuus fuerat: Domine iam fetet, quatriduanus enim

[illegible]

Dicit ei Jesus: Nonne dixi tibi quia si credideris

[illegible]

videbis gloriam dei. Tulerunt ergo lapidem. Jesus autem

[illegible]

elevatis sursum oculis dixit: Pater gratias ago tibi

[illegible]

quia audisti me. Ego autem sciebam quia semper me audis

[illegible]

sed propter populum qui circumstat dixi ut credant quia

[illegible]

tu me misisti. Haec cum dixisset voce magna clamavit

Lazare veni foras / et statim prodiit qui fuerat mor-
tuus ligatus pedes et manus institis / et facies il-
lius sudario erat ligata / Dicit eis iesus / solvite eum
et sinite abire / Multi ergo ex iudeis qui venerant
ad mariam et martham / et viderunt que fecit crede-
runt in eum / Quidam autem ex ipsis abierunt ad phari-
seos et dixerunt eis que fecit iesus / College-
runt ergo pontifices et pharisei concilium / et dicebant
quid facimus quia hic homo multa signa facit / Si
dimittimus eum sic omnes credent in eum / et veni-
ent romani et tollent nostrum locum et gentem / Unus
autem ex ipsis caiphas nomine cum esset pontifex anni

illis dixit. Vos nescitis quicquam, nec cogita-

[illegible interlinear gloss]

bis quia expedit vobis ut unus moriatur homo pro populo

[illegible interlinear gloss]

et non tota gens pereat. Hoc autem a semetipso non di-

[illegible interlinear gloss]

xit, sed cum esset pontifex anni illius prophetavit quia

Jhesus moriturus erat pro gente, et non tantum pro gente, sed

[illegible interlinear gloss]

ut filios dei qui erant dispersi congregaret in unum.

[illegible interlinear gloss]

Ab illo ergo die cogitaverunt ut interficerent eum.

Jhesus ergo iam non palam ambulabat apud iudeos,

[illegible interlinear gloss]

sed abiit in regionem iuxta desertum in civitatem que

[illegible interlinear gloss]

dicitur Effrem, et ibi morabatur cum discipulis

[illegible interlinear gloss]

suis. Proximum autem erat pascha iudeorum, et ascende-

[illegible interlinear gloss]

runt multi Jerosolimam de regione ante pascha

[illegible marginal glosses]

ut sanctificarent seipsos. Querebant ergo Iesum et collo-

quebantur ad invicem in templo stantes. Quid putatis

quia non venit ad diem festum? Dederant autem pontifices

et pharisei mandatum ut si quis cognoverit ubi

sit indicet ut apprehendant eum. Iohannes xii

Iesus ergo ante sex dies pasche venit in Betha-

niam ubi fuerat Lazarus mortuus quem suscitavit

Iesus. Fecerunt autem ei cenam ibi, et Martha

ministrabat. Lazarus vero unus erat ex discumbentibus

cum eo. Maria ergo accepit libram unguenti nar-

di pistici pretiosi et unxit pedes Iesu et extersit

capillis suis pedes eius et domus impleta est

odore unguenti. Dixit ergo unus ex discipulis eius Iudas

[illegible]

Scariotes, qui erat eum traditurus. Quare hoc unguentum non

[illegible]

vendidit trecentis denariis et datum est egenis? Dixit

[illegible]

autem hoc non quia de egenis pertinebat ad eum, sed quia fur erat

[illegible]

et loculos habens ea quae mittebantur portabat. Dixit ergo Ie-

[illegible]

sus: Sine illam, ut in diem sepulturae meae servet illud. Pauperes

[illegible]

enim semper habetis vobiscum, me autem non semper habetis. Cognovit

[illegible]

ergo turba multa ex Iudaeis quia illic est, et venerunt non propter

[illegible]

Iesum tantum, sed ut Lazarum viderent quem suscitavit a

mortuis. Cogitaverunt autem principes sacerdotum ut et

[illegible]

Lazarum interficerent, quia multi propter illum abibant ex Iudaeis

~~et credebant in Iesum. In crastinum autem turba multa~~

que venerat ad diem festum cum audissent quia venit iesus

[illegible interlinear and marginal gloss]

ierosolimam / acceperunt ramos palmarum et processerunt obviam

[illegible interlinear gloss]

ei et clamabant osanna / benedictus qui venit

[illegible interlinear gloss]

in nomine domini rex israel. Et invenit iesus asellum et

[illegible interlinear and marginal gloss]

sedit super eum / sicut scriptum est Noli timere filia syon

[illegible interlinear and marginal gloss]

ecce rex tuus venit / sedens super pullum asine / hec non

[illegible interlinear gloss]

cognoverunt discipuli eius primum / sed quando glorificatus est

[illegible interlinear gloss]

tunc recordati sunt / quia hec erant scripta de eo / et hec

[illegible interlinear gloss]

fecerunt ei / testimonium ergo perhibebat turba que erat cum eo

[illegible interlinear gloss]

quando lazarum vocavit de monumento / et suscitavit eum

[illegible interlinear gloss]

a mortuis / propterea et obviam venit ei turba quia audierunt

[illegible interlinear and marginal gloss]

~~eum fecisse hoc signum / pharisei ergo dixerunt ad~~

[illegible]

ficimus nichil? ecce mundus totus post eum

[illegible]

vadit abiit. Erant autem gentiles quidam ex his qui

[illegible]

ascenderant ut adorarent in die festo. Hi ergo accesserunt

[illegible]

ad Philippum qui erat a Bethsaida Galilee et roga-

[illegible]

bant eum dicentes: Domine volumus Iesum videre. Venit Phi-

[illegible]

lippus et dicit Andree. Andreas rursum et Phili-

[illegible]

pus dixerunt Iesu. Iesus autem respondit eis dicens: Ve-

[illegible]

nit hora ut clarificetur filius hominis. Amen amen dico

[illegible]

vobis nisi granum frumenti cadens in terram mortuum

[illegible]

fuerit ipsum solum manet. Si autem mortuum fuerit multum

[illegible]

fructum affert. Qui amat animam suam perdet eam et

[illegible]

qui odit animam suam in hoc mundo in vitam eternam custodit eam.

[illegible]

[illegible gloss]

Ei si quis michi ministrat, me sequatur / et ubi sum ego

[illegible gloss]

illic et minister meus erit. Si quis michi ministraverit hono-

[illegible gloss]

rificabit eum pater meus qui est in celis / Nunc anima

[illegible gloss]

mea turbata est et quid dicam / Pater clarifica me ex

[illegible gloss]

hac hora. Sed propterea veni in horam hanc / Pater clarifica

[illegible gloss]

nomen tuum / Venit ergo vox de celo dicens Et clarificavi

[illegible gloss]

et iterum clarificabo. Turba ergo que stabat et audierat

[illegible gloss]

dicebat tonitruum factum esse / Alii autem dicebant angelus

[illegible gloss]

ei locutus est / Respondit Iesus et dixit Non propter

[illegible gloss]

me haec vox venit sed propter vos / Nunc iudicium est

[illegible gloss]

mundi / nunc princeps huius mundi eicietur foras / Et ego si

[illegible gloss]

exaltatus fuero a terra / omnia traham ad me ipsum

[illegible gloss]

Hoc autem dicebat significans qua morte esset moritu-
rus

[illegible interlinear gloss]

Respondit ei turba / Nos audivimus ex lege quia Christus ma-

[illegible interlinear gloss]

net in eternum et quomodo tu dicis oportet exaltari filium

[illegible interlinear gloss]

hominis / quis est iste filius hominis / Dixit ergo eis Iesus

[illegible interlinear gloss]

Adhuc modicum lumen in vobis est / ambulate / dum lu-

[illegible interlinear gloss]

cem habetis / ut non tenebre vos comprehendant / Et qui am-

[illegible interlinear gloss]

bulat in tenebris nescit quo vadat / dum lucem ha-

[illegible interlinear gloss]

betis credite in lucem ut filii lucis sitis / Hec locutus

[illegible interlinear gloss]

est Iesus et abiit et abscondit se ab eis / Cum autem

[illegible interlinear gloss]

tanta signa fecisset coram eis non credebant in eum / ut ser-

mo Ysaie prophete impleretur quem dixit

[illegible interlinear gloss]

Domine quis credidit auditui nostro / et brachium Domini

[illegible interlinear gloss]

cui revelatum est / Propterea non poterant credere / quia iterum

[illegible interlinear gloss]

dixit Ysaias / Excecavit oculos eorum et induravit

[illegible marginal glosses]

Induravit cor eorum ut non videant oculis et intelle-

gant corde et convertantur et sanem eos. Haec dixit Esa-

ias quando vidit gloriam eius et locutus est de eo. Verum-

tamen et ex principibus multi crediderunt in eum sed propter Phari-

saeos non confitebantur ut de synagoga non eice-

rentur. Dilexerunt enim gloriam hominum magis quam

Dei. Iesus autem clamavit et dixit qui credit in

me non credit in me sed in eum qui misit me

et qui videt me videt eum qui misit me. Ego

lux in mundum veni ut omnis qui credit in me in te-

nebris non maneat. Et si quis audierit verba

mea et non custodierit ea, ego non iudico eum. Non

enim veni ut iudicem mundum sed ut salvificem mundum

Qui spernit me et non accipit verba mea habet qui iu-

dicet eum. Sermo quem locutus sum ille iudicabit eum

in novissimo die. Quia ego ex me ipso non sum locutus sed

qui misit me pater ipse michi mandatum dedit quid dicam

et quid loquar. Et scio quia mandatum eius vita

eterna est. Que ergo ego loquor sicut dixit michi pater sic loquor.

Ante diem autem festum pasche sciens iesus quia

venit eius hora ut transeat ex hoc mundo ad patrem

cum dilexisset suos qui erant in mundo in finem dilexit

eos. Et cena facta cum diabolus iam misisset in cor

ut traderet eum iudas simonis scariothis sciens quia

omnia dedit ei pater in manus et quia a deo exivit

et ad deum vadit surgit a cena et ponit vesti

menta sua et cum accepisset linteum precinxit se. Deinde

misit aquam in pelvim et cepit lavare pedes discipulorum

et extergere linteo quo erat precinctus. Venit

ergo ad Simonem Petrum. Et dicit ei Petrus: Domine tu

mihi lavas pedes? Respondit Jhesus et dixit ei: Quod

ego facio tu nescis modo, scies autem postea. Dicit ei

Petrus: Non lavabis mihi pedes in eternum. Respondit ei

Jhesus: Si non lavero te, non habebis partem mecum. Dicit

ei Simon Petrus: Domine non tantum pedes meos sed et

manus et caput. Dicit ei Jhesus: Qui lotus est non

indiget nisi ut pedes lavet sed est mundus totus.

Et vos mundi estis sed non omnes. Sciebat enim quisnam

[illegible gloss lines]

Exiit qui tradet eum ... dixit ... mihi lavas pedes

[illegible gloss]

Postquam ergo lavit pedes eorum accepit vestimenta sua

[illegible gloss]

Et cum recubuisset iterum dixit eis Scitis quid fecerim vo-

[illegible gloss]

bis Vos vocatis me magister et domine et bene dicitis sum

[illegible gloss]

etenim Si ergo ego lavi pedes vestros dominus et magister

[illegible gloss]

et vos debetis alter alterius lavare pedes Exemplum enim

[illegible gloss]

dedi vobis ut quemadmodum ego feci vobis ita et

[illegible gloss]

vos faciatis Amen amen dico vobis non est servus ma-

[illegible gloss]

ior domino suo neque apostolus maior est eo qui misit illum

[illegible gloss]

Si hec scitis beati eritis si feceritis ea Non de omnibus

[illegible gloss]

vobis dico ego scio quos elegerim sed ut imple-

[illegible gloss]

~~atur scriptura qui manducat mecum panem levabit~~

[illegible gloss]

[illegible] qui edit panem mecum [illegible]

calcaneum suum. Amodo dico vobis priusquam fiat ut cum fa[ctum fuerit]

credatis quia ego sum. Amen amen dico vobis qui

accipit si quem misero me accipit. Qui autem me accipit

accipit eum qui me misit. Cum hec dixisset iesus turbatus

est spiritu et protestatus est et dixit. Amen amen dico vobis

quia unus ex vobis tradet me. Aspiciebant ergo ad invicem

discipuli hesitantes de quo diceret. Erat ergo recumbens unus

ex discipulis eius in sinu iesu quem diligebat iesus

Innuit ergo huic simon petrus et dicit ei. Quis est

de quo dicit. Itaque cum recubuisset ille supra pectus

iesu dicit ei domine quis est. Respondit iesus ille est cui

ego panem intinctum porrexero. Et cum intinxisset panem

dedit iude simonis scarioth. Et post buccellam tunc intro-

-ivit in illum sathanas. Dicit ei iesus quod facis fac

cius. Hoc autem nemo scivit discumbentium ad quid dixerit

ei. Quidam enim putabant quia loculos habebat iudas quia

dixisset ei iesus. Eme ea que opus sunt nobis ad diem

festum aut egenis ut aliquid daret. Cum autem accepisset

ille buccellam exivit continuo. Erat autem nox. Cum ergo

exisset, dixit iesus nunc clarificatus est filius hominis

et deus clarificatus est in eo. Si deus clarificatus est in

eo. Et deus clarificabit eum in semetipso. Et continuo clarificabit

eum. Filioli adhuc modicum vobiscum sum. Queretis

~~me et sicut dixi iudeis quo ego vado vos non~~

potestis venire et vobis dico nunc mandatum novum do

vobis ut diligatis invicem sicut dilexi vos ut et

vos diligatis invicem. In hoc cognoscent omnes quia mei

discipuli estis si dilectionem habueritis ad invicem. Dicit

Simon Petrus: Domine quo vadis? Respondit Jesus: [illegible]

Quo ego vado non potes me modo sequi, sequeris autem

postea. Dicit ei Petrus: Domine quare non possum te se-

qui modo? Animam meam pro te ponam. Respondit Jesus: Animam

tuam pro me pones? Amen amen dico tibi non cantabit

gallus donec ter me neges. Capitulum xiiii

Et ait discipulis suis: Non turbetur cor vestrum neque

formidet. Creditis in Deum et in me credite. In domo

[illegible]

Patris mei mansiones multe sunt si quo minus dixissem

[illegible]

vobis quia vado parare vobis locum / Et si abiero et pre[paravero]

[illegible]

vobis locum / iterum venio et accipiam vos ad meipsum

[illegible]

ut ubi sum ego et vos sitis / Et quo ego vado et vos

[illegible]

scitis et viam scitis Dicit ei Thomas Domine nescimus

quo vadis et quomodo possumus viam scire Dicit ei

[illegible]

Iesus Ego sum via, veritas, et vita / Nemo venit ad

[illegible]

patrem nisi per me Si cognovissetis me et patrem meum

[illegible]

utique cognovissetis et amodo cognoscetis eum et vidistis

[illegible]

eum Dicit ei Philippus Domine ostende nobis patrem et su-

[illegible]

fficit nobis Dicit ei Iesus Tanto tempore vobiscum sum et

[illegible]

non cognovistis me Philippe qui videt me videt

et patrem? quod tu dicis ostende nobis patrem? Non creditis quia

ego in patre et pater in me est? Verba que ego loquor

vobis a me ipso non loquor; pater autem in me manens

ipse facit opera. Non creditis quia ego in patre et pater in

me? Alioquin propter opera ipsa credite. Amen amen dico

vobis qui credit in me opera que ego facio et ipse faciet

et maiora horum faciet quia ego ad patrem vado.

Et quodcumque pecieritis patrem in nomine meo hoc faciam

ut glorificetur pater in filio. Si quid pecieritis me in nomine meo

hoc faciam. Si diligitis me mandata mea servate.

Et ego rogabo patrem et alium paraclitum dabit vobis

ut maneat vobiscum in eternum spiritum veritatis quem mundus

non potest accipere quia non videt eum nec scit eum / Vos autem

cognoscetis eum quia apud vos manebit et in vobis

erit / Non relinquam vos orphanos / veniam ad vos

Adhuc / et mundus iam me non videt / Vos autem vi-

detis me / quia ego vivo et vos vivetis / In illo

die vos cognoscetis quia ego sum in patre meo / et vos

in me et ego in vobis / Qui habet mandata mea

et servat ea ille est qui diligit me / Qui autem

diligit me diligetur a patre meo / et ego diligam

eum / et manifestabo ei meipsum / Dicit ei Iudas

non ille Scarioth / Domine quid factum est quia nobis mani-

festaturus es te ipsum et non mundo / Respondit Iesus

et dixit ei Si quis diligit me sermonem meum ser-

vabit / et pater meus diliget eum / et ad eum veniemus

et mansionem apud eum faciemus / Qui non diligit me

sermones meos non servat / et sermonem quem

audistis non est meus / sed eius qui misit me patris

Hec locutus sum vobis apud vos manens / Paraclitus

autem spiritus sanctus / quem mittet pater in nomine meo ille

vos docebit omnia / et suggeret vobis omnia quecumque dixe-

ro vobis / Pacem relinquo vobis pacem meam do vobis

Non quomodo mundus dat ego do vobis / Non turbetur

cor vestrum neque formidet / audistis quia ego dixi vobis

vado et venio ad vos / Si diligeretis me gauderetis

[illegible gloss]

utiq; q̄ vado ad patrē / q̄ pat̄ maior me est

[illegible gloss]

Et nūc dixi vob̄ priusq̄ fiat vt cū fc̄m fuit c[redatis]

[illegible gloss]

Iam nō multa loquar vobiscū / venit eni pri[n]

[illegible gloss]

[ceps] mūdi huius / et in me nō hēt quicquā / Sed ut

[illegible gloss]

cognoscat mūdus q̄ diligo patrē / Et sicut mādatū

[illegible gloss]

dedit mi pat̄ sic facio / Surgite eamus hinc

[illegible gloss]

Ego sum vitis vera / et pat̄ meus agricola e[st]

[illegible gloss]

Omnē palmitē ī me nō ferentē fructū to[llet]

[illegible gloss]

[e]ū / et omnē qui fert fructū purgabit

[illegible gloss]

eū ut fructū plus afferat / Iā vos mūdi estis

[illegible gloss]

ꝑ sermonē quē locutus sū vob̄ / Manete ī me

[illegible gloss]

et ego ī vob̄ / Sic palmes nō p̄t ferre fru[ctum]

[illegible margin gloss]

tum a semetipso nisi manserit in vite. Sic nec vos nisi

in me manseritis. Ego sum vitis vos palmites.

Qui manet in me et ego in eo hic fert fru-

ctum multum, quia sine me nihil potestis facere. Si quis

in me non manserit mittetur foras sicut palmes

et arescet et colligent eum et in ignem mittent

et ardet. Si manseritis in me et verba mea in

vobis manserint, quodcumque volueritis petetis et fi-

et vobis. In hoc clarificatus est pater meus ut

fructum plurimum afferatis et efficiamini mei dis-

cipuli. Sicut dilexit me pater et ego dilexi

vos. Manete in dilectione mea. Si precepta mea

servaveritis manebitis in dilectione mea sicut et ego

patris mei praecepta servavi et maneo in eius dilectione

Haec locutus sum vobis ut gaudium meum in vobis sit

et gaudium vestrum impleatur. Hoc est praeceptum meum

ut diligatis invicem sicut dilexi vos. Maiorem

hanc dilectionem nemo habet ut animam suam ponat quis

pro amicis suis. Vos amici mei estis si feceritis quae ego

praecipio vobis. Iam non dicam vos servos quia servus nescit

quid faciat dominus eius. Vos autem dixi amicos

quia omnia quaecumque audivi a patre meo nota feci

vobis. Non vos me elegistis sed ego elegi

vos et posui vos ut eatis et fructum afferatis

et fructus vester maneat ut quodcumque petieritis pa-

trem in nomine meo det vobis. Hec mando vobis ut

diligatis invicem. Si mundus vos odit scitote quia

me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuissetis

mundus quod suum erat diligeret. Quia vero de mundo

non estis sed ego elegi vos de mundo propterea odit

vos mundus. Mementote sermonis mei quem ego di-

xi vobis. Non est servus maior domino suo. Si me

persecuti sunt et vos persequentur. Si sermonem meum

servaverunt et vestrum servabunt. Sed hec omnia fa-

cient vobis propter nomen meum quia nesciunt eum

qui misit me. Si non venissem et locutus eis

[illegible]

fuisse(n)t peccatum non haberent nunc autem excusationem non

[illegible]

habent de peccato suo. Qui me odit et patrem meum

[illegible]

odit. Si opera non fecissem in eis que nemo alius fecit

[illegible]

peccatum non haberent; nunc autem et viderunt et oderunt me

[illegible]

et patrem meum, sed ut impleatur sermo qui in lege eorum

scriptus est quia odio habuerunt me gratis. [illegible]

[illegible]

Cum autem venerit paraclitus quem ego mittam

[illegible]

vobis a patre spiritum veritatis qui a patre procedit ille

[illegible]

testimonium perhibebit de me, et vos testimonium perhibe-

[illegible]

bitis quia ab initio mecum estis. Hec locutus sum vobis

[illegible]

ut non scandalizemini. Absque synagogis facient vos,

[illegible]

Sed venit hora ut omnis qui interficit vos arbi-

tretur

[illegible]

[illegible]

obsequium praestare Deo. Et haec facient vobis quia non no-

verunt Patrem neque me. Sed haec locutus sum vobis ut cum venerit

hora eorum reminiscamini quia ego dixi vobis. Haec autem vobis

ab initio non dixi, quia vobiscum eram. Et nunc vado ad eum

qui misit me, et nemo ex vobis interrogat me: Quo

vadis? Sed quia haec locutus sum vobis, tristitia implevit cor

vestrum. Sed ego veritatem dico vobis: expedit vobis ut ego

vadam; si enim non abiero, Paraclitus non veniet ad vos; si

autem abiero, mittam eum ad vos. Et cum venerit ille, arguet

mundum de peccato, et de iustitia, et de iudicio. De pec-

cato quidem, quia non crediderunt in me; de iustitia vero, quia ad Patrem

vado, et iam non videbitis me; de iudicio autem, quia princeps

[illegible]

[illegible]

multa habeo vobis dicere [illegible]

sed non potestis portare modo. Cum autem venerit ille spiritus

[illegible]

veritatis docebit vos omnem veritatem. Non enim loquetur

[illegible]

a semetipso sed quecumque audiet loquetur et que ventura

[illegible]

sunt annuntiabit vobis. Ille me clarificabit quia de meo

[illegible]

accipiet et annuntiabit vobis. Omnia quecumque habet pater mea

[illegible]

sunt. Propterea dixi vobis quia de meo accipiet et annuntiabit

[illegible]

vobis. Modicum et iam non videbitis me et iterum

[illegible]

modicum et videbitis me quia vado ad patrem. Dixerunt

[illegible]

ergo ex discipulis eius ad invicem quid est

[illegible]

hoc quod dicit nobis modicum et iterum non videbitis

[illegible]

me et iterum modicum et videbitis me quia vado ad patrem

[illegible]

[illegible]

Dicebant ergo quid est hoc quod dicit nobis modicum / nescimus

[illegible]

quid loquitur / Cognovit autem Jesus quia volebant eum interrogare

[illegible]

et dixit eis / De hoc queritis inter vos quia dixi

[illegible]

modicum et non videbitis me et iterum modicum et videbitis

[illegible]

me / Amen amen dico vobis quia plorabitis et flebitis

[illegible]

vos / mundus autem gaudebit / vos autem contristabimini

[illegible]

sed tristicia vestra vertetur in gaudium / Mulier cum parit

[illegible]

tristiciam habet quia venit hora eius / Cum autem pepererit puerum

[illegible]

iam non meminit pressure propter gaudium / quia natus est homo

[illegible]

in mundum / Et vos igitur nunc quidem tristiciam habetis

[illegible]

Iterum autem videbo vos et gaudebit cor vestrum / et

[illegible]

gaudium vestrum nemo tollet a vobis / Et in illo die me non

[illegible]

non quia potius [illegible] amen amen et alii [illegible] tamen [illegible] semper [illegible] amen amen [illegible]

Quod ibi petite et accipietis [illegible]

[illegible]

rogabit quicquam. Amen amen dico vobis, si quid petieritis

patrem in nomine meo dabit vobis. Usque modo non petistis

quicquam in nomine meo. Petite et accipietis ut gau-

dium vestrum sit plenum. Hec in proverbiis locutus sum vobis. Venit hora

[illegible]

cum iam non in proverbiis loquar vobis sed palam de patre meo

[illegible]

annunciabo vobis. In illo die in nomine meo petetis, et non

[illegible]

dico vobis quia ego rogabo patrem de vobis. Ipse enim pater

[illegible]

amat vos quia vos me amastis et credidistis quia a deo exivi.

[illegible]

Exivi a patre et veni in mundum, iterum relinquo mundum

[illegible]

et vado ad patrem. Dicunt ei discipuli eius: Ecce nunc pa-

[illegible]

lam loqueris et proverbium nullum dicis. Nunc scimus quia scis omnia

[illegible]

et non opus est tibi ut quis te interroget. In hoc credimus

[illegible]

[illegible]

et a deo existi. Respondit eis iesus modo creditis. Ecce venit

[illegible]

hora et iam venit ut dispergamini unusquisque in propria

[illegible]

et me solum relinquetis. Et non sum solus quia pater mecum est.

[illegible]

Hec locutus sum vobis ut in me pacem habeatis. In mundo

[illegible]

pressuram habebitis sed confidite ego vici mundum.

[illegible]

Hec locutus est iesus et sublevatis oculis in celum

[illegible]

dixit pater venit hora clarifica filium tuum ut et filius tuus

[illegible]

clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis ut

[illegible]

omne quod dedisti ei det eis vitam eternam. Hec est autem

[illegible]

vita eterna ut cognoscant te solum verum deum et quem

[illegible]

misisti iesum christum. Ego te clarificavi super terram. Opus

[illegible]

consummavi quod dedisti mihi ut faciam. Et nunc clarifica

[illegible]

nunc tu pater apud temetipsum claritate quam habui priusquam [illegible]

[illegible]

mundus fieret apud te / Manifestavi nomen tuum hominibus

[illegible]

quos dedisti mihi de mundo / Tui erant, et mihi eos de-

[illegible]

disti / et sermonem tuum servaverunt / Nunc cognoverunt quia

[illegible]

omnia quae dedisti mihi abs te sunt / quia verba quae dedisti mihi dedi eis

[illegible]

et ipsi acceperunt / et cognoverunt vere quia a te exivi / et

[illegible]

crediderunt quia tu me misisti / Ego pro eis rogo / non pro

[illegible]

mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi / quia tui sunt. Et

[illegible]

mea omnia tua sunt / et tua mea sunt / et clarificatus sum in eis / Et iam non sum

[illegible]

in mundo / et hi in mundo sunt / et ego ad te venio / Pater sancte

[illegible]

serva eos in nomine tuo quos dedisti mihi / ut sint unum sicut et

[illegible]

et nos / Cum essem cum eis ego servabam eos in nomine tuo

[illegible]

quos dedisti michi / ego custodiebam eos. et nemo ex his

periit / nisi filius perditionis / ut scriptura impleatur / Nunc autem

ad te venio / et hec loquor in mundo / ut habeant gaudium

meum impletum in semetipsis / Ego dedi eis sermonem

tuum / et mundus odio eos habuit / quia non sunt de mundo /

non rogo ut tollas eos de mundo / sed ut serves eos

a malo / de mundo non sunt / sicut ego non sum de mundo

Sanctifica eos in veritate / sermo tuus veritas est / sicut tu me misisti

in mundum / et ego misi eos in mundum / et pro eis ego

sanctifico me ipsum / ut sint et ipsi sanctificati in veritate

Non pro eis autem rogo tantum / sed pro eis qui credituri sunt per verbum

eorum in me / ut omnes unum sint / sicut tu pater in me et ego

in te / ut et ipsi in nobis unum sint / ut mundus credat quia tu

[illegible]

[illegible interlinear gloss]

me misisti. Et ego claritatem quam tu dedisti mihi dedi eis

[illegible gloss]

ut sint unum sicut et nos unum sumus. Ego in eis et tu

[illegible gloss]

in me, ut sint consummati in unum, et cognoscat mundus quia

[illegible gloss]

tu me misisti, et dilexisti eos sicut et me dilexisti. Pater

[illegible gloss]

quos dedisti mihi, volo ut ubi ego sum et illi sint mecum

[illegible gloss]

ut videant claritatem meam quam dedisti mihi, quia dilexisti

[illegible gloss]

me ante constitutionem mundi. Pater juste, mundus te non

[illegible gloss]

cognovit. Ego autem te cognovi, et hi cognoverunt quia tu me

[illegible gloss]

misisti. Et notum feci eis nomen tuum, et notum faciam, ut

[illegible gloss]

dilectio qua dilexisti me in ipsis sit, et ego in ipsis.

[illegible gloss]

Haec cum dixisset Iesus, egressus est cum discipulis suis, trans

[illegible gloss]

torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem

[illegible gloss]

introivit ipse et discipuli eius. Sciebat autem et Iudas qui

[illegible marginal glosses]

[illegible interlinear gloss]

tradebat eum locum quia frequenter iesus convenerat illuc cum

discipulis suis. Iudas autem cum accepisset cohortem et

a pontificibus et phariseis ministros venit illuc cum later-

nis et facibus et armis. Iesus itaque sciens omnia que

ventura erant super eum processit et dicit eis quem queritis

Responderunt iesum nazarenum. Dicit eis iesus ego sum. Sta-

bat autem et iudas qui tradebat eum cum ipsis. Ut ergo di-

xit eis ego sum abierunt retrorsum et ceciderunt in terram

Iterum ergo eos interrogavit quem queritis. Illi autem dixe-

runt iesum nazarenum. Respondit iesus dixi vobis quia

ego sum. Si ergo me queritis sinite hos abire ut im-

pleretur sermo quem dixit quia quos dedisti mihi non p[erdidi]

Simon ergo petrus habens gladium

[illegible marginal and interlinear glosses]

[illegible gloss]

Eduxit eum / et percussit pontificis servum / et abscidit eius

[illegible gloss]

auriculam dexteram / Erat autem nomen servo Malchus / Dixit

[illegible gloss]

ergo iesus petro / Mitte gladium in vaginam / calicem quem

[illegible gloss]

dedit mihi pater / non vis ut bibam illum / Cohors ergo et

[illegible gloss]

tribunus et ministri iudeorum comprehenderunt iesum et liga-

[illegible gloss]

verunt eum / et adduxerunt eum ad annam primum / Erat

[illegible gloss]

enim socer Cayphe / qui erat pontifex anni illius / Erat

[illegible gloss]

autem Cayphas qui consilium dederat iudeis quia expe-

[illegible gloss]

dit unum hominem mori pro populo / Sequebatur autem iesum symon

[illegible gloss]

petrus / et alius discipulus / Discipulus autem erat notus

[illegible gloss]

pontifici / et introivit cum iesu in atrium pontificis / Petrus

[illegible gloss]

autem stabat ad ostium foris / Exivit ergo discipulus ille qui

[illegible gloss]

erat notus pontifici / et dixit ostiarie / et introduxit

[illegible gloss]

petrus / Dicit ergo petro ancilla hostiaria. Numquid et tu
[illegible gloss]

ex discipulis es hominis istius / Dicit ille Non sum / Stabant autem
[illegible gloss]

servi et ministri ad prunas quia frigus erat / et calefaciebant
[illegible gloss]

se / Erat autem cum eis petrus stans et calefaciens se / Pontifex
[illegible gloss]

ergo / interrogavit Jesum de discipulis suis / et de doctrina
[illegible gloss]

eius / Respondit ei Jesus Ego palam locutus sum mundo / Ego
[illegible gloss]

semper docui in synagoga et in templo quo omnes Iudei
[illegible gloss]

conveniunt / et in occulto locutus sum nihil / Quid me in-
[illegible gloss]

terrogas / Interroga eos qui audierunt / quid locutus sum
[illegible gloss]

ipsis / Ecce hi sciunt que dixerim ego / Hec autem cum dixisset
[illegible gloss]

unus assistens ministrorum / dedit alapam Jesu
[illegible gloss]

dicens / Sic respondes pontifici / Respondit ei Jesus / Si

male locutus sum testimonium perhibe de malo si autem bene quid

me cedis et misit eum Annas ligatum ad Caypham

pontificem. Erat autem Simon Petrus stans et calefaciens se. Di-

xerunt ergo ei numquid et tu ex discipulis eius es. Negavit ille

et dixit non sum. Dicit unus ex servis pontificis cognatus

eius cuius abscidit Petrus auriculam. Nonne ego vidi te in

orto cum illo. Iterum ergo negavit Petrus et statim gallus

cantavit. Adducunt ergo Iesum a Caypha in pretorium. Erat

autem mane et ipsi non introierunt in pretorium ut non con-

taminarentur sed ut manducarent pascha. Exivit ergo Pyla-

tus ad eos foras et dixit quam accusacionem affertis ad-

versus hominem hunc. Responderunt et dixerunt ei si non esset

[illegible gloss lines]

Sit malefactor non tibi tradidissemus eum / Dixit ergo eis pylatus

[illegible gloss]

latus / Accipite eum vos / et secundum legem vestram iudicate eum /

[illegible gloss]

Dixerunt ergo ei iudei / Nobis non licet interficere quemquam / Ut

[illegible gloss]

Sermo iesu impleretur quem dixit significans qua morte

[illegible gloss]

Esset moriturus / Introivit ergo iterum in pretorium pilatus / et

[illegible gloss]

vocavit iesum et dixit ei / Tu es rex iudeorum / Et respondit

[illegible gloss]

Iesus / A temetipso hoc dicis / an alii dixerunt tibi de me /

[illegible gloss]

Respondit pilatus / Numquid ego iudeus sum / Gens tua et ponti-

[illegible gloss]

fices tradiderunt te michi / quid fecisti / Respondit iesus

[illegible gloss]

Regnum meum non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset

regnum meum / ministri mei utique decertarent / ut non

[illegible gloss]

traderer iudeis / nunc autem regnum meum non est hinc / Dixit

[illegible glosses]

itaque ei Pylatus: Ergo rex es tu? Respondit ei Iesus: Tu

[illegible glosses]

dicis quia rex sum ego. Ego in hoc natus sum et ad hoc veni

[illegible glosses]

in mundum ut testimonium perhibeam veritati. Omnis qui est ex veri-

[illegible glosses]

tate audit meam vocem. Dicit ei Pilatus: Quid est

[illegible glosses]

veritas? Et cum hoc dixisset, iterum exivit ad Iudeos et dicit

[illegible glosses]

eis: Ego nullam invenio in eo causam. Est autem consuetudo

[illegible glosses]

vobis ut unum dimittam vobis in pascha. Vultis ergo dimittam

[illegible glosses]

vobis regem Iudeorum? Clamaverunt rursum omnes dicentes:

[illegible glosses]

Non hunc sed Barabbam. Erat autem Barabbas latro.

[illegible glosses]

Tunc ergo apprehendit Pilatus Iesum et flage-

[illegible glosses]

llavit. Et milites plectentes coronam de spinis impo-

[illegible glosses]

suerunt capiti eius, et veste purpurea circumdederunt eum. Et

[illegible]

Veniebant ad eum et dicebant Ave rex iudeorum. Et da-

[illegible]

bant ei alapas. Et exiit iterum pilatus foras et dicit

[illegible]

eis Ecce adduco eum vobis foras ut cognoscatis quia no-

[illegible]

nullam causam invenio. Exiit ergo ihesus portans spineam

[illegible]

coronam et purpureum vestimentum. Et dicit eis Ecce homo.

[illegible]

Cum ergo vidissent eum pontifices et ministri clamabant

[illegible]

dicentes Crucifige crucifige eum. Dicit eis pilatus Accipi-

[illegible]

te eum vos et crucifigite. Ego enim non invenio in eo causam.

[illegible]

Responderunt ei iudei Nos legem habemus et secundum legem

[illegible]

debet mori quia filium dei se fecit. Cum ergo audisset pi-

[illegible]

latus hunc sermonem magis timuit. Et ingressus est in

[illegible]

pretorium iterum et dicit ad ihesum Unde es tu? Ihesus

[illegible]

autem responsum non dedit ei. | Dicit ergo ei pilatus | Michi non

[illegible]

loqueris | nescis quia potestatem habeo crucifigere te et potestatem habeo

dimittere te | Respondit iesus / non haberes potestatem adversus me

[illegible]

ullam nisi tibi esset datum desuper / propterea qui tradidit me

[illegible]

tibi maius peccatum habet | Et exinde querebat pilatus dimi-

[illegible]

ttere illum eum Iudei autem clamabant dicentes | Si hunc

[illegible]

dimittis non es amicus cesaris | Omnis enim qui se re-

[illegible]

gem facit contradicit cesari | pilatus ergo cum audisset hos

[illegible]

sermones adduxit foras iesum | et sedit pro tribunali in loco

[illegible]

qui dicitur licostratus hebraice autem golgotha | Erat autem pa-

[illegible]

rasceue | hora quasi sexta | et dicit Iudeis | Ecce rex vester

[illegible]

Illi autem clamabant tolle tolle crucifige eum dixit

[illegible]

cis pilatus Ecce venit ... Clamabant ... pontifices iu

[illegible]

Regem vestrum crucifigam / Tunc ergo tradidit illis iesum ut cruci

[illegible]

figeretur / Susceperunt autem iesum / et eduxerunt / Et ba

[illegible]

iulans sibi crucem / exivit in eum qui dicitur calvarie locum hebraice

[illegible]

autem golgotha / ubi eum crucifixerunt / et cum eo alios duos

[illegible]

hinc et hinc medium autem iesum / Scripsit autem et titulum

[illegible]

pilatus et posuit super crucem / Erat autem scriptum iesus

[illegible]

nazarenus rex iudeorum / Hunc ergo titulum multi legerunt

[illegible]

iudeorum quia prope civitatem erat locus ubi crucifixus est iesus

[illegible]

Et erat scriptum hebraice grece et latine / Dicebant ergo pi

[illegible]

lato pontifices iudeorum / Noli scribere Rex iudeorum

[illegible]

Sed quia ipse dixit rex sum iudeorum / Respondit pilatus

[illegible]

[illegible] Iesum [illegible] / Milites ergo cum crucifixissent eum / accepe-

[illegible]

runt vestimenta eius et fecerunt quatuor partes unicuique

militi partem et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis de-

[illegible]

super contexta per totum / Dixerunt ergo ad invicem non scindamus

[illegible]

eam sed sortiamur de illa cuius sit / ut scriptura di- [impleretur]

[illegible]

cens / partiti sunt vestimenta mea sibi / et in vestem meam

miserunt sortem / et milites quidem haec fecerunt. Stabant

[illegible]

autem iuxta crucem Iesu mater eius / et soror matris eius Ma-

[illegible]

ria Cleophe / et Maria Magdalene / Cum vidisset ergo

[illegible]

Iesus matrem / et discipulum stantem quem diligebat dicit

[illegible]

matri sue / Mulier ecce filius tuus / Deinde dicit discipulo

[illegible]

Ecce mater tua / et ex illa hora accepit eam discipulus in sua

[illegible]

Postea sciens iesus quia iam omnia consummata sunt ut consumma-
retur scriptura dixit Sitio. Vas ergo positum erat aceto ple-
num. Illi autem spongiam plenam aceto ~~accepto~~ ysopo cir-
cumponentes obtulerunt ori eius. Cum ergo accepisset iesus ace-
tum dixit, consummatum est. Et inclinato capite tradidit spi-
ritum. Iudei ergo quoniam parasceve erat, ut non remanerent
in cruce corpora sabbato, erat enim dies ille magnus sab-
bati, rogaverunt pilatum ut frangerentur eorum crura et
tollerentur. Venerunt ergo milites, et primi quidem fregerunt
crura, et alterius qui crucifixus est cum eo. Ad iesum autem
cum venissent non fregerunt eius crura, sed unus militum — et viderunt eum iam mortuum —
lancea latus eius aperuit, et continuo exivit sanguis
et aqua. Et qui vidit testimonium perhibuit, et verum

et testimonium eius et ille scit quia vera dicit ut et vos c[redatis]

Facta sunt enim haec ut scriptura impleretur os non co-

minuetis ex eo. Et iterum alia scriptura dicit videbunt in quem

transfixerunt. Post haec autem rogavit Pilatum Ioseph ab Ari-

mathia eo quod esset discipulus Iesu occultus autem propter metum

Iudaeorum ut tolleret corpus Iesu et permisit Pilatus. Venit ergo

et tulit corpus Iesu. Venit autem et Nicodemus qui venerat

ad Iesum nocte primum ferens mixturam myrrhae et aloes

quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus Iesu et ligaverunt

eum linteis cum aromatibus sicut mos Iudaeis est sepe-

lire. Erat autem in loco ubi crucifixus est hortus et in

horto monumentum novum in quo nondum quisquam positus fuerat. Ibi

ergo propter parasceven Iudaeorum quia iuxta erat monumentum posuerunt Iesum

[illegible]

Una autem sabbati maria magdalene venit

[illegible]

mane cum adhuc tenebre essent ad monumentum et videt

[illegible]

lapidem sublatum a monumento Cucurrit ergo et venit ad si-

[illegible]

monem petrum et ad alium discipulum quem diligebat iesus

[illegible]

et dicit eis Tulerunt dominum de monumento et nescimus ubi

[illegible]

posuerunt eum Exiit ergo petrus et ille alius discipulus et

[illegible]

venerunt ad monumentum Currebant autem duo simul et

[illegible]

ille alius discipulus precucurrit citius petro et venit prior

[illegible]

ad monumentum Et cum se inclinasset vidit posita linteamina

[illegible]

non tamen introivit Venit ergo simon petrus sequens eum et

[illegible]

introivit in monumentum et vidit linteamina posita et suda-

[illegible]

rium quod fuerat super caput eius non cum linteaminibus positum

sed secreta, et volutum unum locum. Tunc ergo introivit

et ille discipulus qui venerat primus ad monumentum et

vidit et credidit. Nondum enim sciebant scripturam quia oportebat

eum a mortuis resurgere. Abierunt ergo iterum ad semetipsos

discipuli. Maria autem stabat ad monumentum foris plorans. Dum

ergo fleret inclinavit se et prospexit in monumentum et vi-

dit duos angelos in albis sedentes, unum ad caput et

unum ad pedes ubi positum fuerat corpus Iesu. Dicunt ei

illi: Mulier quid ploras? Dicit eis: Quia tulerunt dominum meum

et nescio ubi posuerunt eum. Haec cum dixisset conversa est

retrorsum et vidit Iesum stantem et nesciebat quia

Iesus est. Dicit ei Iesus: Mulier quid ploras? Quem quaeris? Illa

~~quod predicturus vacuit dom~~ [illegible gloss]

Existimans quia ortulanus esset dicit ei: Domine si tu sustulisti eum dicito

[illegible gloss]

mihi ubi posuisti eum et ego eum tollam. Dicit

[illegible gloss]

ei Ihesus: Maria. Conversa illa dicit ei: Rabboni quod dicitur

[illegible gloss]

Magister. Dicit ei Ihesus: Noli me tangere, nondum enim ascendi

[illegible gloss]

ad patrem meum. Vade autem ad fratres meos et dic eis:

[illegible gloss]

Ascendo ad patrem meum et patrem vestrum, ad deum meum et

[illegible gloss]

deum vestrum. Venit Maria Magdalena annuncians discipulis

[illegible gloss]

quia vidi dominum et hec dixit mihi. Cum ergo esset sero die illo

[illegible gloss]

una sabbatorum et fores essent clause ubi erant discipuli

[illegible gloss]

congregati propter metum iudeorum venit Ihesus et stetit in medio discipulorum

[illegible gloss]

et dixit eis: Pax vobis. Et cum hoc dixisset ostendit eis manus et latus.

[illegible gloss]

Gavisi sunt ergo discipuli viso domino. Dixit ergo eis iterum:

[illegible gloss]

Pax vobis. Sicut misit me pater et ego mitto vos.

[illegible gloss]

[illegible]

[illegible] dixit [illegible] sine [illegible] videre [illegible]

Hoc cum dixisset insufflavit et dixit eis Accipite spiritum

[illegible] quorum remiseritis peccata remittuntur eis et quorum retinueritis

retenta sunt Thomas autem unus de duodecim qui dicitur didimus non

erat cum eis quando venit Jesus Dixerunt ergo ei alii discipuli vidimus dominum

Ille autem dixit eis nisi videro in manibus eius fixuram cla-

vorum et mittam digitum meum in locum clavorum et mittam manum

meam in latus eius non credam Et post dies octo iterum erant discipuli

eius intus et Thomas cum eis Venit Jesus ianuis clausis et ste-

tit in medio et dixit Pax vobis Deinde dicit Thome Infer digitum

tuum huc et vide manus meas et affer manum tuam

et mitte in latus meum et noli esse incredulus sed fidelis

Respondit Thomas et dixit ei Dominus meus et deus meus Dicit ei

Jesus Quia vidisti me Thoma credidisti beati qui non viderunt et crediderunt

[illegible]

Multa quidem et alia signa fecit Jesus in conspectu discipulorum [illegible]

suorum que non sunt scripta in libro hoc / Hec autem scripta sunt ut [illegible]

credatis quia Jesus est filius dei et ut credentes vitam habeatis [illegible]

Postea manifestavit se iterum Jesus [illegible]

discipulis suis ad mare Tiberiadis / Manifestavit autem sic [illegible]

Erant simul Simon Petrus et Thomas qui dicitur Didimus et [illegible]

Nathanael qui erat a Cana Galilee et filii Zebedei

et alii ex discipulis eius duo / Dicit ei Simon Petrus [illegible]

Vado piscari / Dicunt ei Venimus et nos tecum / Et exierunt [illegible]

et ascenderunt in navem / et illa nocte nichil prendiderunt [illegible]

Mane autem iam facto stetit Jesus in litore et non cognoverunt [illegible]

discipuli quia Jesus est / Dicit ergo eis Jesus / Pueri numquid [illegible]

pulmentarium habetis / Responderunt ei non / Dicit eis / Mittite

in dexteram navigii rethe et invenietis. miserunt ergo re-

[illegible]

the. et iam non valebant illud trahere pre multitudine piscium. dicit

[illegible]

ergo discipulus ille quem diligebat iesus petro. dominus est. Si-

[illegible]

mon ergo petrus cum audisset quia dominus est, tunica succinxit se. erat

[illegible]

enim nudus et misit se in mare. alii autem discipuli navi-

[illegible]

gio venerunt. non enim longe erant a terra, sed quasi cubitis ducen-

[illegible]

tis trahentes rethe piscium. ut ergo descenderunt in terram, viderunt

[illegible]

prunas positas et piscem superpositum et panem. dicit eis iesus

[illegible]

Afferte de piscibus quos prendidistis nunc. ascendit Simon pe-

[illegible]

trus et traxit rethe in terram plenum magnis piscibus centum quin-

[illegible]

quaginta tribus. et cum tanti essent, non est scissum rethe. di-

[illegible]

cit eis iesus venite prandete. et nemo audebat discumbentium

[illegible]

interrogare eum tu quis es, scientes quia dominus est. et venit iesus

Et accipit panem et dabat eis et piscem similiter. Hoc iam tercio
manifestatus est ihesus discipulis suis cum surrexisset a mor-
tuis. Cum ergo prandissent dicit Simoni petro ihesus Simon
Johannis diligis me plus his? dicit ei etiam domine tu scis quia
amo te. dicit ei pasce agnos meos. Dicit ei iterum Si-
mon Johannis diligis me? ait illi etiam domine tu scis quia
amo te. dicit ei pasce agnos meos. Dicit ei tercio Si-
mon Johannis amas me? Contristatus est petrus quia dixit ei tercio
amas me et dicit ei domine tu omnia scis tu scis quia amo te.
Dicit ei pasce oves meas. Amen amen dico tibi cum
esses iunior cingebas te et ambulabas ubi volebas.
Cum autem senueris extendes manus tuas et alius
te cinget et ducet quo tu non vis. Hoc autem dixit
significans qua morte clarificaturus esset deum. Et hec cum

Dixisset dixit ei sequere me. Conversus petrus vidit illum

discipulum quem diligebat iesus sequentem qui et recubu-

it in cena super pectus eius et dixit Domine quis est qui

tradet te. Hunc ergo cum vidisset petrus dicit iesu Domine hic autem

quid. Dicit ei iesus Sic eum volo manere donec ve-

niam quid ad te. Tu me sequere. Exivit ergo sermo iste in-

ter fratres quia discipulus ille non moritur. et non dixit ei iesus non mori-

tur sed sic eum volo manere quid ad te. Hic est discipulus qui

testimonium perhibet de his et scripsit haec et scimus quia verum

est testimonium eius. Sunt autem et alia multa que fecit iesus

que si scriberentur per singula nec ipsum arbitror mundum capere

eos qui scribendi sunt libros. Amen. Explicit evangelium Iohannis

ut sic eum volo manere id est volo eum non morte ab alio violenter illata vitam finire sed in pace vivere donec veniam ...

Simplex et ...

Ego sum pastor bonus etc. Iohannis x^o. [illegible] et ignotus [illegible] liber sequitur ducem
qui scit [illegible] adherere et reperit ad eum qui eos salvaret pauperes confugiunt ad
[illegible] et ignoti [illegible] ducem et doctorem
[illegible] et [illegible] eius facti et familiari [illegible] ut [illegible] ubi diu latuerunt
[illegible] pauperes [illegible] quae confugerunt ad largum ductorem et iste est [illegible]
qui [illegible] non errat qui sibi adheret [illegible] et non [illegible] et qui ad eum venit [illegible] et [illegible]
[illegible] sed [illegible] et quo eum [illegible] audit [illegible] Petri [illegible] epistola [illegible]
Christus passus est pro nobis etc. [illegible] ex quo festum pasche quod adhuc [illegible] est
magis [illegible] quae [illegible] gaudiosum tempus ad [illegible] passionem [illegible]
ad memoriam [illegible] fideli [illegible] videtur [illegible] fiat causa ut [illegible]
eum passionem Christi acceptam [illegible] non oblivisceremur [illegible]
[illegible] ad medium ieiunii [illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] tempus [illegible] habite tandem oblivionem sed [illegible]
[illegible] medicina recepit qui [illegible]
[illegible] ne oblivisceremur [illegible] ut hac [illegible] salutis [illegible]
[illegible] passionem Christi [illegible] causa ut [illegible] isto tempore [illegible] adhuc nos
[illegible] medicina [illegible] ulla tempore [illegible] maior [illegible]
ubi [illegible] temptationum [illegible]
a carne plures temptationes [illegible] et [illegible] et [illegible]
a mundo temptatio [illegible] ab [illegible] addita [illegible]
memoriam passionis [illegible] temptationes [illegible]
melius [illegible] ad [illegible] meis temptantibus
[illegible] ut [illegible] via ad eternam [illegible]
dominum [illegible] non per delectationem voluptatis sed per multas tribulationes [illegible] per plures [illegible]
videte ergo vos qui a peccato abstinere non vultis [illegible] ad [illegible]
est [illegible] sed [illegible] quod Christus [illegible] passus est ut [illegible]
[illegible] deum [illegible] quod Christus [illegible] passus [illegible]
volo [illegible] sed ut eum [illegible] passionem et [illegible] salvari possis [illegible] est
[illegible] ut tu potes [illegible]
ut sequamini vestigia eius et non [illegible] ut [illegible] Christus passus est pro nobis vobis relinquens exemplum
[illegible] forte [illegible] eum ea ferre sed [illegible] ut eius [illegible]
tibi forte [illegible] ferre [illegible] et [illegible] ut eum eo [illegible]
[illegible] ut eum [illegible] sed ut sequamini [illegible]
de Christo [illegible] qui voluit ibi plus [illegible]
ut mali [illegible] de passione Christi [illegible] sed [illegible] tribulationes [illegible]
[illegible] ut [illegible] qui [illegible] voluit [illegible] affectu [illegible]
a bono sed ut sequendo eum [illegible] et [illegible]
ut sequamini vestigia eius non ut [illegible] qui [illegible] passus est pro nobis
[illegible] non indigens passus est [illegible] magis nos pati [illegible] qui [illegible] passionem [illegible]
[illegible] est [illegible] regni celestis [illegible] nobis [illegible]
[illegible] passio tribulationes [illegible] ergo [illegible] debilia [illegible]
[illegible] ut [illegible] tribulationes [illegible]
et [illegible] corde ore et opere ergo indigemus plus quam Christus et [illegible]
[illegible] et [illegible] maledictus non [illegible] ut [illegible]
ad nos [illegible] ut [illegible] sicut [illegible] et [illegible] morbus [illegible]
non [illegible] et nos [illegible] nos [illegible] ullo [illegible] posset [illegible]
ulli [illegible] sed [illegible] ut eum [illegible] nos [illegible] mortuus
et [illegible] nobis vivit [illegible] et [illegible] mortua et [illegible]
[illegible] Petri [illegible] eum [illegible] oves [illegible] et [illegible] ad pastorem [illegible] quo [illegible] evangelio
hodierno quod scribit Iohannis x^o et [illegible] Ego sum pastor bonus etc. [illegible]
audit Christus quod ipse est pastor bonus et Petrus dicit quod [illegible] ad [illegible] pastorem [illegible] ergo
ut eum sequamini [illegible] ut [illegible] vita [illegible]
[illegible] de quo [illegible] evangelium [illegible] Iohannes loquitur de pluribus de [illegible] evangelium
et de aliis [illegible] et [illegible] de [illegible] de pastore [illegible] de mercenario [illegible]
de omnibus [illegible] de [illegible] et [illegible] de lupo [illegible] pastor est Christus vel [illegible]
mercenarius [illegible] est qui [illegible] vel [illegible] prelatus
[illegible] non [illegible] est [illegible] vel [illegible] prelati oves [illegible]
[illegible] et iste [illegible] rapit [illegible] salute [illegible] bonus [illegible] et iste
[illegible] ut oves custodiat ne erret et ut eas pascat [illegible] prelatus debet
[illegible] et [illegible] oves debent eum diligere et honorare sed mercenarius custodit oves

[illegible] ut pascat, i. utiliter [illegible] sed [illegible] fructum suum ut lacus lanam [illegible] et ideo talis non debet
eligi. Nec veneri [illegible] bonus [illegible] et audaciam in malo aut fugiendum et bonus [illegible]
[illegible] reponendum [illegible] fugiendum lupum rapacem [illegible] repellendum [illegible] et bonus
pastor [illegible] qui debet oves pascere [illegible] q. d. [illegible] bonus pastor [illegible]
facere ut det animam suam pro ovibus suis [illegible] et quod [illegible]
[illegible] animam suam pro ovibus posuit [illegible] bonus pastor [illegible] ad oves [illegible]
[illegible] ad oves [illegible] Zacharie xi [illegible] dat doctrinam [illegible] bonus pastor [illegible]
[illegible] pastoris [illegible] ad pastores [illegible] et [illegible]
[illegible] pane [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] arma [illegible] pastoris bonum ut [illegible]
[illegible] verbo dei quo platus [illegible] plebanus debet pascere [illegible] ne fame pereant et [illegible]
[illegible] pane [illegible] oves suas et [illegible] pane [illegible] oves suas [illegible]
et [illegible] debet [illegible] plati [illegible] non solum uno pane [illegible]
[illegible] ut apud nos, et [illegible]
[illegible] ut [illegible] quedam solo [illegible] pascatur [illegible]
pane pascatur [illegible] pascat nos [illegible] necessariis corporalibus [illegible] ab eo [illegible]
[illegible] pane [illegible] a deo [illegible] et [illegible]
[illegible] qui [illegible] pane et [illegible] non valeo [illegible] quotidie [illegible] sic deo [illegible]
aut [illegible] pascat nos [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] quibus [illegible] pane [illegible] pascat nos [illegible]
[illegible] sic plati [illegible] pane seu ferculo [illegible] pascere [illegible]
Hugo de claustro anime [illegible] sic quod [illegible] petro ter diligis me et
et pastor [illegible] diligis [illegible] diligis [illegible] diligis [illegible] petrus ter [illegible] diligo
de ore et opere, et [illegible] pascere [illegible] verbo dei [illegible] vita [illegible] temporalibus [illegible]
[illegible] non [illegible] petro [illegible] ut [illegible] oves licet [illegible]
[illegible] et [illegible] apostolorum [illegible] et [illegible]
[illegible] oves [illegible] plati [illegible] et [illegible] plati
[illegible] et [illegible]
de fructibus et exigerent [illegible] et [illegible] mala [illegible]
[illegible] et [illegible] aliqui plebani [illegible] vadunt ad parochiam [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] et lana recepta fugiunt et [illegible]
[illegible] lupum [illegible] sed [illegible]
[illegible] oves [illegible] et [illegible] lanam [illegible]
[illegible] pastores [illegible] qui [illegible] et [illegible] lanam [illegible]
[illegible] et [illegible] pastores [illegible] multa mala [illegible]
[illegible] oves [illegible] laban [illegible] ad [illegible] et [illegible]
Genesis [illegible] Jacob [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] Thamar [illegible] et Absalon [illegible]
[illegible] Nabal [illegible] Abigail [illegible] David [illegible]
[illegible] domus [illegible]
[illegible] oves [illegible] et non pascere [illegible] mala [illegible] pastor [illegible] pane [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] pastor [illegible] sed quod pastor pane [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] sed [illegible] aliud [illegible]
[illegible] sed [illegible] non [illegible] aliud debeo [illegible]
sed [illegible] plebanus [illegible] verbum dei [illegible] si aut [illegible]
[illegible] et [illegible] judicio [illegible]
[illegible] et [illegible] ad hoc obligat et [illegible]
[illegible] et [illegible] si tibi rex [illegible] de hac [illegible]
[illegible] obligare audeo [illegible] audeo [illegible]
[illegible] regi [illegible]
[illegible] audeo [illegible] regni Polonie [illegible]
[illegible] navi [illegible] et [illegible]
[illegible] et timeo ne [illegible] de illo qui [illegible] et
[illegible] rege et quo [illegible] a quo [illegible]
[illegible] et [illegible] pane [illegible] forte [illegible]
[illegible] aut [illegible] non ideo [illegible]
[illegible] magni [illegible] magis
[illegible] et non [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] malos sed [illegible]
[illegible] bona [illegible] qui [illegible] non [illegible]
[illegible] pastor [illegible] et mordax [illegible]
aliquis [illegible] plebanus [illegible] correctionem [illegible]
mordace [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible] non [illegible]

per mordaces, ut ne civile permittat, per blandiens sed ut se sic disponat se videat in aliquo statu
[illegible] Gregorius in pastorali: Non enim valet correctio una, quia si sit sibi canis in famula ut si ca-
nis vellet mordere [illegible]. Sed ipsi sunt prelati sicut canes muti de quibus Ysaie lvi^o canes
muti non valentes latrare, qui audientes violentiam [illegible] tacent non opponentes se pro domo Israel vellet
se reddere [illegible] [illegible] dicit [illegible] prime. Tercio debet hic baculus in manibus habet
in vita exemplari quia ipse debet esse speculum subditorum ut si aliquis male se cognoscat inspiciendo
ad prelatum se corrigat tamquam ad speculum et se lavet ut si eos subditos debet in eo videre humili-
tatem et se emendet [illegible] [illegible] caritates, largitates, mundiciam, pietatem, ut cum omnes [illegible] in eo conveniet vita
in [illegible] ut [illegible] [illegible] et plebem sicut Gregorius: Sic vita prelati debet esse principali
vita subditorum quia [illegible] caput [illegible] debet esse altior in vita super sua membra [illegible] caput videt audit
[illegible] loquitur et alia membra sunt [illegible]. Sic prelatus in vita sua debet esse super [illegible]
[illegible] debet [illegible] super nos maledictio [illegible] [illegible] maledictus qui [illegible]
[illegible] baculus [illegible] [illegible] maledictioni [illegible] qui non [illegible]
[illegible] debet hic baculus de [illegible] ut [illegible] possit se omnes [illegible] et non [illegible]
[illegible] debet hic flagellum [illegible] repellendas et castigare [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] ne quis malum [illegible] reddat [illegible] debet hic [illegible] horribili [illegible] ad
timorem [illegible] Ysaie [illegible] [illegible] vade [illegible] sexto debet hic fistula [illegible]
[illegible] et boni [illegible] dei [illegible] [illegible] debet hic fistula [illegible]
super omnia opera eius et [illegible] voluntate timentium se faciet et [illegible] et [illegible] eius
septimo bonus pastor [illegible] [illegible] ovium tota die laborem [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] frigus [illegible] [illegible] [illegible] fidelium [illegible] pascere se [illegible]
et [illegible] prelatus [illegible] [illegible] stare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] prelatus qui non querit [illegible] evacuare [illegible] [illegible] lana [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] sed [illegible] volunt esse [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et volunt esse custodes [illegible] et [illegible] claudi [illegible]
[illegible] volunt intrare ad [illegible] ad oves [illegible] per hostium intrare et non aliunde [illegible] pastor [illegible]
[illegible] qui [illegible] intrat [illegible] [illegible] intrat, quia per hostium [illegible]
intrat [illegible] aliunde [illegible] tecto et [illegible] quia hic hostium [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] intrat ad beneficia [illegible] et [illegible] videtur [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] aut [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] beneficia
[illegible] [illegible] [illegible] beneficia [illegible] [illegible] licet [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] ut [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible]
honestate vita et [illegible] bona [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] carnali [illegible] beneficia spiritualia [illegible] [illegible] qui [illegible]
ut latrones [illegible] quisiverit [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pascere [illegible] [illegible] ad panem [illegible] [illegible] sua tota
[illegible] pane spirituali et doctrina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dit de ore dei [illegible] pascit nos pane [illegible] [illegible] evangelica [illegible] sed [illegible]
vivus qui de celo descendi [illegible] [illegible] et [illegible] pane [illegible] et [illegible]
[illegible] et pastor bonus [illegible] [illegible] pastores mali [illegible] [illegible]
[illegible] bonitas pastoris que [illegible] [illegible] optimus pastor [illegible] [illegible]
[illegible] bonus prelatus [illegible] [illegible] defendit [illegible] reducit [illegible] [illegible]
[illegible] cognosco meas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] diligere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] oves et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] incarnacionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] incarnacionem [illegible]
[illegible] [illegible] pascam eas et [illegible] pascit [illegible] Ezechiel [illegible]
et [illegible] [illegible] pascat nos [illegible] nos [illegible] [illegible] evangelica et doctrina
ut [illegible] pane [illegible] ambos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] defendit
[illegible] pastores oves [illegible] [illegible] reducit [illegible] [illegible] de david qui leone et
[illegible] forte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] oves [illegible] beneficiales spirituales et seculares officiales [illegible] et [illegible] correctionem
[illegible] pastores [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] oves [illegible] et [illegible] sacerdos [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] gladius ut [illegible] valeat [illegible]
[illegible] [illegible] sufferre sic et omnes [illegible] ut [illegible] valeat [illegible]
[illegible] [illegible] debet [illegible] et [illegible] qui [illegible] spirituales [illegible]
[illegible] qui non intrat per hostium ad ovile fur est et latro [illegible] [illegible]
[illegible] lapidem [illegible] ovile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] ovili [illegible] oves [illegible] et [illegible] qui [illegible] [illegible]
[illegible] ovile [illegible] qui per hostium non intrat [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] et pastor eius est [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

Notandum quod dominus ihesus christus [illegible] diligit ex tota sua forti[tudine]
[illegible] homo [illegible] diligit qui corpus suum pro proximo morti tradidit ut [illegible]
in cota pauli de hoc illud [illegible] cum passionem eximie et [illegible]
solacionem [illegible] sunt Augustinus [illegible] Andreus Augustinus [illegible]
tempore quodam dicens Augustine amice mi [illegible] quid me excellentissime [illegible]
domine mi [illegible] oro ait [illegible] ihesu quid diligis me [illegible] augustin[us]
[illegible] Nam quero ait [illegible] diligo ait [illegible] Et quod me [illegible]
[illegible] diligo ait [illegible] diligo dominum meum [illegible]
[illegible] post augustinus O [illegible]
[illegible] aurea [illegible] labra aurea vellem [illegible] dilecto plena est
ut [illegible] domino meo [illegible] dominus [illegible] dilecto [illegible] augustinus O glori[osa]
[illegible] quero [illegible] plus diligis respondit augustinus [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] domine [illegible] ego [illegible] permanerem [illegible] domino meo [illegible]
me esset balsamus ut [illegible] augustinus O domine
[illegible] est sed utrum me plus diligis [illegible] augustinus pene mea esse[t]
[illegible] vel [illegible] ligarem te [illegible] ad me et me
zona aurea vel [illegible] nullus separare posset [illegible] dominus [illegible] dilecto [illegible]
te ut [illegible] est quod [illegible]
[illegible] esse [illegible] O [illegible]
me plus diligis respondit augustinus [illegible] O clementissime [illegible]
[illegible] ihesu christe [illegible] Amantissime ihesu [illegible] plus [illegible]
[illegible] me misero homini [illegible] quid [illegible] respon[dit]
[illegible] humanam qui [illegible] Et quid [illegible] ut verba [illegible] corona
[illegible] tibi peto a te [illegible] verba mihi sunt in corde meo que
[illegible] verba mihi [illegible] respondit dominus [illegible]
si [illegible] planta sunt voluntatis proferre [illegible] augustinus O redemptor
quid dilecte [illegible] quid vis [illegible] domine [illegible] et redemptor [illegible]
imperator virginis filius [illegible] plasmator [illegible] si tu esses
possibile esset [illegible] non [illegible] quia [illegible]
augustinus et ego [illegible] meam [illegible] et ego tu
[illegible] vellem [illegible] ut tu esses deus et ego [illegible] sancti augustini disparuit
augustinus sicut suum [illegible] a sancti augustini [illegible]
Hic

nã q̄ p̄prie sit vij cās cinis datur ab eccl'ia q̄m tres causas humilitatis / quattuor sunt effecta
humilitatis dabit· cum cinis sit p̄prij nr̄i incineracōnis et sit p̄fecte latitudinis consideracōnis et
finis nr̄i recordacōnem / Sic cum ea humilitate induuit ad quam salubriter monemur p̄ cinerem /
effectus aut' cineris e quadruplex q̄ videlicet armat, lauat, ignem conseruat / et in pulcritudinem
p̄cedit p̄ manus artificis se mutat. Et hos sibi effectus h̄t humilitas. Sic cum cinis armat
et tegit caput homi's p̄ galea ut apparet in Judith que p̄ passionem cineris sup' caput suum cum
holofernem se armaret [illegible] humilitate et interfecit eum superbum et potentem. Sic armat p̄
humili te armes te si volueris interficere diabolum datur ergo tibi cinis non sup' manus [illegible]
sup' pedes ut sup' alia membra sed sup' caput quod magis conuenit et viget sensus
hominis tamquam p̄ galea sit sensuum coniunccōnem q̄ dicat eius humili te munitis contra
delectacōnem et sic superabis diabolum. ergo datur cinis sit p̄fectam ablucōnem contra sensum
aqua et cinere calore ignis operante lixiuia sunt pura et munda p̄ facta. Sic cum de-
qua sordide vestes abluuntur sine corpora et redduntur alba p̄ factum effluens
sine ablutor sordium mundum Jesus xp̄us ex aqua sue gracie et ex cineribus h'
humilitatibus passionis seruore caritatis mediante vbi i mundi [illegible]
p̄ factum corpus sui lixiuia et passionem tante efficacie ut p̄ eam mundari possit
omnis die vite dumdicia sufficienter. Ideo datur cinis sit confirmacōnem castitatis
Sic cum cinis ignem se sub p̄ eum tectus fuit ne extinguatur conseruat. Sic et
humilitas castitatem. Sed non q̄ quidem conseruat cinerem sine igne quidam
cinis / quidam ut ignem ut cinerem / quidam et ignem et cinerem sine igne sine
crite qui sub habitu vili et despectu religiosi esse voluit et ignem castitatis fuerint sunt ypo-
noluit et tales sunt sicut lupi rapaces. Alij sunt boni seculares et caritatis ignem sine intus pecc'
habitu castitate tegentes. Alij sunt deuoti claustrales ut in sancto religionis viuentes
ignem castitatis sub humili habitu conseruantes. Alij sunt infideles moraliter manifeste
et temere peccantes nec habitu nec in vita castitate ostendentes
sit expresse vrsicacōnis certitudine. Sic cum cinis tussoribus datur cinis
rima p̄ manus artificis ita hoc et tu tussorbens datur cum tibi cinis ut
cecam. Sic videns ex vili materia cineris sunt vasa pulcra et specula pulc
deus esse hec q̄ si merueris bn̄ viuendo et igne castitatis fine conseruando de ci-
neribus cordis tui sunt facta gloriosissima vasa lucidissimi [illegible] et tu etiam
in die iudicij manus summi artificis reformabit. Et hoc est quod et pulcerrime corpus
torum expectamus quia dum humilitatibus non similitudinibus qui corpora aplud Sulua
non reformabuntur sed potius deformabuntur. Et similitudinibus

[…] Iacet in presepio et fulgebat in celo V

[…]m et timui consideraui opera tua et ex-

[…]m anima li um. Iacet.

[…] circumciditur ihc quia legis

[…]mino dicente. infans octo dierum

[…]; quamuis hoc frequenter lege

[…]ile tamen de aliquo in tota serie

[…]criptum inuenitur. absque solo

[…]lio repromissionis quod non sine

[…]s pter missum. Circumcisio enim

[…]rcumcisionem significabat. Cir-

[…]uni. nostram geminam circum-

[…]t. moderni scilicet temporis et futuri

[…]amque inuri senti

[…]m a peccatorum sordibus purifica

[…]s ad uetustatem ueteris hominis

[…] induimur nouum implentes illud

quod ait aplś. Exuite uos u
actibus suis & induite eum
in diem. Et iterum. Renouami

Domic post

& induite nouum hominem q
est in iusticia & scitate ueritat

O admirabile commercium creato
humani animatum corpus sumens
tus est sine semine largitus est nobis su
Quando natus est ineffabiliter ex uir
scripture sicut pluuia in uellus descen
res genus humanum te laudamus
Rubum quem uiderat moyses in
agnouimus tuam laudabilem uirgin